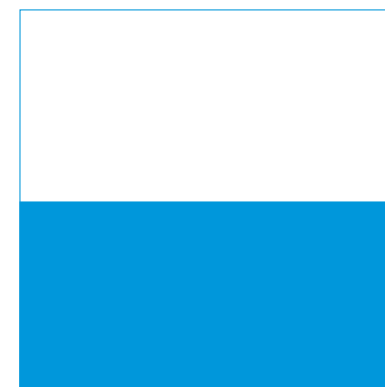
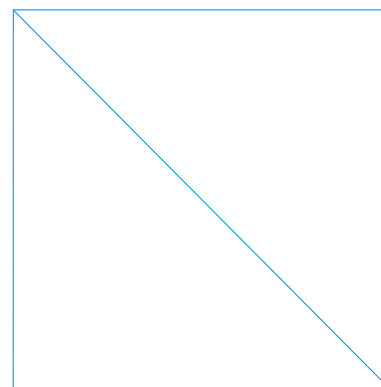
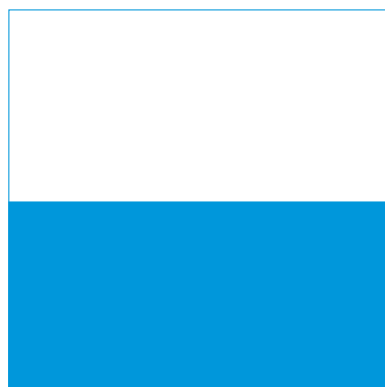
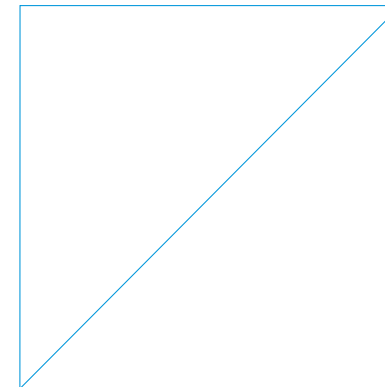
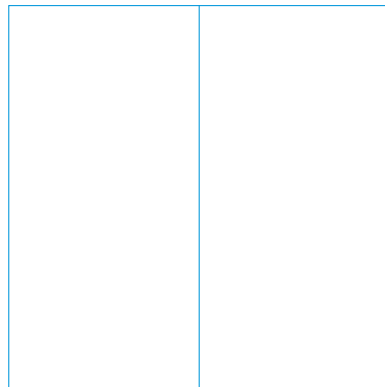

De Rechtspraak

Kengetallen 2013

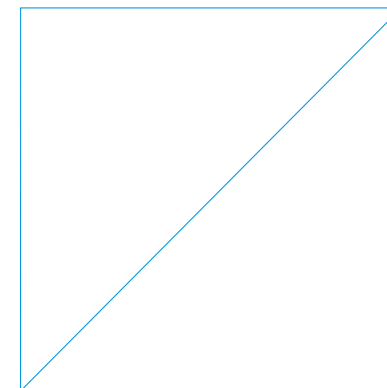

de Rechtspraak

Analyse kengetallen 2013

1	Analyse kengetallen rechten 2013	4	4	Productie en financiën	34
2	Samenvatting uitkomsten	6	4.1	Productievolume t.o.v. instroom en planning	34
2.1	Samenvatting kwaliteitskengetallen	6	4.2	Relatieve zaakswaarte	36
2.2	Samenvatting kengetallen productie en financiën	8	4.3	Financieel resultaat en productiviteit	37
2.3	Samenvatting kengetallen personeel en organisatie	9	4.3.1	Productiviteitsontwikkeling bij de rechtspraak als geheel	37
3	Kwaliteit	10	4.3.2	Productiviteitsindicator voor de afzonderlijke gerechten	37
3.1	Tevredenheid over het rechtspreken en over de procesduur	10	4.3.3	Rechtbanken, financieel resultaat en productiviteit	38
3.1.1	Inleiding	10	4.3.4	Productiviteit rechtbanken en andere indicatoren	39
3.1.2	Tevredenheid over het functioneren van de gerechten	10	4.3.5	Gerechtshoven, financieel resultaat en productiviteit	40
3.1.3	Tevredenheid over het rechtspreken	11	4.3.6	Samenhang productiviteit hoven en andere indicatoren	40
3.1.4	Tevredenheid over de procesduur	12	5	Personeel en organisatie	41
3.2	Lengte van procedures	13	5.1	Ziekteverzuim	41
3.2.1	Inleiding	13	5.2	Personele samenstelling	41
3.2.2	Rechtbanken en procesduur	14	5.3	Grootte gerechten	43
3.2.3	Samenhang duur rechtszaken bij rechtbanken met andere kengetallen	20			
3.2.4	Gerechtshoven en procesduur	20			
3.2.5	Procesduur CBb en CRvB	21			
3.3	Motivering uitspraken strafzaken: promis-percentages	21			
3.4	MK-aandeel	22			
3.5	Mate van permanente educatie (PE)	23			
3.6	Publicatiegraad van uitspraken	24			
3.7	Klachten	25			
3.8	Wrakingen	26			
3.9	Mediation binnen de Rechtspraak	27			
3.10	Appelpercentages	29			
3.10.1	Algemeen	29			
3.10.2	Civiele procedures, mate van appel	29			
3.10.3	Strafrechtelijke procedures, mate van appel	30			
3.10.4	Bestuursrechtelijke procedures, mate van appel	31			

1 Analyse kengetallen gerechten 2013

Het vergroten van de openheid over de prestaties beschouwt de Rechtspraakorganisatie als een van haar taken¹. De jaarlijkse publicatie van kengetallen over het functioneren van de afzonderlijke gerechten, levert daartoe een bijdrage.

Het is bedoeld als aanvulling op het Jaarverslag van de Rechtspraak, waarin verantwoording wordt afgelegd over de Rechtspraak als geheel.

Hieronder volgt een korte beschouwing van de plaats en reikwijdte van het publiceren van kengetallen naast andere instrumenten om transparantie en openheid bij de Rechtspraak te bevorderen.

Begin 2013 verscheen een studie van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) *Speelruimte voor transparantere rechtspraak*². Daaruit blijkt dat transparantie bij de Rechtspraak op vele manieren kan worden bevorderd. Voorbeelden daarvan, naast het publiceren van kengetallen, zijn³: strategische communicatie naar de media, het publiceren van dissenting opinions, participatie van rechters in het maatschappelijk debat en het toelaten van camera's in de rechtszaal. Binnen het streven naar meer openheid valt de nieuwe persrichtlijn, die inhoudt dat camera's in principe altijd toegang tot de rechtszaal hebben en dat de stem van de verdachte mag worden opgenomen. Op deze manier krijgt de samenleving een vollediger beeld van de gang van zaken in de rechtszaal.

Ook de rapportages van de kwaliteitsvisitaties⁴ bevorderen de openheid. De visitatie dient als verantwoording van de Rechtspraak aan de maatschappij en bevordert de kwaliteitsverbetering in de gerechten. Het houdt in dat eens in de vier jaar alle gerechten bezocht worden door een grotendeels externe commissie.

Eveneens niet in kengetallen gevat, maar wel belangrijk om de openheid te bevorderen, zijn de activiteiten die de gerechten organiseren in het kader van het programma Meet the Judge, waarin ontmoetingen plaatsvinden tussen de rechterlijke organisatie en de maatschappij. Voorbeelden zijn bijeenkomsten van rechters met winkeliers over winkeldiefstallen en wijkbezoeken van rechters-commissarissen.

Publicatie van en (pers)voorlichting over uitspraken draagt ook bij aan transparantie bij de Rechtspraak. Zo publiceren rechters steeds meer vonnissen. Ze leggen daarin gemotiveerd uit waarom ze tot een bepaald oordeel zijn gekomen. Het aantal gepubliceerde rechterlijke uitspraken is weliswaar in een kengetal uitgedrukt, maar in hoeverre publicatie van 'interessante' uitspraken achterwege blijft, wordt

daarmee niet uitgedrukt. Evenmin komt daarin de mate van voorlichting over uitspraken tot uitdrukking.

Kengetallen over afzonderlijke gerechten hebben hun beperkingen. Zo is de juridische kwaliteit van uitspraken in rechtszaken niet zo maar uit te drukken in cijfers. Ook laat de maatschappelijke betekenis van de Rechtspraak zich minder gemakkelijk in kengetallen (per gerecht) vangen. Dat betekent overigens niet dat daarover geen informatie beschikbaar is; zie de publicaties daarover en het onderzoekprogramma⁵. Het onderzoekprogramma van de Raad besteedt hier ook aandacht aan zoals onderzoek naar het vertrouwen van de burger in de rechter en de rol van professionele normen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid bij zaaktoedeling.

Getracht is met de kengetallenrapportage verschillende gebruikersgroepen te bedienen. Rechtzoekenden en rechtshulpverleners zullen vooral geïnteresseerd zijn in kwaliteitsaspecten als de duur van de procedures en de tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken. Naast kwaliteitsindicaties, zijn gegevens over de bedrijfsvoering van belang voor instanties die betrokken zijn bij de begroting van de Rechtspraak, zoals het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

De Rechtspraak ziet de kengetallen ook als een middel voor gerechten om op de hoogte te raken van de best practices bij andere gerechten; een benedengemiddelde uitkomst kan voor een gerecht aanleiding geven tot het onderzoeken hoe een ander gerecht meerjarig tot een bovengemiddelde uitkomst is gekomen. Beschrijvingen van onderzoek naar best practices en de uitkomsten daarvan vormen geen onderdeel van deze rapportage.

Indeling rapportage

Deze kengetallenrapportage geeft, met alle genoemde beperkingen, een vergelijking van gerechten op drie hoofdcategorieën:

- kwaliteit
- productie en financiën
- personeel en organisatie

Eerst zijn in hoofdstuk 2 alle uitkomsten samengevat. Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op de uitslagen van de kwaliteitsindicatoren, zoals hoe tevreden men is over het rechtspreken en wat de resultaten zijn op het gebied van de procedureuur (doorlooptijden) bij de Rechtspraak. Hoofdstuk 4 behandelt de kengetallen die te maken

1 Agenda van de Rechtspraak 2011-2014, blz. 22.

2 Dennis Broeders, Corien Prins, Henk Griffioen, Petra Jonkers, Meike Bokhorst en Marijn Sax, *Speelruimte voor transparantere rechtspraak*, WRR Ver-kenning nr. 26, Amsterdam University Press 2013.

3 Zie genoemde rapport pag. 209 e.v.: Corien Prins, Jesse van der Mijl en Will Tiemijer, *Rechters aan het woord over transparantie*.

4 Rapportages zijn te vinden op rechtspraak.nl/Organisatie/Raad-Voor-De-Rechtspraak/Kwaliteit-van-de-Rechtspraak-in-de-rubriek-Visitatie-2014.

5 Zie rechtspraak.nl/Organisatie/Raad-Voor-De-Rechtspraak/Wetenschapsonderzoek-in-de-rubriek-Wetenschappelijk-onderzoek, waar ook een overzicht te vinden is van reeds afgerond onderzoek.

hebben met de bedrijfsvoering, zoals financieel resultaat en productiviteit en in hoofdstuk 5 komen de indicatoren aan de orde die gaan over aspecten van het personeel bij de Rechtspraak, zoals leeftijdsopbouw, man-vrouwverdeling en ziekteverzuim.

In de analyses van verschillen tussen gerechten is telkens gezocht naar oorzaken en verklaringen voor die verschillen. Dit betekent dat als geen oorzaken zijn gemeld, er geen oorzaken zijn gevonden.

Hetzelfde geldt voor samenhangen tussen verschillende uitkomsten; niet altijd zal expliciet aangegeven worden dat er geen verbanden zijn gevonden. Als er wel interpreteerbare verbanden zijn gevonden, worden ze altijd gerapporteerd.

Bijlage 1 gaat nader in op de definities van alle kengetallen.

Bijlage 2 bevat de overzichtstabellen met alle uitkomsten gerangschikt naar rechtbank en in bijlage 3 zijn de uitkomsten van de gerechtshoven gerangschikt naar hof.

De analyses die de afzonderlijke rechtbanken zelf maakten, zijn te vinden in bijlage 4 en de analyses van de afzonderlijke hoven en de colleges in bijlage 5. Elk gerecht gaat daar kort in op een aantal uitkomsten voor dat gerecht.

2 Samenvatting uitkomsten

2.1 Samenvatting kwaliteitskengetallen

Tevredenheid over het rechtspreken en over de doorlooptijden

Aan professionele procespartijen en rechtzoekenden (justitiabelen) is in 2011 gevraagd hoe tevreden men is over de gang van zaken bij het gerecht en de sector waar men procedeerde. In 2014 vindt een nieuw onderzoek plaats, waarvan de uitkomsten in de kengetallenrapportage 2014 worden meegenomen. Hieronder zijn de uitkomsten van het oude onderzoek kort samengevat.

Verreweg het grootste deel van de ondervraagden was tevreden over **het rechtspreken** (hoofdstuk 3.1.3); ongeveer driekwart van de justitiabelen en vier van de vijf professionals.

Men was ongeveer even tevreden over het rechtspreken bij rechtbanken als bij gerechtshoven. De onderlinge verschillen tussen de afzonderlijke rechtbanken en die tussen afzonderlijke gerechtshoven waren gering.

De tevredenheid over het rechtspreken bij de bijzondere colleges, vooral over het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB), lag boven de gerechtshoven en rechtbanken.

Over de **procesduur** (hoofdstuk 3.1.4) was men aanzienlijk minder tevreden, 51%. De professionals bleken minder vaak tevreden te zijn dan de justitiabelen. Respondenten waren vaak van mening dat het een belangrijk verbeterpunt is. Er waren grote verschillen tussen gerechten op het punt van tevredenheid over de procesduur: de tevredenheid liep uiteen van 22% tot 63%.

Tijdigheid

De duur van rechtszaken is sinds 2009 verbeterd. Die verbetering stagneerde echter in 2012 en 2013. In 2013 werden bij de rechtbanken meer dan de helft van de normstellingen⁶ nog niet gehaald en bij de gerechtshoven was dat nog minder (hoofdstuk 3.2).

De organisatorische belasting om de regionale herindeling tot stand te brengen, is mede van invloed geweest op deze uitkomsten. Ook hebben (nieuwe) processuele eisen invloed op de duur van een rechtszaak, zoals de verplichte aanwezigheid van ouders bij de zitting in een kinderstrafzaak. Het zijn zeker niet de enige verklaringen, aangezien de verschillen tussen gerechten in de duur van rechtszaken sterk uiteen liepen.

De rechtszaken bij de kantonrechter en de familie-rechtszaken in eerste aanleg en in hoger beroep, voldeden het vaakst aan de normen. De verschillen tussen rechtbanken in de duur van kantonzaken zijn nog groot.

De bestuursrechtelijke rechtszaken bij de rechtbanken zijn in de afgelopen jaren steeds korter gaan duren, maar zijn nog niet voldoende verkort om binnen de normstellingen uit te komen. De verschillen tussen rechtbanken in de duur ervan zijn nog steeds groot.

De meeste rechtbanken haalden minder dan de helft van de normstellingen voor de duur van handelszaken. Ook bleken de verschillen tussen rechtbanken in de duur van deze zaken groot.

Bij geen van de gerechtshoven werden voldoende handelszaken binnen de normtijd afgedaan om aan de normstellingen te kunnen voldoen.

De behandeling van strafzaken is in 2013 zowel bij de rechtbanken als bij de gerechtshoven wat langer gaan duren. De gestelde normen worden bij de meeste rechtbanken geregeld nog niet gehaald. Bij de gerechtshoven werd aan vrijwel geen van de normstellingen voor de verschillende strafrechtelijke zaakstypen voldaan.

De volgende rechtbanken voldeden in 2013 het vaakst (ongeveer tweederde) aan de doorlooptijdnormen: Den Haag, Noord-Holland, Midden-Nederland en Overijssel.

De gerechtshoven hebben het meeste moeite te voldoen aan de normstellingen voor de duur van rechtszaken. Zelfs bij het best presterende hof, 's-Hertogenbosch, is aan nog geen kwart van de normstellingen voldaan.

Bewijsmotivering strafzaken

De Promis-methode is een systematiek met criteria om de motivering van vonnissen en arresten te verbeteren. Afgesproken is dat rechtbanken en gerechtshoven minimaal 50% van de MK-uitspraken in strafzaken opstellen volgens de Promis-methode.

Slechts twee rechtbanken, Amsterdam en Rotterdam, en twee gerechtshoven, Amsterdam en Arnhem-Leeuwarden, haalden in 2013 die norm van 50% niet. De overige gerechten wel (hoofdstuk 3.3).

⁶ De normstelling voor de duur van rechtszaken is als volgt geformuleerd. Voor zaakstype z (bv handelszaken) dient x-% (bv 90%) binnen y-tijd (bv 2 jaar) te zijn afgedaan.

Meervoudige kamer behandeling

Het aandeel van de zaken dat door drie rechters, dat wil zeggen door een meervoudige kamer (MK), behandeld wordt, is sinds 2007 toegenomen (hoofdstuk 3.4).

De normpercentages worden bij de rechtbanken weliswaar vaak niet behaald, maar de onderliggende doelstelling is wel bereikt. De normstelling heeft immers tot scherpere en explicietere selectiecriteria en meer sturing geleid. Rechtbanken geven zelf aan dat vrijwel altijd de zaken waarvoor dat nodig is, door drie rechters worden behandeld.

Het is wel opvallend dat de verschillen tussen rechtbanken in de mate van behandeling door de meervoudige kamer groot zijn.

Permanente educatie

De norm is dat elke rechter, raadsheer of juridisch medewerker minimaal 90 uur verspreid over drie jaar aan opleiding besteedt.

Het percentage medewerkers dat aan deze norm voldeed (hoofdstuk 3.5) is in 2013 bij de rechtbanken en het CBb afgenomen. Dit was deels het gevolg van de organisatieveranderingen en de toegenomen productiedruk. Daarnaast zijn er mede door de wijzigingen in de normen en de metingen, ook een aantal complicaties opgetreden in het registratieproces.

De onderlinge verschillen tussen rechtbanken in de mate van permanente educatie waren groot. De onderlinge verschillen tussen gerechtshoven op deze kwaliteitsnorm waren eveneens groot.

Publicatiegraad van uitspraken

Het aantal uitspraken dat wordt gepubliceerd op rechtspraak.nl (hoofdstuk 3.6) is in de afgelopen jaren met bijna 50 procent toegenomen van ruim 16 duizend in 2007 tot ruim 23 duizend in 2012. In 2013 is dat aantal wat gezakt naar ruim 22 duizend.

De verschillen in de mate van publiceren tussen rechtbanken waren groot. Verhoudingsgewijs veel publiceerden in 2013 de rechtbanken Overijssel en Gelderland. Relatief weinig publiceerden de rechtbanken Limburg en Rotterdam. De verschillen tussen gerechtshoven waren op dit punt beperkt.

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten is in 2013 toegenomen van ruim veertienhonderd naar bijna achttienhonderd. Afgezet tegen de totale zaaksstroom van circa 1,7 miljoen, is dat nog steeds gering.

Van de ingediende klachten was 21 procent gegrond. Dit resulteerde in 22 gegronde klachten per gerecht in 2013.

De verschillen tussen gerechten zijn groot, zowel in aandeel ingediende klachten als in aandeel gegronde klachten (hoofdstuk 3.7). Het is niet zo dat elk jaar altijd dezelfde gerechten relatief veel klachten krijgen.

Het aantal wrakingsverzoeken (hoofdstuk 3.8) nam tot en met 2012 van jaar tot jaar toe, maar die trend zette in 2013 niet door. In 2012 waren er 659 wrakingsverzoeken en in 2013 waren dat er 626.

Slechts in een klein deel van de gevallen is er terecht gewraakt: in 2013 is in 21 gevallen het wrakingsverzoek gehonoreerd.

Gebruik van mediation

Het aantal verwijzingen binnen de Rechtspraak naar mediation (hoofdstuk 3.9) is na twee jaar van daling, in 2013 met 16 procent toegenomen naar circa 2.830. Het percentage (geheel of gedeeltelijk) geslaagde mediations is in 2013 in lichte mate toegenomen van 54 procent naar 56 procent.

De verschillen tussen rechtbanken in de mate van mediationgebruik zijn in 2013 weliswaar afgenomen, maar nog steeds groot. In Overijssel vonden in 2013 verhoudingsgewijs ongeveer twee keer zoveel mediations plaats als in Noord-Nederland en Oost-Brabant.

De verschillen in slagingspercentage zijn beperkt en niet structureel.

Tussen de gerechtshoven verschilde de mate van mediation eveneens sterk. In Amsterdam en Arnhem-Leeuwarden vinden relatief weinig mediations plaats. In hof 's-Hertogenbosch wordt al jaren relatief vaak gebruik gemaakt van mediation.

Appelpercentages

De appelpercentages (hoofdstuk 3.10) lopen sterk uiteen al naar gelang het type geschil. Van vonnissen in geschillen tussen overheid en burger gaat men over het algemeen vaak in hoger beroep. Het meest, in ongeveer de helft van de gevallen, ging men in beroep tegen vonnissen in rijksbelastingzaken (54%), ambtenarenzaken (48%) en asielprocedures (55%) en verlengde asielprocedures (56%).

Het minst wordt in hoger beroep gegaan tegen vonnissen in overtredingszaken en uitspraken in familierechtelijke geschillen, ongeveer 4 procent.

Naast de verschillen tussen zaaksoorten in de mate van appel, blijken er ook aanzienlijke verschillen te bestaan in het appelpercentage bij de ene of de andere rechtbank voor hetzelfde zaakstype. Alleen bij vonnissen in de volgende type rechtszaken waren de verschillen tussen rechtbanken beperkt: strafzaken voor de meervoudige kamer, sociale verzekeringszaken en vreemdelingenzaken.

De appelpercentages zijn in de meeste gevallen in de laatste jaren toegenomen.

Het appelpercentage zegt niets over de mate waarin de hoger beroepsrechter een wezenlijk andere uitspraak doet dan de rechter in eerste aanleg. Over de mate waarin het vonnis in eerste aanleg wordt bevestigd door de uitspraak in hoger beroep, viel geen kengetal te construeren.

In de berekende appelpercentages zitten ook nog de appels die later zijn ingetrokken. Dat kan aanzienlijk zijn, zoals bij civiele handelszaken, strafzaken voor de meervoudige kamer, kinderstafzaken, waarbij een kwart of meer van de hoger beroepen later worden ingetrokken. Het intrekkingsaandeel is helaas niet per gerecht bekend.

2.2 Samenvatting kengetallen productie en financiën

Productie, productiviteit en financiën

In 2013 was het aantal afgedane zaken bij de rechtbanken wat lager dan het aanbod van zaken (hoofdstuk 4.1), waardoor de werkvoorraad wat opliep. Bij vier rechtbanken, Midden-Nederland, Overijssel, Gelderland en Zeeland-West-Brabant was sprake van een substantiële voorraadtoename.

Bij de gerechtshoven en de Centrale Raad van Beroep was totaal gezien het aantal afgedane zaken in lijn met het zaaksaanbod. Er waren wel verschillen in dit opzicht tussen sectoren.

De werkvoorraad bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven nam substantieel af.

De verschillen in kostenproductiviteit tussen gerechten zijn weliswaar elk jaar groot, maar de rangorde van de afzonderlijke gerechten op dit punt verandert van jaar tot jaar: niet telkens het zelfde gerecht heeft een hoge of lage productiviteitsindicatie.

De grote reorganisatie bij de gerechten heeft in 2013 invloed gehad op de kengetallen-uitkomsten op het gebied van productie, productiviteit en financieel resultaat en daarmee kan 2013 niet als een 'doorsneejaar' worden beschouwd. De reorganisatie kostte bij veel gerechten inspanningen en geld. Door de invloed ervan op de productiviteit, moet het kengetal 'kostenproductiviteit' veel meer als achtergrondvariabele worden beschouwd en het kengetal 'financieel resultaat' als resultaatsindicator (hoofdstuk 4.3).

In 2013 hadden drie van de elf rechtbanken een negatief financieel resultaat: Noord-Nederland, Rotterdam en Limburg. De productiviteit was er relatief laag, anders gezegd, voor een vergelijkbare hoeveelheid werklast werden in die rechtbanken relatief hoge kosten gemaakt. Bij geen van deze rechtbanken leidde het negatieve financieel resultaat tot een negatief eigen vermogen.

De kostenproductiviteit bij de rechtbank Den Haag was het hoogst, vooral door de efficiency bij de behandeling van bestuursrechtelijke zaken en kantonzaken.

Van de gerechtshoven was Den Haag het enige hof zonder negatief financieel resultaat. De kostenproductiviteit was er het hoogst, vooral door de efficiency binnen de civiele sector en de belastingsector.

Samenhang productiviteit en andere kengetallen

Er was geen duidelijke en meerjarige samenhang te zien tussen de mate van kostenproductiviteit bij een gerecht en de verschillende kwaliteitskengetallen. Dit vormt een indicatie dat er geen uitruil plaatsvindt tussen kwaliteit en productiviteit.

Evenmin blijkt er een samenhang te zijn met de meeste kengetallen die het personeel en de organisatie betreffen, zoals grootte van het gerecht, ziekteverzuim en het aandeel rechters (mate van delegatie).

Wel bleek de productiviteit van een rechtbank in beperkte mate samen te hangen met de leeftijdsopbouw van het ondersteunend personeel. Naarmate het aandeel ondersteunend personeel tussen de 50 en 60 jaar groter is, is de kostenproductiviteit geringer.

2.3 Samenvatting kengetallen personeel en organisatie

Ziekteverzuim (hoofdstuk 5.1)

Het ziekteverzuim bij de **rechters** in de rechtbanken is al jaren laag en bedroeg 2,8% in 2013. De verschillen tussen rechtbanken zijn wel groot.

Het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel bij de rechtbanken is de laatste drie jaar stabiel en bedroeg in 2013 5,2%. Dat is voor die beroepsgroep geen uitzonderlijk percentage.

De verschillen in ziekteverzuim tussen rechtbanken zijn groot.

Het ziekteverzuim bij de **raadsheren**⁷ in de gerechtshoven is in 2013 verder gedaald naar 2,5%.

Het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel van de hoven is gedaald van 5,7 procent in 2012 naar 5,3% in 2013.

De verschillen in ziekteverzuim tussen gerechtshoven zijn groot.

Samenstelling personeel (hoofdstuk 5.2)

Tussen de 22 en 23 procent van het personeel werkzaam bij de rechtbanken, is **rechter**. De rest is (juridisch) ondersteunend personeel. Het aandeel rechters is de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven en de verschillen tussen rechtbanken zijn klein.

Bij de gerechtshoven was in 2013 gemiddeld 35 procent van het personeel **raadsheer** en ook dat is sinds 2010 in zeer lichte mate opgelopen.

Hof Den Haag heeft structureel relatief veel raadsheren en hof Amsterdam relatief weinig.

Het **aandeel vrouwelijke rechters** bij de rechtbanken neemt jaarlijks toe en was 59 procent in 2013. De verschillen tussen rechtbanken zijn op dit punt groot.

Bij de gerechtshoven was 44 procent van de raadsheren vrouw en ook dat aandeel is de laatste jaren toegenomen.

In 2013 was van de rechters en raadsheren in hogere functies, 48% vrouw.

De **gemiddelde leeftijd** van de rechterlijke macht is de laatste jaren opgelopen.

Voor de groep tussen de 50 en 60 jaar nam toe.

De verschillen tussen gerechten in leeftijdsopbouw zijn groot.

⁷ Rechters bij gerechtshoven en bijzondere colleges worden raadsheren genoemd.

3 Kwaliteit

Het begrip ‘kwaliteit van rechtspreken’ of ‘kwaliteit van rechtspraak’ omvat vele deelaspecten, waarbij het ene beter te meten is dan het andere. De kengetallen kwaliteit bestrijken enkele onderdelen van de kwaliteit van het rechtspreken en het functioneren van de rechtspraak.

Zo is de snelheid waarmee een uitspraak tot stand komt, een belangrijke kwaliteitsbepalende factor. Hiervan wordt zowel de feitelijke duur gemeten als het oordeel van procespartijen over die duur.

Hoe vaak uitspraken juridisch correct zijn is met de geregistreerde gegevens niet meetbaar. In hoeverre uitspraken worden aanvaard, is evenmin in een indicator ondergebracht, vanwege het ontbreken van informatie daarover. Wel zijn er appelpercentages beschikbaar, maar deze zijn van veel meer factoren afhankelijk dan alleen de kwaliteit van een vonnis; meer daarover in hoofdstuk 3.8.

Over de kwaliteit van de procedure zelf en de bejegening door de rechter valt via de klantwaarderingsonderzoeken een indicatie te geven, vooral vergelijkenderwijs. Een vergelijking tussen gerechten in het aantal klachten en wrakingen vindt eveneens plaats, zonder dat daaruit directe conclusies getrokken kunnen worden over het absolute kwaliteitsniveau.

Verder zijn indicatoren ontwikkeld die weliswaar op zichzelf geen directe meting van kwaliteit inhouden, maar die wel een indicatie geven van de mate waarin een kwaliteitsbevorderend instrument wordt ingezet. Zo is het publiceren van belangrijke vonnissen een rechtseenheid bevorderend instrument en de publicatiegraad is om die reden als kwaliteitsindicator opgenomen. Het rechtseenheid- en kwaliteitsbevorderende instrument van meervoudig kamerbehandeling is eveneens in kaart gebracht. De mate van permanente educatie is een maat voor de inzet van een deskundigheidsbevordering.

De kwaliteitskengetallen zijn:

- 1 Tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken
- 2 Tevredenheid van procespartijen over de procesduur
- 3 Lengte van procedures
- 4 Aandeel zaken behandeld door de meervoudige kamer
- 5 Permanente educatie
- 6 Publicatie van uitspraken
- 7 Mediation
- 8 Klachten en wrakingen
- 9 Appelpersentages

3.1 Tevredenheid over het rechtspreken en over de procesduur

3.1.1 Inleiding

Sinds 2001 laten de gerechten periodiek klantwaarderingsonderzoeken (KWO) uitvoeren onder procespartijen. Vanaf 2011 vinden de onderzoeken bij alle gerechten op dezelfde wijze en gelijktijdig plaats. De eenduidigheid, vergelijkbaarheid en bruikbaarheid van de uitkomsten zijn daardoor verbeterd.

De geënquêteerden zijn onderscheiden naar enerzijds professionele partijen en anderzijds justitiabelen. De professionals zijn advocaten, officieren van justitie, advocaten-generaal, deurwaarders, professioneel gemachtigden (van bv gemeenten), rechtshulpverleners, de IND, UWV, de Raad voor de Kinderbescherming, de Sociale Verzekeringsbank, Reclassering Nederland, Bureaus Jeugdzorg, de Belastingdienst en enkele overige klanten. Justitiabelen zijn bijvoorbeeld eiser, verzoeker, gedaagde of verdachte.

Aangezien het laatste onderzoek betrekking had op 2011 en eerdere jaren, de gerechten een andere indeling hadden dan nu en de uitkomsten van dat onderzoek al uitgebreid zijn geanalyseerd en gerapporteerd in de vorige kengetallenrapportage 2012, wordt hier volstaan met een beschrijving van de algemene uitkomsten. In 2014 vindt een nieuw onderzoek plaats, waarvan de uitkomsten als kengetallen worden meegenomen in de kengetallenrapportage 2014.

Kanttekeningen bij de resultaten

Dat de uitkomsten zijn weergegeven in het percentage tevreden⁸ wil niet zeggen dat de rest ontevreden is, aangezien een aanzienlijke groep neutraal scoort.

Ook blijkt dat de mate van tevredenheid van justitiabelen verband houdt met de (verwachte) uitspraak. Bij een voor de justitiabele (verwachte) voordelige uitspraak is men beduidend vaker tevreden over het functioneren van de Rechtspraak dan bij een voor hen nadelige uitspraak.

De uitkomsten van klantwaarderingsonderzoeken zijn daarom zoveel mogelijk vergelijkenderwijs bezien.

3.1.2 Tevredenheid over het functioneren van de gerechten

Nadat zij alle vragen over eerdergenoemde thema's hadden beantwoord, is aan justitiabelen/professionals de vraag gesteld hoe tevreden men was, alles bij elkaar genomen, over de gang van zaken bij de betreffende sector van het betreffende gerecht.

8. Tevreden en zeer tevreden.

De beantwoording laat zien dat bijna driekwart (73%) van de professionele partijen in het algemeen tevreden is over de gerechten waar men procedeerde en ruim acht op de tien (81%) justitiabelen. Het aandeel ontevredenen is gering: slechts zes procent van de justitiabelen en slechts tien procent van de professionals. Advocaten en deurwaarders zijn het minst vaak tevreden.

De bestuurssectoren en belastingsectoren 1^e aanleg en hoger beroep werden het meest gewaardeerd, rond de 80 procent door professionals en rond de 88 procent door justitiabelen. De waardering voor de kantonsectoren is sinds de periode 2005-2008 enigszins afgenomen en de tevredenheid ligt nu op 68 procent voor de professionals en 77 procent voor de justitiabelen. Het laagst was de waardering door justitiabelen voor de strafsectoren bij de gerechtshoven, 63 procent.

3.1.3 Tevredenheid over het rechtspreken

Uit onderstaande tabel blijkt dat men ongeveer even tevreden is over het rechtspreken bij **rechtbanken** als bij **gerechtshoven**. Van de professionals is ongeveer driekwart daarover tevreden en van de justitiabelen is dat vier van de vijf.

Het oordeel over de **bijzondere colleges** (CRvB en CBb) is nog beter, vooral door de hoge mate van tevredenheid over het CBb.

De volgende tabel geeft een overzicht van de mate van tevredenheid naar type gerecht op de vier aspecten onpartijdigheid, deskundigheid, bejegening en de uitspraak.

Tevredenheidspercentages over het rechtspreken

	onpartijdigheid	deskundigheid	bejegening door rechter	uitspraak	Totaal recht spreken
Professionals					
Colleges	89%	94%	87%	74%	86%
Gerechtshoven	77%	80%	76%	70%	76%
Rechtbanken	78%	77%	79%	64%	75%
Justitiabelen					
Colleges	83%	90%	89%	x	84%
Gerechtshoven	77%	82%	85%	73%	79%
Rechtbanken	79%	82%	87%	77%	81%

Boven de 80% is in blauw weergegeven.

Onpartijdigheid en deskundigheid

Onpartijdigheid en deskundigheid behoren tot de kernwaarden van de Rechtspraak. Men is vaak tevreden over deskundigheid en onpartijdigheid van de rechter. Over de deskundigheid en onpartijdigheid bij de rechtbanken en hoven is rond de 80 procent tevreden. Voor de bijzondere colleges, CRvB en CBb, is dat nog hoger. Professionals en justitiabelen zijn redelijk gelijkgestemd over de onpartijdigheid en deskundigheid.

Bejegening door de rechter

De tevredenheid over de bejegening door de rechter betreft de items:

- de ruimte die de rechter biedt aan procespartij om zijn verhaal te doen,
- het luisteren door de rechter naar de standpunten,
- het inleven door de rechter in de situatie,
- de begrijpelijkheid van het besprokene.

De justitiabelen waren bijzonder vaak tevreden over de bejegening bij alle drie typen gerechten: tussen de 85 en 89 procent. De waardering over de bejegening bij het CBb (niet zichtbaar in bovenstaande tabel) stak daar nog bovenuit met 94 procent.

Ook de professionals waren vaak tevreden over de bejegening door de rechter: 76 en 79 procent voor respectievelijk gerechtshoven en rechtbanken. Dat is wel circa 10 procentpunten lager dan het oordeel van justitiabelen. De bijzondere colleges kregen een nog hogere waardering, 87 procent.

Uitspraak

De tevredenheid over de uitspraak is gemeten door te vragen naar

- de begrijpelijkheid van de beslissing,
- de motivering van of uitleg bij de beslissing en
- de rechtseenheid, alleen aan professionals.

Rechtseenheid heeft niet alleen ten doel gelijke gevallen gelijk te behandelen, maar vergroot ook de voorspelbaarheid van rechterlijke beslissingen. Bevordering van rechtseenheid vindt bijvoorbeeld plaats door samenwerking tussen rechters gericht op richtinggevende uitspraken of op afspraken. Dat laatste vooral als het om kwantificeerbare zaken gaat, zoals de hoogte van alimentatie, immateriële schadevergoeding, of de strafmaat.

Rechtseenheid bevindt zich op het spanningsveld tussen ‘gelijke monniken, gelijke kappen’ en rekening houden met verschillen in te beoordelen zaken. Het opleggen van richtlijnen voor de strafmaat is daarom geen optie, omdat rechters onafhankelijk moeten kunnen oordelen. Wel zijn oriëntatiepunten vastgesteld. Ze geven weer wat collega’s doen in soortgelijke gevallen en zijn geen voorschriften. Welke straf leggen zij gemiddeld op en welke strafverzwarende of -verlichtende omstandigheden laten zij meewegen? Dat geeft houvast bij de beoordeling van de eigen zaken. En hoewel ze bedoeld zijn voor intern gebruik, kijken advocaten en officieren van justitie er ook naar als ze argumenten zoeken voor een lichtere of zwaardere straf.

Naar aanleiding van de resultaten uit eerdere onderzoeken heeft in alle sectoren verbetering van de begrijpelijkheid en de deugdelijkheid van de motivering van uitspraken extra aandacht gekregen. Zo worden best practices vastgelegd in modellen en richtlijnen. Steeksproefsgewijs vindt beoordeling van uitspraken door externen plaats. Op verbeterde motivering van strafvonnissen ziet de zgn. Promisemethode, die gericht is op een duidelijker motivering van het strafvonnis, inclusief de strafhoogte.

Geconstateerd wordt dat er de afgelopen jaren duidelijk vooruitgang is geboekt op het gebied van motivering en rechtseenheid. In de vorige klantwaarderingsonderzoeken, vier tot vijf jaar geleden, was de tevredenheid over motivering en rechtseenheid van uitspraken bij rechtbanken ruim een tiende lager dan nu.

Over de uitspraak was men minder vaak tevreden dan over de bejegening, onpartijdigheid en deskundigheid. Deze wat lagere mate van tevredenheid kwam vooral voort uit de minder hoge waardering van professionals voor de **motivering** van de uitspraak en de **rechtseenheid**. Die was voor de motivering 67 procent tevreden professionals en voor de rechtseenheid 56 procent.

Van de justitiabelen was driekwart tevreden over de uitspraak; 73 procent als het om gerechtshoven gaat en 77 procent over de rechtbanken. Het aantal justitiabelen dat iets kon zeggen over de uitspraak was over het algemeen laag⁹ en bij de bijzondere colleges zo laag dat daar geen uitkomst is gegeven. Vergelijkingen tussen gerechten dienen daarom op dit punt met voorzichtigheid gehanteerd te worden. Van de professionals was ongeveer twee derde tevreden over de uitspraak. Over de rechtbanken waren ze in dat opzicht minder vaak tevreden (64%) dan over de gerechtshoven (70%). Dit verschil kwam niet door een verschil in tevredenheid over de rechtseenheid (56 procent voor zowel rechtbanken als hoven). De professionals waren minder tevreden over de rechtbanken dan de hoven als het

om de motivering (66% rechtbanken en 71% gerechtshoven) en begrijpelijkheid van de uitspraak gaat (70% rechtbanken en 74% gerechtshoven). Men was echter op deze punten niet vaker ontevreden over rechtbanken dan over hoven; in beide gevallen circa 10 procent. De verklaring is dat bij de rechtbanken de groep die hier neutraal tegenover stond, groter was.

3.1.4 Tevredenheid over de procesduur

Men was over het algemeen niet vaak, gemiddeld 51%, tevreden over de procesduur. De professionals waren minder vaak tevreden (46%) over de procesduur dan de justitiabelen (55%). Respondenten waren daarbij vaak van mening dat de procesduur een belangrijk verbeterpunt is.

Het verkorten en normeren van doorlooptijden heeft mede daarom al enkele jaren de bijzondere aandacht van de Rechtspraak. In de perceptie van procespartijen is er verbetering gekomen in de procesduur. Sinds de voorgaande klantwaarderingsonderzoeken vier tot vijf jaar geleden, is de tevredenheid over de doorlooptijden bij de rechtbanken, zowel bij professionals als bij justitiabelen met bijna een zesde toegenomen. De tevredenheid over de procesduur van de hoven nam zelfs met meer dan een kwart toe.

Tevredenheid over procesduur

	professionals	justitiabelen	
Colleges	18%	30%	24%
Gerechtshoven	33%	44%	39%
Rechtbanken	50%	57%	53%
Totaal	46%	55%	51%

De verschillen tussen type gerechten in de tevredenheid over de procesduur, zijn groot. Bovenstaande tabel laat zien dat deze afneemt van rechtbanken (53%) naar gerechtshoven (39%) en bijzondere colleges (24%).

⁹ Ten tijde van de bevraging hoefde de uitspraak nog niet bekend te zijn.

3.2 Lengte van procedures

3.2.1 Inleiding

Het beheersen en zo kort mogelijk houden van de tijd die een rechtszaak duurt, binnen de Rechtspraak aangeduid als doorlooptijd, is maatschappelijk en economisch relevant. Uit onderzoek blijkt dat een goed functionerende rechtspraak, waaronder tijdige rechtspraak, substantieel bijdraagt aan een gezond economisch klimaat.

Vooraf voor betrokkenen zelf, de partijen in gerechtelijke procedures, is de doorlooptijd van de zaak belangrijk. Uit een analyse van de klantwaarderingsonderzoeken blijkt de tevredenheid over de duur van een rechtszaak samen te hangen met de algemene tevredenheid over het gerecht waar die zaak diende.

Veel professionele partijen en burgers vinden de huidige doorlooptijden bij de Rechtspraak te lang. Verkorting ervan kwam in de klantwaarderingsonderzoeken op de tweede plaats van de door professionals genoemde verbeterpunten.¹⁰

Ook vanuit het oogpunt van uniforme rechtstoepassing is het nastrevenswaardig dat de doorlooptijden bij verschillende gerechten minder uiteenlopen dan nu het geval is. De benchmarkoverzichten in de kengetallenrapportage zijn daartoe een hulpmiddel.

Verandering in de lengte van procedures kan een indicatie zijn van de (on)toereikendheid van de beschikbare personele omvang of middelen.

De Rechtspraak hanteert normstellingen voor de lengte van rechterlijke procedures, kortweg aangeduid als doorlooptijdnormen.

De normstelling bestaat uit twee elementen:

- 1) de termijn waarbinnen een zaak afgehandeld dient te zijn, en
- 2) het percentage zaken waarvoor dat moet gelden.

Een normstelling is dan bijvoorbeeld: voor zaakstype z (bv handelszaken) dient x-% (bv 90%) binnen y-tijd (bv 2 jaar) te zijn afgedaan.

Het uitgangspunt bij de normstelling is dat het overgrote deel van de zaken binnen een bepaalde tijd is afgehandeld en tegelijkertijd rekening gehouden wordt met een groep procedures die extra lang duren door niet te vermijden complicaties. Bij boven-genoemde normstelling van 90% is er dus ruimte voor 10% van die uitzonderlijke zaken. De formulering van de norm op deze wijze, heeft het voordeel dat ruimte aanwezig blijft om in incidentele zaken bewust meer tijd te nemen voor de afdoening.

De normering betreft de totale procesduur¹¹. De Rechtspraak wil daarmee uitdrukken dat het zich verantwoordelijk voelt om procedures zo kort mogelijk te houden. Belangrijk is ook dat voor rechtszoekenden vooral de uitkomsten over de totale procesduur betekenis hebben.

De uitkomsten dienen wel gelezen te worden in de wetenschap dat de rechter slechts een beperkte invloed heeft op de duur van een procedure. Proceseisen, ingewikkeldheid van de zaak en gedrag van partijen zijn belangrijke procesduurbepalende factoren.

De rechtszaken die de Rechtspraak te behandelen krijgt, zijn opgedeeld in 45 verschillende proceduretypen met ieder een eigen doorlooptijdnormering; 32 voor de rechtbanken en 13 voor de gerechtshoven.

Nog niet alle proceduresoorten waren in 2013 meetbaar.

In 2011 zijn de normen geëvalueerd en waar mogelijk voor 2012 en volgende jaren verscherpt. Bij het stellen van de huidige normen is gebruikgemaakt van de gerealiseerde doorlooptijden tot en met 2011. Voor de rechtbanken vormde de derde en vierde best presterende rechtbank het referentiepunt voor de norm. Bij de hoven was dit het best presterende hof. Ook is rekening gehouden met wettelijke termijnen en procesreglementen¹².

De afgelopen jaren is door gerechten extra tijd en capaciteit gestopt in het verkorten van doorlooptijden. Daartoe zijn werkprocessen aangepast en is de aansturing verbeterd. De doorlooptijden zijn daardoor in de periode 2009-2012 verbeterd. In 2013 werd, zoals uit de volgende hoofdstukken blijkt, in sommige gevallen de procesduur weer langer. Hoewel het een beperkt effect was, resulteerde dit voor een aantal gerechten in het minder vaak voldoen aan de doorlooptijdnormering dan in 2012. De organisatorische belasting om de regionale herindeling tot stand te brengen is daarop van invloed geweest, maar vormt zeker niet de enige verklaring, gezien de gevonden grote verschillen in doorlooptijden tussen gerechten bij veel zaakstypen.

10 Dit werd door 23% van de professionals genoemd. Op de eerste plaats kwam verbetering van het rechterlijk functioneren (bejegening, onpartijdigheid en deskundigheid), door 29% genoemd.

11 De gemeten tijd is bijvoorbeeld inclusief de tijd dat een procedure stilstaat omdat partijen dat willen om te kunnen onderhandelen of omdat gewacht moet worden op een uitspraak van het Hof van Justitie.

12 Een nadere uitleg over de normering en gehanteerde definities is te vinden in bijlage 1.

3.2.2 Rechtbanken en procesduur

Bij de rechtbanken zijn van 32 proceduretypen de doorlooptijden genormeerd. Van drie zaaksgroepen kon nog geen meting worden uitgevoerd. In de figuren in dit hoofdstuk is per rechtbank te zien bij welk gedeelte van de proceduretypen aan de normstelling is voldaan.

Aan deze figuren valt niet af te lezen hoe ver een rechtbank verwijderd bleef van de norm. Hierover geven de tabellen 2a t/m 6a in bijlage 2 informatie.

Achtergronden bij de resultaten van de afzonderlijke rechtbanken zijn te vinden in de rapportages van de rechtbanken in bijlage 4.

Het vaakst aan de normstellingen voldeden rechtszaken in het familierecht en zaken voor de kantonrechter. De trend dat bestuursrechtelijke procedures bij de rechtbanken korter worden, zette in 2013 door, maar over het algemeen nog niet voldoende om binnen de normstellingen uit te komen.

De duur van strafrechtelijke procedures bij de rechtbanken kon in 2013 niet worden verkort en voldeed vaak nog niet aan de normstelling.

Ook zijn de doorlooptijden van civiele zaken weinig veranderd en schieten nog tekort; daarvan voldoen alleen de kort gedingen aan de normering.

Uit onderstaande figuur blijkt het volgende. Landelijk gezien, voldeden in 2013 nog maar 13 van de 29, d.w.z. 45%, gemeten proceduretypen aan de normstellingen. In 2012 was dat veel vaker het geval, 18 van de 29 zaakstypen, d.w.z. 62%. Vooral in Noord-Nederland, Oost-Brabant, Amsterdam en Rotterdam liepen de prestaties op het gebied van de duur van rechtszaken sterk terug.

De verschillen tussen rechtbanken zijn evenals in voorgaande jaren groot: het percentage zaakstypen dat voldeed aan de normering liep van 39% tot 68%.

Het vaakst, bij bijna twee derde van de proceduretypen, aan de normstellingen voldeden in 2013:

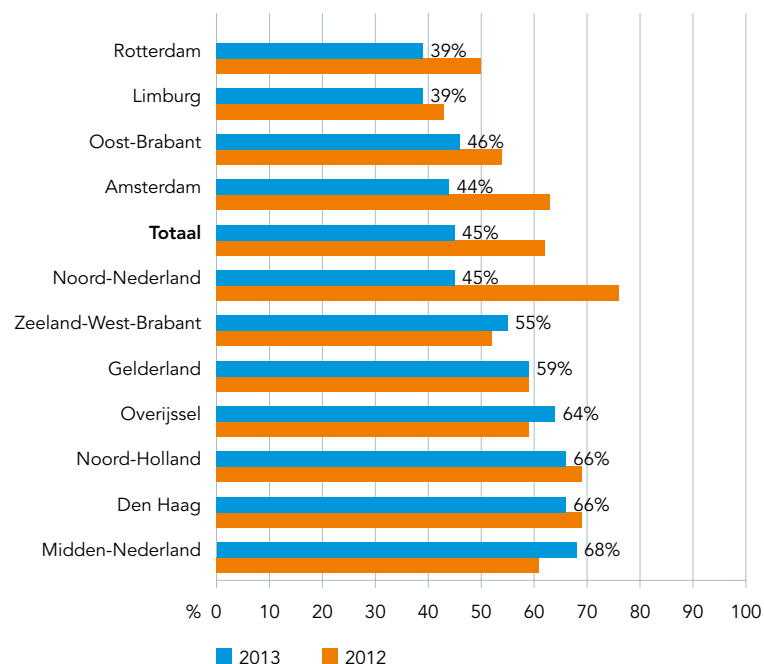
- Midden-Nederland,
- Den Haag,
- Noord-Holland, en
- Overijssel.

De rechtbanken Gelderland en Zeeland-West-Brabant volgen daarna: zij voldeden bij meer dan de helft van de zaakstypen aan de doorlooptijdnormstellingen.

Matig (minder dan 50% van de verschillende zaakstypen) aan de normen voldeden de doorlooptijden bij de volgende rechtbanken:

- Rotterdam, lage scores in alle sectoren behalve kantonzaken
- Limburg, laag behalve bij kantonzaken en strafzaken
- Oost-Brabant, laag behalve bij strafzaken en familierecht
- Amsterdam, lage scores behalve bij familierechtelijke zaken
- Noord-Nederland, laag behalve bij kantonzaken

Rechtbanken: percentage van de 29 proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed

In het vervolg van dit hoofdstuk is te zien hoe de totaaluitkomsten zijn terug te voeren op de resultaten in specifieke sectoren. Per rechtbank worden de resultaten behandeld voor afzonderlijk de strafzaken, de kantonzaken, de civiele handelszaken, de familierechtelijke zaken en de bestuursrechtelijke zaken.

Duur zaken in de strafsectoren van de rechtbanken

In de strafsectoren zijn de zaken onderscheiden in vijf zaakstypen met ieder een eigen norm:

- 1 strafzaak bij de kinderrechter,
- 2 politierechterstrafzaak,
- 3 meervoudige kamer (MK) strafzaak,
- 4 raadkamerzaak over voorlopige hechtenis, en
- 5 raadkamerzaak die niet over voorlopige hechtenis gaat.

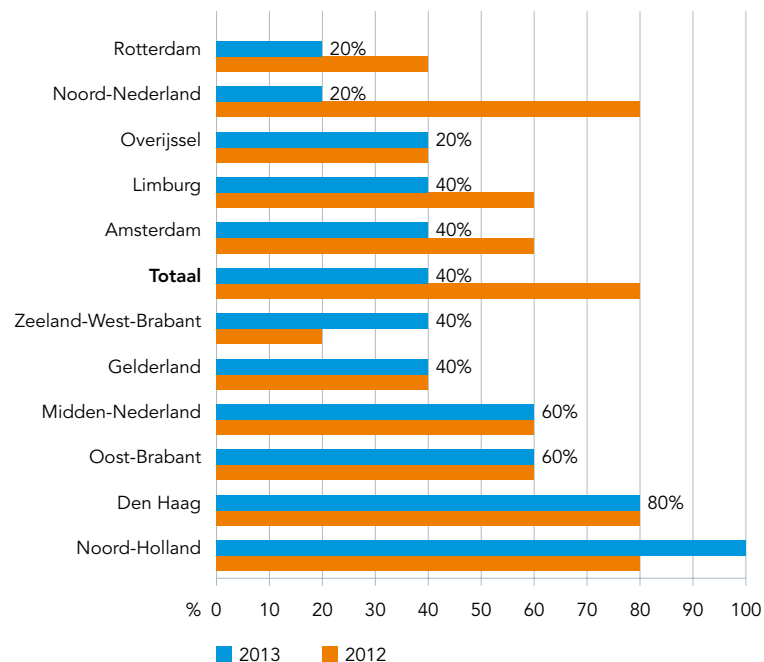
Uit tabel 5a in bijlage 2 valt op te maken dat de duur van strafrechtelijke procedures bij de meeste rechtbanken in 2013 niet is verbeterd en vaak nog niet aan de normstelling voldeed.

De normstelling voor strafzaken bij de kinderrechter lijkt voor een aantal rechtbanken erg scherp geworden als gevolg van de verplichte aanwezigheid van ouders bij de zitting.

De verschillen in procesduur tussen rechtbanken zijn beperkt op alle onderscheiden zaakstypen, behalve bij raadkamerzaken die niet over voorlopige hechtenis gaan. Daar lopen de uitkomsten van 53% voldaan aan de norm in Zeeland-West-Brabant en Rotterdam tot 96% voor Gelderland, waar 85% de norm voor dit zaakstype is. Zie tabel 5a, bijlage 2.

In totaal (landelijk) voldeden in 2013 landelijk nog maar twee van de vijf proceduresoorten (40%) aan de normering. In 2012 was dat nog het geval bij vier van de vijf. In Rotterdam, Noord-Nederland, voldeed in 2013 slechts één zaakstype (van de vijf) aan de doorlooptijdnormering. In Overijssel, Limburg, Amsterdam, Zeeland-West-Brabant en Gelderland voldeden twee zaakstypen aan de normstelling. Noord-Holland voldeed wel aan alle vijf normstellingen en Den Haag aan vier van de vijf.

Rechtbanken: percentage van de vijf straf-proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2012 en 2013

Duur kantonzaken

De kantonrechtzaken zijn onderverdeeld in acht zaakstypen:

- 1 dagvaardingszaken met verweer,
- 2 verstekzaken,
- 3 betwiste arbeidsontbindingen,
- 4 niet betwiste arbeidsontbindingen,
- 5 overige handelsrekestten,
- 6 kort gedingen,
- 7 overtredingszaken, en
- 8 mulderzaken.

Tabel 6a in bijlage 2 laat zien dat de duur van rechtzaken bij de kantonrechter in 2013 enigszins achteruit is gegaan. Dat is vooral het gevolg van de langere duur van de behandeling van mulderzaken, geregelde arbeidsontbindingen en handelsrekestten.

De groep **mulderzaken** bestaat voor het grootste deel uit vorderingen tot toepassing van een dwangmiddel (vordering van gijzeling van degene die de boete niet heeft betaald, het innemen van een rijbewijs of buitengebruikstelling van een auto). De norm van 80% binnen drie maanden werd bij de meeste rechtbanken in 2013 niet meer gehaald door onder andere de plotselinge en enorme toename in 2013 van dit soort zaken.

De groep **geregelde arbeidsontbindingen** betreft verzoeken tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst, waarbij werkgever en werknemer het eens zijn, maar dat toch in een vonnis willen laten vastleggen. De norm voor de afhandeling van die rechtzaken is 90% binnen 15 dagen en dat bleek in 2013 voor de meeste rechtbanken aan de krappe kant.

Bij **handelsrekestten** bij de kantonrechter gaat het bijvoorbeeld om verzoeken tot faillissement of wettelijke schuldsanering. De norm is dat van de verzoekschriften 95% binnen 6 maanden is afgehandeld. Geen van de rechtbanken haalde die norm in 2013. Bij drie rechtbanken was sprake van een sterke achteruitgang: Limburg, Noord-Holland en Noord-Nederland.

Juist bij de genoemde drie zaaksgroepen zijn de verschillen tussen rechtbanken in resultaten groot (tabel 6a, bijlage 2). Zo lopen de uitkomsten voor handelsrekestten uiteen van slechts 47% voldaan aan de norm in Limburg tot circa 90% in Den Haag, Overijssel en Zeeland-West-Brabant.

De verschillen tussen rechtbanken in procesduur van de andere typen kantonzaken zijn beperkt.

Aan onderstaande figuur is duidelijk af te lezen dat de mate waarin de verschillende proceduretypen aan de norm voldeden achteruit is gegaan.

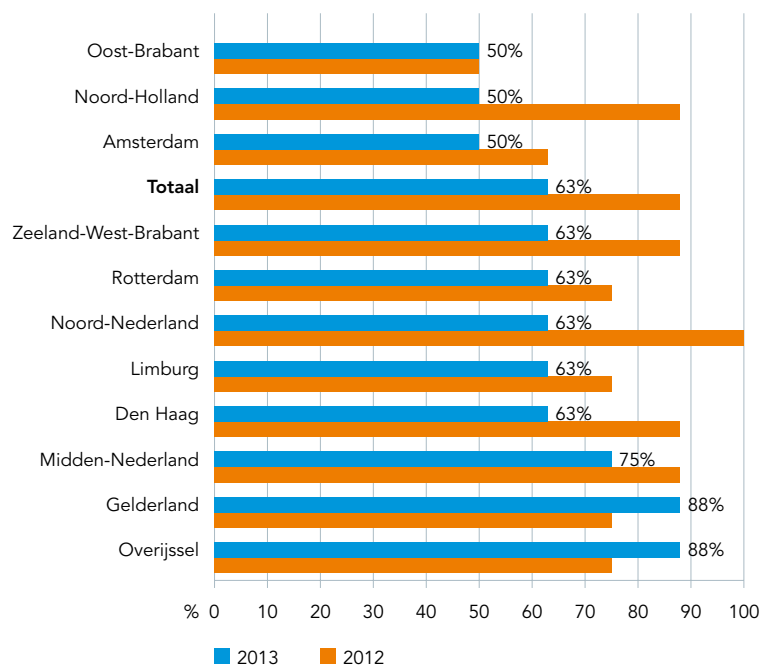
Landelijk voldeden vijf van de acht (63%) zaakstypen aan de normering, waar dat in 2012 zeven van de acht (88%) was.

Alleen Gelderland en Overijssel presteerden beter dan in 2012. Daarmee kwamen deze rechtbanken het hoogst uit: op één na alle zaakstypen voldeden daar aan de normering.

Daarna volgde Midden-Nederland met zes van de acht zaakstypen die aan de normering voldeden.

Duidelijk achter bleven, met vier van de acht (50%), Amsterdam, Noord-Holland en Oost-Brabant.

Rechtbanken: percentage van de acht kanton-proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2012 en 2013

Duur rechtszaken civiele handelszaken, rechtbanken

De handelszaken zijn in vijf zaakstypen onderscheiden:

- 1 dagvaardingszaken met verweer,
- 2 verstekzaken,
- 3 handelsrekest (verzoekschriftprocedures),
- 4 kort gedingen, en
- 5 faillissementen.

De afhandeling van faillissementen is in de afgelopen jaren duidelijk korter geworden. Bij de overige civiele handelszaken is sinds 2009 geen verbetering te zien. Over het algemeen zijn blijkens onderstaande figuur (en tabel 2a in bijlage 2), deze doorlooptijden in 2013 weinig veranderd en voldoet landelijk gezien nog steeds slechts één zaakstype, het kort geding, aan de normstelling.

Dat de **dagvaardingszaken met verweer** bij de meeste rechtbanken in 2012 langer zijn gaan duren en er in 2013 vaak geen versnelling plaatsvond, kan voor een deel te maken hebben met de competentiewijziging, waardoor gemiddeld veel lastiger zaken zijn overgebleven. Rechtbanken als Den Haag en Gelderland laten echter zien dat ondanks de toename van het aandeel complexe zaken, verbetering mogelijk is en zelfs tot een niveau dat aan de bestaande normering voor die zaaks-groep voldaan kan worden.

De verschillen tussen rechtbanken in procesduur zijn groot juist bij deze zaaks-groep. In Limburg, Midden-Nederland, Oost-Brabant en Rotterdam wordt slechts de helft of minder van deze zaken afgedaan binnen 1 jaar. In Den Haag en Gelderland zit men rond de norm van 70% binnen een jaar.

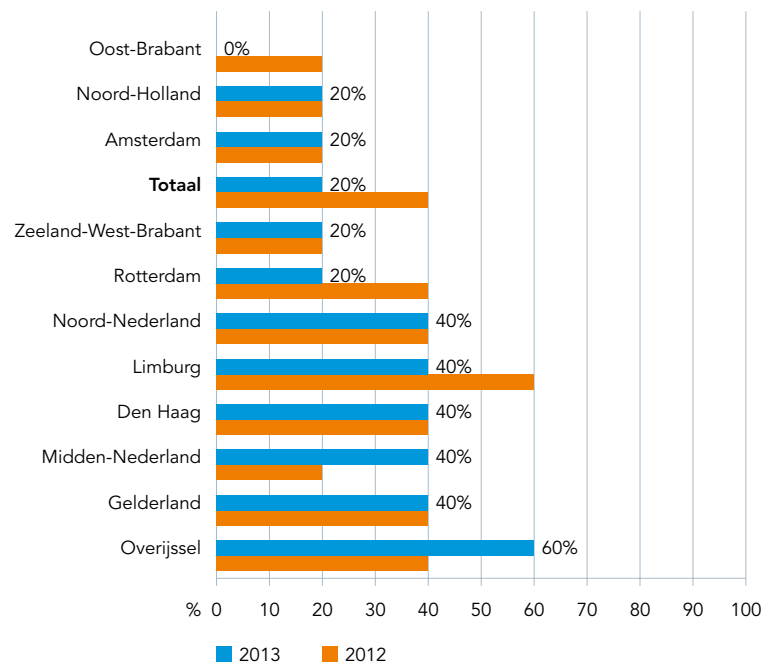
Ook zijn er grote verschillen tussen rechtbanken te zien bij de behandelingsduur van niet-familierechtelijke **verzoekschriftprocedures**. Die lopen uiteen van 56% binnen 3 maanden in Limburg tot 90% in Overijssel, Gelderland en Zeeland-West-Brabant. De norm is dat 90% van die zaken binnen drie maanden is afgehandeld.

Gelderland voldeed in 2013 het vaakst aan de doorlooptijdnormering, bij vier van de vijf zaakstypen, zoals onderstaande figuur laat zien.

In Oost-Brabant is de duur van handelszaken op tegenspraak en van faillissementen achteruitgegaan en daar voldoet geen enkele van de vijf zaakstypen meer aan de normstelling

Bij de andere rechtbanken voldeden slechts één of twee van de vijf zaakssoorten aan de doorlooptijdnorm.

Rechtbanken: percentage van de vijf typen civiele handelszaken dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2012 en 2013

Duur rechtszaken familierecht bij de rechtbanken

De familierechtelijke rechtszaken zijn onderscheiden in zes zaakstypen:

- 1 scheidingszaken,
- 2 scheidingszaken alleen op gemeenschappelijk verzoek,
- 3 alimentatie en bijstandsverhaal,
- 4 omgang- en gezagszaken,
- 5 kinderrechtzaken (uithuisplaatsing en ondertoezichtstelling), en
- 6 binnen die laatste groep de eerste verzoeken tot OTS die snel moeten worden behandeld.

Uit tabel 3a in bijlage 2 en onderstaande figuur valt op te maken in welke mate en bij welke familierechtelijke procedures aan de normstellingen is voldaan.

In 2013 werd, in tegenstelling tot 2012, bij de behandeling van **eerste verzoeken tot ondertoezichtstelling**, de norm dat 80% binnen drie weken moet zijn afgedaan, niet gehaald. Zeven van de 11 rechtbanken presteerden onder de norm.

De verschillen tussen rechtbanken in procesduur zijn bij deze zaaksgroep groot. De uitkomsten lopen van 52% in Oost-Brabant tot meer dan 80% in Overijssel, Noord-Holland en Amsterdam.

Bij de overige zaakstypen zijn de verschillen in doorlooptijden tussen de rechtbanken beperkt of zeer gering.

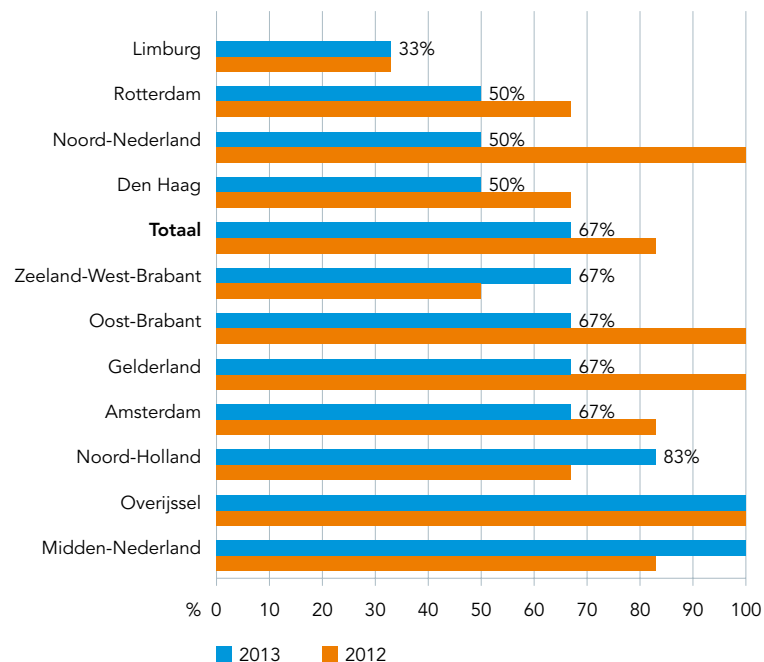
De **scheidingen op gemeenschappelijk verzoek** voldeden, landelijk gezien, niet helemaal aan de normstelling van 95% afgehandeld binnen twee maanden. In 2012 en 2013 bleef bij twee rechtbanken, Limburg en Zeeland-West-Brabant, de doorlooptijd van die zaken ver van de normstelling verwijderd, waardoor landelijk gemiddeld de duur ervan net onder die norm uitkwam.

Uit onderstaande figuur blijkt dat twee rechtbanken, Midden-Nederland en Overijssel aan alle duurnormen voldeden voor familierechtelijke rechtszaken. Daarna komt Noord-Holland, waar alleen de scheidingen op gemeenschappelijk verzoek net niet aan de duurnorm van 95% binnen twee maanden voldeden.

In Limburg, Rotterdam, Den Haag en Noord-Nederland voldeden in 2013 slechts de helft van de zaakstypen of minder, aan de normering.

De overige vier rechtbanken presteerden in de middenmoot, met drie van de vijf procedures die aan de normen voldeden.

Rechtbanken: percentage van de zes typen familiezaken dat aan de doorlooptijd-normering voldeed, 2012 en 2013

Duur rechtszaken op het gebied van het bestuursrecht, rechtbanken

De bestuursrechtelijke procedures zijn onderverdeeld in vijf typen:

- 1 rijksbelastingzaken,
- 2 lokale belastingzaken,
- 3 vreemdelingenzaken,
- 4 andere bestuursrechtelijke bodemzaken, en
- 5 voorlopige voorzieningen. Niet alle proceduretypen komen bij elke rechtbank voor.

De bestuursrechtelijke rechtszaken bij de rechtbanken zijn in de afgelopen jaren steeds korter gaan duren, maar nog niet voldoende om binnen de normstellingen uit te komen. In 2013 verbeterde vooral de procesduur van belastingzaken, zoals in tabel 4a van bijlage 2 is te zien.

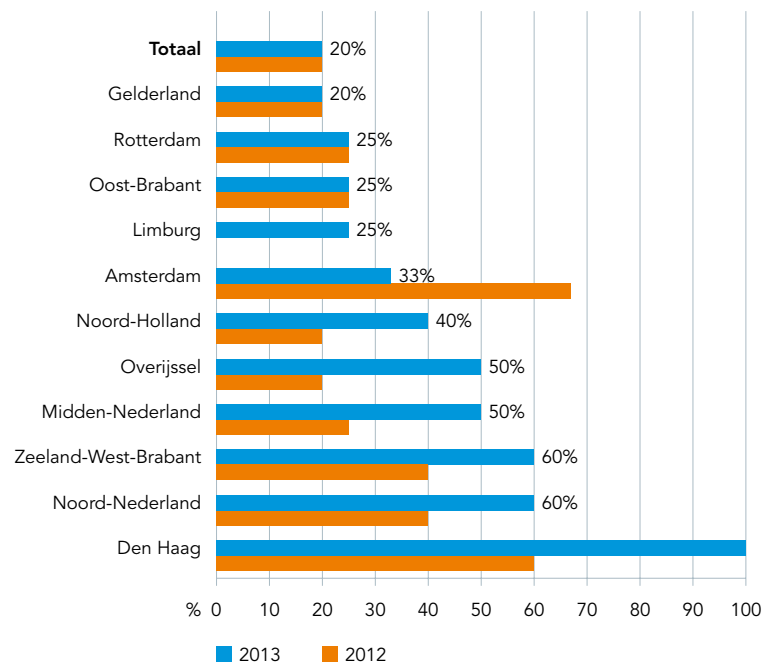
Het tempo van verbetering is niet bij alle rechtbanken even hoog en er zijn nog steeds bij alle zaakstypen, behalve bij de voorlopige voorzieningen, grote verschillen tussen rechtbanken in uitkomsten te zien.

Zo is van de niet-rijksbelastingzaken in Limburg slechts 23% afgedaan binnen 9 maanden en in Den Haag is dat 97%. Van de reguliere bestuursrechtelijke zaken is 42% afgedaan binnen 9 maanden en 85% in Den Haag.

Uit onderstaande figuur blijkt dat alleen rechtbank Den Haag in 2013 alle normstellingen haalde voor de vijf verschillende zaakstypen op het gebied van het bestuursrecht.

Vervolgens zijn er twee rechtbanken, Noord-Holland en Zeeland-West-Brabant, waar drie zaakstypen aan de normering voldeden. Bij de rest van de rechtbanken was dat nog minder.

Rechtbanken: percentage van vijf bestuursrechtelijke proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2012 en 2013

3.2.3 Samenhang duur rechtszaken bij rechtbanken met andere kengetallen.

Er kon geen structurele samenhang gevonden worden tussen doorlooptijden en de kostenproductiviteit bij rechtbanken.

Dit betekent enerzijds dat in het nabije verleden geen uitruil plaats lijkt te hebben gevonden tussen verkorting van doorlooptijden en productiviteit; met andere woorden doorlooptijdverkorting heeft niet geleid tot meer kosten.

Anderzijds hebben kortere doorlooptijden in algemene zin ook niet tot lagere kosten geleid. Alleen in de civiele sector was een beperkt verband te zien tussen relatief lage kosten en het bekorten van de doorlooptijden in die sector: een indicatie dat in deze sector verkorting van doorlooptijden mogelijk kosten heeft bespaard.

Evenmin bleek er een samenhang tussen de duur van rechtszaken bij een rechtbank en andere kengetallen, zoals grootte van de rechtbank.

3.2.4 Gerechtshoven en procesduur

Bij de gerechtshoven zijn normen vastgesteld voor de volgende dertien proceduretypen:

- 1 civiele dagvaardingszaak,
- 2 insolventierekest,
- 3 overige handelsrekenen,
- 4 familierekenen totaal,
- 5 familierekenen alleen jeugdbeschermingszaken,
- 6 belastingzaak,
- 7 appel van een overtredingszaak,
- 8 EK-strafzaak,
- 9 MK-strafzaak,
- 10 raadkamerzaak over voorlopige hechtenis,
- 11 raadkamerzaak die niet over voorlopige hechtenis gaat,
- 12 klachten over niet vervolgen, en
- 13 uitwerken van strafzaken i.v.m cassatie.

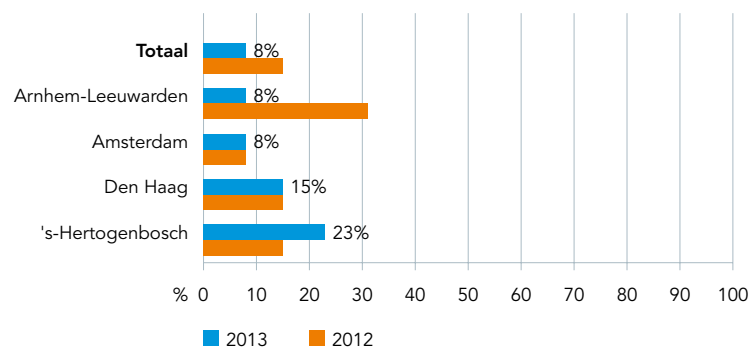
Uit onderstaande figuur blijkt dat de hoven voor het merendeel van de 13 verschillende zaakstypen zowel in 2012 als in 2013 niet aan de normen voor de duur konden voldoen.

In **'s-Hertogenbosch** voldeden 3 van de 13 soorten procedures aan de norm: familierekenen, jeugdbeschermingszaken en raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis betreffende.

In **Den Haag** voldeden 2 aan de norm: familierekenen en jeugdbeschermingszaken.

In **Amsterdam** en **Arnhem-Leeuwarden** voldeed slechts één van de 13 zaakstypen aan de normering voor de duur ervan, familierekenen.

Gerechtshoven: percentage van 13 proceduretypen dat aan de doorlooptijd-normering voldeed, 2012 en 2013

Voor achtergronden bij uitkomsten van afzonderlijke gerechten, zij verwezen naar bijlage 5.

In de tabellen 2b t/m 5b in bijlage 3 is per zaakstype te zien hoe de doorlooptijden bij de hoven zich ontwikkelden.

Bij geen van de hoven voldeden **handelszaken** aan de normstellingen.

De duur van dagvaardingszaken in hoger beroep is in 2013 ongeveer gelijk gebleven aan 2012. De duur van de afhandeling van handelsrekenen en vooral van insolventierekenen is zelfs achteruitgegaan, behalve in Amsterdam, waar deze duidelijk verbeterde.

Er blijkt weinig verschil tussen de gerechtshoven in de resultaten op het gebied van de duur van dagvaardingszaken: alle hoven kwamen ongeveer uit op het landelijk gemiddelde.

De verschillen tussen de vier gerechtshoven in de duur van afhandeling van rekenen zijn wel groot. In Den Haag werd bijvoorbeeld slechts 7% van de insolventierekenen afgehandeld binnen 2 maanden en in Amsterdam was dat 58%. De norm is 90%.

Bij alle hoven voldeden in 2012 en 2013 de **familierekest** en jeugdbeschermingszaken helemaal of bijna geheel aan de normstelling. De verschillen tussen de hoven in de behandelduur waren zeer gering.

De doorlooptijden van alle 6 onderscheiden zaakstypen in het **strafrecht** waren bij alle gerechtshoven in 2013 nog steeds bijzonder ver van de normstelling verwijderd. De verschillen tussen de hoven in doorlooptijden strafzaken waren behalve voor de duur van MK strafzaken, groot. Zo werd in Den Haag slechts 14% van de EK strafzaken afgedaan binnen 6 maanden, waar dat in 's-Hertogenbosch 67% was. De norm is 85% binnen 6 maanden.

In de behandeling van **belastingzaken** in hoger beroep vond sinds 2011 geen enkele versnelling plaats. Gerechtshof Den Haag is het enige hof dat met 83% binnen anderhalf jaar in de buurt van de normstelling (90% binnen anderhalf jaar) komt. In 2011 en 2012 was de realisatie zelfs nog hoger.

3.2.5 Procesduur CBb en CRvB

Bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) en het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) worden de doorlooptijden weergegeven in het gemiddelde aantal weken dat een zaak duurt (zie de tabellen 4c en 4d in bijlage 5). Beide colleges kennen geen doorlooptijdnormering, maar de CRvB heeft als doelstelling in de periode 2011-2014 een gemiddelde doorlooptijd te realiseren bij bodemzaken van ten hoogste één jaar.

In 2012 bedroeg de doorlooptijd bij de CRvB gemiddeld 66 weken en dat is in 2013 opgelopen naar 68 weken. De doorlooptijd is in algemene zin verlengd doordat de CRvB het geschil vaker dan vroeger definitief beslecht (finale geschilbeslechting). Dat betekent dat in een deel van de zaken niet meteen na de zitting een (eind)uitspraak volgt, maar een (in)formele bestuurlijke lus nodig is, om de zaak definitief te kunnen afdoen. Dat verkort de totale duur van de definitieve beslechting van het geschil, maar de zaak blijft daardoor wel (wat) langer 'onder de rechter'. En dat laatste wordt gemeten als doorlooptijd bij de rechtspraak.

De gemiddelde duur van zaken bij het CBb nam in de afgelopen jaren toe, van 59 weken in 2011 naar 63 weken in 2012, tot 68 weken in 2013. De in 2011 en 2012 doorgevoerde verbeteringen hebben nog niet tot kortere doorlooptijden geleid. Wel geeft het college aan dat de werkvoorraad van (de meest) oude zaken is afgenomen, wat voor volgende jaren zou moeten resulteren in een daadwerkelijke afname van de doorlooptijd.

3.3 Motivering uitspraken strafzaken: promis-percentages

Een vonnis of arrest opgesteld volgens de Promismethode, noemen we hier een Promisuitspraak. Een Promisuitspraak is een uitspraak van de strafrechter, waarin de (bewijs)beslissing in duidelijk Nederlands en op een begrijpelijke manier gemotiveerd wordt. Dit geldt ongeacht de inhoud van de beslissing. Bevat de beslissing een sanctie dan motiveert de rechter deze op dezelfde manier.

De norm is dat minimaal 50 procent van de uitspraken van de meervoudige kamer (MK) in strafzaken, inclusief megazaken, volgens de Promismethode wordt opgesteld.

De rechtbanken en de gerechtshoven hanteerden nog niet altijd eenduidig de definitie van Promis. In 2013 heeft een werkgroep deze verschillen in definities weggevoerd. Dus 2014 zal het eerste gehele jaar worden waarin de definities eenduidig worden gehanteerd.

Behalve Amsterdam en Rotterdam haalden alle rechtbanken ruimschoots de norm. Landelijk werd in 2013 65% van de vonnissen opgesteld volgens de Promismethode.

Van de hoven haalden in 2013 Den Haag en 's-Hertogenbosch de norm.

In Amsterdam en Arnhem-Leeuwarden lukte dat niet.

De hoven geven aan dat het werkelijke aantal promis-arresten hoger ligt dan het realisatiecijfer doet vermoeden. Dit is te wijten aan het niet (altijd) invullen van de registratie door de ondersteuning. In 2014 is er aandacht voor de invuldiscipline van Promis-arresten.

3.4 MK-aandeel

Rechters en raadsheren moeten de ruimte hebben om een zaak met drie rechters (i.p.v. één) te behandelen en tot een beslissing te komen.¹³ Die behandeling door een meervoudige kamer (MK) bevordert de kwaliteit van rechtspreken. Om te voorkomen dat zaken die MK behandeld zouden moeten worden, uit efficiency-overwegingen door een enkele rechter worden behandeld en afgedaan, zijn streefpercentages (MK-aandeel) voor het meervoudig afdoen van rechtszaken ingesteld. In tabel 7a in bijlage 2 zijn voor zes rechtbankprocedures per gerecht de MK-aandelen weergegeven. De MK-aandelen belastingzaken en strafzaken bij de gerechtshoven zijn te vinden in tabel 7b van bijlage 3.

Aandeel MK bij de rechtbanken

De streefpercentages hebben tot scherpere en explicietere selectiecriteria en meer sturing geleid.

Dat ze vaak niet worden behaald, is op zichzelf niet erg. De percentages zijn geen doel op zich. Het gaat erom dat zaken waarvoor dat eigenlijk nodig is, ook daadwerkelijk door drie rechters behandeld worden.

De uitkomsten laten zien dat de verschillen tussen rechtbanken bij alle zaakstypen aanzienlijk zijn. De rechtbanken gaven echter over het algemeen aan dat lage MK percentages vooral het gevolg waren van het zaaksaanbod en dat over het algemeen de MK-waardige zaken ook door de MK zijn afgedaan.

Op geen van de rechtsterreinen was een structureel verband te zien tussen de mate van MK en de mate van efficiency (kostenproductiviteit).

Het MK-aandeel voor **rijksbelastingzaken** ligt alleen in de rechtbank Den Haag onder het streefpercentage van 25%. De rechtbank meldt in de eigen analyse dat dit uitsluitend het gevolg is van het aanbod van zaken (onvoldoende MK-waardige zaken).

Het MK-streefpercentage bij **reguliere bestuurszaken** is 10%. Bij vijf rechtbanken is dat aandeel lager. Geen van die rechtbanken geven in hun eigen analyse aan dat dit het gevolg is van iets anders dan het aanbod van zaken.

Het MK-aandeel voor **vreemdelingenzaken** ligt bij op twee na alle rechtbanken beneden het streefpercentage van 5%. Alleen in Amsterdam en Midden-Nederland behandelde de meervoudige kamer in 2013 5% van de vreemdelingenzaken.

Die aandelen fluctueren per rechtbank van jaar tot jaar enorm. Bij de meeste recht-

banken was dit het gevolg van het aanbod van zaken. In Oost-Brabant speelde in 2013 ook nog het wegwerken van achterstanden een rol.

Wel is er een beperkte samenhang tussen de grootte van een rechtbank en het MK% vreemdelingenzaken: grotere rechtbanken hebben wat vaker zaken die door de meervoudige kamer worden behandeld.

Het MK-aandeel **strafzaken** bij de rechtbanken is in 2013 voor het eerst in jaren niet toegenomen. De verschillen tussen rechtbanken zijn bijzonder groot en het MK-aandeel varieert tussen de 12% en 21%. Toch zijn er bij geen van de rechtbanken signalen dat MK-waardige zaken door de enkelvoudige kamer (EK) zijn afgedaan. Door de individuele rechtbanken zijn afspraken gemaakt met het Openbaar Ministerie in welke gevallen zaken voor de meervoudige kamer worden geïnterpreteerd.

De streefpercentages bij de rechtbanken voor **handelszaken** (10%) en **familie-rechtelijke zaken** (3%) worden vaak niet gerealiseerd.

Het MK-aandeel handelszaken is zeer sterk toegenomen van 5% in 2010 tot 10% in 2013. Dit is vooral het gevolg van de competentiewijziging waardoor de minder complexe zaken naar de kantonrechter 'verhuisden'.

De verschillen tussen rechtbanken zijn nog steeds erg groot. Zo behandelt de rechtbanken Oost-Brabant vier procent van de handelszaken in de meervoudige kamer en is dat bij de rechtbanken Noord-Holland en Noord-Nederland 17 procent.

Ook bij rechtszaken op het gebied van het familierecht zijn de verschillen tussen rechtbanken groot. In Amsterdam en Oost-Brabant waren kennelijk maar drie op de duizend familiezaken MK-waardig. In Noord-Holland waren dat er 29 op de duizend.

Voor handelszaken en familierechtelijke zaken wordt sturing op het behalen van de norm soms bemoeilijkt door de beperkte financiële ruimte. Deze sectoren ontvangen geen compensatie voor de relatief dure afdoening door drie rechters, en zijn dan soms niet in staat de MK-behandeling te intensiveren.

Aandeel MK bij de gerechtshoven

Alle hoven, behalve Amsterdam (84%) hebben het gewenste MK-percentage (90%) bereikt bij de behandeling van **belastingzaken**.

Bij de behandeling van **strafzaken** werd het gewenste MK-percentage (85%), geheel of vrijwel geheel gehaald.

De verschillen in MK-aandelen tussen de gerechtshoven waren in 2013 klein.

¹³ Zie R. Baas e.a. in Research Memorandum nr. 5, 2010: 'Rechtspraak: samen of alleen',

3.5 Mate van permanente educatie (PE)

Een norm voor de mate van permanente educatie (PE) moet aandacht en tijd borgen voor het verbreden en verdiepen van vakinhoudelijke kennis en vaardigheden. Rechters, raadsheren en juridisch medewerkers volgen cursussen bij het opleidingscentrum SSR, incompany-opleidingen, vakinhoudelijke seminars, cursusweken, werklunches, stages, werkbezoeken etc.

Sinds 2012 geldt een nieuwe norm voor permanente educatie (PE), d.w.z. het verbreden en verdiepen van vakinhoudelijke kennis en vaardigheden. De huidige norm voor permanente educatie houdt in dat elke rechter, raadshere of juridisch medewerker minimaal 90 uur verspreid over drie jaar aan opleiding besteedt. Het kengetal geeft aan welk percentage aan die minimumnorm voldoen.

Het PE-percentage is in 2012 afgenomen als gevolg van de organisatieveranderingen en de toegenomen productiedruk. Daarnaast zijn er door de wijzigingen in de normen en metingen, ook een aantal complicaties opgetreden in het registratieproces. Dit heeft een verlagend effect op de realisatiecijfers gehad.

In 2013 daalde het PE-percentage bij de rechtbanken nog iets verder, zoals uit onderstaande tabel valt op te maken. Bij de bijzondere colleges nam het sterker af. Bij de gerechtshoven nam het weer toe.

Mate van permanente educatie, 2012 en 2013

	rechters/ raadsheren		juridische medewerkers	
	2012	2013	2012	2013
Rechtbanken	73%	71%	62%	57%
Gerechtshoven	60%	66%	55%	60%
CRvB	98%	80%	97%	81%
CBb	78%	64%	84%	38%

Het percentage medewerkers dat de norm niet haalt betekent overigens niet dat zij het geheel niets aan permanente educatie hebben gedaan: immers 89 uur in drie jaar wordt gezien als het niet halen van de norm.

Redenen voor het niet halen van de norm waren langdurige ziekte, zwangerschapsverloven, het onvoldoende aansluiten van het cursusaanbod voor meer ervaren medewerkers en het regelmatig annuleren van cursussen door de cursusorganisatie.

Het blijkt lastig om jaarlijks over de driejaarsnorm te rapporteren. Niet altijd was duidelijk aan welke activiteiten PE-punten kunnen worden toegekend, worden uren niet altijd doorgegeven en juist en/of eenduidige geregistreerd (de fusielocaties werkten bijvoorbeeld niet altijd met eenzelfde PE-systeem). Ten slotte worden soms cursussen door de medewerkers geannuleerd vanwege zittingsdruk.

PE rechtbanken

In tabel 9a, bijlage 2, zijn de uitkomsten per rechtbank te zien.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Het PE-percentage bij rechters loopt van 52% tot 86%. Het gemiddelde was 71%.

Bij juridische medewerkers liep het van 30% tot 88% met een gemiddelde van 57%.

Over het algemeen hadden rechtbanken met een hoge PE-score voor rechters ook een relatief hoge PE-score voor juridische medewerkers. De rechtbank Rotterdam en Den Haag kwamen het laagst uit.

Amsterdam, Midden-Nederland, Overijssel en Noord-Nederland waren op dit punt duidelijk bovengemiddeld.

PE gerechtshoven en bijzondere colleges

In tabel 9b, bijlage 3, zijn de uitkomsten per gerechtshof te zien. Voor de colleges staan ze in de tabellen 9c en 9d, bijlage 5.

De verschillen tussen de afzonderlijke gerechtshoven en colleges waren op dit punt eveneens groot. Het PE-percentage voor raadsheren liep in 2013 van 52% tot 83%. Voor de juridische medewerkers liep het van 38% tot 83%.

Het PE-percentage raadsheren bleek samen te hangen met dat van juridische medewerkers. Als een gerechtshof op de ene hoog scoorde, was gemiddeld genomen de andere score ook hoog.

Het laagste PE-percentage was te zien bij gerechtshof Arnhem-Leeuwarden en het CBb. Het hoogste bij gerechtshof Den Haag en de CRvB.

3.6 Publicatiegraad van uitspraken

Het openbaar maken van uitspraken behoort tot de taken van de Rechtspraak. De jurisprudentie is van belang voor de kenbaarheid van het recht en voor de bevordering van rechtseenheid en transparantie in het tot stand komen van uitspraken. Gepubliceerd¹⁴ wordt iedere uitspraak (voorzover de zaak niet kennelijk ongegrond of niet-ontvankelijk is verklaard en/of met een standaardformulering is afgedaan) van:

- a. de Hoge Raad der Nederlanden;
- b. de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State;
- c. de Centrale Raad van Beroep;
- d. het College van Beroep voor het bedrijfsleven;
- e. de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam;
- f. de Afdeling Intellectuele Eigendom van de sector civiel van de Rechtbank Den Haag;
- g. de Pachtkamer van het Gerechtshof Arnhem.

Voor de overige gerechten zijn de criteria om te publiceren in grote lijnen: het belang van de uitspraak voor jurisprudentie/ rechtsvorming en de interesse en de belangen van burgers en het openbare leven. Zo worden altijd de uitspraken gepubliceerd van zaken die aandacht hebben gehad van de publieke media. Uitspraken in strafzaken met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van vier jaar of meer of TBS worden ook altijd gepubliceerd. Prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de EU en uitspraken in zaken waarin die vragen speelden worden ook gepubliceerd.

De uitspraken moeten voor publicatie geanonimiseerd worden. Begin 2013 bleek dat in enkele tientallen gepubliceerde vonnissen, bestandsnamen die verwijzen naar kinderpornografisch materiaal onterecht niet verwijderd waren. De betreffende bestandsnamen zijn direct na deze ontdekking verwijderd.

Het aantal gepubliceerde uitspraken¹⁵ op rechtspraak.nl is toegenomen van ruim 16 duizend in 2007 naar ruim 23 duizend in 2012. In 2013 is dat aantal wat gezakt naar ruim 22.000.

De publicatiegraad, d.w.z. het aantal gepubliceerde uitspraken afgezet tegen het aantal relevante uitspraken¹⁶, laat een vergelijkbare ontwikkeling zien. Er vond in de loop der jaren een toename plaats van 19 op de duizend in 2007 naar 28 op de duizend in 2012. In 2013 nam de publicatiegraad af naar circa 26 op de duizend

uitspraken. De afname van de publicatiegraad was het gevolg van een afname bij de rechtbanken en niet bij de gerechtshoven

De cijfers van de publicatiegraad per rechtbank staan in tabel 9a in bijlage 2 en de publicatiegraad per gerechtshof in tabel 9b in bijlage 3. In die cijfers zijn de vreemdelingenzaken buiten beschouwing gelaten, omdat publicatie daarvan vrijwel altijd de rechtbank Den Haag betreft en daarmee de vergelijkbaarheid tussen rechtbanken zou verstoren.

Publicatiegraad rechtbanken

Bij de rechtbanken nam tot en met 2012 de publicatiegraad van uitspraken toe van circa 8 op de duizend in 2007 naar 17 op de duizend in 2012, meer dan een verdubbeling.

In 2013 nam dat aandeel weer af naar 14 op de duizend. Alle rechtbanken publiceerden in 2013 relatief minder vaak hun uitspraken, behalve Amsterdam en Overijssel.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. De meest publicerende rechtbank publiceert twee keer zo veel als de minst publicerende.

De volgende rechtbanken publiceerden in 2013 duidelijk meer dan gemiddeld:

- Overijssel 23 op de duizend,
- Gelderland 18 op de duizend.

Relatief weinig publiceerden de rechtbanken:

- Limburg 10 op de duizend,
- Rotterdam 10 op de duizend.

Publicatiegraad gerechtshoven

Bij de gerechtshoven nam de publicatiegraad in de periode 2007 t/m 2010 sterk toe van 57 op de duizend naar 94 op de duizend.

Vanaf 2010 is dat aandeel nog wat verder toegenomen naar 103 op de duizend in 2013.

De verschillen tussen hoven zijn op dit punt beperkt.

¹⁴ Zie 'Besluit selectiecriteria uitspraken-databank Rechtspraak.nl'.

¹⁵ Deze rapportage gaat over de gerechten waarvoor de Raad voor de rechtspraak de zorg heeft: de Hoge Raad en de Raad van State vallen daar buiten.

¹⁶ Afdoeningen waarvan publicatie vrijwel nooit interessant is (verstekzaken, intrekkingen en afdoeningen zonder uitspraak) zijn buiten beschouwing gelaten.

3.7 Klachten

Elk gerecht heeft een klachtenregeling. Iedereen heeft het recht om over de wijze waarop een gerecht zich tegen hem heeft gedragen, bij het bestuur van dat gerecht een klacht in te dienen.

Klachten kunnen worden ingediend over een medewerker van dat gerecht of over de bedrijfsvoering. Bij rechters gaat het bijvoorbeeld over de wijze waarop een zaak of een klager op zitting is behandeld. Bij medewerkers zien de klachten bijvoorbeeld op het gebruik van onjuiste naam- of adresgegevens, het niet dan wel niet tijdig reageren op verzoeken om informatie en de hoogte van het geheven griffierecht. Ook worden klachten ingediend die betrekking hebben op de tijdsduur van de procedure.

Over de inhoud van een uitspraak van een rechter of een beslissing van een rechter tijdens de behandeling van de zaak kan niet worden geklaagd. Daarover kan alleen een hogere rechter oordelen in een hoger beroepsprocedure en in cassatie bij de Hoge Raad.

De kengetallen over klachten zijn per gerecht te vinden in de tabellen 14a en 14b. Daarin staan verschillend kengetallen over klachten: het aantal klachten in verhouding tot het aantal rechtszaken, het percentage gehonoreerde klachten en het belangrijkste klachten-kengetal: het aantal gehonoreerde klachten is in verhouding tot het aantal rechtszaken.

Alvorens de uitkomsten bij afzonderlijke rechtbanken en gerechtshoven te bespreken, volgt hier eerst het landelijke beeld van het aantal klachten.

Landelijk beeld

In 2013 zijn in totaal bijna 1.800 klachten ingediend bij de gerechten. Dit is een toename met 28%. In 2012 en 2011 werden ongeveer 400 minder klachten ingediend. Om die aantallen in perspectief te zetten: in 2013 werden door de gerechten circa 1,7 miljoen zaken afgehandeld. Dus het ging in 2013 om circa één klacht op 1.000 afgehandelde zaken.

In de afgelopen jaren is de volgende onderverdeling naar type klacht te zien:

- ongeveer één op de acht klachten ging over de tijdsduur,
- ongeveer één op de drie ging over rechtelijke beslissingen (dus niet in behandeling genomen)
- het aandeel klachten over bejegening nam af: van 19% in 2008 tot 10% in 2013, en

- klachten over administratieve fouten en overige zaken namen in die periode juist toe van 35% in 2008 tot 47% in 2013.

Na ontvangst van de klacht wordt eerst bekeken of deze in behandeling kan worden genomen. Ongeveer de helft van de 1.772 in 2013 afgehandelde klachten is niet in behandeling genomen omdat de rechtbank niet bevoegd was, de klacht over een rechterlijke beslissing ging of de klacht was ingetrokken. Dat aandeel is in de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven.

Van de in 2013 wel inhoudelijk behandelde klachten was 44% (375 klachten) gegrond, 21% van het totaal. Deze aandelen zijn iets toegenomen: in 2012 was 40% gegrond en in de jaren ervoor schommelde het tussen de 36% en 40%. Om het beeld aan te scherpen, in 2013 ging het om ruim 22 gegronde klachten per gerecht.

Waar nodig, hebben de gegrond verklaarde klachten geleid tot het nemen van verbetermaatregelen, zoals het bespreken van de klachten met de betrokken medewerkers om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen en het aanpassen van de werkorganisatie.

Verschillen tussen rechtbanken in klachtenomvang

Naarmate een rechtbank groter van omvang is, worden er over het algemeen meer klachten ingediend, eenvoudigweg omdat een grotere rechtbank meer zaken behandelt. Om de rechtbanken beter te kunnen vergelijken is daarom het aantal klachten in relatie gebracht tot de omvang van de zaaksstroom. Gemeten is het aantal klachten per 10.000 zaken.

Er is de laatste jaren sprake van een toename van het aantal klachten bij de rechtbanken. In 2013 werden er ruim negen klachten per 10.000 zaken ingediend. Dat is een kwart meer dan in 2012 en twee derde meer dan in 2010.

Ongeveer 22% daarvan bleek gegrond. Dat betekent dat in 2013 op de 10.000 zaken ongeveer twee gegronde klachten voorkwamen. Dat is weliswaar een toename ten opzichte van 2012 met een derde en een verdubbeling ten opzichte van 2010. Het gaat echter nog steeds maar om gemiddeld 30 gegronde klachten per rechtbank in geheel 2013.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot, zowel in aandeel ingediende klachten als in aandeel gegronde klachten. Het is overigens niet zo dat elk jaar altijd dezelfde rechtbanken relatief veel of juist relatief weinig klachten krijgen. Met andere woorden, het klachtenniveau bij een groot deel van de rechtbanken fluctueert over het algemeen sterk.

Wel valt op dat in de laatste twee tot drie jaar het aantal gegronde klachten in Midden-Nederland (Utrecht), Rotterdam en Oost-Brabant is toegenomen en daardoor in 2013 duidelijk boven het landelijk gemiddelde van 2 op de 10.000 zaken, lag.

In de afgelopen twee tot drie jaar kregen Limburg (Maastricht), Overijssel (voornamelijk Zwolle en Almelo) en Noord-Nederland juist met relatief weinig gegronde klachten te maken; 1 op de 10.000 zaken of minder.

Noch het aantal ingediende klachten, noch het aantal gegronde klachten per 10.000 zaken blijkt structureel (d.w.z. over meerdere jaren gezien) samen te hangen met de grootte van de rechtbank of de mate van productiviteit.

Verschillen tussen gerechtshoven in klachtenomvang

Het klachtenniveau gerelateerd aan het aantal rechtszaken bij de gerechtshoven is te vinden in tabel 14b in bijlage 3. Het klachtenniveau lag in 2013 gemiddeld op 39 per 10.000 rechtszaken, een toename van 24% ten opzichte van 2012.

Circa 20% van de in 2013 afgehandelde klachten bij de hoven was gegrond. Dit resulteert in bijna 8 gegronde klachten per 10.000 zaken voor het jaar 2013 en dat is gemiddeld tussen 11 en 12 gegronde klachten per gerechtshof.

De verschillen tussen gerechtshoven zijn groot, zowel in aandeel ingediende klachten als in aandeel gegronde klachten.

Gerechtshof Amsterdam kreeg in 2013 met de relatief de meeste gegronde klachten per 10.000 zaken te maken, twee keer vaker dan landelijk gemiddeld. Het aantal gegronde klachten nam in 2013 sterk toe, maar het ging nog steeds om een beperkt aantal, 24 in 2013.

Hof 's-Hertogenbosch kreeg van de gerechtshoven de afgelopen vier jaar, relatief gezien de meeste klachten binnen. Maar het aantal gegronde klachten per 10.000 zaken lag er niet boven het gemiddelde en was in 2013 met 5 gegronde klachten zelfs het laagst van alle hoven.

3.8 Wrakingen

Wrakingsverzoeken

In Nederland heeft iedere burger recht op een onpartijdige rechter. Wie betrokken is in een rechtszaak en goede redenen heeft om te denken dat de rechter een zaak niet onpartijdig kan beoordelen, kan vragen deze rechter te laten vervangen door een andere rechter. We noemen dat een verzoek tot wraking.¹⁷

In 2013 werd 626 keer een wrakingsverzoek ingediend: 479 keer bij de rechtbanken, 122 keer bij de gerechtshoven, 23 keer bij de CRvB en twee keer bij het CBb. Dat het aantal wrakingsverzoeken bij de rechtbanken het hoogst ligt bevreemdt niet, aangezien daar de meeste rechtszaken worden behandeld.

Het werd de laatste jaren populairder om een rechter te wraken, maar die trend zette in 2013 niet door. Er werden in 2009 in 418 wrakingsverzoeken ingediend en dat aantal liep op tot 659 in 2012. In 2013 nam dat weer licht af tot 626 door de afname van wrakingsverzoeken bij de rechtbanken.

Wrakingsverzoeken

	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal	418	529	587	659	626
rechtbanken	283	388	450	518	479
gerechtshoven	85	107	107	121	122
CRvB	50	34	30	20	23
CBb	0	0	0	0	2

De 626 wrakingsverzoeken in 2013 moeten in het licht gezien worden van de afhandeling in 2013 van circa 1,7 miljoen zaken. Daarvan waren ongeveer negenhonderdduizend rechtszaken op tegenspraak, de groep zaken waarin wrakingsverzoeken voorkomen.

Dit betekent dat in 2013 bij ongeveer 7 op de tienduizend rechtszaken op tegenspraak, een wrakingsverzoek werd gedaan. Waarbij aangetekend moet worden dat soms meer wrakingsverzoeken per zaak zouden kunnen voorkomen.

Gehonoreerde wrakingen

Als de wrakingskamer vindt dat een rechter terecht wordt gewraakt, kan dat twee dingen betekenen: de rechter is in de betreffende zaak partijdig, of er is een schijn van partijdigheid. Ook de schijn van partijdigheid moet worden voorkomen.

¹⁷ Achtergronden van het wrakingsinstrument en het gebruik ervan staan beschreven op Rechtspraak.nl onder de titel themadossiers onder het tabblad 'Recht in Nederland'.

Daarom wordt ook bij schijn van partijdigheid een rechter van de zaak gehaald. Dat zegt overigens niets over zijn functioneren in andere zaken. Hij kan dus gewoon andere zaken gaan behandelen.

Slechts een gering deel van de wrakingsverzoeken is daadwerkelijk gehonoreerd: in 2013 waren dat er 21, zoals in onderstaande tabel is te zien. In de periode 2011 t/m 2013 is circa 5% van de wrakingsverzoeken gehonoreerd.

Bij de rechtbanken zijn in 2013 twaalf wrakingsverzoeken gehonoreerd.

Gehonoreerde wrakingsverzoeken bij de gerechtshoven komen weinig voor; in 2013 waren het er acht. De CRvB en het CBb kenden in 2012 slechts één gegronde wraking bij het CBb.

Gehonoreerde wrakingsverzoeken

	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal	15	21	36	42	21
rechtbanken	15	16	33	38	12
gerechtshoven	0	5	3	4	8
CRvB en CBb	0	0	0	0	1

Het aantal gehonoreerde wrakingen verschilt per gerecht van jaar tot jaar. Daarom en ook vanwege de bijzonder kleine aantallen is een vergelijking tussen gerechten op deze kleine aantallen weinig zinvol.

3.9 Mediation binnen de Rechtspraak

Rechters kunnen via een verwijzingsbureau in het gerecht tijdens een gerechtelijke procedure de keus voor mediation aan partijen voorleggen. Bij mediation proberen partijen onder begeleiding van een onafhankelijke bemiddelaar, de mediator, gezamenlijk het conflict op te lossen. Deze mediator helpt partijen de belangen en standpunten helder te krijgen en zal zelf geen standpunt innemen. Partijen kunnen ook niet-juridische aspecten bij de oplossing betrekken.

Als partijen kiezen voor mediation wordt de rechtszaak stilgelegd (geschorst). Wordt men het tijdens de mediation niet of slechts gedeeltelijk met elkaar eens, dan kan de gerechtelijke procedure worden voortgezet. Als men met behulp van de mediator erin slaagt een oplossing te vinden dan wordt de rechtszaak beëindigd. In de kengetallenanalyse worden mediations die met geheel of gedeeltelijke overeenstemming zijn afgesloten beschouwd als geheel of gedeeltelijk geslaagde mediations.

De gepresenteerde kengetallen betreffen afgeronde mediations in handelszaken, familiezaken, kantonzaken, strafzaken en rechtszaken in het bestuursrecht, behalve vreemdelingenzaken.

Het aantal afgeronde mediations per gerecht is in de presentatie van de tabellen 14a en 14b gerelateerd aan het aantal afgedane relevante rechtszaken: verstekzaken zijn daarbij bijvoorbeeld buiten beschouwing gelaten.

Alvorens de uitkomsten bij afzonderlijke rechtbanken en gerechtshoven te bespreken, volgt hier eerst het landelijke beeld van gestarte en afgeronde mediations.

Landelijk beeld

Het aantal gestarte mediations¹⁸ nam in 2013 toe met 16%, van circa 2.430 naar circa 2.830. De afgelopen twee jaar daalde het nog sterk: 2010 was het piekjaar met ruim 3.900 gestarte mediations.

In de sectoren familie en handel van de rechtbanken alsmede bij de gerechtshoven was sprake van een substantiële toename. In het bestuursrecht en bij kantonzaken zette de daling door.

Het belangrijkste argument voor de rechter om de zaak naar een mediator te verwijzen is dat partijen in de toekomst met elkaar verder moeten. Ook de gedachte dat een rechterlijke uitspraak geen echte oplossing biedt voor het conflict, wordt regelmatig als reden genoemd.

¹⁸ In de afgelopen jaren is gebleken dat gemiddeld negen van de tien verwijzingen ook daadwerkelijk starten. Dat aandeel is redelijk stabiel.

Het is daarom niet verwonderlijk dat het leeuwendeel van de mediations bij de rechtbanken plaatsvinden in het familierecht, waar 2.190, ruim driekwart van de gestarte mediations, plaatsvonden.

De initiatieven in 2013 om mediation te bevorderen hebben effect gehad. Voorbeelden zijn verschillende vormen van piketmediation in familiezaken en de pilots mediation in insolventiezaken. De uitwisseling van best practices van de verwijsoorzieningen blijft een belangrijke stimulans voor de verwijzingen.

Uit onderzoek blijkt dat mediation of bemiddeling ook in het strafrecht positieve effecten kan hebben, te weten een daling van het recidivepercentage, reductie van kosten en meer tevredenheid bij slachtoffers. Herstellende gesprekken kunnen daarnaast de sociale cohesie bevorderen. Formele regelgeving leidt ook tot de noodzaak mediation een zelfstandige plek te geven binnen het scala van strafrechtelijke afdoeningen. De Rechtspraak vindt het daarom de moeite waard om – in samenwerking met het OM – in vervolg op een eerdere pilot, die op bescheiden schaal bij de rechtbank Amsterdam heeft plaatsgevonden, te verkennen in welke gevallen en op welke wijze mediation naast strafrecht van toegevoegde waarde kan zijn. In 2013 was dat aantal (nog) klein.

In 2013 steeg het aantal afgeronde mediations met circa 3%, van 2.510 tot 2.580. Dit is een geringere toename dan bij het aantal gestarte mediations: de ontwikkeling van het aantal afgeronde mediations loopt altijd enigszins achter bij de gestarte mediations.

Het aandeel mediations, dat met volledige of gedeeltelijke overeenstemming werd afgesloten, is na enkele jaren van daling, gestegen van circa 54% tot circa 56%. Circa 46% leidde tot volledige overeenstemming en 10% tot gedeeltelijke overeenstemming.

Tussen de verschillende rechtsgebieden loopt de mate waarin de mediations tot overeenstemming leiden, uiteen. In belastingrechtzaken is het ver bovengemiddeld, met 77% geheel of gedeeltelijk geslaagde mediations. Opvallend is het hoge slagingspercentage, 83%, van de nieuwe groep strafzaak-meditations. Maar dat betreft slechts 18 afgeronde mediations.

Verschillen tussen rechtbanken in mediation

Het gemiddelde mediationgebruik per rechtbank is in 2013 licht toegenomen naar bijna zeven op de duizend rechtszaken. In de jaren 2010 en 2011 was dat afgenomen van ruim 8 naar 6,7.

Na de nieuwe gebiedsindeling van rechtbanken zijn de verschillen tussen rechtbanken in het relatieve aantal mediations (afgezet tegen het aantal rechtszaken) afgenomen. Toch zijn de verschillen daarin tussen rechtbanken nog aanzienlijk. In Overijssel vonden in 2013 verhoudingsgewijs ongeveer twee keer zoveel mediations plaats als in Noord-Nederland of Oost-Brabant.

Analyses over de jaren heen maken duidelijk dat de gevonden verschillen niet samenhangen met de grootte van de rechtbank.

Het aandeel (deels) geslaagde mediations bij de rechtbanken was in 2013 gemiddeld 55%. In de jaren 2010 en 2011 was dat afgenomen van 58% naar 54%.

Na de nieuwe gebiedsindeling van rechtbanken zijn de verschillen tussen rechtbanken afgenomen en waren in 2013 beperkt.

In 2013 slaagden in Zeeland-West-Brabant de mediations het minst vaak, 48%, en in Noord-Nederland het vaakst, 65%.

De verschillen zijn niet structureel: de mate waarin mediations slagen kan binnen een en dezelfde rechtbank van jaar tot jaar nogal verschillen.

Analyses over de jaren heen laten zien dat er geen samenhang is tussen de mate van gebruik van mediation en de mate waarin ze slagen. Dit betekent dat rechtbanken waarbij vaker gebruik werd gemaakt van mediation, niet te maken hadden met een geringere slagingskans.

Verschillen tussen gerechtshoven in mediation

Bij de hoven nam het mediation gebruik in 2013 toe met circa 19%. Het aantal mediations is zodanig klein (168 afgeronde in 2013), dat de analyses beperkt moeten blijven.

Tussen de afzonderlijke gerechtshoven is het verschil in de mate van het gebruik van mediation groot. Relatief veel mediations kende hof 's-Hertogenbosch. Dat is al zo sinds 2011.

Opvallend weinig mediations, ook over meerdere jaren beschouwd, zijn er bij hof Amsterdam (in 2013 ging het om slechts 4 afgeronde mediations). Bij hof Arnhem-Leeuwarden vonden in 2013 eveneens weinig (25) mediations plaats.

Bij de gerechtshoven slaagde in 2013 gemiddeld 58% van de mediations deels of geheel. Dit is een duidelijke toename t.o.v. de 53% in 2012 en de 44% in 2011.

De verschillen tussen hoven in het slagingspercentage zijn groot.

3.10 Appelpercentages

3.10.1 Algemeen

Partijen in een rechtszaak kunnen tegen de uitspraak in hoger beroep gaan om de zaak opnieuw te laten beoordelen. Daarmee heeft het hoger beroep een belangrijke functie in de rechtsontwikkeling en het bewaken en bevorderen van de rechtseenheid.

De hier gepresenteerde uitkomsten zijn het resultaat van nieuwe uitvragen die in 2014 zijn uitgevoerd. De voornaamste reden om nieuwe uitvragen te doen was de nieuwe gerechtelijke indeling (HGK). Alles in dezelfde indeling uitvragen vergroot de vergelijkbaarheid van de rechten en de consistentie over de jaren. Een mogelijke bijkomstigheid is wel dat in enkele gevallen appel- en intrekingspercentages nu iets hoger kunnen liggen dan in het verleden, door na-ijleffecten in de registratie.

Het appelpercentage zegt iets over de acceptatie van uitspraken door partijen en de ontwikkeling hierin, maar het geeft geen rechtstreekse indicatie van de kwaliteit van het rechtspreken in eerste aanleg of het functioneren van de Rechtspraak. Zo blijft bij de gepresenteerde appelpercentages buiten beschouwing, wat er vervolgens met het hoger beroep gebeurt. Daarover het volgende.

In de eerste plaats wordt een deel van de hoger beroepen later ingetrokken. Sommigen gaan bijvoorbeeld in hoger beroep, omdat men daarmee de tijd krijgt het vonnis goed te bestuderen om daarna pas definitief te beslissen of men het hoger beroep doorzet of niet. Het aandeel intrekkingen verschilt per zaakstype. Omdat het aantal intrekkingen (nog) niet per rechtbank in beeld is te brengen zijn de gepresenteerde appelpercentages niet geschoond van de latere intrekkingen. Ten tweede houdt het overgrote deel van de uitspraken in hoger beroep stand en wordt door het hogere rechtscollege bevestigd. Daartoe kunnen ook worden gerekend die uitspraken die weliswaar op formele gronden worden vernietigd, maar waarbij het oordeel van de rechter in eerste aanleg materieel wel overeind is gebleven.

Ten derde betekent vernietiging van een vonnis in hoger beroep niet automatisch dat een fout oordeel is gegeven. Het oordeel van de hoger beroepsrechter kan bijvoorbeeld inhouden dat deze tot een andere beantwoording van een rechtsvraag is gekomen, waarover voordien nog geen duidelijkheid in de jurisprudentie bestond. Dit laatste is inherent aan de rechtsontwikkeling en rechtseenheid functie van het hoger beroep (en cassatie).

Gewerkt is met driejaarsgemiddelden om een voldoende aantal appelpzaken per zaaksgroep over te houden om rechtbanken met elkaar te kunnen vergelijken en daarmee zoveel mogelijk toevallige uitkomsten of fluctuaties te vermijden. Met de presentatie van driejaarsgemiddelden over 2009-2011, 2010-2012 en 2011-2013, zijn vergelijkingen over de tijd mogelijk.

De appelpercentages blijken

- te verschillen tussen zaakscategorieën en sectoren,
- te verschillen tussen gerechten bij veel zaaksgroepen,
- licht toe te nemen bij veel zaaksgroepen in de onderzochte periode.

Aan mogelijke oorzaken voor de verschillen tussen rechtbanken en de toename kon nog geen aandacht worden besteed. Momenteel is de Rechtspraak bezig met eigen onderzoek naar motieven van rechtzoekenden voor het al dan niet instellen van hoger beroep en werkt mee aan WODC-onderzoek naar de behandeling in hoger beroep (welke kwesties spelen daarin; hoe behandeld; welke uitkomst).

In tabel 15a van bijlage 2 zijn de appelpercentages per rechtbank en proceduuretype te zien.

3.10.2 Civiele procedures, mate van appel

De appellen in civiele rechtszaken worden behandeld bij de civiele sector van de gerechtshoven en kunnen kantonzaken betreffen en niet-kantonzaken.

In onderstaande figuur is te zien wat het appelpercentage is voor verschillende typen civiele zaken of het is toegenomen en of de verschillen tussen rechtbanken in appelpercentage (zeer) groot of juist beperkt zijn.

Tekst en uitleg is te vinden in de alinea's eronder.

Appelpercentages civiele zaken, ontwikkelingen en vergelijkingen

	appel % 2011 tm 2013	toe- of afname ¹⁾	verschillen tussen rechtbanken	ingetrokken appellen %
handel kantonrechter	8%	- - -	zeer groot	34%
handel civiele rechter	30%	+ + +	groot	25%
kort gedingen	18%	+	groot	27%
familiezaken	4,4%	=	beperkt	8%

1) de periode 2011-2013 vergeleken met 2009-2011

Handelszaken kantonrechter

Van de door de kantonrechter behandelde handelszaken gaat men relatief weinig in hoger beroep. Dit is vooral het gevolg van de zeer grote groep (rond 350.000 per jaar) verstekvonnissen. In de berekeningen en tabellen zijn de verstekvonnissen van de kantonrechter buiten beschouwing gelaten: dan is het appelpercentage 8 procent.

Als men in hoger beroep gaat het vonnis van de kantonrechter in handelszaken, wordt ook nog relatief vaak, ongeveer in een derde van de gevallen, het appel later ingetrokken.

Het appelpercentage voor deze kantonzaken is rond 2012 sterk afgenomen. Het lag in de periode 2009-2011 circa 10% hoger dan in de periode 2010-2012 en stabiliseerde daarna. Daarbovenop is het aantal intrekkingen van hoger beroep sterk toegenomen.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Het appelpercentage was in de laatste periode het laagst, 5 procent, in Rotterdam en het hoogst, 13 procent, in Amsterdam. Ook in Limburg wordt veel in appel gegaan, 11 procent. De andere gerechten wijken veel minder af van het landelijke gemiddelde.

Handelszaken civiele rechter

Van circa 30 procent van de vonnissen in handelszaken (bodenzaken) die door de civiele rechter, niet kantonrechter, in eerste aanleg zijn behandeld, werd in 2011-2013 in hoger beroep gegaan. Aannemelijk is dat dit appelpercentage hoger is dan bij kanton door het grotere financiële belang van de zaak; men is minder geneigd om het erbij te laten zitten, er staat meer op het spel.

Na instelling van hoger beroep in civiele handelszaken wordt vervolgens in één op de zes gevallen het hoger beroep ingetrokken; dat is vrijwel niet gewijzigd in de afgelopen jaren.

Het appelpercentage is sterk toegenomen bij alle rechtbanken; in de periode 2009-2011 was het slechts 18 procent. Als gevolg van de competentiewijziging is het gemiddelde belang van de zaak sterk toegenomen en daarmee de bereidheid verder te procederen.

De verschillen tussen de rechtbanken zijn groot. De bandbreedte van het appelpercentage loopt van 24 procent in Noord-Nederland tot 36 procent in Overijssel en 37 procent in Oost-Brabant en Limburg. Bij de andere rechtbanken wijkt het appelpercentage niet substantieel af van het gemiddelde.

Kort gedingen

Van kort gedingen werd in 2011-2013 gemiddeld in 18 procent van de zaken in hoger beroep gegaan. Dit houdt een lichte groei in vergeleken met de periode 2009-2011.

Ruim een kwart van de hoger beroepen wordt ingetrokken.

De verschillen tussen rechtbanken hierin zijn groot. Het was het laagste bij Rotterdam (15%) en het hoogste bij Noord-Nederland (23%) en Limburg (22%).

Familiezaken

Van familiezaken wordt zeer weinig, slechts 4 procent, in hoger beroep gegaan. Het is stabiel in de tijd.

Het intrekkingpercentage is het laagst van alle zaaksgroepen: slechts ongeveer één op de twaalf hoger beroepen wordt later ingetrokken.

De verschillen tussen rechtbanken hierin waren in de periode 2009-2011 beperkt en zijn in de loop der jaren wat toegenomen. Het was het laagste bij Amsterdam (3,5%) en het hoogste in Den Haag (5,3%) en Oost-Brabant (5,4%).

3.10.3 Strafrechtelijke procedures, mate van appel

De verandering in gebiedsindeling in 2012 verstoort de continuïteit van de bestaande cijfers over strafzaken. In de gebruikte bron was niet van alle zaken de (juiste) rechtbank geregistreerd; zaken via het CVOM of Landelijk Parket, konden niet worden toegewezen aan een HGK-gerecht. Daarom dienen de uitkomsten met enige voorzichtigheid te worden gezien.

In onderstaande figuur is te zien wat het appelpercentage is voor verschillende typen strafzaken, de ontwikkeling daarin en of de verschillen tussen rechtbanken beperkt zijn of juist (zeer) groot.

Appelpercentages strafzaken, ontwikkelingen en vergelijkingen

	appel % 2011 tm 2013	toe- of afname ¹⁾	verschillen tussen rechtbanken	ingetrokken appellen %
kantonrechter overtredingszaken	3,5%	=	groot	7%
politierechter	14%	+ +	groot	16%
strafzaken kinderrechter (EK)	8%	+ + +	zeer groot	25%
strafzaken meervoudige kamer	38%	=	beperkt	27%

1) de periode 2011-2013 vergeleken met 2009-2011

Kantonrechter, overtredingszaken

Van overtredingszaken, die door de kantonrechter worden behandeld, ging men zelden, 3,5 procent, in hoger beroep. Dat percentage is stabiel.

Het aantal intrekkingen is zeer beperkt, ongeveer één op de veertien.

De verschillen waren zeer groot. Oost-Brabant (2,7%) en Rotterdam (2,8%) hebben bij vonnissen in overtredingszaken het laagste appelpercentage. Midden-Nederland kent relatief de meeste (4,9%) appellen voor overtredingszaken.

Politierechter, strafzaken

Van vonnissen van de politierechter in misdrijfzaken ging men in 14 procent in hoger beroep, duidelijk vaker dan van overtredingszaken bij de kantonrechter. Er is sprake van een sterke toename ten opzichte van de periode 2009-2011.

Daarbij komt dat het aantal hoger beroepen dat wordt ingetrokken sterk afnam naar een op de zes in de periode 2011-2013.

Beide ontwikkelingen geven aan dat men steeds vaker het vonnis van de politierechter voorlegt aan de hoger beroepsrechter. Dit loopt parallel met de ontwikkeling dat politierechterzaken steeds zwaardere zaken betreft.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Noord-Nederland en Limburg kenden het laagste appelpercentage van politierechtersvonnissen, 11%. In Midden-Nederland ging men daarvan het meest, 18% in hoger beroep.

Kinderrechter (EK), strafzaken

Van de door de kinderrechter behandelde EK-zaken ging van 8 procent van de vonnissen in hoger beroep. Dit is een sterke groei in vergelijking met 2009-2011.

Van deze hoger beroepen wordt gemiddeld genomen ongeveer een kwart later ingetrokken.

De verschillen tussen rechtbanken in de mate van hoger beroep in dit soort zaken waren bijzonder groot. Van 3% in Limburg, 5% in Gelderland en Noord-Nederland tot 12% in Amsterdam en 13% in Midden-Nederland.

Meervoudige kamer, strafzaken

Het vaakst, 38 procent, gaat men in hoger beroep van strafzaken die door drie rechters worden behandeld (meervoudige of MK-zaak). Het gaat dan ook om zaken met een relatief groot belang (de hoogte van de straf bij veroordeling).

Het appelpercentage is in de tijd gezien, redelijk stabiel.

Veel van deze appellen werden later ingetrokken, maar dit is aan het teruglopen tot ruim een kwart. Het was bijna een derde.

De verschillen tussen rechtbanken waren beperkt.

3.10.4 Bestuursrechtelijke procedures, mate van appel

Onder regulier of algemeen bestuursrecht verstaan we alle rechtszaken die niet het belastingrecht of het vreemdelingenrecht betreffen. Van algemene bestuursrechtelijke zaken wordt het hoger beroep door de Centrale Raad van Beroep (CRvB) behandeld of door de Raad van State (RvS). De CRvB behandelt de appellen van sociale verzekeringszaken, ambtenarenzaken, bijstandzaken en studiefinancieringszaken. De RvS behandelt de overige hoger beroepen, zoals bouwzaken. Opgemerkt zij, dat de groep 'overige' een diverse heterogene groep betreft, met een grote variëteit aan zaken, waarvan een deel een hogere appelratio heeft en een deel een lagere appelratio.

Van bestuursrechtelijke juridische procedures wordt over het algemeen vaker in hoger beroep gegaan dan van rechtszaken in het civiele recht.

In bestuursrechtelijke zaken is er vrijwel altijd een bezwaarfase aan het proces voorafgegaan. Dus er blijven vooral zaken over waar bestuur en burger niet nader tot elkaar konden komen.

De verwachting is, dat de nieuwe zaaksbehandeling, die meer dan vroeger is gericht op een oplossing van het onderliggende conflict, gaat leiden tot minder hoger beroepen.

De onderstaande tabel laat zien dat de hoogste appelratio's, circa één op de twee zaken, zijn te zien bij Rijksbelastingzaken, asielzaken en ambtenarenzaken. Die appelratio's zijn ook hoger dan die bij strafzaken en civiele zaken.

Appelpercentages bestuursrechtelijke rechtzaken, ontwikkelingen en vergelijkingen

	appel % 2011 tm 2013	toe- of afname ¹⁾	verschillen tussen rechtbanken	ingetrokken appellen %
sociale verzekeringszaken	38%	=	beperkt	22%
bijstands- en studiefinancieringszaken	40%	+ +	groot	13%
ambtenarenzaken	47%	- -	groot	21%
overig regulier bestuursrecht	27%	+	groot	19%
rijksbelastingzaken	54%	+ + +	beperkt	22%
lokale belastingzaken- WOZ	14%	+ +	zeer groot	18%
lokale belastingzaken- overig	23%	+ + +	zeer groot	17%
algemene asielprocedures	55%	+ +	beperkt	
verlengde asielprocedures	56%	+ +	beperkt	
reguliere vreemdelingenzaken	29%	+	beperkt	

1) de periode 2011-2013 vergeleken met 2009-2011

Regulier bestuursrecht

Het is niet zo dat wanneer een rechtbank een hoog appelpercentage kent voor bijvoorbeeld ambtenarenzaken, diezelfde rechtbank ook een hoog appelpercentage kent voor andere reguliere bestuursrechtelijke zaken. Verschillen in appelratio lijken dan ook meer zaaksgebonden dan gerechtsspecifiek.

Alleen in de rechtbank Limburg is het appelpercentage over de hele linie, behalve voor sociale verzekeringszaken, hoog.

Sociale verzekeringszaken

Van vonnissen in sociale verzekeringszaken gaat men in 38 procent in hoger beroep. Dat percentage is vergelijkbaar met de perioden ervoor.

Ruim één op de vijf appellens wordt later ingetrokken.

De verschillen zijn beperkt: de afzonderlijke rechtbanken zitten in een bereik van 33-43 procent.

Bijstands- en studiefinancieringszaken

Het appelpercentage bij bijstands- en studiefinancieringszaken, 40 procent, is vergelijkbaar met sociale verzekeringszaken. Dit houdt een sterke toename in vergeleken met de periode 2009-2011. Ongeveer één op de acht van deze appellens wordt later ingetrokken.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Bij Noord-Nederland en Limburg waren de appelratio's hoog, 49 procent. Relatief laag was het percentage in Noord-Holland, 29 procent.¹⁹

Ambtenarenzaken

Van de ambtenarenzaken gaat men in bijna de helft van de gevallen, 47 procent in hoger beroep. Dit is de afgelopen jaren gedaald: in de periode 2009-2011 was het 50 procent. In dit type zaken werd ongeveer één op de vijf appellens later ingetrokken en dat is aan het afnemen.

De verschillen tussen rechtbanken waren groot. Hoog is het appelpercentage in Limburg, 59 procent. Relatief laag is het bij de rechtbank Oost-Brabant, 33 procent.

Overige reguliere bestuursrechtelijke rechtszaken

Het landelijke appelpercentage van de groep 'overige' reguliere bestuursrechtelijke zaken over 2011-2013 is met 27 procent iets hoger dan over 2009-2011.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. De bandbreedte loopt van 22 procent bij Midden-Nederland tot en met 34 procent bij Limburg.

Belastingrecht*Rijksbelastingzaken*

Rijksbelastingzaken worden bij slechts 5 rechtbanken behandeld en van die vonnissen wordt vaak in hoger beroep gegaan, ongeveer 54 procent. Dit percentage is in de afgelopen jaren sterk toegenomen: in de periode 2009-2011 was het nog 44%. Ruim een op de vijf keer wordt het hoger beroep ingetrokken.

De verschillen in appelpercentages tussen rechtbanken zijn beperkt. Dit kan het gevolg zijn van de concentratie van rijksbelastingzaken bij slechts vijf rechtbanken.

Lokale belastingzaken

Voor de lokale belastingen ligt het appelpercentage duidelijk lager dan bij rijksbelastingzaken; 14 procent voor WOZ/OZB-gerelateerde belastingen en 23 procent voor de overige lokale belastingzaken (dit betreft bijvoorbeeld parkeerboetes). Er wordt steeds vaker van vonnissen in dit soort zaken in hoger beroep gegaan. De hoger beroepen van WOZ zaken worden echter ook steeds vaker ingetrokken, zodat daar per saldo het aandeel aan de hoger beroepsrechter voorgelegde zaken niet stijgt.

¹⁹ Over het algemeen geldt dat men van vonnissen van studiefinancieringszaken minder vaak in hoger beroep gaat dan bijstandszaken. Gerechten die (relatief veel) studiefinancieringszaken doen kunnen hierdoor lagere appelpercentages voor de totale zaaksgroep hebben.

Van de ingestelde appellens lokale belastingzaken werd minder dan een vijfde (ongeveer 17 à 18 procent) ingetrokken.

De verschillen in appelpercentages tussen rechtbanken bij WOZ processen zijn aanzienlijk; 7 procent als laagste in Noord-Holland en 20 procent als hoogste in Midden-Nederland. Overigens zijn de zaaks aantallen beperkt, wat de kans op toevallige variëteit – ook over de tijd – vergroot.

Ook de verschillen in appelratio tussen rechtbanken in overige lokale belastingzaken zijn fors; 9 procent in Noord-Holland als laagste en 41 procent in Gelderland als hoogste.

Over alle rechtbanken bekeken kan geen verband gevonden worden tussen de mate van appel in WOZ-zaken en in overige lokale belastingprocedures. Alleen Overijssel kende voor beide (WOZ en niet-WOZ) een relatief hoog appelpercentage en Noord-Nederland en Noord-Holland hadden voor beide zaaksgroepen juist een relatief laag appelpercentage.

Vreemdelingenrecht, mate van appel

In deze kengetallenrapportage zijn ook appelpercentages opgenomen voor vreemdelingenzaken. Hierin zijn alleen Rechtspraakcijfers gebruikt en is geen gebruik gemaakt van de appelinstroomgegevens van de Raad van State. De RvS hanteert een iets andere regelgeving indeling wat koppeling van de gegevens lastiger maakte.

Algemene en verlengde asielprocedure

De appelpercentages liggen voor dit type vreemdelingenzaken overwegend hoog; 55 tot 56 procent procedeert door na eerste aanleg behandeling van beroep in een algemene asielprocedure (voorheen AC) of een verlengde asielprocedure. Dit is niet verwonderlijk gezien de grote belangen die in deze zaken spelen. Het appelpercentage is sterk toegenomen in vergelijking met de periode 2009-2011.

Er zijn verschillen in appelpercentage tussen de verschillende rechtbanken, maar die zijn relatief beperkt.

Reguliere vreemdelingenzaken

Bij reguliere zaken (aanvragen verblijfsvergunningen voor wonen en werk) ligt het appelpercentage lager, rond de 29 procent.

Het appelpercentage nam toe in vergelijking met 2009-2011. Die toename vond vooral plaats in de periode 2010-2012.

Ook hier zijn verschillen in appelpercentage tussen de verschillende rechtbanken te zien, maar ook deze zijn relatief beperkt.

4 Productie en financiën

4.1 Productievolume t.o.v. instroom en planning

Inleiding

Het kengetal 'productievolume in verhouding tot instroomvolume' is een indicator voor de ontwikkeling van de werkvoorraad. Minder productie dan instroom betekent dat de werkvoorraad toeneemt en dat zal in de toekomst invloed hebben op de gerealiseerde doorlooptijden.

Een beoordeling van dit verhoudingsgetal zal soms in een meerjarige context moeten plaatsvinden. Zo is bij een sterke instroomtoename, een productie die licht bij de instroom achterblijft geen reden tot zorg. De afhandeling van zaken kost nu eenmaal tijd en de uitstroom ijlt dus na bij de instroom.

Het aantal afgehandelde zaken is ook afgezet tegen de productieplanning²⁰. De productieplanning vormt de basis voor de financiële bijdrage aan een gerecht. Daarom is dit kengetal in de eerste plaats relevant voor de bestuurlijke overleggen tussen het gerechtsbestuur en de Raad. In hoeverre wijkt de werkelijkheid af van de planning en wat zijn daarvan de oorzaken? Een kleiner aantal afgehandelde zaken dan afgesproken was, kan bijvoorbeeld wijzen op onverwachte capaciteitsproblemen of (bij procedures met een korte duur), op een lager dan verwachte instroom of op een groter aantal arbeidsintensievere zaken.

Rechtbanken, productie

Tabel 8a in bijlage 2 laat per rechtbank het aantal afgedane zaken (de productie) zien vergeleken met de nieuw ingestroomde zaken en vergeleken met de geplande productie.

Productie vergeleken met instroom bij de rechtbanken

In 2013 zijn bij de rechtbanken minder zaken afgehandeld dan er nieuw instroomden evenals in 2012, waardoor de werkvoorraad wat opliep.

Bij vier rechtbanken, Midden-Nederland, Overijssel, Gelderland en Zeeland-West-Brabant, was sprake van een substantiële voorraadtoename. In onderstaande tabel is per rechtbank te zien op welke rechtsterreinen de voorraad toenam. Zie de gerechtsspecifieke analyses (bijlage 4) voor oorzaken daarvan bij de afzonderlijke rechtbanken.

Rechtbanken met een substantiële voorraadtoename, 2013

	Midden Nederland	Overijssel	Gelderland	Zeeland West Brabant
strafzaken	X		X	X
kantonzaken	X	X	X	X
civiel recht	X		X	
bestuursrecht	X			X
belastingrecht	X		X	
vreemdelingenrecht				

De **voorraadtoename** van kantonzaken bij veel rechtbanken, was het gevolg van een forse toename van de vraag naar bewind meerderjarigen en van de zogenaamde Mulderzaken waarin gijzeling wordt gevorderd.

Bij vijf van de elf rechtbanken, Midden-Nederland, Gelderland, Noord-Nederland, Oost-Brabant en Zeeland-West-Brabant, liepen de uitstroomcijfers van **strafzaken** substantieel achter bij de instroom. De hoeveelheid aanhoudingen is nog steeds groot. Een deel van de verklaring is dat er in de strafsector soms te veel instroom lijkt te worden geteld²¹.

In het **bestuursrecht** nam bij vier rechtbanken de voorraad toe, waardoor landelijk enige voorraadtoename zichtbaar was. Het betrof de rechtbanken Midden-Nederland, Noord-Nederland, Rotterdam en Zeeland-West-Brabant.

Bij vijf rechtbanken, Amsterdam, Midden-Nederland, Gelderland, Noord-Nederland en Rotterdam, nam de voorraad **belastingzaken** sterk toe. Een van de genoemde oorzaken is een tekort aan rechters, mede als gevolg van de HGK en de daarmee gepaard gaande extra reistijd. Voor Amsterdam ligt de verklaring er gedeeltelijk in daar pas sinds 2013 belastingzaken instromen.

Landelijk gezien, nam de voorraad af van rechtszaken op het gebied van het **vreemdelingenrecht**.

De werkvoorraad **civilrechtelijke zaken**, waaronder **familierechtelijke zaken**, bleef ongeveer gelijk behalve dan bij de twee bovengenoemde rechtbanken Midden-Nederland en Gelderland.

²⁰ De productieplanning wordt neergelegd in een bestuursafpraak tussen de Raad en het desbetreffende gerecht.

²¹ Dit probleem is in onderzoek

Productie vergeleken met afspraken bij de rechtbanken

De gerealiseerde productie bij de rechtbanken was in 2013 totaal gezien, vrijwel (98%) conform de planning. Alleen bij de **vreemdelingenkamer** en bij **strafzaken** lag het totaal aantal afgehandelde zaken landelijk duidelijk onder de geplande capaciteit en de afspraak. Hieronder volgt een bespreking daarvan.

In 2013 is een capaciteit gepland en gefinancierd voor de verwerking van ruim 51.300 **vreemdelingenzaken**. Die capaciteitsafpraak was gebaseerd op een ketenraming van ruim 49.300 af te handelen zaken en daarboven een buffercapaciteit van 2.000 zaken.

In plaats van het geraamde aantal zaken kwam het aantal door de vreemdelingenkamer afgehandelde zaken uit op circa 35.600 zaken, ruim boven de instroom bij de rechtspraak van circa 33.000 zaken.

De volgende ontwikkelingen waren de oorzaak dat dat veel minder procedures zijn aangespannen dan verwacht. Ten eerste was het percentage ingewilligde asiolverzoeken aanmerkelijk hoger dan in voorgaande jaren. Dit was het gevolg van het hoge percentage ingewilligde asiolverzoeken van met name Somalische en Syrische nationaliteit, waaronder ook veel nareizigers.

Verder nam in 2013 het aantal bewaringszaken verder af. Dit hangt samen met het feit dat minder personen met onrechtmatig verblijf werden aangetroffen en met de ingezette lijn dat bewaring slechts wordt toegepast als ultimum remedium. Er wordt nu maximaal gebruikt gemaakt van alternatieven voor bewaring.

Overigens was de geplande en gefinancierde capaciteit uiteindelijk toch nodig om deze lagere instroom te behandelen, omdat de zaken gemiddeld arbeidsintensiever waren dan in het verleden het geval was en dan waarmee in de financiering rekening wordt gehouden. Dit kwam door de gewijzigde zaakssamenstelling (meer zwaardere zaakstypen) en door de gewijzigde wet- en regelgeving (gelijksoortige zaken kosten nu meer tijd in het verleden).

Bij zeven van de elf rechtbanken, Amsterdam, Midden-Nederland, Overijssel, Noord-Holland, Oost-Brabant, Rotterdam en Zeeland West-Brabant, liepen de uitstroomcijfers van het aantal **strafzaken** substantieel achter bij de afspraken.

Redenen daarvoor waren:

- het aantal aanhoudingen was hoger dan gepland,
- minder zaken aangeleverd door OM dan afgesproken en slecht gevulde zittingen

In Amsterdam waren de zaken zwaarder dan gepland, zodat de naar werklust gewogen productie wel conform de afspraak was.

Bij drie van de 11 rechtbanken, Amsterdam, Midden-Nederland en Gelderland was het totale volume van in 2013 afgehandelde zaken duidelijk lager dan het in de afspraken opgenomen productievolume. In onderstaande tabel is te zien op welke rechtsterreinen dit het geval was.

Rechtbanken met substantieel minder afgedane zaken dan gepland, 2013

	Midden Nederland	Amsterdam	Gelderland
strafzaken	X	X	
kantonzaken	X		X
civiel recht			X
bestuursrecht	X	X	X
belastingrecht	X	X	
vreemdelingenrecht	X	X	X

Gerechtshoven en appelcolleges, productie

Het aantal door de gerechtshoven afgehandelde zaken, afgezet tegen het aantal nieuw aangebrachte zaken en afgezet tegen de productieplanning, is te vinden in tabel 8b van bijlage 3.

Het totaal aantal afgedane zaken was in 2013 ongeveer gelijk aan het aantal nieuw aangebrachte zaken, maar er zijn verschillen per sector.

De werkvoorraad **civiele zaken** nam in 2013 evenals de drie voorgaande jaren sterk af. De voorraad handelszaken zal nog verder moeten afnemen om de doorlooptijdnormering te kunnen halen.

In de **strafsector** was de uitstroom ongeveer in evenwicht met de instroom.

In Amsterdam en Den Bosch was sprake van een sterke voorraadverkleining.

Bij het hof Arnhem-Leeuwarden nam de voorraad strafzaken wederom iets toe en dat in combinatie met het niet halen van het voorgenomen en afgesproken productie volume. Dit had voornamelijk te maken met de bijstand die in 2013 is geleverd aan gerechtshof Amsterdam, waardoor 'eigen' zaken niet allemaal werden afgedaan.

Evenals in 2012 zijn er door de hoven, behalve hof Amsterdam, beduidend minder belastingzaken afgehandeld dan er nieuw instroomden. Dit werd veroorzaakt door een instroompiek van vooral BPM-zaken²², die in 2012 in eerste aanleg bij de rechtbanken plaatsvond.

De **Centrale Raad van Beroep** (CRvB) was in 2013 niet in staat de benodigde voorraadverkleining te verwezenlijken. Zie de analyse van dit college in bijlage 5.

Bij het **College van Beroep voor het bedrijfsleven** (CBb) is evenals in 2011 en 2012 de werkvoorraad substantieel verkleind. Dit kwam tot stand door een reeds eerder gerealiseerde uitbreiding van de personele capaciteit in combinatie met een dalende instroom.

4.2 Relatieve zaakswaarte

De indicator ‘relatieve zaakswaarte’ betreft de ontwikkeling van de samenstelling van een zaaksgroep. Naarmate binnen een zaaksgroep een groter aandeel van zwaardere (in de zin van meer behandeltijd kostend) zaakstypen is afgedaan, neemt de zaakswaarte-indicatie toe. Of binnen eenzelfde zaakstype de benodigde behandeltijd toeneemt, valt buiten de scope van deze meting en dit kengetal.

De gemiddelde zaakswaarte bij een gerecht is telkens vergeleken met het landelijk gemiddelde: zie tabel 9a voor rechtbanken (bijlage 2) en 9b voor gerechtshoven (bijlage 3). Deze kengetallen geven geen informatie over de ontwikkeling van de zaakswaarte binnen de Rechtspraak, maar geven wel informatie over de ontwikkeling van de samenstelling van zaken in een afzonderlijke rechtbank in relatie tot de landelijke ontwikkeling daarin.

Het enige dat over de uitkomsten opgemerkt kan worden is dat de verschillen in zaakswaarte tussen rechtbanken behoorlijk groot zijn: van 87% van het landelijk gemiddelde tot 124% van het gemiddelde.

De verschillen tussen de hoven zijn kleiner: van 95% van het landelijk gemiddelde tot 103%.

²² Belasting personenauto's en motorrijwielen.

4.3 Financieel resultaat en productiviteit

4.3.1 Productiviteitsontwikkeling bij de rechtspraak als geheel

Het afhandelen van een vergelijkbare hoeveelheid zaken is bij de rechtspraak steeds duurder geworden. De extra kosten waren echter het gevolg van loon- en prijsstijgingen. Wanneer daarvoor wordt gecorrigeerd, is in de afgelopen 6 jaar totaal bezien voor de gehele rechtspraak de kostenproductiviteit²³ ongeveer gelijk gebleven: de productiviteitsindicator lag in 2013 ongeveer op hetzelfde niveau als in 2007.²⁴

De ontwikkeling van de productiviteit bij de Rechtspraak is niet te gebruiken als indicator voor de kostenontwikkeling afgezet tegen de feitelijke werklastontwikkeling. De berekeningsmethodiek voor de landelijke productiviteitsontwikkeling bij de Rechtspraak als geheel, houdt immers slechts ten dele rekening met de werkelijke werklastontwikkelingen.

De maatstaf houdt wel goed rekening met de onderlinge verhouding in bewerkelijkheid per zaakstype. Het productievolume wordt immers gevormd door het aantal afgehandelde zaken, gewogen naar de behandeltijd per zaaksoort. Er worden daarbij 75 zaakstypen onderscheiden.

Wanneer echter de behandeling van bepaalde zaakstypen vanwege wet- en (kwaliteits)regelgeving meer tijd per zaak is gaan kosten, is dat in de berekeningsmethodiek voor deze productiviteitsindicatie niet volledig meegenomen. Als nieuwe wet- en regelgeving invloed heeft op de gemiddelde behandeltijd per zaak, betekent dat in de praktijk bijna altijd dat rechters meer tijd kwijt zijn aan de behandeling van een vergelijkbare zaak dan voor invoering van de nieuwe wetten en regels. Zo is toezicht op bewindvoeringszaken steeds meer tijd gaan kosten en dat is niet in het productievolume meegewogen.

De productiviteitsindicator is dus de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven, maar dat sluit niet uit dat de hoeveelheid werk per zaak in die tijd meer is toegenomen, dan waarmee de weging rekening houdt.

4.3.2 Productiviteitsindicator voor de afzonderlijke gerechten

In tabel 10a van bijlage 2 zijn de rechtbanken met elkaar vergeleken op de indicatie voor (kosten)productiviteitsindicatie en in tabel 10b van bijlage 3 de gerechtshoven.

Deze indicator geeft aan wat de productiviteit²⁵ is in vergelijking met de bekostigingsnormen. Dus een percentage onder de 100% geeft aan dat de productiviteit laag is ten opzichte van de bekostigingsnormen en dat er in verhouding meer kosten zijn gemaakt dan op basis van vastgestelde prijzen verwacht werd. Een uitkomst boven de 100% geeft juist een relatief hoge productiviteit aan vergeleken met de bekostigingsnormen.

Sturing vanuit de Raad voor de rechtspraak op kosten-productiviteit bij de gerechten geschiedt op afstand via strikte financiële kaders. Het kengetal 'financieel resultaat' per rechtbank is te vinden in tabel 12a van bijlage 2 en voor de gerechtshoven in tabel 12b van bijlage 3. Om een zinvolle vergelijking tussen gerechten te kunnen maken is dit kengetal weergegeven als het financieel resultaat gepercen-teerd op de omzet van het desbetreffende jaar.

Hoewel er van jaar tot jaar productiviteitsverschillen tussen gerechten kunnen ontstaan, zorgen de strikte financiële kaders er in beginsel voor dat de productiviteit van gerechten meerjarig niet te veel uiteen gaat lopen.

De uitkomsten laten dat in grote lijnen ook zien. Middelburg was de enige rechtbank waarvan in de afgelopen vijf jaar de productiviteitsindicator drie jaar (in 2009, 2010 en 2011) duidelijk benedengemiddeld was. Van de gerechtshoven was dit in het verleden alleen het geval bij gerechtshof Amsterdam (in de jaren 2009, 2010 en 2012).

Het financieel resultaat is voor de jaren 2012 en 2013, een veel belangrijker resultaatsindicator op het gebied van bedrijfsvoering dan de productiviteitsindicator. Gezien de grote reorganisaties bij veel gerechten en de inspanningen en het geld die daar mee gemoeid waren en de invloed ervan op de productiviteit, moet de productiviteitsindicator voor die jaren veel meer als achtergrondvariabele worden beschouwd.

23 De kostenproductiviteit is de verhouding tussen productie (afgehandelde zaken) en kosten.

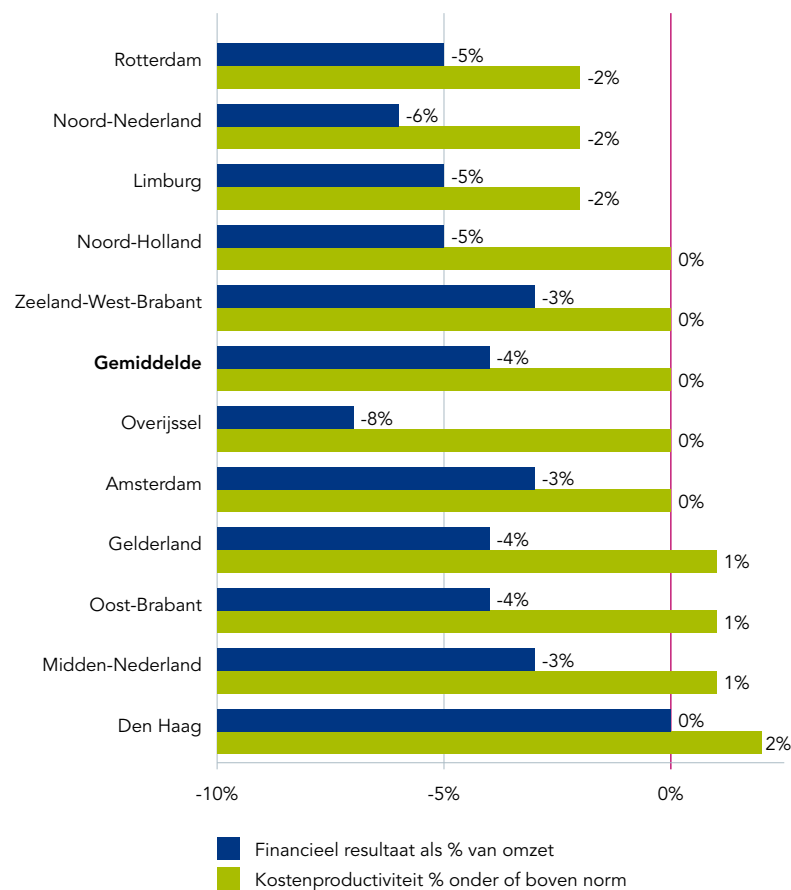
24 Zie het Jaarverslag 2013 van de Rechtspraak op jaarverslagrechtspraak.nl.

25 Bij het vaststellen van de waarde van de productie vindt een weging plaats, omdat het ene zaakstype arbeidsintensiever is dan het andere.

4.3.3 Rechtbanken, financieel resultaat en productiviteit

In onderstaande figuur zijn financieel resultaat (gele balken) en kostenproductiviteitsindicatie (blauwe balken) in één figuur opgenomen.

Rechtbanken: financieel resultaat en productiviteit, 2013

In 2013 hadden drie van de elf rechtbanken een duidelijk negatief financieel resultaat: Noord-Nederland, Rotterdam en Limburg. De productiviteit was er relatief laag, anders gezegd, voor een vergelijkbare hoeveelheid werklast werden in die rechtbanken relatief hoge kosten gemaakt.

Bij geen van deze rechtbanken leidde het negatieve financieel resultaat tot een negatief eigen vermogen.²⁶

Bij de meeste rechtbanken lag de kostenproductiviteitsindicator op of rond het landelijk gemiddelde van 4% onder de norm.²⁷

Alleen in Den Haag lag de productiviteit op de norm en was daarmee duidelijk bovengemiddeld. In tabel 10a (bijlage 2) is te zien dat dit vooral kwam door de relatief efficiënte behandeling van bestuursrechtelijke zaken (= inclusief vreemdelingenzaken en belastingzaken) en van kantonzaken.

Bij de rechtbank Overijssel was, zoals de figuur laat zien, de kostenproductiviteit duidelijk beneden gemiddeld, 8% onder de norm. Vooral in de strafsector maakte Overijssel relatief hoge kosten, zoals in onderstaande tabel is aangegeven. De rechtbank heeft moeten investeren in de strafsector om zaken van het Landelijk Parket en Functioneel Parket goed te kunnen afdoen.

Ondanks de relatief hoge kosten, kende Overijssel toch geen negatief resultaat. Dit komt door het vrijvallen van (reorganisatie)voorzieningen en omdat de relatief hoge afschrijvingskosten²⁸ in Overijssel voor een deel door de Raad voor de rechtspraak worden betaald.

In Noord-Nederland was de kostenproductiviteit in 2013 eveneens laag in vergelijking met de andere rechtbanken. Daar werden relatief veel kosten gemaakt in de bestuurssector en de kantonsector. De fusie en de extra tijd en inspanning die dat aan medewerkers kostte hebben geleid tot de relatief lage productiviteit. Ook speelde daarbij een (kleine) rol het bovengemiddelde ziekteverzuim bij het ondersteunend personeel.

Minst efficiënte rechtbanken in 2013: 2% of meer benedengemiddeld naar verhouding veel kosten in 2012 voor rechtsgebied

	civiel	bestuur	straf	kanton
Overijssel			x	
Noord-Nederland		x		x

²⁶ Zie tabel 12a bijlage 2.

²⁷ Afwijkingen van 3% of meer van het gemiddelde worden als substantieel aangemerkt.

²⁸ De hoge afschrijvingskosten zijn ontstaan door het betrekken van het nieuwe gerechtsgebouw. Voor gerechten in nieuwe gebouwen zijn die kosten over het algemeen veel hoger dan voor gerechten in oude gebouwen.

De vastgestelde prijzen voor de behandeling van strafzaken blijken al enkele jaren aan de lage kant. Daardoor lag de productiviteitsindicator voor deze sector landelijk duidelijk onder de norm: in 2012 15% daaronder en in 2013 16%. Zie tabel 10a.

De verschillen tussen de rechtbanken zijn echter groot. Midden-Nederland en Amsterdam handelden de afgelopen twee jaar de strafzaken voor relatief de minste kosten af, maar toch nog duurder dan de norm.

Een rechtbank met zowel in 2013 als in 2012 relatief hoge kosten voor de behandeling van strafzaken is Rotterdam, circa 25% boven de normkosten.

Arbeidsproductiviteit

Uit tabel 11a in bijlage 2 blijkt dat de verschillen tussen rechtbanken op de arbeidsproductiviteitsindicator in 2013 zeer klein waren. Alleen die van Rotterdam kwam duidelijk lager uit dan de rest.

Voor een vergelijking tussen gerechten is deze indicator echter minder geschikt, vanwege mogelijke vertekeningen.

Deze indicator is immers gevoelig voor de omvang van de uitbestede productie; naarmate een gerecht meer productie uitbesteedt wordt het arbeidsproductiviteitscijfer groter. Uitbesteding kan de vorm aannemen van inzet van rechtersplaatsvervangers, buitengriffiers en uitzendkrachten, maar ook van afhandeling van zaken door een ander gerecht, waarbij de productie wordt toegerekend aan het uitbestedende gerecht. De uitkomst op de arbeidsproductiviteitsindicator hangt nauwelijks samen met de kostenproductiviteit.

4.3.4 Productiviteit rechtbanken en andere indicatoren.

In onderstaande is samengevat of er meerjarig (in de laatste 4 jaar) sterke verbanden²⁹ te zien waren tussen de kostenproductiviteit van rechtbanken en andere kengetallen.

Samenhang met kwaliteits-indicatoren?

Over het algemeen bleek geen duidelijk en meerjarig verband tussen kostenproductiviteit en de kwaliteitskengetallen.

Dit betekent dat deze cijfers bijvoorbeeld geen indicatie geven dat de afgelopen jaren van een uitruil sprake was tussen doorlooptijden en kostenproductiviteit: de rechtbanken met relatief lage kosten hebben dus niet relatief lange doorlooptijden.

In de civiele sector is echter wel een beperkt verband gevonden tussen relatief lage kosten en het bekorten van de doorlooptijden in die sector. Dit is een indicatie dat in deze sector verkorting van doorlooptijden kosten zou kunnen besparen.

Een andere verklaring zou kunnen zijn dat rechtbanken met korte civiele doorlooptijden, verhoudingsgewijs eenvoudige zaken te verwerken krijgen.

Samenhang met personele en organisatorische indicatoren?

Ziekteverzuim

Er is geen structureel en meerjarig verband tussen de hoogte van het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel bij een rechtbank en de mate van kostenproductiviteit. Evenmin hangt de kostenproductiviteit samen met het ziekteverzuim bij rechters.

Aandeel rechters

Er is geen structureel verband tussen het aandeel rechters in een gerecht en de productiviteit van dat gerecht; gerechten met veel ondersteuning/overhead zijn niet automatisch productiever dan gerechten met relatief weinig ondersteuning.

Aandeel vrouwen

Er is geen structureel verband tussen de productiviteit bij een rechtbank en het aandeel vrouwelijke rechters of het aandeel vrouwen in de ondersteunende functies.

Leeftijdsopbouw

Er is evenmin een structurele samenhang tussen de leeftijdsopbouw van rechters en kostenproductiviteit.

Wel is er een beperkt verband te zien tussen de leeftijdsopbouw van het ondersteunend personeel binnen een gerecht en de mate van kostenproductiviteit. Naarmate het aandeel ondersteunend personeel tussen de 50 en 60 jaar groter is, is de kostenproductiviteit geringer. Zie hoofdstuk 5.2.

Schaalgrootte

Er is geen duidelijk en meerjarig verband tussen de mate van kostenproductiviteit en de grootte van een rechtbank.

²⁹ We rapporteren alleen sterke tot zeer sterke verbanden, dat wil zeggen met een meerjarige correlatie van 0.7 of meer, en matige of beperkte verbanden, d.w.z. meerjarige correlaties van 0.5 tot 0.7. Lagere correlaties vermelden we niet, enerzijds omdat het om een beperkt aantal gerechten gaat en anderzijds omdat er dan teveel rechtbanken een uitzondering vormen op een eventueel gerapporteerd verband.

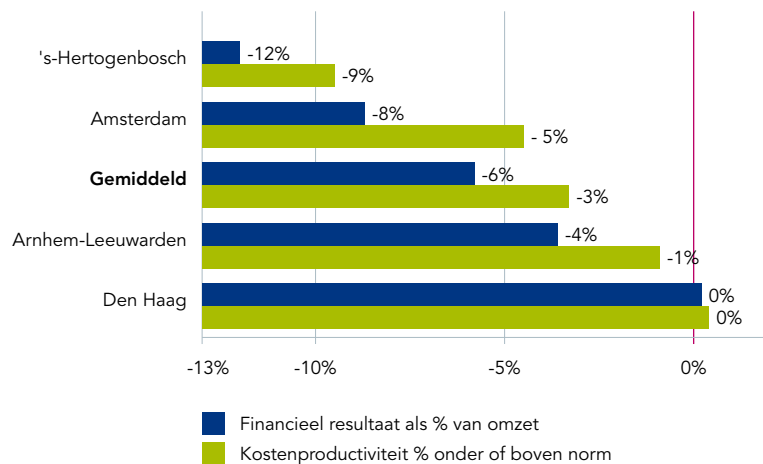
4.3.5 Gerechtshoven, financieel resultaat en productiviteit

In de onderstaande figuur zijn financieel resultaat (gele balken) en kosten-productiviteitsindicatie (blauwe balken) van de gerechtshoven in één figuur opgenomen.

Van de hoven was alleen in Den Haag net als in 2012, het financieel resultaat positief. De productiviteit was er in lijn met de normen (op basis vastgestelde prijzen). Den Haag realiseerde deze relatief hoge kostenproductiviteit vooral door de relatief grote efficiency binnen de civiele sector en de belastingsector (zie tabel 10b).

Bij de andere drie hoven was het financieel resultaat negatief, evenals het Eigen Vermogen. De kostenproductiviteit was er relatief laag. 's-Hertogenbosch kende zowel in 2012 als in 2013 de laagste kostenproductiviteit; in 2013 kwam dit vooral door de relatief hoge kosten in de strafsector. Dit laatste was voor een deel het gevolg van een lichte maar onverwachte daling van het aantal strafzaken.

Gerechtshoven: financieel resultaat en productiviteit, 2013

4.3.6 Samenhang productiviteit hoven en andere indicatoren.

In onderstaande is samengevat of er meerjarig (in de laatste 4 jaar) sterke verbanden te zien waren tussen de kostenproductiviteit van gerechtshoven en andere kengetallen.

Een duidelijke en structureel verband tussen productiviteit en de grootte van een hof, was er niet. 's-Hertogenbosch, het hof met de laagste productiviteit, is weliswaar het kleinste hof, maar Den Haag is niet veel groter.

Het percentage raadsheren liet in 2012 en 2013 weliswaar een positief verband met de productiviteit zien, maar dat was in 2010 en 2011 niet het geval.

Ook de overige kengetallen, zoals ziekteverzuim en kwaliteitsindicatoren, lieten geen meerjarig sterk verband zien met de productiviteitsindicator.

5 Personeel en organisatie

5.1 Ziekteverzuim

Rechtbanken

In bijlage 2, tabel 13a, zijn de ziekteverzuimcijfers per rechtbank weergegeven.

Het ziekteverzuim³⁰ onder de rechters van de rechtbanken was de laatste drie jaar stabiel en bedroeg circa 2,8 procent. Een ziekteverzuim van tegen de drie procent kan voor deze beroepsgroep als gemiddeld worden aangemerkt.

De verschillen tussen rechtbanken zijn bijzonder groot. Bij de rechtbanken Limburg en Gelderland was in 2013 het ziekteverzuim onder rechters het hoogst: 4,5 procent. In Overijssel was het slechts 1,1 procent.

Het ziekteverzuim onder het (juridisch) ondersteunend personeel bij de rechtbanken is al jaren stabiel rond de 5%. In 2013 lag het op 5,2 procent. Het ligt daarmee vrijwel op de grens van 5 procent, waar boven het verzuim als hoog gezien kan worden.

Ook op de uitkomst voor ziekteverzuim onder het ondersteunend personeel zijn de verschillen tussen rechtbanken groot. Bij ongeveer de helft van de rechtbanken lag dit boven de 5,0 procent en daarvan was die in Limburg het hoogst, 7,6 procent. In Overijssel bedroeg het slechts 3,2%.

Het verschil in ziekteverzuim tussen rechtbanken hangt niet duidelijk en meerjarig samen met de leeftijdsopbouw, noch met het aandeel vrouwen en mannen.

Er blijkt meerjarig gezien, geen rechtstreeks verband te zijn tussen een relatief hoog verzuimpercentage en een relatief lage uitkomst op de productiviteitsindicator; er zijn gerechten met een relatief hoog verzuim en een hoge productiviteit en gerechten met een hoog ziekteverzuim en een lage productiviteit.

Gerechtshoven

De ziekteverzuimcijfers voor de gerechtshoven staan in tabel 13b van bijlage 3.

Bij de gerechtshoven daalde in 2012 het ziekteverzuim bij rechters (daar raadsheren genoemd) van 4,1% naar 3,5% en 2013 nam dit verder af naar 2,5%. Dit is relatief laag. De hoogte van het ziekteverzuim verschilde per hof. Bij hof 's-Hertogenbosch was dit met 1,9% extreem laag. Het hoogste was het ziekteverzuim in Arnhem-Leeuwarden, 3,2%, maar dat kan op zichzelf niet als hoog worden gezien.

Het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel van de hoven is sinds 2010 gestegen van 5,0 naar 5,7% in 2012 en was daarmee relatief hoog. In 2013 nam het af tot 5,2%, een ook gezien het verleden normaal niveau. De hoven verschilden aanzienlijk in ziekteverzuim bij het ondersteunend personeel. In gerechtshof Amsterdam is het al jaren opvallend hoog. In 2013 nam het weliswaar af, maar bedroeg nog steeds 7,5%.

Er is ook bij de gerechtshoven geen duidelijk en structureel verband tussen een relatief hoog verzuimpercentage en een relatief lage uitkomst op de productiviteitsindicator

CRvB en CBb

Het ziekteverzuim bij raadsheren bij de bijzonder colleges, CBb en CRvB, was in 2012 sterk toegenomen. In 2013 nam het weer af, naar 3,0 procent bij het CRvB en 1,6% bij het CBb.

Het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel was in 2013 bij het CRvB 4,9 procent. Bij het CBb was het in 2013 met 6,5 procent aan de hoge kant.

5.2 Personele samenstelling

In de tabellen 13a en 13b van de bijlagen zijn de gegevens over de personele samenstelling van respectievelijk rechtbanken en gerechtshoven opgenomen.

Aandeel rechters

Bij de **rechtbanken** ligt het aandeel rechters binnen de totale personeelsomvang de laatste zes jaar ongeveer op hetzelfde niveau van tussen de 22 en 23 procent. In 2013 was het 22,3 procent.

De verschillen tussen rechtbanken zijn gemiddeld niet groot. Noord-Nederland springt er uit met een relatief zeer laag aandeel, 20 procent in 2013. En in Oost-Brabant en Noord-Holland is dat aandeel rechters op de totale personeelsomvang juist opvallend hoog, 24 procent. Bij de rest ligt het tussen de 21 en 23 procent. Er is geen rechtstreeks en meerjarig verband tussen het aandeel rechters (als indicatie voor de mate van delegeren) en de productiviteit bij een rechtbank. Met andere woorden, rechtbanken met verhoudingsgewijs een hoge mate van delegatie hebben daardoor niet automatisch relatief lage kosten.

³⁰ Het gaat om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

Bij de **gerechtshoven** is het aandeel raadsheren de laatste jaren opgelopen van nog geen 35 procent in 2010 tot ruim 36 procent in 2013. Dat is een toename met 5%. De verschillen tussen de vijf hoven zijn op dit punt groter dan die tussen de rechtbanken. Bij hof Amsterdam is het aandeel het laagst, 32 procent in 2013, en bij hof Den Haag het hoogst, 41 procent in 2013.

Weliswaar heeft het hof met de hoogste productiviteit in de afgelopen twee jaar, Den Haag, ook relatief de meeste raadsheren in dienst, toch is er meerjarig gezien geen duidelijk verband tussen de relatieve omvang van het aantal raadsheren en de mate van productiviteit.

Aandeel vrouwen

Rechters

Sinds 2008 zijn bij de rechtspraak meer vrouwen dan mannen als Rechterlijk Ambtenaar (rechters/ raadsheren)³¹ werkzaam. Eind 2013 was dat toegenomen naar 56 procent. Van de hogere functies, waaronder presidenten en rechterlijke leden van het bestuur was in 2013 48 procent vrouw.

Bij de **rechtbanken** werken al veel langer meer vrouwelijke dan mannelijke rechters. Het percentage vrouwelijke rechters neemt jaarlijks nog steeds toe en lag in 2013 op 59 procent.

De verschillen hierin tussen rechtbanken zijn groot. In Noord-Holland is het aandeel vrouwelijke rechters al enkele jaren veel hoger dan gemiddeld, en in 2013 was het 70 procent. In Overijssel is het laag, 42 procent.

Er is geen verband met de mate van productiviteit bij een rechtbank.

Bij de **gerechtshoven** was in 2013 44 procent van de raadsheren vrouw. Dit is aan het toenemen sinds 2011, toen dat nog 40 procent was. De gerechtshoven verschillen minder van elkaar op dit punt dan de rechtbanken, maar er zijn wel degelijk verschillen; het verliep in 2013 van 40% in Arnhem-Leeuwarden tot 49 procent in 's-Hertogenbosch.

Die verschillen blijken bij de gerechtshoven over meerdere jaren gezien, geen duidelijke samenhang te hebben met de mate van productiviteit bij een hof.

Bij de **CRvB** was in 2013 55 procent van de raadsheren (en gerechtsauditeurs), vrouw: lager dan de rechtbanken maar hoger dan bij de gerechtshoven.

Bij de **CBb** was dat aandeel 48 procent.

Ondersteunend personeel

Van het niet-rechterlijk personeel werkzaam bij de rechtbanken, is 69 procent vrouw. Sinds 2010 is dit redelijk stabiel, na een toename ervan in de jaren daarvoor.

Bij de gerechtshoven is het aandeel vrouwen binnen het (juridisch) ondersteunend personeel 71 procent. Sinds 2008 ligt dat ongeveer op hetzelfde niveau.

Leeftijdsopbouw rechters

Van de rechters bij de **rechtbanken** was in 2012 ruim de helft 50 jaar of ouder.

Dat aandeel is gestaag toegenomen van 45 procent in 2009 tot 51 procent in 2013.

Het aandeel 60-plussers is overigens al vier jaar stabiel, rond de 15 procent.

De verschillen tussen rechtbanken in leeftijdsopbouw van rechters zijn groot.

Verhoudingsgewijs is bij de rechtbanken Limburg en Overijssel de leeftijdsgroep

van rechters van 50 jaar en ouder het grootst, meer dan 60 procent.

Er is over de jaren heen gezien geen relatie tussen de leeftijdsopbouw en de mate van (kosten)productiviteit.

Bij de **gerechtshoven** is het aandeel raadsheren van 50 jaren en ouder de laatste jaren toegenomen van 73 procent in 2009 naar 81 procent in 2013. Het percentage 60-plussers is veel minder sterk toegenomen en lag in 2013 op 31 procent.

Vrijwel alle raadsheren zijn er 40 jaar en ouder, op een half procent na. Overigens was dat aandeel ook in 2010 slechts 1,3 procent.

De verschillen tussen gerechtshoven in leeftijdsopbouw van raadsheren zijn groot, vooral in het aantal raadsheren van tussen de 40 jaar en 50 jaar.

Leeftijdsopbouw niet-rechters

Bij het (juridisch) ondersteunend personeel, werkzaam bij de **rechtbanken**, is het aandeel 50-jarigen en ouder sterk toegenomen van 23 procent in 2009 naar 32 procent in 2013. Bij de rechtbank Limburg is dat zelfs boven de 40 procent.

Er is een beperkt verband te zien tussen de leeftijdsopbouw van het ondersteunend personeel binnen een rechtbank en de mate van kostenproductiviteit. Naarmate het aandeel ondersteunend personeel tussen de 50 en 60 jaar groter is, is de kostenproductiviteit geringer. Omgekeerd, de productiviteit is hoger naarmate er meer ondersteunend personeel onder de 40 jaar is.

Wat de achterliggende factoren zijn, is niet duidelijk. De omvang van het ziekteverzuim bij het ondersteunend personeel wordt niet of nauwelijks verklaard door de ouderdom van het personeel en daarbij is er geen structureel verband tussen de hoogte van het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel bij een rechtbank en de kostenproductiviteit.

31 In de analyses zijn rechters en raadsheren betrokken inclusief presidenten en vice-presidenten.

Bij de **gerechtshoven** is in 2013 29 procent van de niet-rechters 50 jaar of ouder en dat aandeel is de laatste jaren toegenomen. In 2009 was dat nog maar 22 procent.

5.3 Grootte gerechten

In tabel 16a is de grootte van de gerechten uitgedrukt in kengetallen die een indruk geven van de grootte van de organisatie:

- het aantal ingestroomde zaken,
- het aantal afgedane zaken,
- de personeelsomvang en
- de financiële omvang, uitgedrukt in de baten (omzet).

Deze cijfers of hieraan gerelateerde cijfers zijn vooral van belang omdat ze ten grondslag liggen aan andere kengetallen, om de uitkomsten van gerechten met elkaar te kunnen vergelijken. Enkele voorbeelden:

- doorlooptijden: het percentage zaken dat is afgedaan binnen een bepaalde tijd.
- mate van mediationgebruik: aantal afgeronde mediations in verhouding tot het aantal afgehandelde zaken.
- klachtenniveau: aantal klachten per 10.000 rechtszaken
- appelpercentage: aandeel van afgedane zaken waarin men in hoger beroep gaat.
- productie t.o.v. de instroom
- productiviteitsindicator: financieringswaarde van de productie gedeeld door de werkelijk gemaakte kosten
- financieel resultaat gepercentageerd op de omzet
- ziekteverzuimpercentage

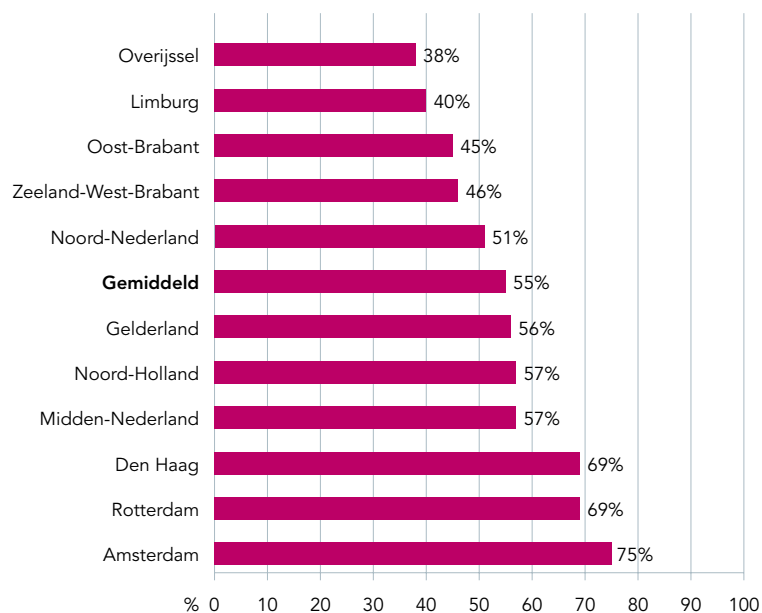
De personele omvang en de omzet geven een betere indicatie van de omvang van een gerecht dan het aantal zaken, omdat de zwaarte per zaak van gerecht tot gerecht behoorlijk verschilt, terwijl dat in het gehanteerde omzetgegeven is meegewogen.

Tevens is in de analyses gezocht naar mogelijke verbanden tussen kengetallen-uitkomsten en de grootte van een gerecht.

In onderstaande figuur is als indicator voor de grootte van een rechtbank, de omzet (exclusief huur gebouwen) per rechtbank weergegeven.

De kleinste rechtbanken zijn Overijssel en Limburg en de grootste zijn Den Haag, Rotterdam en Amsterdam.

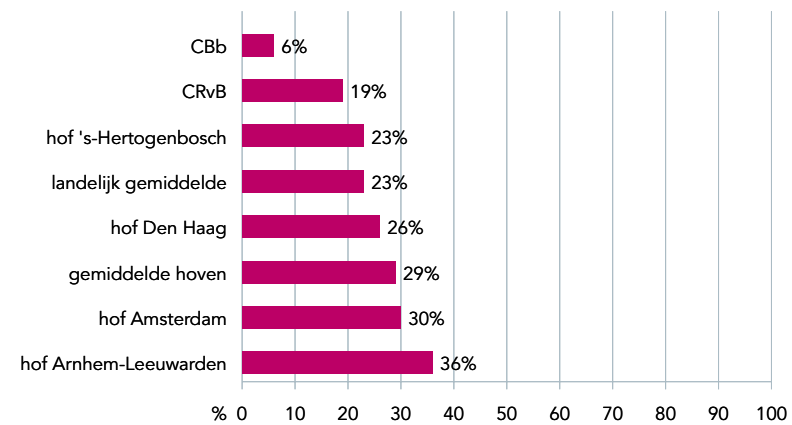
Rechtbanken: omzet (in miljoen Euro), 2013

Uit de volgende figuur valt de omvang van gerechtshoven en appelcolleges af te lezen.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is duidelijk het grootste hof en gerechtshof 's-Hertogenbosch het kleinste. De bijzondere colleges CRvB en CBb zijn nog kleiner van omvang.

Gerechtshoven en bijzondere colleges: omzet (in miljoen Euro), 2013

Bijlage 1

Definities kengetallen en gehanteerde analyses 2013

1	Welke analyses?	46
2	Kengetallendefinities	47
2.1	Kwaliteit	47
2.1.1	Tevredenheid over het rechtspreken en de procesduur	47
2.1.2	Lengte van procedures	47
2.1.3	Goede bewijsmotivering strafzaken (promis), vanaf 2013	49
2.1.4	Meervoudige kamerbehandeling; MK-aandeel	50
2.1.5	Permanente educatie	50
2.1.6	Publicatie van uitspraken	51
2.1.7	Mediation	51
2.1.8	Klachten en wrakingen	51
2.1.9	Appelpercentages	51
2.2	Productie en financiën	53
2.2.1	Ontwikkeling van de productie	53
2.2.2	Productiviteit en financieel resultaat	54
2.3	Personeel, organisatie en ontwikkeling	55

1 Welke analyses?

De Kengetallenrapportage bestaat uit:

- 1 een deel met daarin een landelijke beschrijving waarin de gerechten in onderlinge samenhang worden vergeleken.
- 2 een tweede deel waar gerechten zelf de afzonderlijke uitkomsten van het betreffende gerecht duiden in relatie tot normen en landelijke gemiddelden.

Het eerste deel met de titel ‘Analyse kengetallen gerechten 2013’ bevat per kengetal beschrijvingen waarin:

- in het kort een landelijk beeld gegeven wordt van de ontwikkeling in de tijd van de afzonderlijke kengetallen en een vergelijking met een eventuele normering
- gerechten met elkaar vergeleken worden op de uitkomsten van de afzonderlijke kengetallen: hierin worden de uitkomsten afgezet tegen landelijke gemiddelden en/of landelijke normen en is geanalyseerd hoe groot de verschillen tussen de gerechten zijn
- de uitkomsten van gerechten op afzonderlijke kengetallen in het perspectief van een en twee jaar ervoor worden geplaatst
- beschreven wordt waar samenhangen zichtbaar zijn tussen de verschillende indicatoren

Verschillenanalyses

Voor alle kengetallen is doorgerekend wat de **standaarddeviatie** is. Dit is een getal dat de mate van spreiding rondom het gemiddelde van een indicator aangeeft.

Om de uitkomsten voor alle kengetallen enigszins vergelijkbaar te maken zijn die uitkomsten gedeeld door het gemiddelde van het betreffende kengetal. Daarmee ontstaat een verhoudingsgetal. Wanneer dat hoger is dan 0,10 wordt dat als indicatie van grote verschillen tussen rechtbanken gezien en ook zo in de tekst aangegeven.

Voor alle kengetallen is in de rapportage aangegeven wanneer uitkomsten voor een rechtbank als **grote afwijking van het gemiddelde** of **grote afwijking van de norm** worden gezien.

In de uitkomsten van de klantwaarderingsonderzoeken is de belangrijkste indicator daarvoor geweest of de verschillen als statistisch significant vielen aan te merken. Het betrof immers een steekproef.

Bij de gerealiseerde doorlooptijden worden in de eerste plaats afwijkingen onder de norm van meer dan drie procentpunten gesignaleerd. De analyses concentreren

zich op dat onderscheid, waarbij meer dan drie procentpunten onder de norm het label ‘niet aan de norm voldaan’ krijgt en daarboven het label ‘(vrijwel) voldaan aan de norm’, te zien in de tabellen aan de blauwe cijfers.

Daarnaast is in de tabellen te zien of de gerealiseerde doorlooptijd weliswaar onder de norm is, maar hooguit 10 procentpunten afwijkt (zwarte cijfers) of juist meer dan 10 procentpunten afwijkt (rode cijfers).

Van de overige indicatoren is onder de tabellen telkens aangegeven wanneer iets als grote afwijking van het gemiddelde of norm is gezien.

Samenhang tussen indicatoren

De analyses over samenhangen in uitkomsten op de verschillende kengetallen zijn gebaseerd op bivariate analyses, correlaties. De correlatie is een maat voor (lineaire) samenhang tussen indicatoren.

Correlatie kan, maar hoeft niet op een causaal verband te duiden. Het kan zijn dat de twee indicatoren elkaar beide beïnvloeden of dat er nog een derde (intermediaire) variabele is die de twee indicatoren tegelijkertijd beïnvloedt. Ook kan de correlatie een toevallige samenhang aangeven: een zogenoemde nonsenscorrelatie die niet op theoretische gronden te verklaren is.

Vanwege mogelijke toevalsuitkomsten en ook vanwege het kleine aantal gerecht en dat in de analyse zit, worden alleen relatief sterke verbanden gerapporteerd:

- correlaties tussen de 0,5 en 0,7 noemen we een beperkt verband
- correlaties tussen de 0,7 en 0,85 noemen we een sterk verband
- correlaties boven de 0,85 noemen we zeer sterk.

Om de uitkomsten enige betekenis te laten hebben, worden alleen samenhangen gerapporteerd die over een periode van drie jaar te zien zijn.

2 Kengetallendefinities

De kengetallen zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- kwaliteit
- productie en financiën
- personeel en organisatie

2.1 Kwaliteit

De kengetallen kwaliteit zijn indicatoren die een beeld schetsen van een aantal aspecten van de kwaliteit van het rechtspreken en het functioneren van de Rechtspraak. De volgende kengetallen worden gepubliceerd:

- 1 Tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken.
- 2 Tevredenheid van procespartijen over de procesduur
- 3 Lengte van procedures; x-% binnen y-tijd
- 4 Bewijsmotivering strafzaken; promis-percentage
- 5 Meervoudige kamerbehandeling; MK percentage
- 6 Permanente educatie; percentage voldaan aan norm
- 7 Publicatie van uitspraken
- 8 Mediation-gebruik
- 9 Klachtenaandeel
- 10 Wrakingen
- 11 Appelpercentages

In de volgende paragrafen zijn de definities en betekenissen van deze kengetallen te vinden.

2.1.1 Tevredenheid over het rechtspreken en de procesduur

De gerechten laten, periodiek, klantwaarderingsonderzoeken (KWO) uitvoeren onder procespartijen. De geënquêteerden zijn onderscheiden in enerzijds professionele partijen en anderzijds justitiabelen. Zij kunnen aangeven hoe tevreden zij waren over de kwaliteit van de dienstverlening in brede zin op een vijfpuntsschaal:

- 1 zeer tevreden
- 2 tevreden
- 3 neutraal
- 4 ontevreden
- 5 zeer ontevreden

In de overzichten zijn de scores 1 en 2 samengevoegd tot een percentage (zeer) tevreden respondenten.

Men kon zijn tevredenheid aangeven over verschillende thema's, zoals over het rechterlijk functioneren, de uitspraak, de doorlooptijd, de bereikbaarheid, de ontvangst, de administratieve contacten en de uitleg over het vervolg van de procedure. Samengenomen bepalen deze onderwerpen de tevredenheid over de Rechtspraak.

Als kengetallen voor de tevredenheid over het rechtspreken zijn twee thema's uit het KWO gebruikt:

- rechterlijk functioneren (onpartijdigheid en deskundigheid en bejegening),
- uitspraak (begrijpelijkheid ervan, motivering en rechtseenheid, maar niet of men het er mee eens was).

Daarnaast is de tevredenheid over de procesduur als kengetal gebruikt.

Niet meegenomen in de kengetallenanalyse zijn bijvoorbeeld de bereikbaarheid, de ontvangst, de administratieve contacten en de uitleg over het vervolg van de procedure.

In de tabellen 1a voor de rechtbanken en 1b voor de gerechtshoven en bijzondere colleges zijn verschillen met het landelijk gemiddelde alleen gemarkeerd als de verschillen statistisch significant zijn.

2.1.2 Lengte van procedures

Definities doorlooptijden en normering

Gemeten is de tijd tussen de start van een procedure en het einde bij één gerechtelijke instantie. Niet gemeten wordt de tijd tussen het vonnis in eerste aanleg en de eerste zitting in hoger beroep. Wel wordt afzonderlijk gemeten de tijdsduur vanaf het instellen appel tot het verzenden van een uitgewerkte strafzaak en vonnis naar het gerechtshof.

Het startmoment voor een civiele dagvaardingsprocedure is de eerste rolzitting, voor een verzoekschriftprocedure de ontvangst van het verzoekschrift, voor een strafzaak in eerste aanleg de eerste zitting en voor een strafzaak in hoger beroep de ontvangst van het dossier. Het uitstrooimoment is de datum van verzending van uitspraak/ beslissing. De gemeten tijd is inclusief de tijd dat een procedure op verzoek van partijen stilstaat omdat ze willen onderhandelen of omdat gewacht moet worden op een uitspraak van het Hof van Justitie.

Het gaat om 'echte' procedures. Niet meegenomen worden zaken die voordat ook maar een zitting heeft plaatsgevonden, zijn ingetrokken.

De doorlooptijdnormen zijn zodanig geformuleerd dat een bepaald percentage zaken moet zijn afgehandeld binnen een bepaalde tijdsduur.

Het uitgangspunt bij de normstelling is dat het overgrote deel van de zaken binnen een bepaalde tijd is afgehandeld en dat rekening gehouden wordt met een groep procedures die extra lang duren door niet te vermijden complicaties. Bij het vaststellen van de normen is door de betrokken sectoren gekeken naar de termijnen opgenomen in wetgeving¹ en procesreglementen, de verwachte haalbaarheid van de te stellen norm en/of de beoogde bekorting² en de doelmatigheid in de bedrijfsvoering.

Doorlooptijdnormen gerechtshoven

norm 2013/2015			
Handelszaken			
1	Handelszaken dagvaarding - norm 1	80% ≤	2 jaar
	Handelszaken dagvaarding - norm 2	70% ≤	1 jaar
2	Isolventiereksten	90% ≤	2 mnd.
3	Handelsrekeningen, niet insolventie	90% ≤	6 mnd.
Familiezaken			
4	Familiereksten	90% ≤	1 jaar
	- waarvan Jeugdbeschermingszaken	90% ≤	4 mnd.
Belastingzaken			
5	Belastingzaken - norm 1	90% ≤	18 mnd.
	Belastingzaken - norm 2	70% ≤	1 jaar
Strafzaken			
6	Meervoudige Kamer-zaken	85% ≤	9 mnd.
7	EK-strafzaken, niet kantonappellen	85% ≤	6 mnd.
8	EK-strafzaken, kantonappellen	85% ≤	6 mnd.
9	Raadkamer m.b.t. Voorlopige Hechtenis	90% ≤	2 weken
10	Raadkamer niet m.b.t. Voorlopige Hechtenis 2)	80% ≤	4 mnd.
11	Klachten niet vervolgen (12 Sv)	85% ≤	6 mnd.
12	Uitwerken MK strafzaak i.v.m. hoger beroep	100% ≤	6 mnd.

Doorlooptijdnormen rechtbanken

norm 2013/2015			
Civiel- handelszaken			
1	Handelszaken met verweer, norm 1	90% ≤	2 jaar
	Handelszaken met verweer, norm 2	70% ≤	1 jaar
2	Handelszaken zonder verweer (verstek)	90% ≤	6 weken
3	Beëindigde faillissementen	90% ≤	3 jaar
4	Handelsrekeningen (vooral insolventie)	90% ≤	3 mnd.
5	Kort gedingen/ vovo's (inclusief familierecht)	95% ≤	3 mnd.
Civiel- familiezaken			
6	Scheidingszaken totaal exclusief vovo's	95% ≤	1 jaar
	- waarvan op gemeenschappelijk verzoek	95% ≤	2 mnd.
7	Alimentatiezaken, bijstandsverhaal	90% ≤	1 jaar
8	Zaken over omgang en gezag	85% ≤	1 jaar
9	Jeugdbeschermingszaken (o.t.s en u.h.p.)	90% ≤	3 mnd.
	- waarvan eerste verzoeken tot ondertoezichtstelling	80% ≤	3 weken
Bestuursrechtelijke zaken			
10	Reguliere bestuurszaken, bodemzaken norm 1	90% ≤	1 jaar
	Reguliere bestuurszaken, bodemzaken norm 2	70% ≤	9 mnd.
11	Voorlopige voorzieningen bestuur regulier	90% ≤	3 mnd.
12	Vreemdelingenzaken, bodemzaken	90% ≤	9 mnd.
13	Belastingzaken lokaal, bodemzaken	90% ≤	9 mnd.
14	Rijksbelastingzaken, bodemzaken - norm 1	90% ≤	18 mnd.
	Rijksbelastingzaken, bodemzaken - norm 2	70% ≤	1 jaar
Kantonzaken			
15	Handelszaken met verweer - norm 1	90% ≤	1 jaar
	Handelszaken met verweer - norm 2	75% ≤	6 mnd.
16	Arbeidsontbindingen op tegenspraak	95% ≤	3 mnd.
17	Handelsrekeningen, niet-arbeidszaken	95% ≤	6 mnd.
18	Handelszaken zonder verweer (verstek)	90% ≤	6 weken
19	Geregelde arbeidsontbindingen	90% ≤	15 dagen
20	Kort gedingen / vovo's	95% ≤	3 mnd.
21	Overtredingszaken	85% ≤	1 mnd.
22	Mulderzaken	80% ≤	3 mnd.

1 Zo bevat de Algemene wet bestuursrecht (Awb) termijnen voor herstel van verzuimen, stukkenwisselingen en uitnodiging voor zitting.

2 De haalbaarheid van de norm wordt mede bepaald door factoren die niet door de rechter/ het gerecht beïnvloed kunnen worden, zoals de snelheid van werken van ketenpartners, nader onderzoek en deskundigenberichten, het wachten op een richtinggevende uitspraak in appel, antwoorden op pre-judiciële vragen en gedrag van partijen.

Doorlooptijdnormen rechtbanken

norm 2013/2015			
Strafzaken			
23	Strafzaken MK (meervoudige behandeld)	90% ≤	6 mnd.
24	Politierechterzaken (incl. economische)	90% ≤	5 weken
25	Strafzaken bij de kinderrechter (enkelvoudig)	85% ≤	5 weken
26	Raadkamer m.b.t. voorlopige hechtenis	100% ≤	2 weken
27	Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis	85% ≤	4 mnd.
28	Uitwerken strafzaken (EK+MK) ivm hoger beroep, jeugd	100% ≤	4 weken
29	Uitwerken strafzaken (EK+MK) ivm hoger beroep, niet jeugd	100% ≤	16 weken
	- waarvan gedetineerdzaken	100% ≤	3 mnd.

Voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en de Centrale Raad van Beroep (CRvB), zijn geen genormeerde doorlooptijden vastgesteld, maar vindt wel monitoring van de gemiddelde doorlooptijden plaats.

Definitie overzichtsindicatoren doorlooptijden

De realisatiegegevens per rechtbank voor elk van de proceduretypen zijn te vinden in de tabellen 2a tot en met 6a in bijlage 2 voor de rechtbanken en 2b tot en met 5b in bijlage 3 voor de proceduretypen bij de gerechtshoven.

In de analyses (zie hoofdstuk) wordt gewerkt met samengestelde indicatoren per sector. Daarbij is gekeken bij hoeveel van de onderscheiden zaakstypen de norm geheel of vrijwel geheel is gehaald. Als de norm tot op drie procentpunten is benaderd, wordt de norm als behaald meegeteld. Niet is meegewogen of men reeds dicht bij de normering zit of er juist nog ver weg vandaan is.

Evenmin is een weging gemaakt tussen enerzijds procedures waar het voor partijen, burgers, land of economie belangrijker is dat deze aan de normering voldoet en anderzijds procedures waar dat minder van belang is. Er zijn immers geen primaire en secundaire normeringen.

Er is daarnaast ook een overzichtsindicator samengesteld waarbij voor elk gerecht te zien is bij welk percentage van de proceduresoorten die in het betreffende gerecht worden behandeld, aan de normering is voldaan. Bij de rechtbanken zijn 32 proceduretypen onderscheiden. Daarvan zijn **29 proceduretypen** meetbaar. Als een rechtbank die 29 ook allemaal behandelt en deze rechtbank bij slechts 14 ervan aan de doorlooptijdnormering voldoet, krijgt de betreffende rechtbank een score van $14/29 = 48\%$.

Voor de gerechtshoven is een overzichtsindicator geconstrueerd, waarop de uitkomst voor de **13 proceduretypen** die bij de gerechtshoven zijn onderscheiden. Als een gerechtshof bij slechts 6 daarvan aan de doorlooptijdnormering voldoet, krijgt het betreffende gerechtshof een score van $6/13 = 46\%$.

2.1.3 Goede bewijsmotivering strafzaken (promis), vanaf 2013

Een Promisuitspraak is een uitspraak van de strafrechter, waarin de beslissing in duidelijk Nederlands en op een begrijpelijke manier gemotiveerd wordt. Dit geldt ongeacht de inhoud van de beslissing. Bevat de beslissing een sanctie dan motiveert de rechter deze op dezelfde manier.

In de motivering worden beargumenteerde standpunten van OM en verdediging verwoord en beoordeeld. Als de beslissing een bewezenverklaring inhoudt dan geeft de Promisuitspraak onmiddellijk helder inzicht in de gebruikte bewijsmiddelen.

Dit kengetal wordt vanaf 2013 worden opgenomen in de kengetallenoverzichten.

Een uitspraak is een Promisuitspraak als deze voldoet aan de criteria:

- motivering op maat;
- er is inzicht in de gedachtegang van de rechter;
- helderheid, transparantie, begrijpelijkheid en controleerbaarheid;
- alle redengevende feiten en omstandigheden in de bewijsredenering zijn direct in het vonnis of arrest opgenomen;
- het is controleerbaar of de opgenomen redengevende feiten en omstandigheden zijn ontleend aan wettige bewijsmiddelen;
- er is kwaliteitsverbeterende aandacht gegeven aan de straf- en maatregelmotivering;
- er is een uitgewerkt vonnis of arrest.

De norm is dat minimaal 50% van de meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promismethode wordt afgedaan. Dit alles inclusief mega-zaken. De norm is van toepassing in de (sectoren straf van de) rechtbanken en gerechtshoven.

De gerechtshoven registreren als promis die arresten, die voldoen aan de criteria die volgden uit een evaluatie van promis in hoger beroep. Het verschil met voorheen is dat er indien cassatie wordt ingesteld, nog een aanvulling op de bewijsmiddelen kan komen.

2.1.4 Meervoudige kamerbehandeling; MK-aandeel

Het aandeel MK-zaken geeft weer in welke mate procedures door de meervoudige kamer, dat wil zeggen door drie rechters, zijn behandeld. Het is van belang dit aandeel in de gaten te houden om te voorkomen dat efficiëntieoverwegingen (= meer zaken laten afhandelen door de enkelvoudige rechter) ten koste gaan van de kwaliteit van de afdoening.

Anders gezegd, dit kengetal en de normering ervan borgen dat rechters de ruimte ervaren om op inhoudelijke gronden de keuze te maken of een zaak door drie rechters behandeld moet worden of dat één rechter volstaat.

Voor 2013 worden voor acht zaakstypen de MK-aandelen gepubliceerd. Deze zijn te vinden in tabel 7a voor de rechtbanken en tabel 7b voor de gerechtshoven.

Normen voor MK-aandeel

Type zaak	streefwaarde MK-aandeel
Rechtbanken	
Strafzaak	15%
Bodemzaak handelszaak	10%
Bodemzaak familiezaak	3%
Bodemzaak regulier bestuursrecht	10%
Bodemzaak vreemdelingenrecht	5%
Bodemzaak belastingrecht	25%
Gerechtshoven	
Strafzaak	85%
Bodemzaak belastingrecht	90%

2.1.5 Permanente educatie

In de tabellen 14a en 14b is de mate van permanente educatie (PE) opgenomen. Het is een indicator van de personele ontwikkeling binnen de Rechtspraak. Onder permanente educatie wordt verstaan: de tijd die wordt besteed aan opleidingen met het doel kennis en vaardigheden in de huidige functie op peil te houden en te vergroten.

Permanente educatie kan ingevuld worden door:

- Het volgen van cursussen en trainingen die kennis en vaardigheden actualiseren, verbreden en verdiepen, met nadrukkelijke aandacht voor Europees recht en kennis van empirische wetenschappen;
- De vakinhoudelijke cursussen kunnen ook bestaan uit actualiteitencursussen, studiedagen, symposia, maatschappelijke stages en werkbezoeken. Deze moeten van voldoende juridische inhoudelijk niveau zijn;
- Opleidingsactiviteiten die in kader van een wisseling van sector/rechtsgebied worden ondernomen, vallen eveneens onder permanente educatie.

Maximaal 50% van de PE-uren kan worden ingevuld door:

- Het geven van onderwijs op het eigen vakgebied, waarbij gebruik wordt gemaakt van studiemateriaal;
- Het schrijven van juridische artikelen binnen het eigen vakgebied.

Wat valt niet onder PE:

- Opleidingen die vallen onder de initiële opleiding, i.c. Raio- en Rio- opleiding en de basis educatie voor de juridische medewerker;
- Intervisie, andere reflectie-instrumenten en coaching;
- Jurisprudentieoverleg, werkoverleg, bilateraal overleg, bijhouden van literatuur en jurisprudentie;
- Managementopleidingen.

De norm is gesteld op gemiddeld 30 uren per jaar over de afgelopen drie jaar, c.q. een minimum van 90 uur verspreid over de afgelopen drie jaar. De norm is 100%. Het gerecht rapporteert jaarlijks het percentage voor enerzijds raadsheren en rechters en anderzijds voor juridische medewerkers dat gemiddeld 30 uur per persoon, gemeten over de afgelopen drie jaar, educatie heeft gevolgd.

2.1.6 Publicatie van uitspraken

Publicatie van jurisprudentie op internet is van groot maatschappelijk belang. Per gerecht is berekend wat de publicatiegraad van uitspraken op rechtspraak.nl is. Het aantal publicaties per 1.000 afdoeningen is in de tabellen 14a en 14b opgenomen. Bij het bepalen van dit kengetal zijn afdoeningen waarvan de publicatie vrijwel nooit interessant is (o.a. verstekzaken, intrekkingen en afdoeningen zonder uitspraak) buiten beschouwing gelaten.

2.1.7 Mediation

Alle gerechten kennen een verwijzingsvoorziening naar mediation. Daarmee bestaat in alle gerechten de keuzemogelijkheid tussen beslissen, schikken en doorverwijzen naar mediation. De differentiatie in geschilafdoening dient professioneel te worden ingezet en uitgevoerd. Dit vergt een goede positionering van doorverwijzen naar mediation, naast schikken en beslissen.

De mate van gebruik van mediation binnen de Rechtspraak is te vinden in de tabellen 14a en 14b.

Geteld is het aantal afgeronde mediations. In de kengetallenoverzichten wordt weergegeven wat het aandeel daarvan is van het totaal aantal afgehandelde relevante³ rechtszaken. Dit is uitgedrukt in een verwijzingsaandeel: het aantal afgeronde mediations per 1.000 afgehandelde rechtszaken. Het gaat om mediations in handelszaken, familierechtelijke zaken, zaken op het gebied van belastingrecht en bestuursrecht en kantonzaken. Strafzaken en mediations in strafzaken zijn niet meegeteld.

Ook is een indicator geconstrueerd die aangeeft het percentage van de afgeronde mediations dat tot gehele of gedeeltelijke overeenstemming leidde.

2.1.8 Klachten en wrakingen

Het aantal klachten per 10.000 rechtszaken en het percentage gegronde klachten per 10.000 rechtszaken is opgenomen in tabel 14a en 14b.

Het aandeel klachten en gegronde klachten geeft een beeld van de tevredenheid van procespartijen. Het hoeft op zichzelf niet iets te zeggen over de kwaliteit van de rechtspraak. Een hoog aantal (ingekomen) klachten gekoppeld aan een hoog percentage gegronde klachten zegt wel iets over de organisatie van de rechtspraak; de Rechtspraak dient te voldoen aan de gerechtvaardigde wensen van de 'klanten'.

In Nederland heeft iedere burger recht op een onpartijdige rechter. Dat is vastgelegd in het Europees verdrag voor de rechten van de mens en ook in verschillende

Nederlandse wetten. Wie betrokken is bij een rechtszaak en goede redenen heeft om te denken dat de rechter een zaak niet onpartijdig kan beoordelen, kan erom vragen deze rechter te vervangen. Zo'n verzoek wordt een verzoek tot wraking genoemd.

Een gehonoreerde wraking kan betekenen dat het gerecht in dat specifieke geval op het gebied van onpartijdigheid en integriteit tekort is geschoten. Gerechten onderzoeken zelf de achtergronden van de gehonoreerde wrakingen.

Het aantal wrakingsverzoeken en het aantal gehonoreerde wrakingen zijn als kengetallen opgenomen in tabel 14a voor de rechtbanken en tabel 14b voor de gerechtshoven.

2.1.9 Appelpercentages

De appelpercentages zijn berekend voor verschillende zaaksgroepen. Gewerkt is met driejaarsgemiddelden om toevallige fluctuaties te vermijden en om voldoende aantallen per zaaksgroep over te houden om rechtbanken te kunnen vergelijken. Een andere reden om meerjaarsgemiddelden te nemen is dat daarmee het tijdsverschil tussen een afgedane zaak en de instroom in hoger beroep minder verstorend werkt.

De meest rudimentaire vorm van een appelpercentage zou zijn door simpelweg de totale instroom bij de hoven te delen door de totale uitstroom bij de gerechten in eerste aanleg. Dat zou echter een ondeugdelijke indicator opleveren, omdat veel van de productie in eerste aanleg niet appellabel is. Daarom is bekeken wat uit de noemer gehaald moest worden om een realistisch appelpercentage te verkrijgen en ook één waarbij de vergelijkbaarheid tussen rechtbanken in het oog is gehouden. Hieronder wordt besproken wat in de uitstroom 1e aanleg is meegenomen.

Een totaal of algemeen appelpercentage voor de gehele sector heeft niet zoveel zeggingskracht, omdat immers sommige typen zaken duidelijk meer of minder dan gemiddeld appel vertonen. Daarom zijn geen appelpercentages voor de sector civiel of de sector straf, of voor de rechtbank als geheel weergegeven, maar alleen voor specifieke zaakscategorieën.

Civiele zaken 1e aanleg

De appelpercentages civiele zaken zijn onderscheiden naar:

- civiel handel kantonzaken
- civiele handelszaken niet kanton
- civiel familiezaken
- kort gedingen

³ Niet alle afgedane zaken zijn hierbij meegenomen, maar alleen die waarin in theorie mediation zou kunnen plaatsvinden.

De uitstroom betreft de uitstroom van kanton en civiel, eerste aanleg.

In de uitstroom zijn weggelaten:

- de uitstroom van insolventies,
- BOPZ-zaken,
- beheerszaken,
- akten en verklaringen,
- arbeidsontbindingen,
- zaken met een geldelijk belang van minder dan 1.750 euro,
- intrekkingen,
- verstekvonnissen kantonzaken.

Strafzaken 1e aanleg

De appelpercentages strafzaken zijn onderscheiden naar:

- kantonovertradingen
- meervoudig behandelde strafzaken (MK, incl. ontneming)
- politierechterzaken, incl. EK-zaken ontneming
- kinderrechtzaken EK.

Straf beperkt zich hier dus tot ‘echte’ strafzaken (inclusief militaire zaken en ontnemingszaken).

De uitstroom is geschoond voor:

- uitstroom raadkamerzaken,
- klachten,
- art 12 Sv-zaken en
- uitwerken beroepen/cassatie.

Bestuursrechtelijke zaken 1e aanleg

De appelpercentages bestuursrechtelijke zaken zijn onderscheiden naar:

- ambtenarenzaken
- sociale verzekeringszaken
- bijstand- en studiefinancieringszaken
- bouwzaken, ex-arobzaken
- rijksbelastingzaken
- lokale belastingzaken, WOZ/OZB
- lokale belastingzaken niet WOZ/OZB

De uitstroom beperkt zich de inhoudelijk behandelde bodemzaken.

De uitstroom bestuursrechtelijke zaken, niet zijnde belastingzaken, is geschoond van:

- de categorie ‘overige afdoeningen’ en
- de voorlopige voorzieningen.

De uitstroom belastingzaken is geschoond van:

- vereenvoudigde afdoeningen en
- de categorie ‘overige afdoeningen’.

De uitstroom vreemdelingenzaken is geschoond van:

- de categorie ‘overige afdoeningen’ en
- de voorlopige voorzieningen.

2.2 Productie en financiën

Voor productie worden de volgende kengetallen gebruikt:

- Productie t.o.v. de instroom
- Productie t.o.v. de afspraak
- Relatieve zaakszwaarte

Productiviteit en financiën zijn uitgedrukt in de kengetallen:

- Productiviteitsindicatie
- Arbeidsproductiviteitsindicatie
- Financieel resultaat
- Eigen vermogen

2.2.1 Ontwikkeling van de productie

Productie t.o.v. de instroom (tabel 8a en 8b)

Het eerste productiekengetal is de gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van het aantal ingestroomde zaken. Het kengetal is weergegeven per zaaksgroep (zie kader ‘Zaaksgroepen en zaakstypen’). Dit kengetal houdt een vroegtijdige signalering in van de ontwikkeling van de werkvoorraad met mogelijke gevolgen voor de doorlooptijdontwikkeling.

Zaaksgroepen en zaakstypen

De productie van de Rechtspraak wordt ingedeeld naar de soort rechtspraak. Bij de rechtbanken zijn er zes zaaksgroepen (ook wel productgroepen genoemd): civiele zaken, bestuurszaken, belastingzaken, vreemdelingenzaken, strafzaken en kantonzaken. Bij de gerechtshoven zijn er drie zaaksgroepen: civiele zaken, strafzaken en belastingzaken. Ten slotte zijn er de zaaksgroepen voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en voor de Centrale Raad van Beroep (CRvB). Elke zaaksgroep bestaat uit verschillende zaakstypen, onderscheiden naar onderwerp en afdoeningmodaliteit. Bij de zaaksgroep strafzaken wordt bijvoorbeeld een onderscheid gemaakt tussen zaakstypen die worden afgedaan door een enkelvoudige kamer, zaken die worden afgedaan door een meervoudige kamer en zaken die zonder een zitting worden afgedaan. Daarnaast worden raadkamerzaken (al dan niet over voorlopige hechtenis) en het uitwerken van vonnissen in verband met hoger beroep c.q. cassatie als aparte zaakstypen onderscheiden. Per zaaksgroep en per zaakstype worden met de gerechten productieafspraken gemaakt.

Gerealiseerde productie t.o.v. de geplande productie (tabel 8a en 8b)

Het tweede productiekengetal is de gerealiseerde productie (aantal afgehandelde zaken) als percentage van de geplande productie die in een bestuursafpraak met een gerecht is vastgelegd.

Minder afgehandelde zaken dan afgesproken kan bijvoorbeeld wijzen op capaciteitsproblemen of een lager dan verwachte instroom of een wijziging in de gemiddelde zaakszwaarte. Dit kengetal moet daarom in samenhang worden bekeken met productie als percentage van de instroom en eventuele ontwikkelingen in de zaakszwaarte.

Relatieve zaakszwaarte (tabel 9a en 9b)

De aard van de ingestroomde zaken bepaalt in hoge mate de samenstelling van een zaaksgroep. De relatieve zaakszwaarte geeft aan wat de gemiddelde zaakszwaarte per zaak is in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Als deze boven de 100% is dan geeft dat aan dat bij het desbetreffende gerecht een groter aandeel van zwaardere zaakstypen (binnen de zaaksgroep) afgedaan dan gemiddeld in Nederland.

De relatieve zaakszwaarte wordt berekend met behulp van een wegingssystematiek: zie kader ‘Werklast en vastgestelde behandelzeiten’

Werklast, weegfactoren en middelenverdeelstelsel

Omdat tussen zaakstypen (zie kader ‘Zaaksgroepen en zaakstypen’) grote verschillen in werklast kunnen bestaan, hanteert de Rechtspraak een wegingsmethode waar in zekere mate met die verschillen rekening wordt gehouden bij het berekenen van de werklast.

Voor elk zaakstype wordt gerekend met een eens in de drie jaar vastgestelde gemiddelde werklast per zaak, uitgedrukt in een prijs per zaak.

Dit hoeft niet helemaal gelijk te zijn aan de feitelijke werklast. De feitelijke gemiddelde werklast per zaak in 2013 kan immers inmiddels gewijzigd zijn ten opzichte van de meting en vaststelling.

Deze vastgestelde gemiddelde werklast per zaakstype vormt de basis voor de financiering van de Rechtspraak en een evenwichtige verdeling van de middelen tussen gerechten. Het is uitdrukkelijk niet bedoeld om op deze wijze de behandelzeit van een individuele zaak voor een individuele rechter te normeren.

2.2.2 Productiviteit en financieel resultaat

Productiviteitsindicator

De productiviteitsindicator voor de afzonderlijke gerechten wordt berekend door de financieringswaarde van de geleverde productie te delen door de werkelijk gemaakte totale kosten van die productie.

Bij een uitkomst van 100 procent heeft de gerealiseerde productie evenveel gekost als de daarvoor vastgestelde norm. Als het percentage onder de 100 procent ligt, is de productiviteit relatief laag geweest en is met andere woorden de productie relatief duur geweest.

De resultaten op deze indicator zijn verwerkt in tabel 10a voor de rechtbanken en tabel 10b voor de gerechtshoven.

Deze productiviteitsindicator betreft uitsluitend de werklast voor de zgn. Lamicie-productie. Overige werkzaamheden, zoals bijzondere (tucht)kamers en megastrafzaken⁴ tellen daarin niet mee. Dit betreft slechts een klein deel van het werk: circa 5 procent bij de rechtbanken en 9 procent bij de gerechtshoven.

De huur van gebouwen is in deze productiviteitsindicator niet als kosten verwerkt, zodat de productiviteitsvergelijking tussen de gerechten niet beïnvloed wordt door verschillen in regionale kostenniveaus van huisvesting.

Arbeids-productiviteitsindicator

De indicator voor arbeidsproductiviteit geeft aan wat de arbeidsproductiviteit was ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

De resultaten op de arbeidsproductiviteits-indicator zijn te vinden in tabel 11a voor de rechtbanken en tabel 11b voor de gerechtshoven.

De arbeidsproductiviteitsindicator is voor een vergelijking tussen gerechten minder geschikt en wordt daarom niet in de benchmark-analyses betrokken. Deze indicator is immers gevoelig voor de omvang van de uitbestede productie; naarmate een gerecht meer productie uitbesteedt wordt het arbeidsproductiviteitscijfer groter. Uitbesteding kan de vorm aannemen van inzet van rechtersplaatsvervangers, buitengriffiers en uitzendkrachten, maar ook van afhandeling van zaken door een ander gerecht, waarbij de productie wordt toegerekend aan het uitbestedende gerecht.

Van dergelijke vertekeningen heeft de hierboven beschreven kostenproductiviteits-indicator geen last.

Financieel resultaat

Het financieel resultaat geeft inzicht in de mate waarin het gerecht in staat is geweest om de zaken af te doen binnen de beschikbaar gestelde financiering. Het is de uitkomst van de baten minus de kosten

Het kengetal financieel resultaat is weergegeven als het financieel resultaat gepercenteerd op de omzet van het desbetreffende jaar. De omzet is gedefinieerd als de opbrengsten geschoond van huurpenningen en gerechtskosten voor een zuiverder vergelijkbaarheid. De daarin opgenomen stand van het eigen vermogen is voor verwerking van alle 'compensatieregelingen'.⁵

De uitkomsten van deze indicator zijn te vinden in tabel 12a voor de rechtbanken en tabel 12b voor de gerechtshoven.

Het financieel resultaat van een gerecht hoeft niet altijd hetzelfde beeld op te leveren als de (kosten) productiviteitsindicator doordat de gerechten niet volledig op de werklast voor de zgn. Lamicieproductie (zie boven) worden afgerekend.

Gerechten hebben ook kosten en baten bij andere werkzaamheden, bijvoorbeeld: bijzondere (tucht)kamers en megastrafzaken.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het gerecht, als percentage van de gemiddelde jaarlijkse omzet over de afgelopen drie jaar, geeft bijvoorbeeld inzicht in het vermogen van een gerecht om in de toekomst tijdelijke verliezen, als gevolg van risico's in de bedrijfsvoering, op te vangen.

De uitkomsten op deze indicator zijn te vinden in tabel 12a voor de rechtbanken en tabel 12b voor de gerechtshoven.

Het eigen vermogen van de gerechten is gemaximeerd op 3 procent; daarboven zal het eigen vermogen afgeroomd worden door de Raad.

De minimumomvang van het eigen vermogen is 0 procent. Indien het eigen vermogen negatief wordt, of dreigt te worden, zullen de maatregelen die het gerecht gaat treffen om dit op te lossen worden besproken in het bestuurlijke overleg met de Raad voor de rechtspraak. De Raad vult het negatieve eigen vermogen zonodig aan tot nul.

⁴ Megastrafzaken zijn die strafzaken, waarvan de behandeling binnen één gerecht 30 zittingsuren of meer vergt. Deze zaken worden apart gefinancierd en verantwoord.

⁵ Een gerecht kan bijvoorbeeld door de Raad voor de rechtspraak worden gecompenseerd als het OM beduidend minder zaken aanbracht dan was vastgelegd in het convenant tussen het lokale OM en de rechtbank.

2.3 Personeel, organisatie en ontwikkeling

Het ziekteverzuimpercentage wordt in de tabellen 13a en 13b weergegeven. Het gaat om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof. Het ziekteverzuimpercentage is weergegeven voor zowel de rechters als het (juridisch) ondersteunend personeel. In de kengetallenanalyse wordt een ziekteverzuim onder rechters en raadsheren van boven de 3% als hoog beschouwd en voor het ondersteunend personeel (inclusief het juridisch ondersteunend personeel) een uitkomst boven de 5%.

De volgende kengetallen over de personele samenstelling in de tabellen 13a en 13b geven verdere inkleuring aan de organisatie. Het zijn gegevens over de gemiddelde bezetting in het rapportagejaar.

Ten eerste wordt het percentage (FTE) rechters op de totale (FTE) personeel gepubliceerd.

Ook wordt de verhouding man – vrouw, weergegeven als het percentage vrouwen (FTE) werkzaam in een gerecht.

Ten slotte wordt ook de leeftijdsopbouw van medewerkers gegeven, afzonderlijk voor rechters/raadsheren en voor (juridisch) ondersteunend personeel. Er is een onderverdeling gemaakt in vier leeftijdsgroepen:

- tot en met 39 jaar
- 40 t/m 49 jaar
- 50 t/m 59 jaar
- 60 jaar en ouder

Bijlage 2

Tabellen rechtbanken

Tabel 1a: rechtbanken, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN	57
Tabel 1a1: rechtbanken, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE	58
Tabel 2a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel	59
Tabel 3a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie	60
Tabel 4a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht	61
Tabel 5a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht	62
Tabel 6a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken	63
Tabel 7a1: rechtbanken, MK aandeel	65
Tabel 7a2: rechtbanken, promispercentage	66
Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)	67
Tabel 9a: rechtbanken, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde	71
Tabel 10a: rechtbanken, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de bekostigingsnorm (op basis van vastgestelde prijzen)	73
Tabel 11a: rechtbanken, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde	74
Tabel 12a: rechtbanken, financieel resultaat en eigen vermogen	74
Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man- vrouwverdeling en leeftijdsopbouw	75
Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen	78
Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelde 2009-2011, 2010-2012, 2011-2013	81
Tabel 16a: omvang van rechtbanken, naar in- en uitstroom van zaken, personele omvang en omzet (baten), 2013	84

Tabel 1a: rechtbanken 2011, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Justitiabelen/rechtszoekenden	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
<i>Deskundigheid van de rechter</i>	83%	87%	87%	82%	75%	82%	81%	77%	83%	75%	84%	87%	77%	86%	80%	85%	84%	84%	83%	82%
<i>Onpartijdigheid van de rechter</i>	81%	87%	89%	83%	75%	84%	73%	73%	81%	66%	86%	73%	77%	79%	71%	81%	84%	85%	82%	79%
<i>Bejegening door de rechter</i>	89%	88%	93%	90%	86%	88%	82%	79%	90%	82%	93%	83%	86%	84%	80%	89%	86%	86%	88%	87%
- Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	92%	88%	93%	91%	86%	89%	83%	80%	87%	84%	95%	86%	87%	85%	79%	90%	86%	88%	88%	87%
- Luisteren van de rechter naar standpunten	91%	92%	97%	95%	89%	95%	89%	81%	96%	83%	97%	86%	92%	85%	85%	92%	94%	94%	91%	91%
- Inleven van de rechter in de situatie	81%	77%	85%	80%	77%	73%	63%	68%	83%	73%	88%	73%	72%	74%	67%	81%	76%	73%	78%	76%
- Begrijpelijkheid besprokene	93%	95%	95%	93%	93%	96%	92%	87%	93%	86%	93%	85%	91%	90%	89%	94%	89%	87%	95%	92%
<i>Uitspraak (motivering en begrijpelijkheid)¹⁾</i>	84%	81%	93%	74%	75%	76%	74%	60%	89%	73%	82%	80%	70%	73%	72%	86%	65%	66%	83%	77%
Gemiddelde score justitiabelen	84%	86%	90%	82%	78%	83%	77%	72%	86%	74%	86%	81%	77%	80%	76%	85%	80%	80%	84%	81%
Professionals	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
<i>Deskundigheid van de rechter</i>	78%	80%	78%	80%	79%	80%	76%	76%	79%	80%	79%	74%	74%	80%	74%	81%	76%	79%	77%	77%
<i>Onpartijdigheid van de rechter</i>	75%	77%	74%	81%	81%	83%	74%	78%	73%	81%	81%	74%	80%	79%	75%	79%	81%	84%	76%	78%
<i>Bejegening door de rechter</i>	77%	78%	77%	82%	82%	80%	79%	76%	75%	82%	79%	79%	83%	77%	73%	83%	79%	82%	76%	79%
- Ruimte die rechter partijen biedt om verhaal te doen	79%	83%	80%	84%	83%	84%	81%	79%	76%	83%	84%	86%	86%	82%	77%	84%	84%	87%	81%	82%
- Luisteren van de rechter naar de standpunten	79%	80%	80%	83%	84%	81%	80%	78%	77%	87%	80%	80%	86%	80%	76%	84%	81%	82%	79%	81%
- Inleven van de rechter in de situatie	72%	72%	71%	78%	78%	74%	75%	71%	73%	76%	73%	70%	76%	68%	67%	80%	73%	76%	69%	73%
<i>Uitspraak¹⁾</i>	66%	71%	59%	69%	67%	68%	62%	61%	61%	68%	67%	64%	66%	60%	58%	63%	64%	71%	65%	64%
- Motivering van de beslissing	66%	74%	60%	72%	70%	69%	66%	63%	62%	71%	64%	62%	69%	62%	59%	68%	66%	72%	64%	66%
- Begrijpelijkheid van de beslissing	71%	73%	68%	74%	73%	71%	73%	67%	68%	73%	74%	66%	70%	69%	64%	70%	71%	76%	69%	70%
- Rechtseenheid	50%	62%	54%	55%	57%	57%	56%	54%	58%	58%	59%	52%	54%	55%	53%	56%	58%	56%	57%	56%
Gemiddelde score professionals	74%	77%	72%	78%	77%	78%	73%	73%	72%	78%	77%	73%	76%	74%	70%	76%	75%	79%	74%	75%
Totaal	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Totaal rechtzoekenden en professionals²⁾	79%	81%	81%	80%	77%	80%	75%	73%	79%	76%	81%	77%	77%	77%	73%	81%	77%	80%	79%	77%

Uitkomsten die duidelijk boven het gemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de uitkomsten op de vijfpuntsschaal: dit komt voor tevredenheid bij Justitiabelen over de uitspraak wat lager uit dan het rekenkundig gemiddelde van de afzonderlijke tevredenheidspercentages.

2) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Tabel 1a1: rechtbanken 2011, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE: percentage tevreden respondenten

	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
<i>Justitiabelen, tevreden over duur</i>	63%	64%	65%	51%	62%	56%	47%	51%	70%	59%	62%	57%	59%	63%	50%	54%	49%	63%	51%	57%
<i>Professionals, tevreden over duur</i>	50%	56%	39%	46%	58%	50%	50%	49%	50%	51%	39%	50%	67%	46%	44%	43%	42%	59%	53%	50%
Totaal rechtzoekenden en professionals¹⁾	57%	60%	52%	49%	60%	53%	49%	50%	60%	55%	51%	54%	63%	55%	47%	49%	46%	61%	52%	53%

Uitkomsten die duidelijk boven het gemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Tabel 2a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden Nederland	Oost Nederland		Noord Holland	Noord Nederland	Oost Brabant	Rotterdam	Zeeland West Brabant		
					Overijssel	Gelderland						Gem.	Norm
Handelszaken met verweer				Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
2011	62%	67%	56%	60%	63%		69%	61%	61%	52%	67%	62%	70%
2012	51%	67%	40%	48%	60%		61%	53%	50%	46%	57%	54%	70%
2013	54%	73%	44%	50%	55%	69%	58%	54%	46%	46%	57%	55%	70%
Handelszaken met verweer				Percentage zaken afgedaan binnen 2 jaar									
2011	88%	91%	84%	88%	87%		91%	88%	85%	78%	90%	87%	90%
2012	82%	91%	78%	85%	88%		86%	84%	80%	75%	86%	84%	90%
2013	83%	91%	73%	82%	84%	88%	85%	82%	68%	72%	85%	81%	90%
Handelszaken zonder verweer (verstek)				Percentage zaken afgedaan binnen 6 weken									
2011	90%	80%	91%	90%	73%		87%	91%	92%	77%	87%	85%	90%
2012	89%	65%	81%	72%	74%		84%	89%	36%	73%	80%	78%	90%
2013	82%	78%	77%	68%	74%	83%	83%	81%	74%	74%	78%	77%	90%
Verzoekschriftprocedures handel (vooral insolventie)				Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden									
2011	81%	76%	90%	77%	89%		82%	92%	83%	67%	90%	83%	90%
2012	81%	83%	67%	86%	91%		83%	91%	85%	61%	93%	83%	90%
2013	77%	85%	56%	91%	90%	92%	80%	87%	83%	63%	90%	81%	90%
Beëindigde faillissementen				Percentage zaken afgedaan binnen 3 jaar									
2011	79%	65%	72%	83%	83%		87%	85%	83%	75%	79%	80%	90%
2012	85%	71%	75%	79%	84%		88%	82%	80%	76%	83%	81%	90%
2013	83%	67%	82%	84%	86%	85%	91%	82%	74%	76%	85%	82%	90%
Kort gedingen / Vovo's				Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden									
2011	95%	85%	95%	93%	92%		91%	91%	91%	92%	93%	92%	95%
2012	93%	92%	93%	95%	93%		94%	94%	92%	93%	92%	93%	95%
2013	93%	93%	94%	96%	91%	92%	94%	95%	90%	93%	95%	93%	95%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 3a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden Nederland	Oost Nederland		Noord Holland	Noord Nederland	Oost Brabant	Rotterdam	Zeeland West Brabant		
					Overijssel	Gelderland						Gem.	Norm
Scheidingszaken totaal				Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
2011	95%	87%	93%	94%		96%	95%	92%	95%	89%	92%	93%	95%
2012	95%	90%	93%	93%		97%	95%	93%	93%	92%	94%	94%	95%
2013	94%	91%	92%	94%	95%	96%	95%	93%	94%	93%	93%	94%	95%
Scheidingszaken, alleen op gemeenschappelijk verzoek				Percentage zaken afgedaan binnen 2 maanden									
2011	98%	91%	91%	96%		94%	91%	92%	93%	94%	80%	93%	95%
2012	98%	90%	81%	86%		94%	89%	94%	92%	94%	83%	91%	95%
2013	99%	92%	72%	94%	96%	90%	87%	91%	89%	90%	79%	90%	95%
Alimentatiezaken en bijstandsverhaal				Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
2011	90%	91%	85%	95%		97%	94%	95%	97%	92%	92%	93%	90%
2012	80%	95%	86%	94%		97%	93%	95%	93%	95%	95%	93%	90%
2013	79%	94%	86%	93%	96%	97%	92%	94%	96%	95%	93%	93%	90%
Omgang- en gezagzaken				Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
2011	81%	85%	81%	85%		88%	81%	81%	87%	80%	83%	83%	85%
2012	82%	85%	81%	84%		86%	81%	83%	82%	84%	81%	83%	85%
2013	80%	87%	79%	83%	83%	85%	82%	82%	82%	84%	83%	83%	85%
Jeugdbeschermingszaken kinderrechter totaal				Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden									
2011	91%	88%	95%	93%		95%	89%	94%	94%	86%	93%	92%	90%
2012	90%	90%	95%	91%		95%	90%	93%	91%	82%	92%	91%	90%
2013	88%	85%	96%	92%	89%	97%	88%	91%	90%	84%	91%	90%	90%
Jeugdbeschermingszaken, alleen 1e verzoeken OTS				Percentage zaken afgedaan binnen 3 weken									
2011	89%	83%	69%	83%		74%	90%	87%	85%	74%	78%	81%	80%
2012	87%	86%	67%	88%		82%	90%	80%	81%	60%	74%	80%	80%
2013	82%	75%	68%	80%	87%	72%	83%	74%	52%	63%	61%	72%	80%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 4a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht

				Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost		Zeeland		
Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant	Gem.	Norm
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken				Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden									
2011	63%	66%	60%	53%		60%	53%	54%	47%	58%	70%	59%	70%
2012	74%	82%	63%	68%		63%	59%	65%	62%	63%	68%	68%	70%
2013	63%	85%	42%	75%	79%	68%	50%	76%	65%	60%	73%	68%	70%
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken				Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
2011	78%	82%	74%	65%		76%	71%	74%	61%	79%	87%	75%	90%
2012	83%	90%	77%	78%		80%	75%	80%	76%	79%	83%	81%	90%
2013	83%	92%	71%	88%	89%	83%	72%	87%	79%	82%	89%	84%	90%
Reguliere bestuurszaken zijn rechtszaken op het gebied van het bestuursrecht, uitgezonderd vreemdelingenzaken en belastingzaken.													
Voorlopige voorzieningen reguliere bestuurszaken				Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden									
2011	98%	92%	86%	94%		95%	94%	93%	92%	97%	95%	93%	90%
2012	98%	97%	74%	93%		92%	95%	93%	92%	98%	98%	92%	90%
2013	97%	97%	95%	93%	97%	89%	95%	94%	94%	94%	98%	95%	90%
Vreemdelingenzaken, bodemzaken				Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden									
2011	72%	73%	86%	63%		73%	86%	66%	66%	65%	82%	73%	90%
2012	90%	69%	74%	69%		80%	91%	82%	78%	77%	92%	80%	90%
2013	77%	88%	53%	83%	86%	84%	90%	86%	76%	82%	96%	81%	90%
Belastingzaken, uitgezonderd rijksbelastingzaken				Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden									
2011	n.v.t.	90%	27%	62%		71%	56%	39%	17%	43%	66%	56%	90%
2012	n.v.t.	91%	22%	66%		55%	58%	47%	23%	65%	63%	57%	90%
2013	n.v.t.	97%	23%	72%	70%	73%	57%	34%	58%	51%	73%	63%	90%
Rijksbelastingzaken				Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
2011		70%				51%	61%	46%			63%	61%	70%
2012		76%				66%	62%	50%			55%	63%	70%
2013		77%				59%	73%	60%			61%	67%	70%
Rijksbelastingzaken				Percentage zaken afgedaan binnen 18 maanden									
2011		82%				70%	85%	65%			80%	79%	90%
2012		84%				79%	81%	70%			81%	80%	90%
2013		98%				78%	92%	75%			76%	86%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 5a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht

				Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost		Zeeland		
Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant	Gem.	Norm
Strafzaken MK (= door drie rechters behandeld)				Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden									
2011	76%	85%	81%	89%	75%		89%	88%	83%	75%	79%	82%	90%
2012	80%	79%	72%	90%	75%		89%	90%	79%	76%	77%	81%	90%
2013	76%	79%	65%	86%	79%	78%	87%	83%	66%	76%	76%	78%	90%
Politierechterzaken (inclusief economische)				Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken									
2011	87%	91%	89%	87%	85%		90%	81%	88%	85%	86%	85%	90%
2012	87%	91%	89%	87%	85%		90%	81%	88%	85%	86%	87%	90%
2013	86%	89%	88%	92%	79%	85%	90%	83%	89%	81%	89%	87%	90%
Strafzaken bij de kinderrechter (EK)				Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken									
2011	67%	83%	73%	81%	79%		84%	86%	83%	68%	76%	77%	85%
2012	82%	85%	79%	80%	78%		88%	86%	84%	83%	80%	82%	85%
2013	76%	87%	74%	77%	64%	78%	86%	79%	87%	72%	70%	77%	85%
Raadkamerzaken m.b.t voorlopige hechtenis				Percentage zaken afgedaan binnen 2 weken									
2011	100%	100%	100%	100%	100%		100%	99%	100%	100%	100%	100%	100%
2012	100%	100%	100%	100%	100%		100%	99%	99%	100%	100%	100%	100%
2013	100%	100%	100%	100%	100%	99%	100%	90%	98%	100%	97%	99%	100%
Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis				Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden									
2011	82%	92%	91%	89%	89%		85%	91%	73%	69%	74%	84%	85%
2012	87%	93%	89%	84%	89%		80%	93%	79%	61%	70%	83%	85%
2013	92%	89%	70%	84%	84%	96%	85%	93%	72%	53%	53%	80%	85%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 6a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken

	Midden			Oost Nederland		Noord	Noord	Oost	Zeeland				
Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant	Gem.	Norm
Handelszaken met verweer													
Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden													
2011	69%	88%	77%	72%	82%		85%	81%	80%	83%	82%	80%	75%
2012	71%	87%	79%	74%	81%		84%	81%	80%	83%	82%	80%	75%
2013	66%	84%	73%	72%	79%	81%	69%	75%	77%	81%	81%	76%	75%
Handelszaken met verweer													
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar													
2011	87%	97%	95%	94%	96%		97%	97%	94%	95%	96%	95%	90%
2012	90%	97%	95%	95%	96%		96%	96%	95%	96%	96%	95%	90%
2013	90%	95%	94%	95%	95%	95%	89%	95%	94%	95%	95%	94%	90%
Rekesten arbeidsontbindingen op tegenspraak													
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden													
2011	94%	96%	82%	93%	95%		97%	87%	94%	96%	96%	94%	95%
2012	98%	94%	94%	97%	96%		96%	98%	97%	98%	96%	97%	95%
2013	95%	96%	95%	97%	98%	95%	94%	94%	97%	96%	95%	96%	95%
Handelsrekesten, niet arbeidszaken													
Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden													
2011	66%	90%	88%	88%	90%		86%	89%	87%	86%	96%	87%	95%
2012	75%	91%	88%	86%	90%		84%	94%	90%	82%	95%	88%	95%
2013	88%	90%	88%	87%	91%	86%	74%	86%	89%	86%	91%	87%	95%
Handelszaken zonder verweer													
Percentage zaken afgedaan binnen 6 weken													
2011	95%	99%	99%	99%	98%		98%	100%	99%	96%	99%	98%	90%
2012	96%	99%	90%	99%	99%		97%	99%	98%	96%	98%	97%	90%
2013	96%	99%	97%	98%	100%	97%	96%	98%	98%	95%	98%	97%	90%
'Geregelde' arbeidsontbindingen													
Percentage zaken afgedaan binnen 15 dagen													
2011	79%	86%	91%	81%	91%		88%	90%	88%	88%	91%	87%	90%
2012	79%	88%	85%	87%	90%		92%	89%	81%	92%	87%	87%	90%
2013	56%	80%	84%	81%	91%	88%	82%	80%	73%	75%	77%	79%	90%
Kort gedingen / Vovo's													
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden													
2011	98%	94%	96%	95%	96%		97%	97%	94%	95%	95%	96%	95%
2012	98%	93%	96%	97%	95%		98%	97%	97%	95%	97%	97%	95%
2013	99%	95%	97%	98%	96%	96%	96%	97%	98%	96%	96%	97%	95%

Tabel 6a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden	Oost Nederland		Noord	Noord	Oost	Zeeland			
				Nederland	Overijssel	Gelderland	Holland	Nederland	Brabant	Rotterdam	West Brabant	Gem.	Norm
Overtredingszaken				Percentage zaken afgedaan binnen 1 maand									
2011	97%	89%	92%	95%	92%		89%	94%	73%	69%	83%	87%	85%
2012	98%	83%	87%	96%	93%		92%	86%	77%	78%	82%	90%	85%
2013	91%	85%	91%	85%	89%	89%	92%	83%	79%	80%	92%	86%	85%
Mulderzaken				Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden									
2011	87%	78%	73%	93%	76%		87%	96%	79%	62%	62%	78%	80%
2012	90%	88%	81%	90%	72%		88%	95%	76%	88%	63%	84%	80%
2013	61%	48%	35%	77%	84%	78%	72%	74%	27%	84%	56%	66%	80%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7a1: rechtbanken, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem. waarde	Streef gem. waarde			
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland				Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam	Zeeland		W-Brab					
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland																	
Handelszaken exclusief kantonzaken																								
Percentage meervoudige kamer																								
2010	5%	5%	2%	7%	3%	5%	6%	4%	19%	3%	6%	4%	3%	6%	1%	2%	3%	4%	2%	4,8%	10%			
2011	8%	4%	2%	3%	6%	5%	10%	5%	16%	5%	8%	6%	6%	8%	2%	3%	4%	3%	3%	5,5%	10%			
2012	11%	7%	2%		7%			8%		14%			8%		1%	4%		9%		7,1%	10%			
2013	14%	10%	8%		12%	14%		6%		17%			17%		4%	8%		6%		10,0%	10%			
Familiezaken exclusief kantonzaken																								
Percentage meervoudige kamer																								
2010	2,2%	2,7%	1,0%	5,1%	1,8%	2,1%	0,5%	2,0%	1,3%	4,8%	3,6%	0,0%	6,0%	1,7%	0,2%	0,0%	0,0%	2,3%	2,3%	2,3%	5%			
2011	0,1%	1,8%	0,4%	0,8%	1,9%	2,7%	0,0%	2,4%	1,1%	5,0%	2,5%	0,6%	4,8%	2,0%	0,4%	2,1%	0,4%	2,6%	0,6%	1,4%	5%			
2012	0,3%	1,4%	2,1%		1,7%			1,3%		2,7%			2,0%		0,3%	0,4%		1,1%		1,3%	3%			
2013	0,3%	1,5%	2,2%		1,1%	0,9%		1,0%		2,9%			2,1%		0,3%	0,5%		1,0%		1,3%	3%			
Bestuursrecht algemeen																								
Percentage meervoudige kamer																								
2010	7%	10%	10%	8%	12%	9%	7%	11%	17%	11%	10%	11%	9%	8%	7%	16%	12%	10%	15%	10,0%	10%			
2011	7%	10%	10%	11%	8%	10%	6%	25%	17%	14%	13%	13%	6%	9%	9%	8%	13%	11%	9%	10,5%	10%			
2012	10%	10%	9%		9%			12%		14%			8%		11%	11%		16%		10,9%	10%			
2013	8%	7%	12%		9%	13%		10%		11%			7%		12%	8%		11%		9,3%	10%			
Bestuursrecht algemeen betreft het bestuursrecht, uitgezonderd vreemdelingenzaken en belastingzaken.																								
Vreemdelingenkamer																								
Percentage meervoudige kamer																								
2010	3,2%	5,5%	3,4%	0,5%	5,1%	5,3%	0,4%	2,8%	2,7%	n.v.t.	2,3%	1,9%	3,1%	n.v.t.	2,6%	4,5%	10,0%	n.v.t.	2,2%	3,3%	10%			
2011	4,9%	4,9%	4,9%	0,0%	6,6%	4,0%	1,0%	2,1%	1,3%	n.v.t.	3,3%	3,3%	0,3%	n.v.t.	4,9%	4,0%	3,4%	n.v.t.	0,0%	3,0%	10%			
2012	2,6%	2,2%	1,5%		4,3%			1,8%		3,0%			2,1%		1,2%	1,0%		0,0%		2,4%	5%			
2013	5,1%	1,6%	0,3%		5,0%	2,0%		2,8%		3,3%			0,6%		2,3%	1,9%		0,5%		2,0%	5%			
Strafzaken exclusief kantonzaken																								
Percentage meervoudige kamer																								
2010	11%	11%	14%	11%	11%	15%	14%	15%	12%	14%	14%	13%	16%	13%	12%	12%	12%	14%	9%	12,5%	15%			
2011	15%	11%	14%	13%	14%	14%	14%	13%	13%	14%	15%	14%	15%	14%	16%	12%	18%	11%	13%	13,8%	15%			
2012	18%	12%	16%		15%			15%		14%			16%		15%	13%		10%		14,5%	15%			
2013	21%	13%	15%		14%	15%		13%		14%			14%		13%	12%		12%		14,3%	15%			

Tabel 7a1: rechtbanken, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem. waarde	Streef gem. waarde		
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland				Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab				
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland																
Rijksbelastingzaken																							
Percentage meervoudige kamer																							
2010		25%						42%			37%			34%				26%		32%	15%		
2011		19%						35%			45%			22%				29%		29%	15%		
2012		34%						34%			44%		44%					28%		36%	25%		
2013		21%						35%			33%		26%					31%		29%	25%		

Mk percentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt. MK percentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7a2: rechtbanken, promispercentage

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem. waarde	Streef gem. waarde	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland				Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab			
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland															
Percentage vonnissen volgens promismethode																						
2011	64%	41%	78%	100%	88%	70%	49%	85%	98%	61%	86%	99%	88%	63%	60%	66%	9%	99%	93%	68%	50%	
2012	50%	60%	81%		78%		79%			82%		75%			61%	28%		99%		67%	50%	
2013	39%	60%	85%		77%		70%		91%		82%		64%		57%	31%		81%		65%	50%	

Promispercentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt. Promispercentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab		
Rechtbanken 11 deling						Overijssel		Gelderland													
Civil recht	Productie-aantal versus instroom																				
2010	101%	101%	103%	100%	102%	98%	98%	102%	101%	101%	99%	98%	99%	97%	99%	102%	103%	98%	105%	100%	
2011	102%	102%	103%	98%	100%	96%	96%	101%	101%	98%	100%	100%	101%	96%	103%	104%	100%	100%	104%	100%	
2012	98%	101%	96%		103%		98%			97%			95%		101%	99%		97%		98%	
2013	99%	98%	100%		95%		97%	94%			99%			96%		99%	102%		97%	98%	
Bestuursrecht	Productie-aantal versus instroom																				
2010	104%	104%	106%	100%	101%	107%	98%	111%	98%	113%	105%	91%	99%	101%	122%	109%	97%	107%	103%	105%	
2011	116%	109%	95%	99%	116%	112%	112%	94%	103%	108%	115%	105%	100%	108%	114%	112%	94%	107%	101%	107%	
2012	90%	100%	94%		104%		105%			96%			107%		97%	99%		99%		99%	
2013	97%	104%	97%		87%		106%	96%			103%			93%		100%	92%		87%	96%	
Vreemdelingenkamer	Productie-aantal versus instroom																				
2010	109%	107%	108%	99%	99%	125%	126%	132%	110%	n.v.t.	130%	106%	114%	n.v.t.	100%	110%	103%	n.v.t.	120%	111%	
2011	109%	96%	93%	96%	101%	108%	110%	113%	112%	n.v.t.	102%	98%	109%	n.v.t.	103%	96%	96%	n.v.t.	131%	103%	
2012	90%	113%	93%		108%			96%			91%			101%		102%	111%		99%	99%	
2013	123%	105%	106%		98%		104%	122%			107%			98%		105%	104%		136%	108%	
Belastingrecht	Productie-aantal versus instroom																				
2010	n.v.t.	100%	90%	144%	95%	104%	103%	117%	108%	107%	90%	n.v.t.	n.v.t.	121%	113%	158%	68%	105%	105%	102%	
2011	n.v.t.	109%	99%	108%	110%	81%	91%	87%	110%	103%	113%	n.v.t.	n.v.t.	92%	121%	95%	104%	98%	85%	103%	
2012	n.v.t.	77%	104%		107%			92%			106%			100%		127%	117%		77%	93%	
2013	42%	119%	119%		71%		107%	90%			109%			91%		113%	81%		99%	97%	
Strafrecht	Productie-aantal versus instroom																				
2010	98%	97%	100%	99%	99%	97%	96%	99%	99%	95%	98%	99%	96%	102%	96%	96%	98%	94%	96%	98%	
2011	99%	100%	97%	97%	94%	95%	98%	100%	97%	97%	98%	98%	98%	99%	99%	96%	98%	92%	93%	97%	
2012	99%	96%	96%		95%			97%			96%			97%		96%	97%		92%	96%	
2013	99%	99%	96%		92%		99%	94%			96%			93%		95%	99%		93%	96%	

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland				Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab		
Rechtbanken 11 deling					Overijssel				Gelderland												
Kantonzaken																					
Productie-aantal versus instroom																					
2010	101%	100%	100%	100%	95%	101%	100%	100%	100%	99%	99%	103%	99%	100%	99%	100%	101%	100%	103%	100%	
2011	101%	100%	97%	96%	104%	99%	99%	97%	98%	98%	98%	96%	104%	100%	97%	100%	104%	99%	101%	100%	
2012	99%	98%	100%		98%		99%		94%		97%		96%		98%		96%		98%		
2013	101%	93%	97%		93%		93%		94%		98%		98%		97%		98%		95%	96%	
Totaal																					
2010	101%	100%	100%	100%	97%	102%	100%	101%	100%	100%	100%	102%	99%	100%	99%	101%	101%	99%	102%	100%	
2011	101%	101%	98%	97%	102%	98%	99%	98%	99%	99%	100%	97%	103%	99%	99%	100%	102%	98%	100%	100%	
2012	98%	98%	99%		99%		99%		95%		97%		97%		98%		95%		98%		
2013	100%	96%	98%		93%		95%		94%		99%		97%		98%		95%		97%		

Daar waar de productie 5% of meer boven de instroom lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productie 5% of meer beneden de instroom lag is deze rood weergegeven.

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab		
Rechtbanken 11 deling	Overijssel						Gelderland														
Civil recht	Productie-aantal versus afspraak																				
2010	95%	96%	91%	101%	95%	107%	103%	105%	99%	99%	97%	103%	102%	95%	100%	104%	99%	97%	102%	99%	
2011	100%	104%	103%	112%	99%	111%	103%	104%	98%	99%	107%	110%	97%	107%	99%	106%	108%	101%	109%	103%	
2012	103%	95%	94%		97%		98%			96%		101%			94%		101%		97%	98%	
2013	97%	93%	98%		98%		110%		93%		101%		101%		94%		100%		97%	98%	
Bestuursrecht	Productie-aantal versus afspraak																				
2010	85%	90%	88%	89%	100%	102%	85%	99%	99%	87%	96%	73%	92%	102%	99%	91%	106%	92%	97%	93%	
2011	116%	103%	102%	95%	89%	97%	105%	89%	85%	91%	101%	103%	97%	92%	101%	92%	112%	112%	97%	101%	
2012	101%	110%	100%		96%		99%			86%		95%			106%		117%		85%	100%	
2013	94%	102%	96%		92%		120%		95%		94%		99%		153%		109%		99%	103%	
Vreemdelingenkamer	Productie-aantal versus afspraak																				
2010	87%	93%	79%	75%	86%	108%	113%	115%	86%	n.v.t.	100%	85%	90%	n.v.t.	82%	75%	73%	n.v.t.	94%	89%	
2011	101%	85%	67%	76%	101%	87%	71%	80%	79%	n.v.t.	73%	82%	96%	n.v.t.	83%	81%	86%	n.v.t.	98%	85%	
2012	76%	88%	70%		89%		74%			77%			84%		87%		91%		88%	80%	
2013	90%	69%	61%		70%		79%		54%			73%		64%		73%		66%		104%	71%
Belastingrecht	Productie-aantal versus afspraak																				
2010	n.v.t.	96%	166%	125%	130%	84%	109%	86%	106%	108%	102%	n.v.t.	n.v.t.	90%	101%	99%	84%	88%	82%	97%	
2011	n.v.t.	127%	123%	116%	130%	129%	110%	94%	132%	102%	128%	n.v.t.	n.v.t.	123%	151%	119%	165%	122%	97%	123%	
2012	n.v.t.	113%	107%		132%		125%			93%		120%			93%		124%		106%	110%	
2013	46%	98%	109%		90%		140%		105%		112%		95%		123%		92%		115%	102%	
Strafrecht	Productie-aantal versus afspraak																				
2010	90%	89%	103%	109%	99%	87%	92%	92%	81%	92%	83%	92%	105%	99%	96%	74%	93%	88%	90%	91%	
2011	100%	102%	99%	111%	107%	93%	98%	93%	100%	97%	86%	102%	110%	98%	93%	90%	98%	98%	105%	98%	
2012	98%	101%	102%		99%		95%			110%			96%		102%		104%		96%	100%	
2013	95%	107%	96%		91%		92%		101%		95%		101%		95%		95%		92%	96%	

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab		
Rechtbanken 11 deling				Overijssel			Gelderland														
Kantonzaken	Productie-aantal versus afspraak																				
2010	101%	103%	100%	97%	90%	104%	119%	103%	107%	100%	96%	111%	105%	102%	88%	104%	121%	111%	83%	103%	
2011	112%	97%	94%	94%	102%	91%	86%	85%	97%	92%	92%	80%	82%	91%	93%	89%	93%	102%	100%	95%	
2012	96%	100%	94%		93%			89%		90%			86%		92%	84%		93%		91%	
2013	96%	105%	108%		92%		106%		94%		97%		102%		102%	100%		100%		100%	
Totaal																					
2010	97%	99%	98%	98%	92%	103%	112%	102%	102%	99%	95%	106%	104%	101%	91%	98%	113%	104%	87%	100%	
2011	107%	99%	96%	98%	101%	95%	90%	89%	97%	94%	95%	86%	87%	95%	95%	92%	96%	102%	102%	97%	
2012	97%	100%	94%		95%			91%		93%			90%		93%	90%		95%		93%	
2013	95%	102%	103%		93%		104%		93%		97%		100%		100%	99%		99%		98%	
Daar waar de productie 5% of meer boven de afspraak/ planning lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productie 5% of meer beneden de afspraak/ planning lag is deze rood weergegeven.																					

Tabel 9a: rechtbanken, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost	Nederland		Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland												
Civil recht <i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	93%	99%	100%	100%	101%	98%	97%	100%	104%	100%	109%	101%	101%	105%	105%	103%	94%	107%	102%
2011	100%	100%	101%	96%	95%	95%	94%	99%	101%	93%	107%	102%	98%	95%	102%	104%	102%	109%	107%
2012	99%	102%	98%		98%		99%			99%			99%		99%	102%		106%	
2013	107%	99%	100%		97%	86%	97%			103%			98%		101%	104%		107%	
Bestuursrecht <i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	100%	100%	102%	98%	99%	101%	92%	105%	100%	102%	102%	94%	100%	101%	101%	94%	96%	101%	103%
2011	99%	99%	98%	100%	99%	105%	93%	113%	105%	103%	102%	95%	96%	103%	100%	95%	94%	102%	98%
2012	100%	100%	96%		100%		101%			103%			98%		102%	96%		106%	
2013	100%	100%	104%		101%	104%	104%			104%			100%		91%	96%		105%	
Vreemdelingenkamer <i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	105%	91%	89%	101%	92%	86%	72%	130%	86%	n.v.t.	119%	110%	114%	n.v.t.	107%	96%	100%	n.v.t.	156%
2011	100%	93%	95%	110%	86%	92%	79%	111%	88%	n.v.t.	122%	106%	110%	n.v.t.	102%	97%	100%	n.v.t.	153%
2012	98%	98%	94%		91%		92%			116%			110%		106%	95%		132%	
2013	95%	93%	106%		88%	84%	124%			114%			107%		103%	86%		124%	
Belastingrecht <i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	n.v.t.	88%	64%	73%	67%	105%	73%	119%	108%	81%	99%	n.v.t.	n.v.t.	130%	84%	156%	91%	109%	75%
2011	n.v.t.	99%	107%	81%	101%	105%	74%	117%	110%	91%	105%	n.v.t.	n.v.t.	110%	105%	89%	55%	99%	96%
2012	n.v.t.	97%	98%		101%		111%			108%			98%		92%	66%		98%	
2013	49%	113%	86%		73%	90%	113%			101%			83%		106%	61%		116%	
Strafrecht <i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	88%	94%	116%	84%	95%	114%	106%	114%	99%	114%	104%	108%	123%	104%	102%	99%	99%	96%	86%
2011	98%	93%	110%	89%	101%	106%	104%	106%	98%	104%	107%	105%	112%	106%	109%	99%	92%	91%	98%
2012	109%	89%	102%		103%		105%			102%			113%		98%	92%		87%	
2013	118%	92%	105%		101%	108%	99%			99%			105%		93%	90%		91%	

Tabel 9a: rechtbanken, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd		
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland				Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland W-Brab			
Rechtbanken 11 deling						Overijssel		Gelderland													
Kantonzaken	Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde																				
2010	113%	101%	100%	93%	98%	98%	98%	98%	97%	97%	107%	94%	82%	87%	107%	99%	101%	101%	99%		
2011	114%	92%	107%	98%	94%	97%	97%	105%	96%	108%	110%	91%	72%	90%	116%	94%	96%	106%	98%		
2012	113%	100%	94%		100%		98%			108%		83%			112%	97%		102%			
2013	115%	97%	91%		102%		94%			101%		120%		82%			103%	96%		106%	
Totaal																					
2010	104%	102%	96%	93%	106%	100%	95%	99%	97%	103%	124%	90%	83%	93%	112%	106%	84%	105%	106%		
2011	110%	99%	96%	94%	103%	97%	96%	101%	95%	104%	120%	94%	82%	92%	114%	106%	84%	105%	106%		
2012	110%	104%	88%		101%		98%			110%		90%			105%	93%		102%			
2013	124%	104%	88%		99%		96%			112%		87%			103%	90%		105%			

Tabel 10a: rechtbanken, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de bekostigingsnorm (op basis van vastgestelde prijzen)

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab	
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland													
Civiel recht (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm																				
2009	108%	97%	104%	96%	106%	96%	114%	94%	115%	97%	90%	103%	100%	100%	103%	93%	95%	91%	87%	99%
2010	103%	98%	94%	102%	102%	104%	112%	101%	122%	102%	95%	105%	104%	107%	105%	91%	100%	89%	97%	101%
2011	111%	105%	100%	95%	100%	107%	106%	105%	123%	107%	107%	113%	112%	103%	108%	106%	114%	105%	100%	107%
2012	100%	105%	92%		105%		94%			96%			102%		99%	104%		97%		100%
2013	111%	92%	95%		99%		101%	95%		101%			107%		95%	102%		96%		100%
Bestuursrecht, inclusief vreemdelingenrecht & belastingrecht (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm																				
2009	90%	102%	89%	102%	88%	90%	83%	91%	90%	102%	93%	100%	85%	79%	110%	87%	91%	98%	74%	93%
2010	92%	103%	91%	93%	96%	98%	79%	94%	88%	85%	98%	81%	78%	95%	101%	101%	95%	106%	89%	95%
2011	107%	115%	102%	102%	106%	109%	87%	110%	90%	99%	100%	83%	90%	104%	104%	101%	111%	118%	87%	104%
2012	92%	118%	99%		106%		94%			94%			97%		102%	111%		99%		101%
2013	98%	117%	100%		96%		99%	105%		95%			87%		111%	101%		109%		102%
Strafrecht (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm																				
2009	71%	84%	79%	72%	96%	98%	80%	112%	77%	90%	84%	95%	82%	113%	95%	85%	78%	97%	100%	86%
2010	79%	79%	93%	85%	93%	94%	81%	106%	69%	83%	78%	89%	97%	91%	94%	77%	77%	91%	73%	85%
2011	87%	94%	83%	106%	96%	87%	90%	98%	73%	76%	101%	88%	90%	85%	100%	89%	78%	91%	83%	89%
2012	96%	79%	89%		93%		78%			93%			87%		90%	78%		76%		85%
2013	99%	83%	76%		94%		70%	84%		79%			85%		80%	73%		87%		84%
Kantonzaken (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm																				
2009	91%	126%	90%	104%	99%	110%	125%	113%	98%	104%	90%	101%	115%	110%	104%	96%	109%	102%	87%	104%
2010	99%	117%	94%	110%	93%	96%	134%	100%	102%	107%	78%	104%	124%	116%	94%	106%	109%	99%	87%	102%
2011	104%	103%	100%	109%	107%	89%	126%	106%	94%	106%	79%	91%	96%	105%	98%	98%	108%	95%	91%	100%
2012	113%	118%	126%		111%		126%			99%			117%		102%	104%		99%		112%
2013	80%	118%	112%		97%		100%	99%		106%			93%		100%	105%		100%		100%
Totaal																				
2009	89%	99%	91%	93%	99%	98%	100%	101%	96%	98%	89%	100%	95%	100%	103%	90%	92%	96%	87%	96%
2010	93%	97%	93%	98%	97%	99%	100%	100%	97%	94%	88%	96%	100%	102%	99%	93%	95%	94%	87%	96%
2011	102%	104%	96%	102%	101%	99%	101%	105%	97%	98%	98%	96%	99%	99%	103%	99%	102%	102%	91%	101%
2012	100%	103%	100%		103%		96%			96%			100%		98%	98%		93%		99%
2013	97%	100%	95%		97%		92%	96%		95%			94%		96%	95%		97%		96%

Daar waar de productiviteit duidelijk boven het gemiddelde lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productiviteit duidelijk beneden het gemiddelde lag is deze rood weergegeven.

Tabel 11a: rechtbanken, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd		
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland W-Brab			
Rechtbanken 11 deling						Overijssel		Gelderland													
Arbeidsproductiviteit t.o.v. het gemiddelde																					
2010	92%	97%	97%	100%	103%	112%	111%	101%	111%	97%	97%	113%	108%	118%	103%	93%	91%	102%	100%		
2011	97%	100%	96%	103%	101%	104%	103%	100%	104%	95%	101%	110%	102%	106%	102%	98%	94%	103%	104%		
2012	98%	99%	98%		103%		105%			98%		110%		98%		95%		95%			
2013	102%	102%	98%		101%		103%		100%		99%		101%		100%		94%		103%		

Tabel 12a: rechtbanken, financieel resultaat en eigen vermogen

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.	
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Oost Nederland				Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab		
Rechtbanken 11 deling						Overijssel		Gelderland													
Financieel resultaat als percentage van omzet																					
2010	-2,9%	0,0%	-4,4%	-0,7%	-1,4%	0,8%	-0,2%	0,6%	-2,4%	-3,8%	-6,2%	-3,0%	-1,3%	4,3%	1,0%	-5,3%	-2,5%	-3,3%	-10,0%	-1,8%	
2011	0,8%	4,0%	-3,1%	1,7%	1,7%	0,8%	2,5%	5,8%	2,5%	0,4%	2,2%	-2,7%	-0,9%	-0,3%	2,8%	1,2%	2,4%	1,5%	-8,6%	1,6%	
2012	0,7%	3,1%	1,6%		0,0%		-0,3%		-0,3%		1,6%			1,0%		0,4%		-3,7%		0,7%	
2013	0,3%	1,8%	-1,9%		1,4%		0,1%		0,8%		-0,0%		-1,9%		0,8%		-2,0%		0,0%		0,01%
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet																					
2010	-1,5%	3,4%	-3,1%	0,8%	1,9%	4,2%	3,1%	4,1%	-1,0%	-0,8%	-2,6%	0,7%	2,1%	8,0%	4,6%	-4,0%	0,9%	0,0%	-8,4%	1,0%	
2011	0,8%	7,0%	-3,2%	2,5%	3,6%	3,1%	5,4%	8,7%	2,6%	0,4%	2,3%	-2,1%	1,2%	2,5%	5,7%	1,2%	3,3%	1,5%	-9,0%	2,9%	
2012	1,6%	6,1%	2,6%		3,0%		2,5%		1,3%		2,9%			4,0%		3,0%		-2,6%		2,5%	
2013	1,8%	4,9%	0,9%		4,4%		2,1%		3,9%		1,6%		1,8%		3,8%		0,9%		1,2%		2,5%

Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.			
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab				
Rechtbanken 11 deling						Overijssel		Gelderland															
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																					Ziekteverzuim		
2010	2,9%	2,2%	4,9%	1,7%	1,6%	0,9%	1,5%	3,1%	4,9%	1,0%	1,4%	2,2%	3,7%	3,0%	3,4%	1,4%	2,7%	4,6%	3,0%	2,7%			
2011	2,3%	2,2%	3,6%	3,9%	1,7%	2,7%	1,6%	3,1%	3,6%	1,6%	3,6%	3,4%	3,6%	2,5%	3,5%	2,4%	3,8%	3,7%	2,0%	2,9%			
2012	2,6%	2,6%	3,4%		2,1%		3%			3,3%			2,3%		3,2%	2,1%		4,8%		2,8%			
2013	2,6%	2,1%	4,5%		3,6%	1,1%	4,5%			2,3%			2,4%		3,1%	2,0%		2,9%		2,8%			
Percentages boven de 3,0% zijn in rood weergegeven																							
(Administratief) Ondersteunend personeel																					Ziekteverzuim		
2010	5,2%	5,2%	6,7%	5,2%	4,2%	3,5%	5,4%	4,7%	5,1%	5,3%	5,4%	4,4%	4,5%	5,1%	5,2%	4,5%	5,3%	4,5%	4,1%	5,0%			
2011	5,4%	5,3%	6,7%	5,1%	3,9%	3,2%	6,5%	6,2%	6,0%	7,0%	5,0%	5,5%	3,9%	6,4%	5,0%	5,9%	4,5%	4,7%	4,3%	5,2%			
2012	5,8%	5,8%	6,5%		4,5%		5,2%			5,2%			5,4%		6,0%	4,7%		4,0%		5,3%			
2013	5,4%	4,8%	7,6%		5,3%	3,2%	4,9%			4,4%			5,6%		5,6%	5,8%		4,2%		5,2%			
Percentages boven de 5,0% zijn in rood weergegeven																							
Percentage rechters op totaal personeel																							
2010	23%	22%	25%	21%	23%	21%	24%	25%	22%	23%	24%	21%	22%	19%	24%	22%	21%	23%	22%	22,6%			
2011	23%	22%	25%	23%	24%	22%	23%	25%	22%	23%	25%	22%	22%	21%	24%	21%	21%	25%	24%	23,0%			
2012	24%	22%	23%		23%		23%			25%			22%		25%	22%		24%		23,1%			
2013	22%	22%	23%		23%	21%	22%			24%			20%		24%	21%		23%		22,3%			
Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 10 procent (circa 2,3 procentpunt) afwijking van het gemiddelde																							

Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gem.
Rechtbanken 11 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Overijssel		Gelderland		Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab	
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																				
Percentage vrouwen																				
2010	58%	59%	44%	51%	64%	52%	36%	57%	46%	64%	64%	47%	48%	45%	53%	54%	58%	53%	49%	55%
2011	59%	59%	45%	52%	65%	51%	37%	58%	48%	65%	65%	54%	55%	43%	56%	55%	60%	53%	47%	56%
2012	60%	63%	46%	57%	65%	47%	36%	60%	46%	67%	69%	55%	57%	44%	55%	59%	62%	52%	50%	58%
2013	63%	63%	52%		64%	42%	57%			70%		51%			55%	61%		54%		59%
(Administratief) Ondersteunend personeel																				
Percentage vrouwen																				
2010	67%	68%	66%	61%	71%	68%	60%	60%	69%	73%	68%	66%	55%	67%	74%	74%	73%	71%	68%	68%
2011	75%	67%	67%	47%	73%	68%	60%	60%	70%	75%	63%	66%	56%	67%	70%	75%	74%	71%	66%	68%
2012	67%	67%	67%	65%	72%	70%	59%	61%	71%	75%	69%	65%	56%	68%	69%	74%	75%	73%	65%	68%
2013	70%	67%	67%		74%	63%	66%			71%		63%			69%	74%		72%		69%
Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde																				
Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel.
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																				
2011																				
Leeftijdsopbouw																				
tot en met 39 jaar	13%	16%	13%	8%	18%	11%	11%	17%	21%	8%	13%	15%	8%	15%	20%	16%	17%	18%	5%	15%
40 tot en met 49 jaar	38%	37%	33%	21%	42%	34%	28%	41%	36%	55%	45%	21%	30%	49%	31%	37%	37%	39%	38%	37%
50 tot en met 59 jaar	34%	33%	40%	54%	33%	39%	33%	32%	28%	23%	20%	49%	44%	32%	33%	32%	30%	25%	35%	33%
60 jaar en ouder	15%	15%	15%	17%	8%	16%	28%	10%	16%	14%	23%	15%	18%	4%	16%	16%	16%	18%	22%	15%
2012																				
Leeftijdsopbouw																				
tot en met 39 jaar	14%	15%	12%	9%	16%	9%	7%	15%	15%	6%	12%	18%	11%	14%	14%	16%	17%	17%	6%	14%
40 tot en met 49 jaar	38%	35%	32%	23%	41%	29%	31%	41%	37%	44%	44%	24%	26%	50%	34%	41%	38%	40%	32%	37%
50 tot en met 59 jaar	33%	35%	42%	51%	36%	47%	35%	35%	31%	38%	21%	45%	45%	30%	38%	32%	31%	23%	38%	35%
60 jaar en ouder	15%	14%	14%	17%	6%	15%	27%	9%	17%	11%	22%	13%	17%	6%	14%	11%	15%	20%	24%	15%
Rechtbanken 11 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Overijssel		Gelderland		Noord Holland		Noord Nederland			O-Brab	Rotterdam		Zeeland	W-Brab	Gem.
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																				
2013																				
Leeftijdsopbouw																				
tot en met 39 jaar	15%	14%			13%	13%		12%		13%			12%		12%	16%		12%		13%
40 tot en met 49 jaar	33%	34%			41%	26%		45%		39%			34%		31%	39%		38%		36%
50 tot en met 59 jaar	37%	36%			39%	40%		32%		30%			39%		43%	32%		30%		36%
60 jaar en ouder	15%	16%			7%	20%		12%		18%			15%		14%	30%		20%		15%

Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel.
(Administratief) Ondersteunend personeel																				
2011																				
Leeftijdsopbouw																				
tot en met 39 jaar	47%	48%	29%	30%	50%	51%	39%	43%	32%	41%	42%	35%	34%	39%	39%	44%	48%	48%	38%	43%
40 tot en met 49 jaar	29%	28%	35%	30%	27%	26%	23%	34%	35%	29%	29%	34%	31%	33%	30%	31%	28%	27%	20%	29%
50 tot en met 59 jaar	19%	19%	31%	35%	19%	20%	31%	17%	29%	25%	23%	25%	27%	19%	25%	18%	20%	22%	35%	22%
60 jaar en ouder	6%	5%	5%	6%	5%	4%	7%	5%	4%	5%	7%	5%	8%	9%	6%	7%	3%	3%	7%	5%
2012																				
Leeftijdsopbouw																				
tot en met 39 jaar	44%	47%	27%	28%	48%	50%	35%	42%	29%	40%	41%	31%	31%	35%	39%	36%	45%	45%	31%	41%
40 tot en met 49 jaar	29%	27%	33%	28%	28%	26%	24%	33%	32%	29%	27%	35%	31%	35%	27%	34%	30%	28%	24%	29%
50 tot en met 59 jaar	21%	19%	34%	35%	18%	21%	34%	21%	33%	25%	26%	27%	29%	21%	25%	23%	22%	22%	36%	24%
60 jaar en ouder	6%	7%	7%	9%	5%	4%	7%	4%	6%	5%	6%	7%	9%	9%	8%	7%	4%	4%	8%	6%
Rechtbanken 11 deling	Amst	Dha	Limburg		Midd. Ned	Overijssel	Gelderland		Noord Holland		Noord Nederland		O-Brab	Rotterdam		Zeeland		W-Brab	Gem.	
(Administratief) Ondersteunend personeel																				
2013																				
Leeftijdsopbouw																				
tot en met 39 jaar	41%	46%	30%		51%	38%	36%		39%		30%		35%	41%		43%		40%		
40 tot en met 49 jaar	30%	27%	27%		28%	28%	31%		27%		35%		27%	30%		26%		29%		
50 tot en met 59 jaar	24%	19%	35%		16%	28%	26%		27%		25%		28%	24%		24%		25%		
60 jaar en ouder	6%	8%	8%		5%	6%	7%		6%		10%		10%	5%		6%		7%		
Percentages zijn vet weergegevenbij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde																				

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde

Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gemid.																					
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midden Ned	Oost Nederland				Noord Holland		Noord Nederland		Oost Brab	Rotterdam	Zeeland West Brab																									
Rechtbanken 11 deling					Overijssel		Gelderland																																		
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																					Permanente Educatie: percentage voldaan aan norm																				
2010	75%	77%	61%	49%	82%	78%	89%	83%	71%	67%	76%	86%	74%	78%	69%	79%	98%	90%	71%	77%																					
2011	74%	67%	64%	70%	76%	79%	89%	83%	77%	82%	76%	78%	69%	74%	72%	61%	88%	90%	75%	76%																					
2012	78%	66%	61%		83%		87%			68%			80%		67%	54%		75%		73%																					
2013	79%	59%	69%		80%		83%		76%	73%			86%		63%	52%		69%		71%																					
Juridische medewerkers																					Permanente Educatie: percentage voldaan aan norm																				
2010	81%	75%	49%	56%	67%	70%	77%	87%	67%	73%	89%	64%	48%	60%	62%	70%	95%	90%	32%	74%																					
2011	72%	70%	45%	49%	57%	56%	98%	83%	52%	73%	40%	72%	56%	78%	69%	58%	87%	90%	32%	68%																					
2012	72%	56%	55%		67%		78%			49%			61%		54%	55%		61%		62%																					
2013	71%	46%	53%		67%		71%		56%	59%			88%		47%	30%		55%		57%																					
Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten boven het gemiddelde zijn in blauw weergegeven. Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten onder het gemiddelde zijn in rood weergegeven.																																									
Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gemid.																					
Rechtbanken 11 deling	Amst	Dha	Limburg		Midden Ned	Overijssel	Gelderland			Noord Holland		Noord Nederland		Oost Brab	Rotterdam	Zeeland West Brab																									
Mediations, aantal afgerond: promille van het aantal relevante zaken																																									
2010	5‰	10‰	5‰	4‰	8‰	7‰	7‰	11‰	12‰	8‰	6‰	10‰	8‰	8‰	6‰	15‰	8‰	13‰	9‰	8,2																					
2011	6‰	8‰	8‰	6‰	8‰	9‰	5‰	8‰	8‰	7‰	6‰	5‰	8‰	9‰	6‰	11‰	8‰	10‰	9‰	7,6																					
2012	6‰	6‰	8‰	2‰	9‰	9‰	8‰	6‰	6‰	8‰	5‰	6‰	3‰	5‰	5‰	12‰	7‰	9‰	9‰	6,7																					
2013	8‰	6‰	6‰		7‰		10‰		6‰	7‰			5‰		5‰	8‰		8‰		6,9																					
In blauw weergegeven als 3 promillepunten hoger en in rood als 3 promillepunten lager dan gemiddeld.																																									
Mediations, percentage (gedeeltelijke) overeenstemming																																									
2010	53%	59%	68%	34%	58%	55%	55%	61%	63%	46%	69%	45%	56%	55%	64%	55%	51%	63%	55%	58%																					
2011	52%	52%	55%	45%	54%	59%	63%	64%	62%	46%	62%	55%	52%	66%	60%	62%	57%	54%	53%	57%																					
2012	58%	54%	59%	68%	54%	52%	63%	55%	57%	54%	59%	47%	58%	67%	47%	53%	50%	47%	41%	54%																					
2013	56%	51%	55%		61%		60%		61%	55%			65%		52%	51%		48%		55%																					

In blauw weergegeven als 10 procentpunten hoger en in rood als 10 procentpunten lager dan gemiddeld.

Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. gemid.
Rechtbanken 11 deling	Amst	Dha	Limburg		Midden Ned	Overijssel	Gelderland			Noord Holland		Noord Nederland		Oost Brab	Rotterdam	Zeeland West Brab				
Gepubliceerde uitspraken; uitgedrukt in promille van het aantal uitspraken																				
2010	10%	11%	10%	10%	20%	14%	16%	21%	17%	11%	21%	10%	15%	13%	8%	16%	12%	10%	25%	13%
2011	13%	11%	13%	10%	22%	14%	19%	25%	18%	13%	23%	16%	14%	14%	10%	13%	10%	15%	18%	15%
2012	14%	15%	12%	11%	30%	13%	21%	26%	21%	15%	23%	15%	9%	13%	16%	18%	12%	15%	15%	17%
2013	17%	13%	10%		15%	23%		18%		15%		12%		14%	10%		13%		14%	
Afwijkingen van minimaal 4 promillepunten van het gemiddelde zijn in blauw (hoger dan gemiddeld) of in rood (lager dan gemiddeld) weergegeven.																				
Aantal klachten per 10.000 rechtzaken																				
2010	4,4	7,2	1,6	2,3	8,1	7,9	2,3	8,0	5,3	3,2	7,4	4,9	3,1	4,5	4,7	11,4	6,3	5,1	7,3	5,7
2011	5,3	8,8	7,0	4,7	13,0	5,2	5,8	9,7	4,3	4,8	8,8	10,7	2,5	6,3	6,9	9,0	7,2	6,5	3,4	7,2
2012	5,9	8,4	3,5	4,3	12,7	5,3	5,2	9,9	8,8	4,7	9,2	7,7	6,6	3,2	9,2	11,9	9,0	6,4	3,7	7,5
2013	7,4	9,2	5,4		15,0	6,8		13,3		10,0		4,0		13,4	9,6		7,6		9,3	
Percentage gegrond van ingediende klachten																				
2010	18%	28%	8%	8%	9%	12%	13%	8%	14%	16%	25%	6%	21%	21%	19%	10%	26%	18%	25%	18%
2011	24%	32%	12%	20%	19%	7%	3%	20%	4%	19%	20%	9%	6%	8%	10%	23%	33%	23%	9%	20%
2012	16%	28%	17%	25%	22%	7%	15%	16%	8%	33%	16%	13%	8%	11%	20%	16%	30%	25%	11%	20%
2013	19%	20%	23%		25%	9%		18%		25%		29%		21%	29%		12%		22%	
Aantal gegronde klachten per 10.000 rechtbankzaken																				
2010	0,8	2,0	0,1	0,2	0,7	0,9	0,3	0,6	0,7	0,5	1,9	0,3	0,6	0,9	0,9	1,1	1,6	0,9	1,8	1,0
2011	1,3	2,8	0,8	0,9	2,4	0,3	0,2	1,9	0,2	0,9	1,7	0,9	0,1	0,5	0,7	2,1	2,4	1,5	0,3	1,4
2012	0,9	2,4	0,6	1,1	2,8	0,4	0,8	1,6	0,7	1,6	1,5	1,0	0,5	0,4	1,9	1,9	2,7	1,6	0,4	1,5
2013	1,4	1,8	1,1		3,6	0,6		2,4		2,5		1,1		2,7	2,7		0,9		2,0	
Afwijkingen van minimaal 35 procent van het gemiddelde zijn in blauw (lager dan gemiddeld) of in rood (hoger dan gemiddeld) weergegeven.																				

Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Rechtbanken 19 deling	Amst	Dha	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Landel. totaal
Rechtbanken 10 deling	Amst	Dha	Limburg		Midden Ned	Oost Nederland				Noord Holland		Noord Nederland		Oost Brab	Rotterdam	Zeeland West Brab				
Rechtbanken 11 deling						Overijssel	Gelderland													
Aantal ingediende wrakingsverzoeken																				
2010	39	47	12	10	34	13	6	40	13	11	25	13	24	11	22	3	48	16	1	388
2011	50	57	15	10	29	22	13	33	21	18	43	11	12	6	35	10	40	22	3	450
2012	69	77	35		43	59			48			44		39	90		14		518	
2013	64	58	43		48	21		56		39		53		26	58		13		479	
tweejaarsgemiddelde	67	68	39		46	-		-		44		49		33	74		14		499	
Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken																				
2010	4	2	0	2	2	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	16
2011	0	3	0	3	1	4	1	2	1	0	3	0	1	0	5	1	4	3	1	33
2012	2	3	4		2	5			7			2		2	11		0		38	
2013	2	3	1		0	0		2		2		0		0	2		0		12	
tweejaarsgemiddelde	2,0	3,0	2,5		1,0	-		-		4,5		1,0		1,0	6,5		0,0		25,1	

Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelden 2009-2011, 2010-2012 en 2011-2013

Rechtbanken 11-indeling	gem. periode	Amst	Dha	Lim	Midden Ned	Overijssel	Gel	Noord Hol	Noord Ned	O-Brab	Rott	Zeeland W-Brab	landel. gem.	t.o.v. vorige periode	excl. intrek.	% intrek.
Civiele procedures																
<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>																
Kanton: handelszaken excl. verstek	2009-2011	18%	8%	11%	10%	7%	8%	7%	8%	8%	6%	9%	9,0%		6%	31%
	2010-2012	12%	7%	11%	9%	7%	8%	7%	8%	8%	5%	8%	8,0%	89%	5%	35%
	2011-2013	13%	7%	11%	8%	7%	8%	7%	7%	9%	5%	8%	7,8%	98%	5%	34%
Civil: handelszaken	2009-2011	16%	18%	20%	19%	21%	17%	19%	16%	24%	17%	20%	18%		15%	17%
	2010-2012	21%	23%	26%	20%	26%	21%	23%	18%	29%	22%	23%	22%	122%	19%	17%
	2011-2013	31%	31%	37%	29%	36%	28%	28%	24%	37%	28%	28%	30%	135%	25%	16%
Civil: kort gedingen	2009-2011	13%	18%	20%	16%	17%	18%	17%	23%	17%	16%	20%	17%		12%	28%
	2010-2012	15%	17%	21%	15%	17%	16%	18%	23%	17%	15%	21%	17%	102%	13%	27%
	2011-2013	17%	17%	22%	17%	17%	16%	18%	23%	17%	15%	21%	18%	103%	13%	27%
Civil: familiezaken	2009-2011	4%	5%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	5%	4%	5%	4%		4%	7%
	2010-2012	4%	5%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	5%	4%	5%	4%	101%	4%	9%
	2011-2013	4%	5%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	5%	5%	4%	4%	100%	4%	8%
Strafrechtelijke procedures																
<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>																
Overtredingszaken	2009-2011	2,8%	3,5%	3,7%	4,8%	3,2%	3,9%	3,7%	3,8%	3,3%	2,8%	3,4%	3,5%		3,2%	7%
	2010-2012	2,8%	3,6%	3,7%	5,0%	3,2%	3,8%	3,8%	3,3%	2,9%	2,8%	3,4%	3,5%	100%	3,2%	7%
	2011-2013	3,2%	3,7%	3,5%	4,9%	3,3%	3,8%	4,0%	3,0%	2,7%	2,8%	3,4%	3,5%	101%	3,2%	7%
Politierechterzaken incl. ontnemingen (EK)	2009-2011	14%	13%	12%	16%	12%	11%	14%	11%	12%	12%	12%	12,5%		10%	20%
	2010-2012	14%	13%	12%	17%	12%	12%	14%	10%	13%	13%	12%	13,0%	104%	11%	19%
	2011-2013	15%	14%	11%	18%	13%	12%	14%	11%	14%	13%	12%	13,5%	104%	11%	16%
Kinderrechterzaken (EK)	2009-2011	11%	7%	5%	10%	7%	6%	7%	5%	7%	5%	8%	7,1%		5,3%	25%
	2010-2012	11%	8%	5%	11%	7%	5%	7%	5%	7%	6%	9%	7,5%	106%	5,5%	26%
	2011-2013	12%	7%	3%	13%	7%	5%	9%	5%	8%	6%	8%	7,8%	103%	5,8%	25%
Meervoudige Kamer-zaken incl. ontnemingen	2009-2011	40%	33%	34%	43%	42%	34%	43%	33%	34%	36%	34%	37%		25%	31%
	2010-2012	39%	35%	34%	44%	42%	35%	41%	31%	34%	36%	36%	37%	100%	26%	30%
	2011-2013	38%	36%	33%	45%	40%	36%	40%	31%	36%	37%	37%	38%	101%	28%	27%

Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelden 2009-2011, 2010-2012 en 2011-2013

Rechtbanken 11-indeling	gem. periode	Amst	Dha	Lim	Midden Ned	Overijssel	Gel	Noord Hol	Noord Ned	O-Brab	Rott	Zeeland W-Brab	landel. gemid.	t.o.v. vorige periode	excl. intrek.	% intrek.
Bestuursrecht regulier		<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>														
Sociale verzekeringszaken	2009-2011	42%	39%	38%	37%	36%	37%	38%	38%	36%	41%	34%	38%		31%	19%
	2010-2012	42%	39%	38%	35%	35%	36%	35%	39%	35%	38%	35%	37%	98%	30%	21%
	2011-2013	43%	42%	38%	33%	37%	35%	34%	39%	38%	36%	34%	38%	102%	30%	22%
Bijstand- en studiefinancieringszaken	2009-2011	39%	42%	43%	37%	39%	32%	27%	45%	40%	32%	38%	37%		33%	11%
	2010-2012	38%	43%	49%	42%	41%	32%	29%	46%	38%	33%	37%	38%	104%	34%	12%
	2011-2013	37%	43%	49%	48%	47%	38%	29%	49%	40%	37%	35%	40%	105%	35%	13%
Ambtenarenzaken	2009-2011	51%	53%	59%	58%	53%	50%	39%	44%	53%	48%	46%	50%		40%	19%
	2010-2012	49%	47%	57%	54%	49%	49%	40%	41%	50%	52%	49%	48%	96%	38%	22%
	2011-2013	53%	45%	59%	47%	54%	52%	42%	45%	33%	54%	47%	47%	98%	37%	21%
Overige reguliere bestuursrechtelijke zaken	2009-2011	23%	26%	27%	22%	27%	26%	25%	28%	25%	26%	30%	26%		21%	19%
	2010-2012	23%	26%	29%	22%	29%	26%	24%	27%	25%	25%	28%	25%	98%	20%	20%
	2011-2013	24%	27%	34%	22%	30%	27%	26%	29%	29%	27%	27%	27%	106%	22%	19%
Belastingrecht		<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>														
Rijksbelastingzaken	2009-2011	-	43%	-	-	-	45%	40%	46%	-	-	47%	44%		34%	23%
	2010-2012	-	46%	-	-	-	43%	49%	51%	-	-	46%	47%	106%	36%	22%
	2011-2013	-	58%	-	-	-	50%	51%	59%	-	-	53%	54%	116%	42%	22%
Lokale belastingen: WOZ/OZB	2009-2011	-	10%	12%	18%	15%	13%	6%	12%	9%	14%	19%	13%		11%	16%
	2010-2012	-	7%	12%	20%	17%	13%	5%	10%	10%	15%	19%	13%	101%	11%	17%
	2011-2013	-	10%	10%	20%	17%	15%	7%	10%	13%	11%	18%	14%	106%	11%	18%
Lokale belastingen: rest	2009-2011	-	27%	14%	28%	22%	31%	6%	15%	10%	22%	18%	21%		17%	18%
	2010-2012	-	28%	26%	29%	31%	33%	8%	14%	9%	21%	21%	23%	110%	19%	18%
	2011-2013	-	24%	28%	26%	28%	41%	9%	14%	13%	18%	23%	23%	100%	19%	17%

Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelden 2009-2011, 2010-2012 en 2011-2013

Rechtbanken 11-indeling	gem. periode	Amst	Dha	Lim	Midden Ned	Overijssel	Gel	Noord Hol	Noord Ned	O-Brab	Rott	Zeeland W-Brab	landel. gemid.	t.o.v. vorige periode	excl. intrek.	% intrek.
Vreemdelingenrecht		<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>														
Algemene Asielprocedure (AC)	2009-2011	48%	-	-	54%	49%	56%	52%	56%	46%	-	-	52%		-	-
	2010-2012	53%	67%	57%	55%	51%	57%	54%	56%	48%	70%	62%	54%	104%	-	-
	2011-2013	53%	62%	57%	57%	52%	59%	53%	56%	49%	68%	67%	55%	103%	-	-
Verlengde Asielprocedure	2009-2011	47%	55%	54%	47%	55%	58%	46%	49%	52%	61%	57%	52%		-	-
	2010-2012	52%	54%	56%	52%	58%	61%	47%	53%	52%	66%	61%	55%	105%	-	-
	2011-2013	56%	53%	56%	51%	58%	59%	49%	53%	56%	66%	61%	56%	102%	-	-
Regulier	2009-2011	26%	29%	22%	31%	27%	28%	32%	26%	26%	33%	30%	28%		-	-
	2010-2012	28%	28%	27%	31%	29%	26%	32%	27%	29%	34%	32%	29%	105%	-	-
	2011-2013	30%	28%	28%	31%	28%	27%	31%	25%	32%	31%	33%	29%	100%	-	-

Waar het appelpercentage van een gerecht bij een zeker proceduretype substantieel (20 procent of meer) positief of negatief afwijkt van het landelijke gemiddelde appelpercentage, is deze vet weergegeven.

Gemarkeerd zijn sterke wijzigingen in de tijd in het appelpercentage bij een rechtbank.

De informatie die is gebruikt voor het bepalen van de appelpercentages strafrecht is voor alle periodes afkomstig uit GPS-MI, omdat hierin de koppeling van zaken met Lamicie, rechtbank in eerste aanleg en rechtsmiddel aangewend mogelijk is.

Nadeel van deze bron is dat naast zaken van de 11 rechtbanken ook zaken worden geteld onder CVOM en Landelijk Parket. Het is helaas niet mogelijk gebleken deze zaken toe te kennen aan de rechtbank die de zaak feitelijk heeft behandeld.

Dit kan enige vertekening ten gevolg hebben.

Tabel 16a: omvang van rechtbanken, naar in- en uitstroom van zaken, personele omvang en omzet (baten), 2013

Rechtbanken 11-indeling		Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden Nederland	Overijssel	Gelderland	Noord Holland	Noord Nederland	Oost Brabant	Rotterdam	Zeeland West Brab	Landelijk gemid.
instroom	aantal zaken (maal duizend)	154	187	134	173	107	167	142	170	123	210	133	155
	% van landelijk gemiddelde	99%	121%	87%	112%	69%	108%	92%	110%	80%	136%	86%	100%
uitstroom	aantal zaken (maal duizend)	154	179	131	160	102	157	140	165	121	207	127	149
	% van landelijk gemiddelde	103%	120%	88%	107%	68%	105%	93%	111%	81%	139%	85%	100%
personeel	omvang (FTE)	828	842	491	664	432	677	656	627	474	858	548	645
	% van landelijk gemiddelde	128%	130%	76%	103%	67%	105%	102%	97%	73%	133%	85%	100%
baten (omzet)	omvang (in miljoen Euro)	75	69	40	57	38	56	57	51	45	69	46	55
	% van landelijk gemiddelde	137%	125%	74%	104%	69%	102%	103%	93%	83%	125%	84%	100%

Bijlage 3

Tabellen gerechtshoven

Tabel 1b:	gerechtshoven, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN	86
Tabel 1b1:	gerechtshoven, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE	87
Tabel 2b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel	88
Tabel 3b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie	88
Tabel 4b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Belasting	89
Tabel 5b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht	90
Tabel 7b1:	gerechtshoven, MK aandeel	91
Tabel 7b2:	gerechtshoven, promispercentage	91
Tabel 8b:	gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)	92
Tabel 9b:	gerechtshoven, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde	94
Tabel 10b:	gerechtshoven, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de bekostigingsnorm (op basis van vast-gestelde prijzen)	95
Tabel 11b:	gerechtshoven, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde	96
Tabel 12b:	gerechtshoven, financieel resultaat en eigen vermogen	96
Tabel 13b:	gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw	97
Tabel 14b:	gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen	100
Tabel 16b:	omvang van gerechtshoven en bijzondere colleges, naar in- en uitstroom van zaken, personele omvang en omzet (baten), 2013	103

Tabel 1b: gerechtshoven 2011, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. hoven	CRvB	CBB	Gem. colleges	Totaal gem.
Justitiabelen/ rechtszoekenden										
Deskundigheid van de rechter	83%	80%	79%	81%	85%	82%	87%	95%	90%	83%
Onpartijdigheid van de rechter	80%	77%	77%	78%	73%	77%	82%	85%	83%	78%
Bejegening door de rechter	87%	85%	86%	84%	82%	85%	84%	94%	89%	85%
– Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	89%	84%	89%	86%	83%	86%	88%	100%	92%	87%
– Luisteren door rechter naar standpunten	87%	88%	94%	90%	93%	90%	93%	100%	95%	91%
– Inleven van de rechter in de situatie	76%	76%	74%	73%	72%	74%	79%	85%	81%	75%
– Begrijpelijkheid van het besprokene	94%	91%	85%	86%	81%	88%	74%	90%	79%	86%
Uitspraak (motivering en begrijpelijkheid) ¹⁾	73%	69%	92%	63%	63%	73%	onvoldoende respons			73%
Gemiddelde score rechtzoekenden	81%	78%	83%	76%	76%	79%	81%	87%	84%	80%
Professionals										
Deskundigheid van de rechter	80%	87%	79%	75%	79%	80%	96%	92%	94%	82%
Onpartijdigheid van de rechter	75%	81%	78%	73%	77%	77%	86%	92%	89%	79%
Bejegening door de rechter	72%	83%	75%	73%	77%	76%	83%	90%	87%	78%
– Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	77%	85%	79%	75%	78%	79%	88%	92%	90%	81%
– Luisteren door rechter naar standpunten	74%	87%	76%	74%	79%	78%	87%	92%	89%	80%
– Inleven van de rechter in de situatie	65%	77%	69%	71%	73%	71%	73%	87%	78%	72%
Uitspraak ¹⁾	67%	75%	66%	69%	70%	70%	76%	70%	74%	70%
– Motivering van de beslissing	67%	77%	70%	67%	73%	71%	69%	70%	69%	71%
– Begrijpelijkheid van de beslissing	69%	78%	72%	74%	76%	74%	79%	70%	76%	74%
– Rechtseenheid	54%	59%	57%	57%	60%	57%	74%	79%	76%	61%
Gemiddelde score professionals	74%	82%	74%	73%	76%	76%	85%	86%	86%	77%
Totaal rechtzoekenden en professionals²⁾	77%	80%	79%	75%	76%	77%	83%	86%	85%	79%

Uitkomsten die duidelijk boven het totaalgemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de uitkomsten op de vijfpuntsschaal: dit komt voor tevredenheid bij Justitiabelen over de uitspraak wat lager uit dan het rekenkundig gemiddelde van de afzonderlijke tevredenheidspercentages.

2) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Tabel 1b1: gerechtshoven 2011, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. hoven	CRvB	CBB	Gem. colleges	Totaal gem.
Justitiabelen, tevreden over duur	47%	38%	47%	46%	42%	44%	24%	42%	30%	42%
Professionals, tevreden over duur	36%	38%	25%	30%	38%	33%	20%	15%	18%	31%
Totaal rechtzoekenden en professionals ¹⁾	42%	38%	36%	38%	40%	39%	22%	29%	24%	36%

Uitkomsten die duidelijk boven het totaalgemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt. Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

Tabel 2b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel

Gerechtshoven	Amst	Arnh-Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Handelszaken dagvaardingszaken	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar</i>					
2011	52%	39%	45%	39%	43%	70%
2012	52%	40%	52%	42%	46%	70%
2013	49%	42%	47%	46%	46%	70%
Handelszaken dagvaardingszaken	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 2 jaar</i>					
2011	83%	76%	77%	81%	79%	80%
2012	86%	78%	79%	80%	80%	80%
2013	81%	80%	78%	81%	80%	80%
Insolventierekosten	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 2 maanden</i>					
2011	55%	76%	47%	13%	49%	90%
2012	40%	90%	13%	49%	51%	90%
2013	58%	38%	9%	42%	31%	90%
Handelsrekenen, niet insolventie	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>					
2011	38%	54%	53%	71%	53%	90%
2012	47%	53%	50%	68%	56%	90%
2013	49%	45%	57%	67%	52%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 3b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie

Gerechtshoven	Amst	Arnh-Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Familierekosten, totaal	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar</i>					
2011	93%	85%	88%	93%	89%	90%
2012	93%	88%	89%	94%	91%	90%
2013	91%	92%	89%	92%	91%	90%
Familierekosten, alleen jeugdbeschermingszaken	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden</i>					
2011	83%	75%	91%	94%	84%	90%
2012	86%	88%	89%	96%	89%	90%
2013	83%	82%	87%	88%	85%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 4b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Belasting

Gerechtshoven	Amst	Arnh-Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Belastingzaken	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar</i>					
2011	19%	70%	42%	51%	46%	70%
2012	12%	56%	43%	69%	44%	70%
2013	19%	62%	40%	52%	44%	70%
Belastingzaken	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 18 maanden</i>					
2011	40%	87%	87%	82%	74%	90%
2012	52%	90%	71%	80%	73%	90%
2013	62%	83%	78%	78%	76%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 5b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht

Gerechtshoven	Amst	Arnh-Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Strafzaken MK (=meervoudig behandeld)	Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden					
2011	45%	57%	66%	58%	56%	85%
2012	52%	58%	72%	57%	59%	85%
2013	59%	62%	67%	66%	63%	85%
Strafzaak EK, niet kantonappellen	Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden					
2011	6%	45%	25%	48%	30%	85%
2012	11%	7%	34%	50%	22%	85%
2013	25%	23%	14%	67%	24%	85%
Strafzaak EK, kantonappellen	Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden					
2011	65%	66%	82%	72%	70%	85%
2012	45%	42%	65%	41%	49%	85%
2013	33%	27%	66%	55%	42%	85%
Raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis	Percentage zaken afgedaan binnen 2 weken					
2011	16%	93%	49%	48%	50%	90%
2012	14%	87%	49%	51%	50%	90%
2013	20%	82%	57%	66%	56%	90%
Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis	Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden					
2011	30%	40%	17%	51%	34%	80%
2012	40%	43%	30%	27%	36%	80%
2013	22%	43%	47%	77%	46%	80%
Klachten niet vervolgen (12 Sv.)	Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden					
2011	25%	70%	49%	52%	53%	85%
2012	6%	60%	45%	50%	46%	85%
2013	12%	55%	33%	21%	34%	85%
Uitwerken (MK)_strafzaak i.v.m. cassatie	Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden					
2011	63%	79%	67%	53%	68%	100%
2012	62%	76%	66%	40%	64%	100%
2013	68%	90%	73%	36%	70%	100%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7b1: gerechtshoven, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Streef- waarde
Arnh-Leeuw							
Belastingzaken	<i>Percentage meervoudige kamer</i>						
2010	94%	99%	91%	91%	92%	93%	90%
2011	90%	96%	94%	91%	92%	92%	90%
2012	93%		98%	93%	93%	94%	90%
2013	84%		97%	93%	92%	92%	90%
Strafzaken	<i>Percentage meervoudige kamer</i>						
2010	85%	95%	92%	91%	97%	92%	85%
2011	94%	90%	97%	84%	96%	92%	85%
2012	96%		95%	90%	99%	95%	85%
2013	92%		95%	84%	95%	92%	85%

Mk percentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt.

MK percentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7b2: gerechtshoven, promispercentage

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Arnh-Leeuw							
Belastingzaken	<i>Percentage arresten volgens promismethode</i>						
2011	3%	0%	1%	16%	11%	7%	50%
2012	19%	20%		23%	49%	27%	50%
2013	11%		12%	63%	53%	31%	50%

Promispercentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt.

Promispercentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 8b: gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Civil recht	Productie-aantal versus instroom					
2010	105%	104%	99%	126%	99%	107%
2011	102%	106%	111%	106%	112%	107%
2012	108%	108%		96%	102%	104%
2013	107%	100%		108%	105%	105%
Belastingrecht	Productie-aantal versus instroom					
2010	101%	120%	74%	112%	95%	103%
2011	125%	83%	83%	84%	138%	104%
2012	89%	93%		92%	86%	90%
2013	113%	84%		62%	72%	78%
Strafrecht	Productie-aantal versus instroom					
2010	98%	107%	100%	96%	92%	98%
2011	100%	94%	117%	99%	99%	100%
2012	102%	96%		100%	101%	99%
2013	107%	96%		101%	107%	102%
Totaal						
2010	100%	107%	98%	104%	94%	101%
2011	102%	97%	113%	100%	105%	102%
2012	103%	99%		98%	100%	100%
2013	107%	96%		97%	103%	100%

Daar waar de productie 3% of meer boven de instroom lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productie 3% of meer beneden de instroom lag is deze rood weergegeven.

Tabel 8b: gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Civil recht	Productie-aantal versus afspraak					
2010	106%	98%	98%	104%	100%	101%
2011	100%	103%	96%	96%	104%	100%
2012	102%	96%		98%	84%	95%
2013	93%	91%		103%	96%	95%
Belastingrecht	Productie-aantal versus afspraak					
2010	105%	101%	82%	115%	97%	102%
2011	133%	107%	120%	108%	101%	112%
2012	84%	118%		99%	72%	92%
2013	105%	111%		116%	108%	110%
Strafrecht	Productie-aantal versus afspraak					
2010	84%	105%	97%	98%	91%	94%
2011	102%	91%	101%	97%	95%	97%
2012	91%	94%		96%	97%	94%
2013	93%	95%		92%	91%	93%
Totaal						
2010	90%	102%	97%	101%	94%	97%
2011	104%	95%	100%	97%	98%	99%
2012	93%	96%		97%	91%	94%
2013	94%	95%		96%	93%	94%

Daar waar de productie 5% of meer boven de afspraak/ planning lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productie 5% of meer beneden de afspraak/ planning lag is deze rood weergegeven.

Tabel 9b: gerechtshoven, gemiddelde zaakwaarde van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert
Arnh-Leeuw					
Civiel recht	Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde				
2010	100%	103%	97%	100%	100%
2011	100%	99%	99%	101%	101%
2012	92%	102%		101%	104%
2013	99%	101%		99%	100%
Belastingrecht	Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde				
2010	102%	110%	102%	89%	101%
2011	86%	108%	102%	96%	111%
2012	101%	97%		98%	105%
2013	91%	102%		100%	107%
Strafrecht	Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde				
2010	100%	106%	95%	92%	106%
2011	98%	101%	116%	86%	106%
2012	103%	101%		96%	101%
2013	102%	103%		96%	97%
Totaal					
2010	98%	103%	94%	97%	107%
2011	95%	102%	102%	93%	108%
2012	96%	103%		96%	104%
2013	95%	102%		100%	103%

Tabel 10b: gerechtshoven, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de bekostigingsnorm (op basis van vastgestelde prijzen)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
	Arnh-Leeuw					
Civiel recht	<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>					
2009	82%	103%	95%	94%	93%	93%
2010	87%	89%	90%	92%	86%	89%
2011	100%	100%	96%	99%	94%	98%
2012	91%		96%	105%	91%	96%
2013	100%		94%	109%	94%	98%
Belastingrecht	<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>					
2009	72%	77%	93%	72%	86%	78%
2010	81%	81%	68%	89%	77%	80%
2011	104%	97%	110%	107%	108%	105%
2012	109%		105%	111%	77%	100%
2013	85%		109%	135%	111%	109%
Strafrecht	<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>					
2009	78%	85%	91%	109%	92%	91%
2010	81%	98%	79%	93%	89%	88%
2011	89%	98%	88%	81%	101%	91%
2012	83%		91%	92%	86%	88%
2013	86%		96%	84%	76%	86%
Totaal						
2009	79%	93%	94%	98%	92%	91%
2010	84%	92%	84%	92%	86%	88%
2011	96%	99%	93%	92%	99%	96%
2012	89%		95%	100%	87%	93%
2013	91%		96%	100%	88%	94%

Daar waar de productiviteit duidelijk boven het gemiddelde lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productiviteit duidelijk beneden het gemiddelde lag is deze rood weergegeven.

Tabel 11b: gerechtshoven, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	
Arnh-Leeuw						
Arbeidsproductiviteit t.o.v. het gemiddelde						
2010	101%	103%	97%	106%	92%	
2011	102%	101%	100%	97%	100%	
2012	104%	102%		107%	89%	
2013	100%	98%		114%	91%	

Tabel 12b: gerechtshoven, financieel resultaat en eigen vermogen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Financieel resultaat als percentage van omzet						
2010	-6,6%	-0,3%	-6,4%	-0,6%	-5,1%	-3,6%
2011	-6,4%	0,0%	-2,5%	-5,3%	-1,6%	-3,4%
2012	-7,2%	-1,5%		2,2%	-7,2%	-3,3%
2013	-4,5%	-0,9%		0,4%	-9,5%	-3,3%
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet						
2010	-5,3%	3,0%		1,9%	-3,9%	-1,6%
2011	-6,2%	3,0%	-2,8%	-3,4%	-1,8%	-2,4%
2012	-7,2%	0,3%		2,2%	-7,2%	-2,7%
2013	-4,5%	-0,5%		2,6%	-9,1%	-2,6%

Tabel 13b: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)	Ziekteverzuim					
2010	2,3%	3,7%	2,6%	2,7%	2,5%	2,8%
2011	3,6%	6,7%	6,3%	2,6%	2,6%	4,1%
2012	3,5%	3,3%		3,6%	3,7%	3,5%
2013	2,7%	3,2%		2,1%	1,9%	2,5%
Percentages boven de 3,0% zijn in rood weergegeven						
Ondersteunend personeel	Ziekteverzuim					
2010	6,3%	5,7%	2,1%	4,3%	4,6%	5,0%
2011	7,3%	6,3%	3,8%	4,7%	4,9%	5,6%
2012	8,5%	4,8%		5,4%	4,0%	5,7%
2013	7,5%	4,6%		4,0%	4,2%	5,2%
Percentages boven de 5,0% zijn in rood weergegeven						
Percentage raadsheren op totaal						
Realisatie 2010	31%	35%	39%	38%	33%	34,7%
Realisatie 2011	32%	35%	35%	39%	34%	35,0%
Realisatie 2012	32%	36%		38%	36%	35,5%
Realisatie 2013	34%	35%		41%	37%	36,3%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 10 procent (circa 3,5 procentpunt) afwijking van het gemiddelde

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)	Percentage vrouwen					
2010	38%	39%	36%	39%	47%	40%
2011	38%	38%	39%	40%	46%	40%
2012	42%	39%	39%	42%	47%	42%
2013	44%	40%		44%	49%	44%
Ondersteunend personeel	Percentage vrouwen					
2010	67%	75%	75%	70%	72%	71%
2011	66%	73%	77%	68%	70%	70%
2012	67%	71%	77%	70%	70%	70%
2013	67%	74%		70%	71%	71%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde

Tabel 13b: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
	Arnh-Leeuw					
Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)	<i>Leeftijdsopbouw</i>					
2010						
tot en met 39 jaar	0%	4%	0%	0%	2%	1%
40 tot en met 49 jaar	26%	35%	36%	15%	19%	25%
50 tot en met 59 jaar	42%	40%	43%	56%	40%	45%
60 jaar en ouder	32%	21%	21%	29%	40%	29%
2011						
tot en met 39 jaar	0%	2%	0%	0%	2%	1%
40 tot en met 49 jaar	22%	31%	31%	12%	18%	22%
50 tot en met 59 jaar	40%	45%	46%	58%	45%	47%
60 jaar en ouder	37%	22%	24%	29%	35%	30%
2012						
tot en met 39 jaar	1%	1%	0%	0%	1%	1%
40 tot en met 49 jaar	23%	33%	31%	12%	15%	21%
50 tot en met 59 jaar	41%	44%	47%	59%	48%	48%
60 jaar en ouder	35%	22%	22%	29%	36%	30%
2013						
tot en met 39 jaar	1%	0%	0%	0%	1%	0%
40 tot en met 49 jaar	20%	28%	16%	8%	19%	19%
50 tot en met 59 jaar	48%	47%	50%	56%	50%	50%
60 jaar en ouder	32%	26%	35%	34%	31%	31%

Tabel 13b: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
	Arnh-Leeuw					
Ondersteunend personeel	<i>Leeftijdsopbouw</i>					
2010						
tot en met 39 jaar	46%	53%	54%	55%	54%	51%
40 tot en met 49 jaar	25%	27%	29%	25%	20%	25%
50 tot en met 59 jaar	23%	15%	15%	18%	21%	20%
60 jaar en ouder	6%	5%	2%	1%	5%	4%
2011						
tot en met 39 jaar	46%	51%	52%	53%	56%	51%
40 tot en met 49 jaar	24%	24%	29%	24%	18%	23%
50 tot en met 59 jaar	24%	20%	15%	17%	24%	21%
60 jaar en ouder	7%	5%	3%	6%	3%	5%
2012						
tot en met 39 jaar	43%	49%	49%	49%	55%	49%
40 tot en met 49 jaar	23%	25%	27%	27%	17%	23%
50 tot en met 59 jaar	26%	22%	18%	17%	24%	22%
60 jaar en ouder	7%	5%	5%	7%	4%	6%
2013						
tot en met 39 jaar	41%	44%		48%	53%	46%
40 tot en met 49 jaar	27%	29%		27%	16%	25%
50 tot en met 59 jaar	25%	21%		17%	27%	23%
60 jaar en ouder	7%	7%		8%	4%	6%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Rechterlijk ambtenaren (raadsheren) <i>Permanente Educatie: percentage voldaan aan norm</i>						
2010	76%	73%	61%	72%	93%	76%
2011	66%	71%	50%	65%	88%	69%
2012	56%		54%	65%	69%	60%
2013	66%		52%	83%	70%	66%
Ondersteunend personeel <i>Permanente Educatie: percentage voldaan aan norm</i>						
2010	76%	61%	69%	84%	92%	77%
2011	64%	52%	72%	76%	86%	70%
2012	50%		42%	72%	61%	55%
2013	63%		41%	83%	62%	60%

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten boven het gemiddelde zijn in blauw weergegeven.

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten onder het gemiddelde zijn in rood weergegeven.

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Mediations, aantal afgerond: promille van het aantal relevante zaken						
2010	1‰	14‰	8‰	14‰	11‰	10‰
2011	1‰	8‰	4‰	14‰	15‰	9‰
2012	2‰	6‰	4‰	10‰	16‰	8‰
2013	1‰		5‰	13‰	21‰	10‰
Mediations, percentage (gedeeltelijke) overeenstemming						
2010	33%	57%	33%	47%	36%	45%
2011	25%	26%	67%	44%	48%	44%
2012	43%	67%	50%	65%	42%	53%
2013	25%		52%	66%	55%	58%

In blauw weergegeven als 10 procentpunten hoger en in rood als 10 procentpunten lager dan gemiddeld.

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Gepubliceerde uitspraken; uitgedrukt in promille van het aantal uitspraken						
2010	92‰	67‰	188‰	108‰	55‰	94‰
2011	102‰	61‰	256‰	106‰	93‰	114‰
2012	105‰	87‰	103‰	98‰	91‰	97‰
2013	114‰		108‰	100‰	89‰	103‰

Afwijkingen van minimaal 10 promillepunten van het gemiddelde zijn in blauw (hoger dan gemiddeld) of in rood (lager dan gemiddeld) weergegeven.

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Aantal klachten per 10.000 rechtzaken						
2010	18	20	30	12	37	22
2011	21	32	28	18	36	27
2012	33	27	34	22	43	31
2013	42		36	27	54	39
Percentage gegronde klachten						
2010	26%	21%	15%	24%	12%	18%
2011	0%	22%	18%	8%	9%	11%
2012	20%	13%	12%	19%	12%	15%
2013	42%		15%	19%	8%	20%
Aantal gegronde klachten per 10.000 rechtzaken						
2010	4,7	4,1	4,6	2,8	4,3	4,0
2011	0,0	6,9	5,2	1,4	3,1	3,0
2012	6,6	3,6	4,1	4,3	5,0	4,8
2013	17,5		5,4	4,9	4,0	7,8

Afwijkingen van minimaal 25 procent van het gemiddelde zijn in blauw (lager dan gemiddeld) of in rood (hoger dan gemiddeld) weergegeven.

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
<i>Aantal ingediende wrakingsverzoeken</i>						
2010	14	39	4	12	38	107
2011	15	43	7	25	17	107
2012	24	29		26	18	121
2013	24	45		24	29	122
driejaarsgemiddelde	21	31		25	21	117
<i>Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken</i>						
2010	2	2	1	0	0	5
2011	1	0	0	2	0	3
2012	0	1		2	1	4
2013	4	3		1	0	8
driejaarsgemiddelde	1,7	1,0		1,7	0,3	5

Tabel 16b: omvang van gerechtshoven en bijzondere colleges, naar in- en uitstroom van zaken, personele omvang en omzet (baten), 2013

		Amsterdam	Arnhem Leeuwarden	Den Haag	s-Hertogen- bosch	gemiddelde hoven	CRvB	CBb	Landelijk gemiddelde
instroom	aantal zaken	12.796	19.242	14.606	12.131	14694	7.064	1.063	11.150
	% van gemiddelde	115%	173%	131%	109%	132%	63%	10%	100%
uitstroom	aantal zaken (maal duizend)	13.713	18.529	14.240	12.485	14742	6.915	1.326	11.201
	% van gemiddelde	122%	165%	127%	111%	132%	62%	12%	100%
personeel	omvang (FTE)	285	376	236	233	282	202	62	232
	% van gemiddelde	123%	162%	101%	100%	122%	87%	27%	100%
baten (omzet)	omvang (in miljoen Euro)	30	36	26	23	29	19	6	23
	% van gemiddelde	127%	154%	112%	99%	123%	82%	26%	100%

Bijlage 4

Rapportage rechtbanken

Rechtbank Amsterdam	105
Rechtbank Den Haag	107
Rechtbank Gelderland	110
Rechtbank Limburg	113
Rechtbank Midden-Nederland	115
Rechtbank Noord-Holland	118
Rechtbank Noord-Nederland	121
Rechtbank Oost-Brabant	123
Rechtbank Overijssel	125
Rechtbank Rotterdam	127
Rechtbank Zeeland-West-Brabant	130

Kengetallen 2013

Rechtbank Amsterdam

De rechtbank kon in 2013 het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken. De zaakswaarte was bovengemiddeld. De duur van de procedures ligt binnen de norm. De rechtbank sloot 2013 af met een positief financieel resultaat. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat procespartijen over het algemeen zeer tevreden zijn met de dienstverlening van de rechtbank. Bij de tevredenheid van de rechtzoekenden scoort de rechtbank Amsterdam op alle punten ruim boven het landelijk gemiddelde. Een punt waarover de professionele procespartijen minder tevreden zijn is de duur van de procedure. De rechtbank erkent mogelijkheden om deze score te verhogen. In 2014 vindt een nieuw onderzoek naar het KWO plaats.

Doorlooptijden van procedures

Bij 90% van alle zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden over het geheel genomen rond de norm voor 2013. De handelszaken met verweer binnen 1 jaar bij de sector civiel scoren laag ten opzichte van de norm. Dit is een landelijk fenomeen. Bodemzaken vreemdelingen blijven achter bij de norm door het in 2013 afdoen van een aantal oude opgelegde procedures. De reguliere instroom wordt ruim binnen de norm afgedaan. De Mulderzaken kanton blijven achter bij de norm. Dit is veroorzaakt door een plotseling sterk verhoogde instroom.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

In 2013 is de bewijsmotivering in 39% (2012: 50%) van de meervoudig afgedane strafzaken volgens de Promis-methode gedaan. De reden voor deze daling moet worden gezocht in een tweetal afwegingen. De afweging of voor de individuele zaak een Promis uitwerking toegevoegde waarde heeft en daarnaast de afweging ten aanzien van de werklast.

Permanente educatie

Het percentage rechterlijke ambtenaren dat voldeed aan de PE-normering is in 2013 79%.

Het percentage juridisch ondersteunend personeel dat voldeed aan de PE-normering is 71%.

Door voortdurende aandacht verwacht de rechtbank dat deze percentages de komende jaren geleidelijk verder zullen stijgen.

Wrakingen

In 2013 zijn twee van 64 gedane wrakingsverzoeken gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

In totaal is de in 2013 gerealiseerde productie gelijk aan de instroom (100%), behalve bij belastingzaken. De oorzaak is de start van de overgenomen belastingzaken van rechtbank Haarlem waardoor eerst een voorraad werd opgebouwd zonder dat daar al productie tegenover stond.

De uitstroom in aantallen lag 5% onder de bestuursafpraak, vooral omdat de instroom kantonzaken onverwacht afnam.

Gemiddelde zaakswaarte

De gemiddelde zaakswaarte bij de rechtbank Amsterdam is relatief hoog. De verklaring is dat deze voor de meeste productgroepen ruim boven het landelijk gemiddelde ligt en dat daarnaast Amsterdam een relatief klein aandeel kantonzaken kent.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De kostenproductiviteit in Amsterdam kwam uit op ongeveer het landelijk gemiddelde.

Door een positief resultaat groeide het eigen vermogen tot 1,8 % van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Door blijvende aandacht voor het ziekteverzuim bleef het verzuimpercentage voor de rechters gelijk (2,6%) en toonde voor het ondersteunend personeel een daling van 5,8% naar 5,4%. Enkele niet werk gerelateerde langdurige ziektegevallen liggen hieraan ten grondslag.

Het percentage 22 % rechters op het totaal personeel daalde ten opzichte van vorig jaar.

In de rechtbank Amsterdam werken er meer vrouwelijke dan mannelijke rechters: 63% is vrouw. Bij de ondersteuning is 70% vrouw.

De leeftijdsopbouw van het personeelsbestand is geheel in lijn met de gemiddelde landelijke opbouw.

Kengetallen 2013

Rechtbank Den Haag

Het aantal afgedane procedures in 2013 (in ongewogen aantallen) lag iets hoger dan de gemaakte afspraak. De gerealiseerde instroom lag in 2013 hoger dan de gerealiseerde uitstroom, waardoor de voorraad is toegenomen. Vooral de instroom van het aantal kantonprocedures is gestegen. De landelijk geldende doorlooptijden worden in de meeste categorie procedures (nagenoeg) gehaald. De rechtbank sloot in 2013 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

De rechtbank scoort in het klantwaarderingsonderzoek van begin 2011 een voldoende. Wel lag de tevredenheid van de procespartijen op alle onderdelen iets onder het landelijke gemiddelde. Opvallend is de relatief lage score m.b.t. de tevredenheid van de procespartijen voor de duur van de procedure. In 2012 zijn door de rechtbank klantenpanels georganiseerd. De teams zijn in 2013 met behulp van deze resultaten aan de slag gegaan om binnen hun eigen onderdeel verbeteringen door te voeren. In het najaar van 2014 zal er wederom een klantwaarderingsonderzoek plaatsvinden.

Doorlooptijden van procedures

Het merendeel van de landelijke normen m.b.t. de doorlooptijden is gehaald. Door de verhoogde instroom bij Kanton van de Mulder-beroepen en Muldergijzelingen in 2013 (150% meer dan begroot) als gevolg van het wegwerken van achterstanden bij het CJIB en CVOM, zijn de doorlooptijden bij de Mulderzaken opgelopen. De instroom van de geregelde arbeidsontbindingen is met 66% gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Echter, de bewerkelijkheid van deze zaken is toegenomen. In beide categorieën is de norm niet gehaald.

Van de vijf (meetbare) kwaliteitsnormen doorlooptijden in strafzaken zijn er slechts twee gehaald. Overigens is bij twee niet gehaalde normen het verschil t.o.v. de norm minimaal (resp. 1% en 2%). Negatieve uitzondering op het geheel is de norm voor strafzaken MK (90% binnen 6 maanden), hierbij valt, net als in 2012, een afwijking van 11% te constateren. Belangrijkste reden hiervoor is dat veel aangehouden zaken net buiten de norm vallen. In 2014 zal dan ook strakker worden gestuurd op deze norm door de aanhoudingstermijn te verkorten.

Met uitzondering van de Vreemdelingenzaken zijn alle bestuursrechtelijke normen in 2013 gehaald. In 2013 heeft de zgn. Nieuwe Zaaksbehandeling zijn vruchten afgeworpen. Weliswaar is de norm bij de Vreemdelingenzaken in 2013 niet gehaald, maar t.o.v. de realisatie in 2012 (69%) is een duidelijk verbetering waarneembaar; (2013: 87%). De verwachting dat in 2014 de norm wel wordt gehaald. Van de zes kwaliteitsnormen doorlooptijden in Civiel-familiezaken zijn er slechts twee gehaald. Het maximale negatieve verschil ten opzichte van de norm is 5%, waarvan sprake is bij de jeugdbeschermingszaken. Reden hiervoor is dat ondanks de daling van het aantal ondertoezichtstellingen met 12% ten opzichte van 2012, het aantal tussenbeschikkingen ten opzichte van 2012 met 6% is gestegen.

De doorlooptijden Handelszaken met verweer (norm 2) zijn in 2013 met name door het 'Project Civiele Procesinnovatie' teruggelopen, met als gevolg dat in 2013 de norm is gehaald. De norm van de Handelszaken zonder verweer (verstek) is nagenoeg gehaald en zal naar verwachting in 2014 gehaald worden. De norm m.b.t. de beëindigde faillissementen is niet gehaald vanwege een relatief grote voorraad oude procedures. Een aantal van deze oude insolventies is in 2013 afgehandeld.

De afspraaknorm van de Handelsrekeningen is gehaald, doch ligt nog wel onder de landelijke norm. Met name de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank Den Haag m.b.t. de Europese Betalingsbevelen is hier debet aan. De procedures vergen een langere doorlooptijd.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De norm is met 60% ruim gehaald. Naast het feit dat gericht op de norm gestuurd wordt, is tevens een belangrijke reden voor het halen van de norm dat bij de uitwerking van het vonnis wordt gekeken of de verwachting bestaat dat er hoger beroep zal worden ingesteld.

Aandeel MK-zaken

In 2013 heeft de rechtbank het aanbod van MK-waardige zaken kunnen wegwerken.

Permanente educatie

Het peilmoment voor de berekening van de PE-norm is 31.12.2012. In 2013 heeft 58,7% van de RA en 46,1% van de JM voldaan aan de PE norm. De afwijking van de PE norm is te verklaren door langdurig ziekteverzuim, zwangerschapsverlof, nieuwe instromers, cursusaanbod sluit niet aan op behoefte, medewerkers staan ingeschreven, maar kunnen niet gaan vanwege andere werkzaamheden met prioriteit (zittingsdruk), uitval van cursussen waarvoor men was ingeschreven, en het is niet altijd duidelijk aan welke activiteiten PE punten kunnen worden toegekend, waardoor deze activiteiten niet geregistreerd worden in het PE systeem (bijvoorbeeld het schrijven van artikelen). Overigens heeft de rechtbank over de haalbaarheid van de 100% norm sinds mei 2013 een vraag uit staan bij de Raad voor de rechtspraak over de toepassing van de correctie voor instroom van nieuwe medewerkers en ziekteverzuim.

Publicatie van uitspraken

In 2013 is door de Rechtbank Den Haag 13‰ van het aantal uitspraken in de relevante zaakscategorieën gepubliceerd. Dit promillage ligt 1‰ lager dan het landelijke gemiddelde. Het promillage is in de loop van jaren gestaag gestegen. In 2014 zal de afdeling Communicatie & Voorlichting met de zittingsteams bespreken op welke wijze er meer uitspraken gepubliceerd zouden kunnen worden.

Mediation

Door de nieuwe werkwijze binnen de bestuurssector (nieuwe zaakbehandeling die moet leiden tot meer finaliteit) is het aantal verwijzingen in de loop van je jaren teruggelopen. Van het totaal aantal verwijzingen komt 84% op het conto van de familiezaken. Het slagingspercentage ligt iets lager dan de landelijke gemiddelden.

Klachten en wrakingen

De rechtbank heeft in 2013 9,2 klachten per 10.000 afgedane procedures ontvangen. Dit aantal ligt bijna 1 klacht per 10.000 afgedane procedures hoger in vergelijking met 2012. Het percentage gegronde klachten is vergelijking met 2012 afgenomen. De klachten gingen in het merendeel over de rechterlijke beslissingen en de bejegening van de rechter tijdens de behandeling van de procedure op de zitting. Ook gingen de klachten over administratieve fouten en de bejegening per telefoon van administratief personeel.

In 2013 bedroeg het aantal ingediende wrakingsverzoeken 58. Dat zijn er 19 minder dan in 2012. Het aantal gehonoreerde verzoeken bedroeg (evenals in 2012) drie.

In twee procedures is een verzoek om wraking gehonoreerd vanwege het feit dat er de rechter t.o.v. eiser de indruk heeft gewekt dat hij zich reeds een oordeel had gevormd. Een ander verzoek om wraking werd gehonoreerd omdat de vrees was gewekt dat de rechter niet met voldoende onpartijdigheid over de zaak kon oordelen.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Productie t.o.v. de instroom

De rechtbank heeft in 2013 de instroom – op de Kantonzaken na – over het algemeen de instroomaantallen kunnen verwerken. De verhoogde instroom in 2013 bij Kanton betreffen de Mulder-beroepen en Mulder-gijzelingen (150% meer dan begroot) als gevolg van het wegwerken van achterstanden bij het CJIB en CVOM. Opvallend is ook de uitstroom van de belastingrechtzaken ten opzichte van de instroom; de uitstroom lag 19% hoger t.o.v. de instroom.

In totaal liep in 2013 de voorraad – met voornamelijk kantonzaken – op.

Productie t.o.v. de bestuursafpraak

De productie in 2013 lag hoger dan de gemaakte bestuursafpraak. Rechtbankbreed kwam het percentage uit op 101,8. Mede door de productgroepen Bestuur, Straf en Kanton is dit percentage boven de 100% uitgekomen. De productgroep Vreemdelingen scoorde laag vanwege de verminderde instroom in 2013.

Gemiddelde zaakswaarte

De gemiddelde zaakswaarte van de rechtbank lag in 2013 op 91% ten opzichte van de afspraak. Met name bij de Vreemdelingen-, Straf- en Kantonzaken lag het percentage onder het landelijk gemiddelde. Deze mindere zaakswaarte is van – beperkte – invloed geweest op het uiteindelijke rechtbankresultaat.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De productiviteit (in % van de financiering) lag 4% hoger dan het landelijk gemiddelde en kwam uit op 100%. De productiegroepen Bestuur, Belasting en Kanton scoorden ruim boven de 100%. Ook de arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) lag met 102% hoger dan het landelijk gemiddelde (+ 2%). Door een fors positief resultaat groeide het eigen vermogen tot 4,9% van de omzet in 2013. Het deel van het eigen vermogen boven de 3% zal door de Raad worden afgeroomd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim in 2013 lag zowel bij de rechters (2,1%) als bij de ondersteuning (4,8%) lager dan de realisatie in 2012.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat bij de RA een relatief groot aantal de leeftijd van 50+ heeft bereikt. In 2013 was meer dan helft van het totaal aantal bij de rechtbank werkende rechters in deze leeftijdscategorie. Bij het ondersteunend personeel valt bijna de helft van het personeelsbestand in de categorie t/m 39 jaar. Tevens is opvallend dat 63% van het totaal aantal rechters het vrouwelijke geslacht heeft.

Kengetallen 2013

Rechtbank Rechtbank Gelderland

We begonnen 2013 als rechtbank Oost-Nederland. Per 1 april werden we rechtbank Gelderland. De organisatie voldeed aan haar maatschappelijke taak, de winkel bleef open. De HGK zorgde er helaas wel voor dat niet alle kwaliteitsnormen werden gehaald. In 2014 zal hier weer meer aandacht voor zijn. Het jaar werd afgesloten met een klein positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

In 2011 is zowel in Arnhem als in Zutphen een klantwaarderingsonderzoek gehouden. Voor beide locaties geldt dat de procespartijen over het geheel genomen tevreden zijn over de dienstverlening van de rechtbank en dat de tevredenheid ten opzichte van het vorige KWO iets gestegen is. De tevredenheid over doorlooptijden is ook licht gestegen, maar is nog steeds een punt van aandacht.

Doorlooptijden van procedures

Per rechtsgebied wordt aangegeven welke zaakscategorieën te lange doorlooptijden hadden. Voor overige gerealiseerde doorlooptijden geldt dat deze in de buurt van de norm liggen. In algemene zin kan worden gezegd dat de HGK veel van de medewerkers heeft gevraagd, waardoor de normen voor doorlooptijden niet altijd werden gehaald.

Bij Civiel zijn de volgende normen voor doorlooptijden niet gehaald: Handelszaken zonder verweer (verstek), beëindigde faillissementen, scheidingszaken op gemeenschappelijk verzoek en eerste verzoeken OTS. Kanton haalde de volgende normen niet: handelszaken met verweer, geregelde arbeidsontbindingen, handelsrekeningen (niet arbeidszaken) en mulder. Bij Civiel en Kanton heeft de te krappe bezetting een rol gespeeld. Er is zo veel mogelijk bijstand gezocht bij andere teams. Om doorlooptijden te verkorten, neemt Civiel deel aan het Landelijk project Civiele Procesinnovatie. Hierdoor zijn zaken na conclusie na antwoord aanmerkelijk sneller op zitting gekomen. Daarnaast krijgt het onderwerp tijdige afdoening van zaken veel aandacht binnen de afdeling Civiel Kanton.

Bestuur had te lange doorlooptijden in de volgende zaakscategorieën: bodemzaken bestuur regulier, bodemzaken vreemdelingen, bodemzaken belasting lokaal, bodemzaken belasting rijk binnen 1 jaar en bodemzaken belasting rijk binnen 18 maanden. Bij de bodemzaken van Bestuur regulier kan het niet behalen van de norm deels worden verklaard doordat in 2013 een relatief oud deel van de werkvoorraad is afgedaan. De afdeling Bestuur heeft na de samenvoeging van Zutphense en Arnhemse zaken, de voorraad bodemzaken geïnventariseerd. Waar mogelijk worden de oudste zaken als eerste afgedaan, zodat deze doorlooptijden niet onnodig verder oplopen.

Bij Vreemdelingen was een deel van de zaken apart gelegd in afwachting van een uitspraak van de Raad van State. De normen van de bodemzaken van Rijksbelastingen zijn niet gerealiseerd, omdat de instroom hoger was dan verwacht en er onvoldoende (rechterlijke) capaciteit aanwezig was om zaken tijdig af te doen. Bij belastingzaken geldt een strak uitstelbeleid in navolging van de aanwezige jurisprudentie. Hierdoor lopen de doorlooptijden op.

Bij de afdeling Straf werden deze doorlooptijdnormen niet gerealiseerd: strafzaken MK, politierechterzaken en strafzaken kinderrechter (EK). Bij Straf is met name het grote aantal en de duur van de aanhoudingen de oorzaak. In 2013 is het Lean Six Sigma project 'Verkorten duur van de aanhouding bij politierechterzaken' afgerond. Er is een pilot gehouden en de resultaten zijn positief. De oplossingen zijn geïmplementeerd in het werkproces. Ook voor de meervoudige zaken is er een Lean Six Sigma project gestart om de duur van de aanhoudingen te verkorten. Voor de Mulderzaken geldt dat de instroom hoog was, maar er onvoldoende bezetting was om deze zaken tijdig af te handelen.

Goede bewijsmotivering strafzaken (Promis)

In 2013 is 91% van de MK strafzaken volgens de Promis-methode afgedaan. Binnen rechtbank Gelderland is dit een belangrijk onderwerp. Ons percentage ligt daarom ook ver boven de norm van 50%.

Aandeel MK-zaken

Het MK-percentage betreft de verhouding tussen het aantal MK-zaken en het totaal aantal zaken MK en EK. In 2013 zijn op verzoek van het OM extra EK strafzittingen gepland en uitgevoerd, terwijl er verhoudingsgewijs minder MK zaken werden aangeleverd. Het aandeel MK daalde hierdoor automatisch bij de afdeling Straf. Ook bij Civiel (handel en familie) en de Vreemdelingenkamer wordt de norm niet gehaald. Dit komt omdat er onvoldoende MK-waardige zaken waren.

Permanente educatie

Afgelopen jaar heeft 76% van de rechterlijk ambtenaren en 56% van de gerechtsambtenaren de norm voor permanente educatie (PE) gehaald. Beide liggen dicht bij het landelijk gemiddelde (71% en 57%), maar helaas ver af van de norm (100%). Het niet behalen van de PE norm heeft verschillende oorzaken: (langdurige) ziekte, zwangerschapsverlof, onvoldoende aanbod met name voor de ervaren rechters en juridisch medewerkers en annuleringen. Daarnaast hanteren de locaties Zutphen en Arnhem nog een eigen manier van registreren. Dit zorgt ervoor dat frequent rapporteren over de stand van zaken moeilijk is. De sturing op het behalen van de PE norm was hierdoor niet optimaal.

Publicatie van uitspraken

Het aantal publicaties is gestegen tot 18 promille. Dit ligt ruim boven het landelijk gemiddelde van 14 promille.

Mediation

Met een aandeel verwijzingen van 6 promille zitten we net onder het landelijk gemiddelde. Ons slagingspercentage (het aantal (deels) geslaagde mediations gepercenteerd op het aantal afgeronde mediations) van 61% ligt echter weer ruim boven het landelijk gemiddelde van 55%.

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten per 10.000 zaken is 13,3. Dit ligt boven het landelijke gemiddelde van 9,3. Het percentage gehonoreerde klachten ligt met 18% echter onder het landelijke gemiddelde van 22%.

In 2013 zijn 56 wrakingsverzoeken ingediend. Twee wrakingsverzoeken zijn gehonoreerd. Het ene wrakingsverzoek is gegrond verklaard, omdat de rechtbank van oordeel is dat een rechter in het algemeen geen zaken dient te behandelen tegen een verdachte indien die rechter als officier van justitie eerder inhoudelijk betrok-

ken is geweest bij een andere strafzaak tegen dezelfde verdachte. Het andere wrakingsverzoek is gehonoreerd, omdat door de gebruikte bewoordingen van de rechter bij verdachte en zijn raadsman de vrees kan zijn ontstaan dat de rechter zijn gedachten al had gevormd over de eindbeslissing. De schijn van partijdigheid kan hiermee zijn gewekt.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

In 2013 zien we dat bij een groot deel van de rechtsgebieden de instroom iets groter was dan de productie. Bij Civiel, Straf en Kanton was de productie 94% van de instroom, bij Belasting lag dit percentage op 90%. Bij de Vreemdelingenkamer was de productie groter dan de instroom (122%), waardoor de voorraad fors afnam.

Bij Civiel, Bestuur en Kanton worden de bestuursafspraken net niet gehaald. De Vreemdelingenkamer lijkt met het realiseren van 54% meer af te wijken van de bestuursafpraak. Dit percentage is echter verkregen door de productie af te zetten tegenover de bestuursafpraak die is gemaakt met de Raad. Met het LOVB heeft de rechtbank Gelderland begin 2013 een lagere productieafpraak gemaakt. Als de productie van de Vreemdelingenkamer wordt afgezet tegen deze productieafpraak, dan komt daar een percentage van 96% uit. Belasting behaalde een hogere productie dan afgesproken (105%).

Gemiddelde zaakswaarte

Kanton en Bestuur liggen qua gemiddelde zaakswaarte een paar procent boven het landelijk gemiddelde. De Vreemdelingenkamer en Belasting liggen met 124% en 113% ruim boven het landelijk gemiddelde. Civiel en Straf lagen net onder het landelijk gemiddelde.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

Het productiviteitscijfer wordt berekend door de financieringswaarde van de geleverde productie te delen door de werkelijk gemaakte kosten. Rechtbank Gelderland had in 2013 een productiviteitscijfer van 96%, wat overeenkomt met het landelijk gemiddelde. De HGK heeft hier een groot aandeel in gehad.

Afgelopen jaar was in veel opzichten een lastig jaar. Over het algemeen daalde de instroom, daalde het rendement van de zittingen en steeg de gemiddelde zaakswaarte. Rechtbank Gelderland heeft toch een klein positief financieel resultaat behaald. Het eigen vermogen is gestegen tot 3,9% van de gemiddelde omzet van de laatste 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Als we naar het ziekteverzuim kijken, valt met name het hoge ziekteverzuim bij de rechterlijke macht (4,5%) op. Dit is grotendeels te verklaren vanwege een groot aantal rechters dat door een ernstige ziekte met langdurig ziekteverzuim te maken had. Het landelijk gemiddelde ligt bij de rechterlijke macht op 2,8%. De gerechtsambtenaren liggen met 4,9% net onder het landelijk gemiddelde van 5,2%.

Het aandeel rechters komt met 22% precies overeen met het landelijke gemiddelde. De samenstelling van de rechterlijk ambtenaren en de gerechtsambtenaren zit qua leeftijdsopbouw en de verdeling man-vrouw, rond het landelijk gemiddelde. Alleen het aantal rechters in de leeftijdscategorie 40-49 jaar ligt met 45% iets boven het landelijk gemiddelde van 36%.

Kengetallen 2013

Rechtbank Limburg

Na de fusie was de prioriteit voor rechtbank Limburg het op orde brengen van de primaire werkprocessen en het verwerken van de instroom van zaken. De rechtbank kon in 2013 het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken. Het ziekteverzuim was hoger dan in 2012. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden. De gemiddelde doorlooptijd van de procedures ligt in 45% van de doorlooptijdscategorieën hoger dan in 2012. De rechtbank sloot 2013 af met een negatief financieel resultaat, dat door het opgebouwde eigen vermogen kon worden opgevangen.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over de rechtbank Maastricht en Roermond zeer te spreken zijn. Alleen over de doorlooptijden van de procedures was men minder tevreden. De rechtbank dient te blijven streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures

Bij een groot aantal zaakscategorieën voldoen de gerealiseerde doorlooptijden niet aan de norm voor 2013.

(Tijdelijke) capaciteitsproblemen in de rechtbank, de invoering van de HGK, het wegwerken van achterstanden en de inzet voor het op orde brengen van de primaire werkprocessen hebben de resultaten negatief beïnvloed. In 45% van de zaakscategorieën is de doorlooptijd in 2013 opgelopen ten opzichte van 2012. Toch is het ook gelukt om in bijna de helft van de zaakscategorieën een verbetering van de doorlooptijden te realiseren. De rechtbank Limburg spant zich in om in 2014 de normen te behalen dan wel verder te verbeteren.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De rechtbank Limburg heeft in 85% van de meervoudige uitspraken de Promis-methodiek gehanteerd

Aandeel MK-zaken

In de categorieën Bestuur algemeen en Strafzaken heeft de rechtbank Limburg de kwaliteitsnorm gerealiseerd. In de overige categorieën is dat niet gelukt, omdat er onvoldoende MK-waardige zaken voorhanden waren.

Permanente educatie

De PE-norm is voor 2013 door rechters/ondersteuners niet gerealiseerd. De realisatiecijfers zijn respectievelijk 69% en 53% in 2013. Dat is onvoldoende. De percentages van het jaar 2013 zijn voor de rechters positiever dan in 2012. Bij de ondersteuners is een geringe daling ten opzichte van 2012 te zien. Uit de registratie blijkt dat er ruim voldoende tijd aan opleidingen wordt besteed, maar dat deze niet evenredig over de betrokken medewerkers is verdeeld.

Publicatie van uitspraken

Het aantal publicaties is voor rechtbank Limburg in 2013 uitgekomen op 10%. Dit is 1% lager dan in 2012. De rechtbank Limburg heeft ook in 2013 de in het verleden vastgelegde criteria gehanteerd.

Mediation

De rechtbank Limburg heeft minder zaken doorverwezen (-1%) voor mediation dan gemiddeld bij de rechtbanken, mede doordat er weinig mediators werkzaam zijn in het arrondissement en justitiabelen de reisafstand als een probleem zien. Hierbij kan worden opgemerkt dat het percentage mediationpogingen dat positief is afgesloten (55%), gelijk is aan het landelijk gemiddelde.

Wrakingen

Het aantal ingediende wrakingsverzoeken van de rechtbank Limburg komt voor 2013 uit op 43. Dit is een stijging van 8 verzoeken ten opzichte van 2012 (+23%). Het aantal gegronde wrakingsverzoeken is in 2013 uitgekomen op 1. Het ging hierbij om de wraking van de voorzitter van een meervoudige kamer.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Rechtbank Limburg heeft 2,2% van de instroom in 2013 niet kunnen verwerken. Daar waar sprake is van een lagere uitstroom dan in de bestuursafspraken is opgenomen, wordt dit veroorzaakt door enerzijds een lagere instroom, anderzijds door de (verdere) uitvoering van het reorganisatieplan in verband met de fusie van de rechtbanken Roermond en Maastricht per 1 januari 2013 en de gevolgen daarvan voor de organisatie van het primaire rechtspraakproces. De reorganisatie heeft een zware wissel getrokken op de organisatie en haar medewerkers in tijd, overleg en ook motivatie. In 2013 was het op orde brengen en houden van de (elementaire) werkprocessen als centraal doel gesteld.

De in het verleden ontstane achterstand in Familiezaken-kanton (toezicht) is in 2013 deels weggewerkt door uitbreiding van capaciteit. De verwachting is dat in 2014 de gehele achterstand kan worden weggewerkt. De bovenmatige voorraad van Familiezaken van locatie Maastricht is in 2013 weggewerkt door uitvoering te geven aan een door een interne werkgroep opgesteld actieplan.

Gemiddelde zaakswaarte

Als gekeken wordt op het niveau van rechtbank Limburg lag voor alle product-groepen – met uitzondering van belastingrecht en kantonzaken – de gemiddelde zaakswaarte boven de afspraak. In de productgroep Belastingrecht en Kantonzaken werden verhoudingsgewijs meer lichtere zaken afgedaan dan verwacht als gevolg van een lager aanbod van zaken met een hogere zaakswaarte. Bij rechtbank Limburg was 69% van de zaken een kantonzaak, het hoogste percentage van alle rechtbanken. Het landelijk gemiddelde lag op 63%. Door de geringe gemiddelde zaakswaarte bij kanton uit zich dit in een lage gemiddelde zaakswaarte voor de rechtbank Limburg als geheel. De totale zaakswaarte komt hierdoor voor 2013 uit op 90%.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

In totaliteit komt de rechtbank Limburg uit op een productiviteit van 95%. Dat wil zeggen dat de financieringswaarde van de geleverde productie lager is dan de werkelijk gemaakte kosten.

Rechtbank Limburg realiseert in totaliteit een arbeidsproductiviteit van 98% ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Hier speelt de lagere verwerkingscapaciteit als gevolg van veel langdurig ziekteverzuim, de invoering van de HGK en het op orde brengen van de primaire werkprocessen een belangrijke rol.

Door een lagere gewogen productie dan afgesproken eindigde de rechtbank in 2013 met een negatief resultaat doordat de minderproductie niet gepaard ging met

evenredig lagere kosten. Door het in het verleden gevormde eigen vermogen kon dit negatief resultaat worden opgevangen en resteert voor 2014 een eigen vermogen van 1,1% van de gemiddelde omzet in de afgelopen drie jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij rechters en ondersteuning van respectievelijk 4,5% en 7,6% was hoger dan het ziekteverzuim in 2012 en ook hoger dan het landelijke gemiddelde in 2013. In 2013 zijn, meer dan normaal, personen langdurig ziek geweest. Het percentage kortdurend ziekteverzuim is echter relatief laag. Het langdurig verzuim was in alle gevallen niet werkgerelateerd.

In 2013 bestond 23% van het personeelsbestand van de rechtbank uit rechterlijke ambtenaren. Dat percentage is 1% hoger dan het landelijk gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw blijkt dat de rechtbank een relatief groot aandeel 50+-ers in dienst heeft (rechters 62%, ondersteuning 43%). De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden. In het kader van strategisch personeelsbeleid worden periodiek prognoses gemaakt, die mede als uitgangspunt dienen voor het personeelsbeleid in de komende jaren.

Kengetallen 2013

Rechtbank Midden-Nederland

Het eerste jaar van de rechtbank Midden-Nederland zit erop, de fusie tussen Utrecht en Lelystad is een feit. De Rechtbank Midden-Nederland zoekt de verbinding met de samenleving. Professionaliteit, professionele ruimte en professionele verantwoordelijkheid zijn kernbegrippen. En de rechtbank Midden-Nederland heeft de ambitie méér te zijn dan alleen de som van de oude rechtbanken.

De impact van zo'n fusie moet niet onderschat worden. Het tot stand brengen van de eerste begroting voor de rechtbank Midden-Nederland was complex vanwege de onzekerheden. Dit komt door de overheveling van de Gooi en Vechtstreek zaken van de rechtbank Amsterdam naar de rechtbank Midden-Nederland en de splitsing van rechtbank Zwolle-Lelystad naar de rechtbank Midden-Nederland en de rechtbank Overijssel. Desondanks hebben we de continuïteit van onze rechtspraak geborgd en dat is te danken aan de inzet van alle medewerkers. Binnen de rechtbank is volop aandacht besteed aan thema's zoals KEI, integriteit, procedurele rechtvaardigheid en intervisie. Daarnaast hebben we weer meegewerkt aan het televisieprogramma 'De Rechtbank' en zijn we op verschillende momenten de dialoog met de samenleving aangegaan.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Er is in 2013 geen klantwaarderingsonderzoek geweest.

Externe oriëntatie

Er is dit jaar een 'Meet the judge' bijeenkomst op locatie georganiseerd, namelijk in het stadhuis van Utrecht. De bijeenkomsten van 'Meet the judge' stellen bezoekers in staat vragen te stellen aan rechters. Tien rechters uit Utrecht ontvingen samen met de burgemeester van Utrecht en onze president bijna veertig burgers uit de stad. In drie rondes werden gesprekken gevoerd over de meest uiteenlopende onderwerpen die te maken hebben met het werk van rechters. Er werd gesproken over de opleiding tot rechter, de motivatie om rechter te worden, de dilemma's waar de rechter voor staat en de verschillen tussen straf-, familie-, civiel- en bestuursrecht. Ook hebben wij samen met de rechtbank Amsterdam meegewerkt aan de derde serie 'De rechtbank'. De serie is in het najaar van 2013 uitgezonden.

Door de verbinding met de samenleving te zoeken, krijgt de rechtbank ook inzicht in hoe onze bezoekers de rechtbank ervaren en hoe wij onze dienstverlening kunnen verbeteren.

Doorlooptijden van procedures

Strafrecht

Het doorlooptijdpercentage voor jeugdstrafzaken is onder de norm (realisatie 77%, norm 85%). De rechtbank heeft er alles aan gedaan om die zaken snel en goed af te doen, gelet op het grote belang voor jeugdigen om snel te interveniëren. Net als voorgaande jaren is voldoende zittingscapaciteit beschikbaar gesteld.

Opmerking: de cijfers geven geen volledig beeld omdat alleen de zaken gekoppeld aan rechtbank Midden-Nederland meegeteld zijn. Zaken die systeemtechnisch gekoppeld zijn aan rechtbank Overijssel maar behoren bij de rechtbank Midden-Nederland, zijn niet in de berekening van de doorlooptijden meegenomen.

Bestuur, belastingen en VK

De afgesproken doorlooptijden voor bestuurszaken zijn nagenoeg gehaald. Het percentage is flink verbeterd ten opzichte van vorig jaar. De effecten van de Nieuwe Zaaksbehandeling (NZB) zijn duidelijk merkbaar bij de doorlooptijden. Het aantal binnen één jaar afgeronde bodemzaken bestuur ging van 78% in 2012 naar 88% in 2013. Het verdwijnen van de oude voorraad zal leiden tot een verdere verbetering van de doorlooptijden. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat in de NZB-zaken aanhoudingen voor een (informele) bestuurlijke lus of voor nader onderzoek veelvuldig voorkomen. Die lus of nader onderzoek leidt tot verhoging van de doorlooptijden. Inmiddels bestaat echter wel het beeld dat sprake is van een stabilisatie van de doorlooptijden op een gemiddelde van zeven maanden. Dit is circa drie á vier maanden minder dan voor de NZB.

De doorlooptijdennorm van 90% voor belastingzaken en vreemdelingenzaken (bodem) is niet gehaald. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat nog steeds 'oude' voorraad wordt weggewerkt. Wel is er in vergelijking met 2012 een flinke verbetering te zien. Het percentage afgedane bodemzaken belasting ging van 66% in 2012 naar 72% in 2013. Het percentage bodemzaken vreemdelingenkamer is gestegen van 69% naar 83%.

Civiel recht

De normen van de doorlooptijdpercentages binnen civiel zijn niet allemaal gehaald. De realisatie van het doorlooptijdpercentage civiel handel met verweer is 82% (norm 90%). Dit is te verklaren doordat de zaken die nu, door de veranderde competentiegrens, onder Kanton vallen een snellere doorlooptijd hebben (95% van deze zaken wordt binnen één jaar afgedaan).

Het gerealiseerde doorlooptijdpercentage van faillissementszaken is 84%. Dit is een verbetering ten opzichte van het voorgaande jaar (79%). Vanaf 2009 zijn er maatregelen genomen om faillissementszaken sneller af te ronden. Een terugval in de doorlooptijden is vooral te zien in de maand augustus van vorig jaar. In deze maand zijn er twee clusters (beide van vier zaken) uitgestroomd die vóór 2011 zijn ingestroomd. Bij de handelsrekeningen zonder verweer is de realisatie nu 68%. Dit is een lichte verslechtering ten opzichte van vorig jaar (72%). Vooral in de maand juni is er een aanzienlijke dip te zien. Dit kan veroorzaakt worden doordat er een bezettingsprobleem (blokdagen in mei en ziekte) is geweest.

Kantonrecht

Bij kantonzaken is de doorlooptijdennorm van geregelde arbeidsontbindingen niet gehaald (realisatie 81%). Vooral in het eerste halfjaar is er een langere doorlooptijd te zien (realisatie eerste halfjaar 79%). De doorlooptijd is in de tweede helft van het jaar verbeterd naar een doorlooptijd van 83%. Ook is voor handelsrekeningen niet-arbeidszaken (realisatie 87%, norm 95%) de norm niet gehaald. Dit kan veroorzaakt zijn door een piek in de instroom en doordat er bezettingsproblemen zijn geweest.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Het gerealiseerde percentage is 77%. Dit is ruim boven de norm (50%).

Permanente educatie

Permanente educatie vindt de rechtbank van groot belang. Hier wordt invulling aan gegeven door cursussen bij o.a. de SSR, maar ook heeft iedere afdeling een uitgebreid incompany-aanbod. Hierdoor is regelmatige scholing steeds meer onderdeel

van het gewone werkproces van medewerkers geworden. Toch is de norm niet gehaald. Hier zijn verschillende oorzaken voor. Uit analyse blijkt dat het voor medewerkers die zwangerschapsverlof of ouderschapsverlof hebben gehad, moeilijk is om de norm te halen. Verder blijkt dat voor een aantal medewerkers, die langdurig binnen een afdeling werkzaam zijn, het moeilijk is om geschikte cursussen te vinden naast het incompany aanbod. Hierdoor halen zij de norm niet.

Klachten en wrakingen

Van de 48 wrakingen is geen enkel verzoek gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Strafrecht

De uitstroom van de strafzaken is achtergebleven op de instroom door een hoog aanhoudingspercentage. Tevens is de begroting niet gehaald door een lagere aanlevering vanuit het Openbaar Ministerie dan afgesproken.

Bestuur, belastingen en VK

Bij de productgroepen bestuur en belasting zijn minder zaken uitgestroomd dan begroot. Ook blijft de uitstroom achter op de instroom. Dit is vooral veroorzaakt door een te lage personeelsbezetting. Hierdoor zijn de resultaatafspraken uit het jaarplan, in combinatie met de afspraak om de rechtbank Rotterdam te ondersteunen, niet volledig gehaald. Dit veroorzaakt een stijging in de werkvoorraad. Als gevolg van de HGK wordt vanuit één locatie (Utrecht) gereisd naar de zittingsplaatsen Amersfoort, Almere en Lelystad. Tezamen met het reizen naar Rotterdam is de juridische bezetting per week flink wat werktijd kwijt aan reizen.

Voor de productgroep VK is er minder uitgestroomd dan begroot. Dit is voornamelijk te wijten aan een aanzienlijk lagere instroom dan verwacht was.

Kantonrecht

De instroom van kantonfamiliezaken is beduidend hoger dan de uitstroom. Dit wordt veroorzaakt door een toename van schuldenbewinden. Deze toename is met name op de locatie Lelystad groter geweest dan begroot. In Lelystad was niet alleen sprake van autonome groei, maar ook van aanwas door de toevoeging van de Gooi en Vechtstreekzaken. De uitstroom blijft door hardnekkige personele bezettingsproblemen achter bij de begroting.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit (97%) van de rechtbank Midden-Nederland is iets hoger dan het landelijk gemiddelde (96%). De kosten van de afdeling bestuur worden verhoudingsgewijs over de productgroepen bestuur, VK en belastingen verdeeld. Bij VK is hierdoor een lage productiviteit te zien. Ook wordt dit veroorzaakt door een 50% lagere instroom van bewaringszaken dan afgesproken.

De rechtbank Midden-Nederland sluit het jaar 2013 af met een positief resultaat.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim is voor RA en GA beiden boven de respectievelijk 3 en 5% (3,6% en 5,3%). Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde. Het relatief hoge percentage wordt vooral veroorzaakt door langdurig verzuim. 61% van het gemiddelde ziekteverzuimpercentage wordt bepaald door medewerkers die 43 tot 365 dagen ziek zijn.

Kengetallen 2013

Rechtbank Noord-Holland

Algemeen

De rechtbank heeft in 2013 2,5% minder zaken afgedaan dan afgesproken. Door een strakke sturing op de kosten is het gelukt het negatieve financiële resultaat zeer beperkt te houden.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. De rechtbank scoorde voor wat betreft de rechtzoekenden op alle punten op of boven het landelijk gemiddelde. De gemiddelde tevredenheid kwam uit op 84% bij Alkmaar en 86% bij de rechtbank Haarlem. De professionals waren met een score van respectievelijk 74% en 72% iets minder tevreden.

In 2013 zijn binnen alle secties locatie-overstijgende overleggen met de balie en andere ketenpartners gehouden.

De resultaten uit het project Decor en Decorum hebben ertoe geleid dat klantgerichtheid voor 2014 in het jaarplan als speerpunt van de afdeling Bedrijfsvoering is opgenomen.

In 2013 is een bijdrage geleverd aan meer aandacht voor het slachtoffer door de modelregeling inzake passend verblijf slachtoffers te implementeren en op meerdere wijzen aandacht te besteden aan de positie van het slachtoffer.

Doorlooptijden van procedures

Na de competentiegrens wijziging zijn de zwaardere zaken in Civiel handel achtergebleven. Doordat de relatief eenvoudige zaken, met een gemiddeld veel kortere doorlooptijd, niet meer bij handel worden gedaan, ondervindt de doorlooptijd in handelszaken met verweer een opstuwende druk. Daarnaast stromen in deze categorie ook de nevenverzoeken verdeling gemeenschap uit. Mede als gevolg van het procesrecht dat in deze zaken van toepassing is, is beheersing van de doorlooptijd in het proces minder eenvoudig dan bij dagvaardingszaken het geval is.

In 2014 is binnen de sectie Handel en Insolventies een project gestart dat, in eerste instantie, de gemiddelde vonnistermijn moet terug dringen naar 8 weken (in plaats

van 12 weken). Vervolgens zal worden gekeken naar andere termijnen, zoals bijvoorbeeld de tijd tussen zittingsrijp zijn van de zaak en de zitting.

Voor de verstekzaken (handelszaken zonder verweer) geldt dat de rechter soms nog nadere stukken nodig heeft. Daarvoor wordt een tussenvonnis gewezen en kan de eisende partij bij akte de ontbrekende stukken aanleveren. Ook komt voor dat de dagvaarding een gebrek kent. De eisende partij krijgt dan de mogelijkheid een herstelexploijt uit te brengen. De doorlooptijd wordt echter gemeten vanaf de aanbrenghdatum van de eerste dagvaarding.

Bij de verzoekschriftenprocedure handelszaken (inclusief insolventierekosten) staan de doorlooptijden onder druk door de toegenomen verzoeken moratorium voor 6 maanden. Na toekennen van het verzoek blijft het verzoek tot toelating tot de WSNP voor 6 maanden, hangende de termijn van het moratorium, onbehandeld. Na 6 maanden zal het verzoek WSNP alsnog moeten worden behandeld. Met aanschrijven van betrokkenen, over het al dan niet doorzetten van het verzoek, en het op zitting plaatsen is dan vervolgens weer enige tijd gemoeid.

Voor 2014 is een strakkere controle op dit soort situaties afgesproken. Naar verwachting zal de tijd die na ommekomst van de termijn van het moratorium nodig is voor de behandeling van het WSNP verzoek, worden verkort.

Bij Civiele Familiezaken bleef de doorlooptijd bij gezamenlijke scheidingsverzoeken achter bij de norm. Er worden aanpassingen in het proces doorgevoerd. Daarnaast zijn bij F&J op tijdelijke basis extra juridische medewerkers aangesteld. In Bestuurs- en Belastingzaken is veel voorraad weggewerkt. Dit heeft in 2013 een negatief effect gehad op de doorlooptijdscijfers, maar moet in 2014 leiden tot een verbetering in de doorlooptijden.

De sectie Straf heeft nagenoeg aan alle normen voldaan.

In Kantonzaken is er een voorraad “oude” luchtvaartzaken uitgestroomd, wat zijn effect heeft gehad op de doorlooptijdscijfers. Nu deze voorraad vrijwel is teruggebracht tot de ijzeren voorraad, zullen de doorlooptijden in 2014 rondom de norm liggen. Verder is er een verdubbeling van de instroom van Mulderzaken geweest.

Deze instroomtoename is deels bijgehouden door extra capaciteit in te zetten op Mulderzittingen. Verwacht wordt dat medio 2014 de ontstane voorraad is weggevoerd.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De rechtbank Noord-Holland heeft net als in 2012 totaal 82% van de zaken volgens Promis afgehandeld (norm = 50%).

Aandeel MK-zaken

De rechtbank Noord Holland heeft in alle sectoren voldaan aan de landelijke MK-norm.

Permanente educatie

Van de rechters heeft 72,5% en van de juridische ondersteuners heeft 59% de norm voor permanente educatie (gemiddeld 30 uur per jaar over de afgelopen 3 jaar) gehaald. De rechters hebben in 2013 gemiddeld 40,7 uur en de juridische medewerkers gemiddeld 32,8 uur aan PE besteed. Ten opzichte van 2012 zijn de PE-resultaten sterk verbeterd (toen RA:68% en GA 49%). De normen worden nog niet gehaald. Dit heeft verschillende oorzaken. Voor juridische medewerkers die lang in dezelfde sectie werken, is er weinig aanbod. Maatwerktrajecten zijn in dergelijke gevallen vaak erg kostbaar. In een aantal gevallen is de norm niet gehaald door het lage aantal behaalde PE-uren in 2011 (toen bij de rechtbank Haarlem bezuinigd is op opleidingen). Voor 2014 is in het jaarplan opgenomen dat met de medewerkers die de norm niet halen een plan van aanpak wordt opgesteld.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De rechtbank heeft in 2013 totaal 97,5% (was in 2012 totaal 93%) van de gemaakte afspraak in productieaantallen gehaald. De productie ten opzichte van de instroom bedroeg 98,6% (was in 2012 totaal 95%).

De productieafspraken voor de productgroep Civiel is in aantallen (101,1%) gehaald en in gewogen productie net niet gehaald (98,9%). In de handelszaken bleef de instroom dagvaardingszaken achter bij de verwachting. In de verdelingszaken was er wel een hogere instroom, maar door de langere doorlooptijd bij die zaken, bleef de uitstroom van die zaken achter. De instroom insolventiezaken was hoger dan verwacht; dit heeft geleid tot een hoger aantal uitgesproken insolventies. In de familiezaken lag de instroom hoger dan verwacht. Qua productie is die instroom bijgehouden en is zelfs iets op de voorraad ingelopen. Ten opzichte van de

bestuursafspraken zijn vooral meer scheidingszaken uitgestroomd. In de beslissingen president/Civiel algemeen zijn minder zaken uitgestroomd dan was afgesproken. Dit komt vooral door een lager aantal presidentsrekeningen.

De productieafspraken voor de productgroep Bestuur is in aantallen (93,8%) en in gewogen productie (90,3%) niet gehaald. Binnen de productgroep Bestuur lag de instroom hoger dan verwacht. Qua productie is de instroom bijgehouden en is voorraad weggevoerd. In de bestuursafspraken was echter rekening gehouden met het verder wegwerken van de voorraden. De voorraad weg te werken zaken lag in Alkmaar. In Haarlem was er in een aantal zaaksoorten juist te weinig voorraad. De capaciteit in Alkmaar was vooral bij de rechters onvoldoende om de voorraden weg te werken. In Haarlem was er onvoldoende capaciteit bij de juridische ondersteuning om de afspraak Varia/ex Arobzaken te halen. In het eerste deel van het jaar is het onvoldoende gelukt om de capaciteit van het totale team Bestuursrecht/VK daar in te zetten waar nodig was. Vanaf het voorjaar 2013 is er over en weer ingesprongen en zijn vooral door Haarlemse griffiers en rechters veel zittingen in Alkmaar gedaan, wat in de tweede helft van het jaar heeft geleid tot een forse afname van de voorraad zaken in Alkmaar. In de tweede helft van het jaar zijn maatregelen genomen, die in 2014 voor een beter resultaat moeten zorgen. Bij Vreemdelingenzaken is op basis van de door het Ministerie van Veiligheid en Justitie opgestelde instroomprognose een productieafspraken gemaakt. De gerealiseerde instroom lag fors lager (-32%). Ten opzichte van de instroom zijn 7% meer zaken uitgestroomd dan ingestroomd.

Voor de productgroep Belasting is de afspraak in aantallen (112,2%) wel gehaald, maar in gewogen productie (97,3%) net niet gehaald. De instroom van zaken lag fors hoger dan verwacht. De hogere instroom is qua uitstroom bijgehouden en er is daarnaast voorraad weggevoerd. Dat de gewogen productie niet gehaald is komt vooral omdat de zaken in lichtere zaak categorieën uitstroonden en er minder MK-zaken zijn gedaan omdat er te weinig MK-waardige zaken waren.

De productieafspraken voor de productgroep Straf is in aantallen (94,8%) en in gewogen productie gehaald (91,9%) niet gehaald. Vanaf het begin van 2013 leverde het OM minder zaken aan dan was afgesproken. Hierdoor moesten in de eerste helft van 2013 meerdere zittingen geschrapt worden. Vrijwel alle megazittingen waren pas zittingsrijp in de tweede helft van het jaar, waardoor deze niet eerder gepland konden worden. Doordat deze megazaken pas in de tweede helft van het jaar behandeld konden worden, en door het wegvallen van 2 ervaren

MK-voorzitters bleef er in die periode onvoldoende capaciteit over voor de reguliere strafzittingen. Daarbij kwam dat er veel MK-zaken op de zitting moesten worden aangehouden omdat dossiers niet compleet waren als gevolg van organisatorische problemen bij het OM.

In de productgroep megazaken is 95% van het aantal afgesproken uren gerealiseerd. Doordat er voor de rechtbank Amsterdam mega-uren zijn gemaakt zijn er in feite (iets) meer mega-uren gerealiseerd dan gepland.

De productieafspraken voor de productgroep Kanton is in aantallen (97,4%) en gewogen productie (94,8%) niet gehaald. Bij de “reguliere” Kantonzaken bleef vooral de productie handelszaken en overtredingen achter bij de productieafspraken. Bij de handelszaken lag de instroom fors lager dan verwacht (-23%). De instroom bij de Mulderzaken lag in 2013 twee keer zo hoog als verwacht. Vanuit het OM kon niet worden aangegeven of de instroomstijging van incidenteel was of meer structureel. Toen de instroomstijging structureel bleek is extra capaciteit ingezet op Mulderzittingen. De instroomstijging kon daardoor deels worden opgelost. De voorraad die desondanks is ontstaan wordt naar verwachting in 2014 weggewerkt.

Gemiddelde zaakswaarte

De gemiddelde zaakswaarte bij Civiel, Bestuur, VK en Kanton is relatief hoog. In deze productgroepen wordt een groter aandeel aan zwaardere zaakstypen (binnen de zaaksgroep) afgedaan dan gemiddeld in Nederland.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

Het financiële eindresultaat van de rechtbank Noord-Holland was in 2013 nagenoeg nihil.

De rechtbank heeft een positief resultaat behaald op de kosten en een negatief resultaat op de meer/minderopbrengst. Het kostenresultaat komt door lagere personele- en exploitatiekosten en lagere rente- en afschrijvingskosten dan begroot. De lagere kosten, samen met de extra verkregen bijdragen, waren nagenoeg voldoende om de afrekening wegens minderproductie te dekken. Het eigen vermogen blijft hierdoor vrijwel ongewijzigd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim RA bedroeg in 2013 totaal 2,3% (in 2012 totaal 3,3%) en van GA 4,4% (was 5,2% in 2012).

Het aandeel rechters is 24% van het totale personeelsbestand. Het percentage vrouwen ligt zowel bij de rechters als bij het ondersteunende personeel rond de 70%. Dit is iets hoger dan het landelijk gemiddelde.

In vergelijking tot alle gerechten kent de rechtbank Noord-Holland een relatief jong rechtersbestand; 48% van de rechters is 50 jaar of ouder. Landelijk ligt dit percentage op 51%.

Kengetallen 2013

Rechtbank Noord Nederland

Het jaar 2013 kan worden gekenmerkt als een ingewikkeld overgangsjaar. Ondanks alle voorbereidingen blijkt de vorming van één rechtbank Noord-Nederland een complex vraagstuk. Voor medewerkers heeft het jaar in meer of mindere mate wijzigingen met zich meegebracht. De tijd die medewerkers aan het fusieproces hebben besteed kon niet worden besteed aan het primair proces. De instroom was lager dan voorzien en afdelingen hebben minder zaken afgedaan dan gepland. Het jaar is afgesloten met een negatief financieel resultaat. Het verlies kon worden opgevangen door het eigen vermogen.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

In dit verband wordt verwezen naar de analyse die in 2011 is opgemaakt op basis van de resultaten uit het KWO. Deze analyse is nog steeds actueel.

Doorlooptijden van procedures

Iets meer dan de helft van de meetbare doorlooptijden is gerealiseerd binnen de bandbreedte van de landelijk norm. Uitzonderingen daarop zijn binnen de afdeling bestuursrecht de bodemzaken vreemdelingen en de bodemzaken belasting, zowel lokale- als rijksbelastingzaken. Voor de bodemzaken vreemdelingen geldt dat deze realisatie wel ruim boven het landelijk gemiddelde ligt en ook dat de in 2012 ingezette verbetering van de doorlooptijd zich in 2013 voortzet. Verder is binnen de afdeling prioriteit gegeven aan de behandeling van rijksbelastingzaken. Alhoewel de realisatie nog onder de norm ligt, is een duidelijke verbetering ten opzichte van voorgaande jaren zichtbaar. De gekozen prioritering heeft echter wel zijn weerslag op de gerealiseerde doorlooptijd van lokale belastingzaken, die een dalende trend volgt en daarmee behoorlijk onder zowel de norm als het landelijk gemiddelde uitkomt.

Bij de afdeling privaatrecht zijn de doorlooptijden voor handelszaken bij de productgroep civiel niet gehaald. Ten gevolge van de competentiegrenswijziging zijn de 'zwaardere' handelszaken overgebleven. Deze zaken zijn bewerkelijker en vragen meer aandacht en tijd. De doorlooptijden voor handelszaken binnen de productgroep kanton zijn wel gehaald, twee zelfs ruimschoots. De afdeling bekijkt

of afstemming van personele inzet kan bijdragen aan het meer in balans brengen van de realisatie van deze doorlooptijden. Wel geldt voor alle doorlooptijden voor handelszaken dat deze rond de landelijke gemiddelden scoren.

De doorlooptijd voor beëindigde faillissementen kent een stabiel verloop door de jaren heen, deze voldoet niet aan de norm maar is eveneens conform het landelijk gemiddelde. Verbetering heeft daarin afgelopen jaar niet kunnen optreden door een toename van de instroom.

De doorlooptijd voor geregelde arbeidsontbindingen bleef achter ten opzichte van de norm. Om de oorzaak hiervan te achterhalen zal een nadere analyse worden uitgevoerd. Handelsrekeningen niet-arbeidszaken en Mulderzaken kenden in 2013 eveneens een langere doorlooptijd dan voorgaande jaren. Voor Mulderzaken ligt de toename van het aantal zaken hieraan ten grondslag. Overigens kent de rechtbank hier nog wel een beter resultaat dan het landelijke gemiddelde, al werd de norm niet gehaald.

Binnen de productgroep familie blijven scheidingszaken op gemeenschappelijk verzoek en eerste verzoeken OTS weliswaar licht achter ten opzichte van de norm maar deze scoren nog boven de landelijke gemiddelden.

De afdeling strafrecht heeft de doorlooptijden voor meervoudige strafzaken, politierechterzaken, jeugdzaken en raadmaterzaken m.b.t. voorlopige hechtenis niet conform de norm kunnen realiseren. Er zijn voldoende zittingen aangeboden om zaken tijdig te kunnen aanbrengen. Door technische problemen stromen een aantal PR en MK zaken niet uit. In overleg met het Openbaar Ministerie wordt gewerkt aan een oplossing om deze zaken zo spoedig mogelijk te laten uitstromen.

In 2013 nam bij twee locaties het aantal raadmaterzaken dat binnen de normtijd werd afgehandeld af. Dat blijkt het gevolg van de registratie bij het OM en niet van een werkelijke toename van de duur. Er vindt overleg plaats met het OM in Noord Nederland over de registratie van deze zaken.

Permanente educatie

Zowel het percentage rechterlijke ambtenaren dat voldeed aan de PE-normering als het percentage juridisch ondersteunend personeel dat daaraan voldeed, laat een stijgende trend zien en is aanmerkelijk hoger dan de landelijke gemiddelden. De norm is nog niet gerealiseerd maar de meer gestructureerde opleidingsaanpak – sinds een aantal jaren is het BONG (bureau opleidingen noordelijke gerechten) hierin actief – werpt duidelijk haar vruchten af, de verwachting is dan ook dat de driejarige PE-normering gerealiseerd zal worden.

Mediation

Het aantal verwijzingen naar mediation ligt met 5 promille onder het landelijke gemiddelde (7 promille), het percentage mediationpogingen dat is afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming ligt ruim boven het landelijke gemiddelde. Dit betekent dat de rechtbank Noord Nederland een relatief hoog slagingspercentage kent. De veronderstelling is dan ook dat, door scherpere selectie, het aantal verwijzingen lager ligt maar het slagingspercentage hoger.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Binnen bestuursrecht, belastingrecht en strafrecht is een relatief lage productie ten opzichte van de instroom te zien. Binnen de afdeling bestuursrecht komt dit vooral door een tekort aan rechters (belastingrecht) en een relatief hoge instroom (algemene kamer).

De afdeling strafrecht heeft door diverse oorzaken minder kanton-, raadkamer- en MK-zaken afgedaan.

De vreemdelingenkamer heeft door een fors lagere instroom niet aan de bestuursafpraak kunnen voldoen. In principe geldt dat de instroom gelijk is aan de uitstroom. De instroom is met ruim 35% achtergebleven, een beeld dat ook landelijk te zien is.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De kostenproductiviteit van de rechtbank was lager dan 100% en het landelijk gemiddelde. Het fusieproces heeft van medewerkers extra inspanning geëist. Het minderwerk voortvloeiend uit een lagere productie kon niet volledig gecompenseerd worden door lagere kosten. Het jaar is mede daardoor afgesloten met een negatief resultaat. Daarnaast heeft de rechtbank aan de voorzieningen voor reorganisatiekosten en kosten van post-actieven een significant bedrag moeten toevoegen. Het eigen vermogen van de rechtbank is hierdoor gedaald naar 1,8% van het gemiddelde opbrengst.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het percentage ziekteverzuim GA is hoger dan 5%. In 2013 zijn relatief meer personen langdurig ziek geweest.

Uit de leeftijdsopbouw van ondersteunend personeel is op te maken, dat de rechtbank Noord Nederland verhoudingsgewijs een groot aandeel 60+-ers in dienst heeft in vergelijking met de andere rechtbanken. De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensioering kan leiden.

Kengetallen 2013

Rechtbank Oost-Brabant

In 2013 is ongeveer 6 procent meer zaken ingestroomd dan in 2012. Dit percentage geldt ook voor de uitstroom. De voorraad zaken is daarmee niet noemenswaardig gewijzigd. In 2013 is een positief financieel resultaat gehaald. Het ziekteverzuim is licht gedaald ten opzichte van 2012.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Uit het meest recente klantwaarderingsonderzoek komt naar voren dat bij beide onderzoeksgroepen, justitiabelen en professionals, de scores in vrijwel alle categorieën hoger uitkomen dan het landelijk gemiddelde. De score voor de duur/de doorlooptijd van de procedure is wat lager dan de landelijke uitkomsten. Binnen de rechtbank wordt aandacht besteed aan het verbeteren van de doorlooptijden. De verbeteringen zullen pas op termijn in deze onderzoeken tot uiting komen.

Doorlooptijden van procedures

Niet alle doorlooptijdnormen zijn in 2013 gehaald. Het schone van de zogenaamde parkeerrol heeft in 2013 éénmalig de doorlooptijden van Civiele Handelszaken fors doen toenemen. Bij andere rechtsgebieden was er sprake van capaciteitsproblemen en piekbelasting. Een fout in het primair processysteem IRIS zorgde voor een onjuiste, te hoge berekening van doorlooptijden in een deel van de Kanton Handelsrekeningen. Ook is het voorgekomen dat een doorlooptijdnorm niet kan worden gehaald door problemen bij een ketenpartner. Met de ketenpartner wordt gezocht naar een oplossing. De rechtbank streeft er naar om in 2014 wel alle normen te halen.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De landelijke norm is vastgesteld op 50%. Ruim de helft (57%) van de MK-zaken is afgedaan volgens Promis. En daarmee wordt de norm ruimschoots gehaald.

Aandeel MK-zaken

De normen voor MK afdoeningen worden met uitzondering van bestuurszaken niet gehaald. Bij Strafrecht is de afwijking beperkt: 13% in plaats van de norm van

15%. Voor de overige productgroepen geldt dat de voorkeur wordt gegeven aan het enkelvoudig afdoen van zaken als zaken niet MK-waardig zijn.

Permanente educatie

De normen voor permanente educatie worden zowel voor rechterlijke ambtenaren als voor juridische ondersteuners niet gehaald. Hiervoor is een aantal oorzaken aan te wijzen. Het meetsysteem telt niet alle cursussen. Daarnaast zijn in bepaalde rechtsgebieden, zoals strafrecht, alle beschikbare cursussen al gevolgd. Collega's die met pensioen gaan volgen in de jaren vóór hun pensionering veelal minder cursussen. Ook speelt een rol dat de cursusorganisaties in de tweede helft van het jaar cursussen annuleren. Dat is bijna niet in te halen. Overigens betekent het achterblijven bij de norm (90 uur in drie jaar) niet dat medewerkers in 2013 niets aan permanente educatie hebben gedaan. Immers: 89 cursussen of minder in drie jaar betekent dat de norm alleen in 2013 niet is gehaald.

Publicatie van uitspraken

Het aandeel gepubliceerde uitspraken is in 2013 ten opzichte van een jaar eerder iets afgenomen. Desondanks is het aantal op Rechtspraak.nl geplaatste uitspraken, uitgedrukt in een percentage, voor het eerst een fractie hoger dan het landelijke gemiddelde. In 2014 wordt naar verwachting een toename gerealiseerd van het aantal publicaties.

Mediation

Het aandeel zaken waarin mediation heeft plaatsgevonden is in 2013, ten opzichte van 2012, stabiel gebleven. Het percentage waarin (gedeeltelijke) overeenstemming is bereikt, is licht toegenomen. Allebei de scores komen iets beneden het landelijk gemiddelde uit.

Klachten en wrakingen

Het aantal wrakingsverzoeken is in 2013 ten opzichte van het jaar ervoor gedaald tot 27. Er is geen wraking gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Wat betreft het productie aantal versus de instroom: voor de rechtsgebieden kanton, strafrecht en civiel recht geldt dat de productie kleiner was dan de instroom.

Bij de rechtsgebieden vreemdelingszaken en belastingzaken was de bestuursafpraak groter dan de instroom. Voor bestuurszaken is het productieaantal in relatie tot de instroom 100%. Gemiddeld komt de rechtbank Oost Brabant hierbij uit op 98%. Dat is één procentpunt meer dan het landelijke gemiddelde.

De productie versus de (bestuursafpraak)afpraak: gemiddeld 100%. Lager dan dit gemiddelde bij civiele zaken, strafrecht en vreemdelingszaken. Hoger dan dit gemiddelde bij bestuurszaken, belastingzaken en kantonzaken.

Gemiddelde zaakswaarte

Het totaal van de relatieve zaakswaarte bedraagt 105%. Dit percentage is identiek aan 2012.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit bedraagt 96% (in 2012: 98%) en is daarmee in lijn met het landelijk gemiddelde (96%). Het percentage van Strafrecht is gedaald naar 80% en ligt daarmee iets onder het landelijk gemiddelde. Eén van de oorzaken van de daling is dat de strafzaken steeds complexer worden. Het percentage voor Bestuursrecht is gestegen naar 146%. Dat komt grotendeels door de instroom van een aanzienlijk aantal clusterzaken. Daarnaast is door toepassing van een verbeterde fte-sleutel binnen het rechtsgebied Bestuursrecht de productiviteit gestegen bij Bestuurszaken en gedaald bij vreemdelingszaken (72% in 2013).

Het positieve resultaat in 2013 was het gevolg van minderwerk dat gecompenseerd is met een daling van de formatiekosten en lagere exploitatiekosten dan begroot.

De rechtbank is terughoudend geweest met het aantrekken van nieuw (vast) personeel. Hierdoor is de rechtbank beter in staat om te reageren op veranderingen.

Met het positieve resultaat over 2013 van 1% van de omzet scoort de rechtbank Oost-Brabant boven het gemiddelde. Omdat vorig jaar de 3%-vermogensgrens al was bereikt, zal ons eigen vermogen verder worden afgeroomd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

In 2013 is het ziekteverzuim van de rechters ten opzichte van een jaar eerder met 0,1%-punt gedaald tot 3,1%. Het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel is eveneens gedaald en bedraagt 5,6%; een daling van 0,4%-punt ten opzichte van 2012.

De rechtbank heeft in 2013 een groter aandeel vijftig plussers in dienst in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Mede in het kader van een gezonde leeftijdsopbouw heeft de rechtbank het instrument strategische personeelsplanning geïntroduceerd. Dit instrument wordt in de komende jaren doorontwikkeld en geborgd in de reguliere processen.

Het percentage vrouwen is voor zowel rechters (55%) als voor gerechtsambtenaren (69%) gelijk gebleven aan afgelopen jaar. Het percentage vrouwelijke rechters ligt iets onder het landelijk gemiddelde van 59%.

Kengetallen 2013

Rechtbank Overijssel

In 2013 heeft de rechtbank Overijssel meer zaken afgehandeld dan de met de Raad voor de Rechtspraak overeengekomen. Dit komt voornamelijk door de hoge instroom van civiele zaken en kantonzaken.

De rechtbank heeft het jaar afgesloten met een positief saldo.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen zeer te spreken zijn over de dienstverlening van de, destijds nog, 4 afzonderlijke rechtbanklocaties (te weten Almelo, Deventer, Enschede en Zwolle-Lelystad). Op diverse onderdelen wordt een waardering behaald die vrijwel alle hoger zijn dan het landelijk gemiddelde.

Privacy in de wachtruimte, tijdigheid van aanvang van zittingen, en telefonische bereikbaarheid bleken punten te zijn waar verbetering gewenst was. Inmiddels zijn maatregelen genomen die als doel hebben om de klanttevredenheid op deze punten te vergroten. De meest zichtbare maatregelen zijn gebouwelijke aanpassingen (privacy in de wachtruimte) en een bezetting op de griffies tot minimaal 17:00 uur.

Doorlooptijden van procedures

Bij de meeste van de gehanteerde zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden binnen de norm voor 2013.

Uitzonderingen hierop zijn enkele zaakscategorieën met een langere doorlooptijd. Zo is als gevolg van de kredietcrisis het aantal faillissementen toegenomen.

Daarbij is prioriteit gegeven aan het afhandelen van binnenkomende faillissementsverzoeken in plaats van de beëindiging van bestaande faillissementen.

Halverwege 2011 is de competentiegrens gewijzigd tussen civiele – en kantonzaken, waardoor meer zaken bij de kantonrechter aanhangig kunnen worden gemaakt. Hierdoor zijn de minder complexe zaken bij de civiele rechter verdwenen en afgedaan door de kantonrechter. Per saldo dus een verzwaring van de zaken bij de civiele rechter. Deze verschuiving van zaakszwaarte zien we terugkomen in de gemiddelde doorlooptijden.

In 2012 is begonnen met De Nieuwe Zaaksbehandeling (Bestuursrecht) waarbij, onder andere, procedures sneller op zitting worden gebracht. Doel is hiermee de

proceduretijd te verkorten. De eerste resultaten hiervan zijn in 2013 zichtbaar.

Bij strafrechtzaken hebben meervoudige strafzaken langere doorlooptijden vanwege het aantal aanhoudingen en is de duur van het planning van de aangehouden zaken een knelpunt. Door middel van een studie aan de hand van lean six sigma wordt geanalyseerd op welke wijze dit proces kan worden verbeterd. Andere factoren die een negatief effect hadden op de doorlooptijd waren de reorganisatie bij het OM en de invoering van de OM-afdoening. Met name de OM-afdoening zorgde er voor dat de gemiddelde zaakszwaarte van zaken bij de Politierechter en de Kinderrechter is toegenomen.

De rechtbank Overijssel blijft in 2014 streven naar het verkorten van de doorlooptijden.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Een Promisuitspraak is een uitspraak van de strafrechter, waarin de beslissing in duidelijk Nederlands en op een begrijpelijke manier gemotiveerd wordt. Binnen de rechtbank Overijssel is dit een belangrijk item en wordt deze norm van 50% dan ook gehaald.

Aandeel MK-zaken

Het MK-percentages betreft de verhouding tussen het aantal MK-zaken en het totaal aantal zaken MK en EK. Als het aantal EK-zaken afneemt zal het MK-percentages toenemen. Zo is bij strafrecht zichtbaar dat met name het aantal EK-zaken afneemt als gevolg van de OM-beschikking. Hier wordt dan ook voldaan aan de norm van 15%.

Bij civiel en de vreemdelingenkamer is vooral het gebrek aan MK-waardige zaken de reden dat niet wordt voldaan aan de norm van respectievelijk 10% en 5%.

Er is geen sprake van het achterblijven van kwaliteit door een lager MK-aandeel.

Permanente educatie

Met name voor de ervaren rechters en juridisch medewerkers is het cursusaanbod van de SSR niet meer toereikend. Om in deze lacune te voorzien is het aanbod van

interne opleidingen en aanverwante trainingen (zoals lezingen) uitgebreid. In de meeste gevallen zijn annuleringen en (langdurig) ziekte oorzaak van het niet-behalen van de afspraak.

Publicatie van uitspraken

Er is sprake van een relatief hoog promillage gepubliceerde uitspraken.

Mediation

Het aantal doorverwijzingen naar mediation lag met 10 promille boven het landelijk gemiddelde. De rechtbank deed het goed als we kijken naar het percentage (gedeeltelijke) overeenstemming: in 60% van de doorverwezen zaken werd (gedeeltelijk) overeenstemming bereikt tegenover een landelijk gemiddelde van 55%.

Klachten en wrakingen

Het aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken is met nul lager dan de afgelopen jaren. In 2012 werden 2 wrakingsverzoeken gehonoreerd en in 2011 waren dit er nog 5.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Bij de sector Bestuursrecht is – mede- ten gevolge van een teruglopende instroom de werkvoorraad verminderd.

De werkvoorraad kantonzaken is opgelopen, omdat de instroom van voornamelijk mulderzaken en bewindzaken fors is toegenomen. De rechtbank heeft deze toename van instroom in 2013 niet volledig weg kunnen werken.

Bij de meeste sectoren, behalve vreemdelingenzaken en strafzaken was het aantal uitgestroomde zaken hoger dan de bestuursafpraak.

Bij de Vreemdelingenkamer is er landelijk sprake van een lage instroom. Het terugdringen van de voorraad heeft de productie nog enigszins kunnen compenseren. Bij strafzaken is capaciteit verloren gegaan door slecht gevulde zittingen en omdat het OM het convenant niet is nagekomen.

Gemiddelde zaakswaarte

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag voor de rechtbank 3% onder het landelijk gemiddelde. Bestuursrecht en strafrecht realiseren een hogere gemiddelde zaakswaarte dan gemiddeld. Voor bestuursrecht wordt dit veroorzaakt door het hogere aantal MK zaken. Voor strafrecht geldt hier ook het hoge aantal MK zaken

bij een achterblijvende productie EK zaken. Dat toch een lagere gemiddelde zaakswaarte dan landelijk wordt gerealiseerd komt onder andere door de zogeheten e-court zaken die alleen bij rechtbank Overijssel worden aangebracht.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De productiviteit per fte lag met 103% bij het gerecht boven het landelijk gemiddelde van 100%. Dit beeld is gelijk aan het beeld van de afgelopen jaren toen de productiviteit ook hoger was dan het landelijk gemiddelde.

De kostenproductiviteit van de rechtbank ligt onder het landelijk gemiddelde. Dit wordt voornamelijk door de stafsector veroorzaakt. Aan de strafsector zijn extra middelen beschikbaar gesteld om deze toekomstbestendig te maken zodat de zaken van het Landelijk en Functioneel Parket kwalitatief goed kunnen worden afgedaan. Door een financieel klein positief resultaat groeide het eigen vermogen tot 2,1% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij rechters en ondersteuning was lager dan het landelijke gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de rechtbank een relatief groot aandeel 50+-ers in dienst heeft in vergelijking met de andere rechtbanken. De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden. De rechtbank is in het kader van strategische personeelsplanning bezig dit probleem verder in kaart te brengen en onderneemt reeds actie daar waar mogelijk.

Kengetallen 2013

Rechtbank Rotterdam

De gewogen Lamicieproductie is uitgekomen op 93,3%. De instroom van zaken was iets hoger dan is afgedaan, hierdoor is de werkvoorraad met 1% gestegen. Een aantal onderwerpen behoeft extra inzet, zoals de realisatie van de kwaliteitsnormen en efficiency in werkprocessen. In 2014 worden hierin verdere stappen gezet.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Het onderdeel klantwaarderingsonderzoek heeft betrekking op gegevens uit 2011. Er zijn geen gegevens uit een recenter onderzoek beschikbaar.

Op het totaal van alle kengetallen uit het klantwaarderingsonderzoek uit 2011 scoort Rotterdam op het landelijk gemiddelde (77%) en Dordrecht iets er onder (75%). De procespartijen (justitiabelen/rechtzoekenden en professionals) zijn met name tevreden over de deskundigheid van de rechters. Minder tevreden zijn de procespartijen over de bejegening (met name luisteren van de rechter naar standpunten en het inleven van de rechter in de situatie). Daarnaast zijn de justitiabelen/rechtzoekenden ook minder tevreden over de uitspraak (motivering en begrijpelijkheid). Landelijk is gemiddeld 53% van de rechtzoekenden en professionals tevreden over de duur van procedure. Rotterdam scoort op dit punt met 55% bovengemiddeld en Dordrecht met 49% onder het gemiddelde. Bijzonder is het verschil tussen justitiabelen en professionals op dit onderdeel. Rotterdam en Dordrecht scoren hier tegengesteld. De rechtbank streeft naar het (verder) verkorten van doorlooptijden.

Doorlooptijden van procedures

Daar waar negatief wordt afgeweken is dit voor een belangrijk deel te verklaren door het wegwerken van 'oude voorraden'. Daarnaast is als oorzaak te benoemen dat door een achterblijvende score aan het begin van 2013 bij 'Handelszaken met en zonder verweer' de cumulatieve score slechts langzaam stijgt. Dit is een gevolg van het feit dat de afgelopen jaren in relatief veel zaken re- en dupliek is toegestaan, waarna veelal alsnog een zitting werd gepland. Intensief wordt gekeken naar de werkprocessen en de wijze waarop deze van invloed zijn op de doorlooptijden. Waar nodig worden de werkprocessen bijgesteld.

De doorlooptijden van de civiele familiezaken zijn nagenoeg gelijk aan de norm. Alleen de jeugdbeschermingzaken (OTS en UHP) lopen iets achter op de norm, m.n. bij 'eerste verzoeken OTS'. Het percentage is t.o.v. 2012 gestegen naar 63% (was 60%), terwijl het landelijk gemiddelde is gedaald naar 72% (van 80% in 2012).

Hoewel de landelijke normen van de doorlooptijden niet gehaald zijn, zijn wel de bestuursafspraken gehaald. Deze lagen voor 'bodempzaken bestuur regulier' op 62%, gerealiseerd is 60% en voor 'bodempzaken belasting lokaal op 50%', gerealiseerd is 51%. Voor 2014 is één van de speerpunten de doorlooptijden bij bestuursrecht te bekorten.

Ten aanzien van strafzaken, is een verbetering noodzakelijk. Er zijn inmiddels met het OM afspraken gemaakt over de aanlevering van strafzaken.

Op de meeste onderdelen wordt bij kanton voldaan aan de afgesproken norm. De belangrijkste uitzondering vormt de categorie 'geregelde arbeidsontbindingen'. De oorzaak zit met name in de organisatie van administratieve processen zonder af te doen aan de verantwoordelijkheid van de individuele rechter voor het vonnis.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De norm is niet gehaald. Het percentage is gestegen ten opzichte van 2012 van 28% naar 31%. De stijgende lijn wordt vastgehouden onder andere met behulp van een nieuwe promis-variant.

Aandeel MK-zaken

De realisatie van MK-straf is minder dan de landelijke norm. Als maatregel om dit in 2014 wel te realiseren is o.m. de appointeringsrichtlijn 'PR gedetineerde' aangepast, met als gevolg dat er meer zaken meervoudig zullen worden afgedaan.

Voor de vreemdelingenkamer geldt dat er onvoldoende zaken voorhanden waren die op inhoudelijke grond MK-waardig waren om meervoudig te behandelen.

Het MK-percentage civiel-handel is ten opzichte van het voorgaande jaar verdubbeld. Voor 2014 is de verwachting dat deze stijgende lijn doorzet.

Voor civiel-familie geldt dat de stijgende lijn die sinds augustus 2013 is ingezet, wordt voortgezet in 2014. In elk geval zijn al meer MK-zittingen gepland.

Permanente educatie

De registratie van permanente educatie gebeurt pas voor het eerst sinds 2013. Het realisatie-percentage ziet op geregistreerde PE-norm van 30 uur. Deze gemiddelde norm (30 uur/jaar) is door een groot deel van de RA en GA niet gehaald, althans niet geregistreerd. De registratie is opnieuw onder de aandacht gebracht. In de komende twee jaren zal de compensatie van dit jaar gerealiseerd worden om zo te voldoen aan de landelijke norm van 90 uur/3 jaar.

Publicatie van uitspraken

De publicatiegraad is ten opzichte van het voorgaande jaar gedaald (2012: Rotterdam 12 en Dordrecht 18 promille) en ligt nog steeds onder het landelijk gemiddelde.

Mediation

Bij de rechtbank Rotterdam is het aantal verwijzingen naar mediation iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Het slagingspercentage ligt daarentegen iets lager dan het landelijk gemiddelde.

Wrakingen

Er zijn in 2013, 2 wrakingsverzoeken gehonoreerd op basis van 58 verzoeken. Landelijk zijn 12 wrakingsverzoeken gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De productie t.o.v. de instroom komt in aantallen uit op 99%, 1% hoger dan 2012. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde. De voorraad is zowel binnen de afdelingen Publiek- als Privaatrecht licht gestegen.

Productie aantal versus afspraak

De productie t.o.v. de afspraak komt in aantallen uit op 99% van de afspraak. Dit is 1% hoger dan het landelijk gemiddelde. Achtergebleven op het landelijk gemiddelde zijn de productgroepen vreemdelingenkamer, belasting- en strafrecht. Daarentegen komen civiel- en bestuursrecht boven het landelijk gemiddelde uit.

Gemiddelde zaakswaarte

De relatieve zaakswaarte komt voor de rechtbank uit op 90%. Dit houdt in dat de rechtbank minder zware MK-zaken heeft afgedaan. Dit blijkt ook uit het gegeven dat de gewogen productie (93,3%) lager uitkomt dan de productie in aantallen (99%). Dit wordt mede veroorzaakt door het grote aantal (lichte) kantonzaken.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De relatieve kostenproductiviteit komt voor de rechtbank Rotterdam uit op 95%, maar bevindt zich rond het landelijk gemiddelde (2012: Rotterdam 98% t.o.v. gemiddelde 99%). Tussen de productgroepen zijn er grote verschillen. De achterblijvende kostenproductiviteit in strafzaken (strafrecht 2012: 78% t.o.v. 2013: 73%), wordt voor een belangrijk deel gecompenseerd door de andere productgroepen.

De relatieve arbeidsproductiviteit van 94% is ten opzichte van 2012 weer met 1% gedaald en ligt hierdoor nog steeds onder het landelijk gemiddelde. Dit wordt onvoldoende gecompenseerd door een laag kostenniveau. De rechtbank heeft een negatief financieel resultaat behaald van 2,0% van de omzet, waardoor het eigen vermogen daalde tot 0,9% van de gemiddelde omzet over de afgelopen 3 jaar. De rechtbank Rotterdam blijft hiermee achter op het landelijk gemiddelde.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuimpercentage van de RA bevindt zich onder het landelijk gemiddelde, het ziekteverzuim GA is in 2013 gestegen tot boven het landelijk gemiddelde (van 4,7% in 2012 naar 5,8% in 2013, de landelijke trend was 5,3% in 2012 en 5,2% in 2013). In de loop van 2013 is de samenwerking tussen de organisatie, de bedrijfsarts en de ARBO-verpleegkundige geïntensiveerd, o.b.v. de ontwikkeling in 2013. Dit heeft naar het einde van 2013 toe een beperkt positief effect gehad.

Aandeel van rechters in het personeelsbestand

Dit percentage is t.o.v. 2012 met 1%-punt gedaald. Dit geldt ook voor het landelijk gemiddelde.

Verdeling man – vrouw: Percentage vrouwen onder de rechterlijke ambtenaren (rechters)

In de verhouding man-vrouw ligt bij de rechters bij rechtbank Rotterdam, het aandeel vrouwen boven het landelijk gemiddelde. In de functiegroep GA blijkt dat de rechtbank Rotterdam ten opzichte van de rest van het land een relatief hoog aantal vrouwen in dienst heeft.

Leeftijdsopbouw: Rechterlijke ambtenaren en ondersteunend personeel

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de rechtbank in de functiegroep rechters relatief veel jonge medewerkers (tot en met 49 jaar) in dienst heeft in vergelijking met de andere rechtbanken. Qua leeftijdsopbouw GA sluit Rotterdam nagenoeg aan bij het landelijk gemiddelde.

Kengetallen 2013

Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Na jaren van voorbereiding maakten rechtzoekenden, professionals, ketenpartners en collega's in 2013 kennis met de rechtbank Zeeland-West-Brabant. De rechtbank die rechtspraak verzorgt vanuit de locaties Breda, Middelburg, Tilburg en Bergen op Zoom, in een gebied met een spanwijdte van meer dan 150 kilometer. De rechtbank heeft in 2013 laten zien snel te kunnen schakelen: in bedrijfsmatig opzicht zijn de middelen en prestaties in balans gekomen. Dit is een hoopvol gegeven voor de komende jaren, waarin een gezonde bedrijfsvoering ook in de rechtspraak onverminderd belangrijk is. Het vorderende nieuwbouw-traject nodigde de rechtbank uit om vooruit te kijken: Middelburgse teams toonden zich voorloper door 'nieuw werken' te gaan beproeven.

Veel betrokkenheid hebben collega's laten zien, door tijdens inloopbijeenkomsten, zoals over KEI, het gesprek te voeren over de wijze waarop we rechtspraak vormgeven temidden van de zich snel ontwikkelende, mediagerichte samenleving. Kortom: in 2013 is verder gebouwd aan het fundament voor de rechtspraak in Zeeland en West-Brabant.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over het algemeen tevreden zijn over de dienstverlening van de rechtbank. Net als in 2012 zijn ook in 2013 klantenpanels georganiseerd en is onder meer gesproken over de uitkomsten van het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek en de wijze waarop de dienstverlening verbeterd kan worden. Tevens is getoetst of de gemaakte afspraken uit de in 2012 gehouden klantenpanels tot meer tevredenheid hebben geleid. De uitgevoerde verbeterpunten uit deze gesprekken zijn vervolgens teruggekoppeld aan de deelnemers van de panels. De deelnemers aan deze panels hebben aangegeven het op deze wijze in gesprek zijn met de rechtbank nuttig te vinden en te waarderen.

Doorlooptijden van procedures

In civiele en familierechtelijke zaken zijn de normstellingen voor de duur van 'handelszaken met verweer', 'handelszaken zonder verweer', 'beëindigde faillissementen', 'scheidingszaken op gemeenschappelijk verzoek' en 'jeugdbeschermings-

zaken OTS' niet gerealiseerd. Redenen hiervoor zijn o.a.: krapte in personele bezetting maar ook het op de verkeerde locatie indienen van zaken. Daarnaast de incompleetheit van aangeleverde stukken en vertragingen door minderjarigenverhoor. De duurnormstellingen 'lokale belastingen' en 'Rijksbelastingen' zijn niet gerealiseerd vooral door het gedurende het jaar uitstromen van clusters met oude zaken.

Bij MK-strafzaken blijft het aanhoudingspercentage ondanks alle inspanningen erg hoog, waardoor ze nog te lang duren. De duurnorm voor de kinderrechter lijkt erg scherp geworden als gevolg van de verschijningsplicht van de ouders. Door de grote voorraad lukt het zowel het OM als de rechtbank niet om de vaak arbeidsintensieve voortrajecten van de bijzondere raadkamerzaken sneller af te wikkelen. Eind 2013 vond een grote inhaalslag plaats waarbij veel langlopende zaken zijn afgedaan. Dat had een negatieve invloed op de doorlooptijd-uitkomst van die zaken in 2013.

De doorlooptijd geregelde arbeidsontbinding staat op 14 dagen en als het verweerschrift in een zaak tegen het einde van de termijn of daarna wordt ingediend is deze moeilijk of niet meer te halen.

De doorlooptijdnorm van mulderzaken is onvoldoende gehaald door de explosieve toename van instroom van zaken en het uitblijven van extra capaciteit voor deze zaken. De kantonrechters zijn in 2013 ingezet in het team strafrecht om de vele overtredingszaken weg te werken. Hierdoor is het wel gelukt de normering voor de duur van politierechterzaken en overtredingszaken te realiseren.

De norm voor kanton-handelsrekest (niet-arbeidszaken) is net niet gehaald. De doorlooptijden van erfrechtzaken zijn hierin meegenomen. Deze zaken stroomden met steeds grotere aantallen in en zij liepen, door de complexiteit van een aantal zaken, regelmatig vertraging op, waarbij de termijn van zes maanden werd overschreden.

Aandeel MK-zaken

De norm MK civiel handel en familie is niet gehaald omdat het aanbod MK-waardige zaken laag was en omdat de focus op het realiseren van de productieafspraken ervoor gezorgd heeft dat zaken niet meervoudig zijn afgedaan. Het streven voor 2014 is om deze norm wel te gaan realiseren.

Permanente educatie

Door zoveel mogelijk rechters en juridisch medewerkers wordt gedurende het hele jaar actief deelgenomen aan SSR-cursussen, studiemiddagen en andere opleidingsactiviteiten. Dat de norm-percentages niet zijn gehaald ligt enerzijds aan het niet optimaal functioneren van het landelijke registratiesysteem voor PE en anderzijds aan het annuleren of verplaatsen van cursussen en onvoldoende cursusaanbod. Het beeld bij de rechtbank wijkt in dit opzicht niet af van het landelijke beeld. Het realiseren van de landelijke kwaliteitsnormen is in 2014 als doel geformuleerd en op de realisatie ervan zal periodiek worden toegezien.

Klachten en wrakingen

De behandeling en afdoening van de klachten heeft net als voorafgaande jaren weer plaatsgevonden overeenkomstig de klachtenregeling van de rechtbank. Ook in 2013 heeft de aard en strekking van de klachten niet geleid tot het inschakelen van de klachtenadviescommissie.

In 2013 zijn 13 wrakingsverzoeken ingediend. Voor de gehele regio Breda en Middelburg is dat ongeveer gelijk aan 2012 (14 verzoeken).

11 wrakingsverzoeken (4 van strafrechtelijke aard, 3 van civielrechtelijke aard, 2 van fiscaalrechtelijke aard, één van bestuursrechtelijke en één van jeugdrechtelijke aard) zijn als ongegrond afgewezen. 2 wrakingsverzoeken (één van jeugdrechtelijke aard en één van bestuursrechtelijke aard) zijn buiten behandeling gesteld, omdat in beide gevallen het verzoek werd gedaan nadat de eindbeslissing in de betreffende zaak al was gewezen.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Overall werden evenveel zaken afgedaan als verwacht en begroot. Per sector verschilde het beeld wel.

De instroom van bestuursrechtelijke zaken was ruim 500 zaken meer dan begroot en betrof vooral een grote toename van bijstandszaken (dit past bij het economisch klimaat en strengere controles door gemeenten van bijstandsgerechtigden).

Daarnaast kende het team een hoge instroom van (bijstand) vv's.

Het aantal strafzaken was geringer dan gepland door een dalende instroom in met name Middelburg. In 2013 zijn in nauw overleg met het OM afspraken ter verbetering gemaakt en vastgelegd in een verbeterplan. Over dit verbeterplan, het bewaken van het afgesproken instroomvolume en over het zittingsrijp aanleveren van zaken vindt maandelijks overleg plaats tussen OM en rechtbank. De werkvoorraad van de MK zaken is redelijk stabiel en de werkvoorraad van de PR-zaken fluctueert.

De werkvoorraad kantonzaken nam toe door een onverwacht hoog aanbod van zaken. Een tendens in 2013 is een toename van de instroom van familierekestes, verzoekschriften erfrecht en de vorderingen toepassing dwangmiddel Mulder bij alle teams. Ook de werklust in verband met de bewindzaken neemt toe.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

Het verloop van de (meer- / minder) productie kende over het jaar een grillig verloop. Hier meer grip op krijgen/houden bleek ook dit jaar een grote uitdaging en daar werd veel in geïnvesteerd: met de maandelijkse monitoring door middel van de managementrapportage en de uiteindelijk noodzakelijke eindsprint is er voor gezorgd dat de uitkomst binnen het begrotingskader is gekomen.

In werklust gemeten was de productie (gewogen productie) geringer dan begroot. Dat had tot verlies kunnen leiden. Echter, door met name een gemiddeld lagere bezetting dan in de begroting opgenomen zijn minder personele kosten gemaakt dan begroot. Verder is er sprake geweest van minder materiële / overige kosten en zijn er meer overige opbrengsten geweest.

Gegeven het positieve eindresultaat zal het eigen vermogen, thans afgerond € 0,5 miljoen, in stand blijven.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

De rechtbank Zeeland-West-Brabant kent een relatief groot percentage 60+ ers bij de rechters. Jaarlijks wordt geïnventariseerd wie van plan is te stoppen met werken. Een aanzienlijk deel van deze groep geeft daarbij aan langer te willen doorwerken dan wel als rechterplaatsvervanger actief te blijven. De rechtbank heeft in 2013 een strategisch personeelsbeleid opgezet zodat tijdig kan worden ingespeeld op komende veranderingen in en de consequenties daarvan op het personeelsbestand.

Bijlage 5

Rapportages gerechtshoven en bijzondere colleges

Gerechtshof Amsterdam	133
Gerechtshof Arnhem en Leeuwarden	136
Gerechtshof Den Haag	138
Gerechtshof 's-Hertogenbosch	141
College van Beroep voor het bedrijfsleven	143
Centrale Raad van Beroep	146

Kengetallen 2013

Gerechtshof Amsterdam

Kengetallen 2013 Gerechtshof Amsterdam

Het begrotingsjaar 2013 stond in het teken van de invoering van de nieuwe bestuurs- en organisatiestructuur die voortvloeit uit de Wet Herziening Gerechtelijke kaart (HGK) en de verhuizing naar het nieuwe Paleis van Justitie. Deze veranderingen waren ongekend in omvang en zeer ingrijpend.

De aandacht was in de aanvang van het jaar vooral gericht op de vormgeving van de organisatie, het werven, selecteren en installeren van de afdelings- en teamvoorzitters en de inrichting van de informatievoorziening. Vrijwel onmiddellijk daarna kwam de verhuizing naar het nieuwe pand, gecombineerd met de effectuering van de reorganisatie van de afdeling bedrijfsvoering.

Daarbij werden de aspecten betreffende de kwaliteit van de rechtspraak echter niet vergeten. Niet in de laatste plaats gevoed door de discussies die naar aanleiding van het Manifest plaats hebben gevonden.

Hoewel het bestuur vele initiatieven en activiteiten heeft ontplooid op het terrein van het bevorderen van de rechtszekerheid, de zichtbaarheid van het bestuur, de kwaliteit in het algemeen, het opleiden en ontwikkelen en cultuur en leiderschap zal dit doorlopende proces in 2014 voor alle medewerkers pas goed zichtbaar worden.

Ondanks dat ook de kwantiteit niet uit het oog is verloren, is de organisatie er niet in geslaagd de bestuursafspraken inzake de productie te realiseren. Daarbij spelen verschillende factoren een rol, zoals de achterblijvende instroom in civiele zaken, het (als gevolg van tussentijds gewijzigde afspraken) niet kunnen meetellen van 'verstaat dat' arresten, de met vertraging vervulde vacatures binnen de afdeling strafrecht en het verloren gaan van de zogenoemde Wet MKOB-zaken¹.

De begroting 2013 sloot op een geaccepteerd tekort van 2,6%. Het resultaat van het hof over het boekjaar 2013 komt als gevolg van minderproductie ter waarde uit op een verlies van 4,4%. Dat is geen resultaat om tevreden over te zijn, maar is voor een organisatie die een complete metamorfose heeft ondergaan goed uit te leggen.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Over het algemeen zijn zowel de justitiabelen/rechtzoekenden en professionals tevreden over het gerechtshof, zoals blijkt uit het klantwaarderingsonderzoek dat gehouden is in 2011.

Wat het meest opvalt bij de percentages is dat de rechtzoekenden een relatief hoge score toekenden aan de begrijpelijkheid van het besprokene en dat de professionals de rechtseenheid van de uitspraak lager waardeerden dan gemiddeld.

Beduidend minder waren de twee groepen te spreken over de doorlooptijden. Het gerechtshof blijft er naar streven deze doorlooptijden te verbeteren, vooral in die procedures waar de norm nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures

De doorlooptijden binnen civielrecht bleven achter bij de norm.

De scores van de afdoeningpercentages van dagvaarding binnen 12 maanden (score van 49% bij een norm van 70%), de handelsrekest binnen 6 maanden (score van 58% bij een norm van 90%) en de insolventies binnen 2 maanden (score van 58% bij een norm van 90%) bleven zelfs ver achter bij de normen. Ten opzichte van 2012 is er echter sprake van een verbetering.

De norm dat 90% van de familierekestzaken binnen één jaar moet zijn afgedaan werd opnieuw gehaald (91%). De subnorm voor jeugdbeschermingszaken luidt: 90% van de zaken wordt binnen 4 maanden afgedaan. Het team realiseerde in deze zaakscategorie een percentage van 83.

Bij belastingrecht bleven de doorlooptijden achter bij de norm. Als gevolg van de uitstroom van relatief veel zaken uit 2011 bedroeg het afdoeningspercentage van zaken binnen 1 jaar slechts 19% (bij een norm van 70%).

Binnen strafrecht werden de landelijk vastgestelde doorlooptijden niet behaald. De haalbaarheid van de doorlooptijden in meervoudige en enkelvoudige zaken is echter mede afhankelijk van de medewerking van de ketenpartners. De doorlooptijd van de MK-arresten bleef achter bij de norm omdat er nog veel oude en grote zaken in de werkvoorraad voorkwamen. De oude zaken beïnvloedden de doorlooptijden

(zeer) negatief. Zowel lokaal als landelijk wordt samen met het Openbaar Ministerie hard gewerkt om de werkvoorraad terug te brengen naar 9 maanden.

Goede bewijsmotivering strafzaken (Promis)

Het gerealiseerde percentage van Promis-arresten (11%) valt tegen. Veel aandacht is gevraagd voor een goede registratie in NIAS, het primaire processysteem. Desondanks is sprake van een daling ten opzichte van 2012 (19%).

Aandeel MK-zaken

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaks-groep door de meervoudige kamer (MK), d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. In 2013 werd voldaan aan de gestelde norm (90%) voor de MK-straf (92%), echter niet aan de gestelde norm (90%) voor de MK-belasting (84%).

Permanente educatie

Het percentage dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft behaald, is ten opzichte van 2012 bij de raadsheren (66%) toegenomen, dit geldt ook voor de juridische medewerkers (63%). Dat deze percentages geen 100% zijn heeft met de volgende oorzaken te maken, zoals (langdurig) ziektes, detacheringen, deeltijders, relatief veel nieuwe medewerkers en onvoldoende aanbod op het vakgebied van belastingrecht, de Ondernemingskamer en notaris- en gerechtsdeurwaarderskamer.

Publicatie van uitspraken

Weer is het hof erin geslaagd het aantal gepubliceerde uitspraken met ruim 8% te verhogen.

Mediation

Het percentage mediationpogingen (gedeeltelijke) overeenstemmingen is ten opzichte van 2012 gedaald met 18 procentpunten naar 25%.

Klachten en wrakingen

In 2013 zijn 24 wrakingsverzoeken ingediend (hetzelfde aantal als in 2012). In januari 2013 waren drie wrakingsverzoeken uit 2012 nog in behandeling. De wrakingskamer heeft vier keer een verzoek toegewezen en 15 keer een verzoek afgewezen. Drie keer is een verzoeker/zijn verzoekers door de wrakingskamer (kennelijk) niet-ontvankelijk verklaard in zijn/hun verzoek en eenmaal is een verzoek niet in behandeling genomen. Eén keer heeft de wrakingskamer zich

onbevoegd verklaard en is het verzoek verwezen naar de rechtbank Amsterdam. Twee keer heeft een raadsheer, wiens wraking was verzocht, berust in de wraking. Eén wrakingsverzoek uit 2013 is nog in behandeling.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Bij handelsrecht zijn in 2013 11% minder zaken ingestroomd dan in de bestuursafpraak was vastgelegd. De productieafspraken zijn in 2013 niet gehaald, zowel uitgedrukt in absolute aantallen (94%) als in gewogen productie (99%). Wel was er sprake van meer/minder productie per subcategorie.

In 2013 zijn in familierecht in totaal 8% minder rekestzaken ingestroomd dan opgenomen in de bestuursafpraak, die op basis van de prognoses van de Raad en op basis van de gegevens van de rechtbanken in het ressort tot stand is gekomen. De uitstroom van rekestzaken bedroeg 10% minder dan geprognosticeerd. Qua aantallen was de instroom in 2013 bij belastingrecht 12% hoger dan verwacht. De uitstroom was 5% hoger. Daardoor was de gewogen productie 4% hoger dan de bestuursafpraak.

Bij de afdeling strafrecht zijn in 2013 2% meer zaken ingestroomd dan geprognosticeerd. De instroom lijkt, mede gelet op het aantal appelmeldingen, redelijk stabiel.

De realisatie van de MK-arresten bleef achter op de bestuursafpraak. De uitstroom van de kantonappellen is nauwelijks achtergebleven op de prognose. Kantonzaken worden onmiddellijk na ontvangst op een zitting gepland. Bij de kantonappellen is geen voorraad van zaken.

De uitstroom van beschikkingen in beklagzaken (art. 12 Sv) is 15% hoger dan in 2012, maar gelet op de gestegen instroom van zaken nog te laag. In de loop van 2013 is gewerkt aan de organisatorische- en bezettingsproblemen van de beklagkamer en de genomen maatregelen lijken effect te sorteren: in de 2013 zijn meer zaken uitgestroomd. Verwacht mag worden dat deze stijging in 2014 zal doorzetten.

Het aantal raadkamerbeschikkingen blijft achter op de bestuursafpraak. Gelet op de instroom van zaken is het uitgangspunt 'in is uit' niet volledig gerealiseerd. In 2014 zullen maatregelen worden genomen om de doorlooptijden van raadkamerzaken te verbeteren zodat wel aan dit uitgangspunt zal worden voldaan.

Gemiddelde zaakswaarte

Bij de teams civielrecht lag de gerealiseerde zaakswaarte beneden de afspraak, dat gold ook voor het team belastingrecht. Bij de afdeling strafrecht lag deze erboven.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als relatieve kostenproductiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de relatieve arbeidsproductiviteit op basis van de geproduceerde financieringswaarde per fte.

De productiviteit lag bij civielrecht hoger, bij belastingrecht lager en bij strafrecht gelijk aan het landelijk gemiddelde per sector.

De relatieve arbeidsproductiviteit was in 2013 gelijk aan het landelijk gemiddelde. Er is sprake van een negatief financieel resultaat, waardoor een negatief eigen vermogen is ontstaan. Dit negatieve eigen vermogen zal door de Raad voor de rechtspraak worden aangevuld tot nul.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het verzuimpercentage over 2013 is uitgekomen op 5,9. Ten opzichte van het verzuimpercentage over 2012, is er sprake van een daling van 0,9. Het verzuimpercentage is bij zowel de rechterlijke ambtenaren (van 3,5 naar 2,7) als de gerechtshoven ambtenaren (van 8,5 naar 7,5) gedaald.

De meldingsfrequentie (het gemiddeld aantal ziekmeldingen per medewerker) is eveneens gedaald en ligt bij de groep gerechtshoven ambtenaren op 1,5 (2012: 1,6) en is daarmee hoger dan bij de rechterlijke ambtenaren, te weten, 0,5.

De daling van het verzuim is vooral zichtbaar in het langdurig verzuim. Dat daalde van 4,7% in 2012 naar 2,7% in 2013.

Het aandeel raadsheren in het totale personeelsbestand is ten opzichte van 2012 gestegen, maar lag met 34% nog onder het gemiddelde van de hoven.

Het percentage vrouwen onder de raadsheren is toegenomen en was met 44 gelijk aan het gemiddelde van de hoven. Het percentage vrouwen onder het ondersteunend personeel is gelijk gebleven, echter de 67% lag onder het gemiddelde van de hoven.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat bij het hof Amsterdam het relatief groot aandeel 60+-ers aan raadsheren in dienst in 2013 is afgenomen in vergelijking met de andere hoven. Dit is in de lijn met wat vorig jaar al was vermeld: het percentage in de categorie 50 tot en met 59 jaar is veel lager dan bij de andere hoven.

Kengetallen 2013

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Vanaf 1 januari 2013 zijn de voormalige gerechtshoven Arnhem en Leeuwarden gefuseerd tot één gerechtshof Arnhem-Leeuwarden. Naast de herinrichting van de bestuurs- en managementstructuur is aan de inrichting van de logistieke processen en die van de kwaliteitsfunctie veel aandacht besteed. Er is een hofbrede kwaliteitscommissie en er zijn kwaliteitscommissies op afdelingsniveau ingesteld, die zorgdragen voor het scheppen van voorwaarden om de kwaliteit van zowel de rechterlijke diensten als die van de ondersteunende diensten te borgen.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Een belangrijke voorwaarde voor een uitstraling van één gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is de rechtseenheid, zoals deze –vooral– spreekt uit de rechterlijke beslissingen. Hoewel de tevredenheid van procespartijen op dit punt voor beide locaties van het hof binnen de bandbreedte van de hoven ligt, is de zorg voor de rechtseenheid een speerpunt voor het nieuwe hof; met name de kwaliteitscommissies op afdelingsniveau ontplooiën initiatieven om de rechtseenheid tussen de beide hoflocaties verder te ontwikkelen en te bewaken.

Doorlooptijden van procedures

De lagere realisatie ten opzichte van de normen wordt bij de afdeling belasting voornamelijk veroorzaakt door een cluster oude zaken. Bij het afdoen van zaaksclusters wordt het belang van de rechtseenheid voorop gesteld en treedt bijna altijd vertraging in de afdoening op.

De langere doorlooptijden bij enkelvoudige strafzaken en beklagzaken worden veroorzaakt door een fluctuerend zaakaanbod, waardoor soms ‘proppen’ ontstaan. Een aanzienlijk deel van de MK zaken komend van de rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, worden in een versnellingsproject (het A12 project) afgedaan. De doorlooptijd van deze MK zaken bedraagt iets meer dan 4 maanden. Dit betekent een afname van de voorraad Utrechtse zaken die sneller doorstromen. Maar omdat de zittingscapaciteit niet is toegenomen, is de totale voorraad niet afgenomen. Het project heeft wel laten zien dat de methode werkt en na toename van de zittingscapaciteit zullen de totale doorlooptijden korter worden als we dit voor alle zaken gaan toepassen.

De langere doorlooptijden in de civiele zaken zijn veroorzaakt door het wegwerken van achterstandszaken en een lagere productiecapaciteit door vacatures, ziekteverzuim en te lage productiviteit.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De registratie van strafzaken in het registratiesysteem die op promiswijze (volgens de definitie van de hoven) zijn afgedaan, is nog problematisch. Uit handmatige tellingen blijkt een afdoeningspercentage van 60% (het registratiesysteem vermeldt 12%). In 2014 zal worden gewerkt aan de registratiediscipline van de medewerkers.

Permanente educatie

Het nieuwe landelijke registratiesysteem PE laat veel ruimte voor interpretatie van de definities. Daarnaast bevat het systeem onvolkomenheden zoals het meetellen van een medewerker die recent in dienst is getreden voor de gehele periode van 3 jaar. Gezamenlijke studiedagen met verplichte deelname zouden in alle afdelingen tot een voldoende score moeten leiden.

Mediation

Op de locatie Leeuwarden is het moeizaam gebleken partijen en hun raadslieden te bewegen om mediation te beproeven. Er zijn de afgelopen jaren diverse pogingen gedaan de betrokkenen te verleiden tot het starten van een mediation in verschillende soorten zaken, maar in het algemeen is er in Leeuwarden in appel weinig animo voor. De gehoorde argumenten zijn dat dat in de eerste lijn al is geprobeerd; angst voor vertraging speelt eveneens een rol.

Klachten en wrakingen:

In 2013 is het aantal bij hof Arnhem-Leeuwarden ingediende klachten minder dan gemiddeld bij de gerechtshoven. De gemiddelde doorlooptijd in 2013 was 23,5 dagen.

Zowel in Arnhem als in Leeuwarden zijn wrakingskamers operationeel. In Arnhem zijn 27 wrakingsverzoeken gedaan, waarvan 2 zijn toegewezen, beide als gevolg van een beroep op vooringenomenheid van het hof.

In Leeuwarden zijn 12 wrakingsverzoeken gedaan en één verschoningsverzoek; het verschoningsverzoek is toegewezen.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Hoewel bij belasting en straf de uitstroom achterbleef bij de instroom leidt dit niet tot verontrustende aanwas van de werkvoorraden. De uitstroom wijkt meer dan 5% negatief af van de bestuurlijke afspraken bij straf en civiel. Bij straf heeft dit voornamelijk te maken met de bijstand die in 2013 is geleverd aan gerechtshof Amsterdam, waardoor 'eigen' zaken niet werden afgedaan (maar 'oudere' Amsterdamse zaken wel).

Bij civiel vindt de achterblijvende uitstroom zijn oorzaken in ziekteverzuim, niet vervulde vacatureruimte en te lage productiviteit per fte.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

Met een kostenproductiviteit van 96% ligt gerechtshof Arnhem-Leeuwarden twee procent boven het gemiddelde van de gezamenlijke hoven. Met name de productiviteit van civiel was aan de lage kant (zie ook hierboven).

Met betrekking tot de kosten is in 2013 een goed resultaat gerealiseerd, niet goed genoeg om de minderproductie van civiel en straf te compenseren maar wel beter dan begroot. Dit had tot gevolg dat het positieve eigen vermogen van het begin van het jaar (+0,3% van de omzet) werd omgebogen naar een relatief klein negatief eigen vermogen (-0,5% van de omzet). Het gerechtsbestuur is niettemin gematigd tevreden met deze resultaten, omdat in 2013 de herinrichting van de organisatie als gevolg van de fusie veel tijd en aandacht hebben gevraagd van de medewerkers.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het verzuimpercentage van 2013 is 4,2%. Dat is een gebruikelijke norm afgezet tegen het landelijke gemiddelde van 4%. In een organisatie waar voornamelijk medewerkers met academisch niveau werken (met ondersteuning en overhead) is een verzuimpercentage rond de 3% een meer gangbare norm. Drie jaar geleden heeft het voormalige gerechtshof Leeuwarden in overleg met de arbodienst vastgesteld dat de haalbare norm in een rechterlijke organisatie 4% is (Verbaannorm). Daarbij werd rekening gehouden met het geringe verloop van de medewerkers en de leeftijd van de rechterlijke ambtenaren. De meldingsfrequentie van het ziekteverzuim is 1% en dat is normaal. De verdeling tussen kort verzuim (1-7 dagen)-middellang verzuim (8-42 dagen) en lang verzuim (43-365 dagen) is 0,6-1,1-2,1. Dit is overeenkomstig de gebruikelijke verdeling van ongeveer 1:2:3.

Het percentage vrouwen onder de raadsheren ligt onder het landelijk gemiddelde, onder het ondersteunend personeel boven het landelijk gemiddelde.

Ten opzichte van het landelijk gemiddelde heeft het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden een relatief jong personeelsbestand.

Kengetallen 2013

Gerechtshof Den Haag

Het gerechtshof kon in 2013 de handelszaken en de strafzaken afdoen waardoor de voorraden niet zijn gestegen. De voorraad van de belastingzaken is in 2013 toegenomen door de hoge instroom van BPM-zaken. Hoewel er meer zaken zijn afgehandeld ten opzichte van vorig jaar, is de voorraad van de belastingzaken toegenomen. De productiviteit van de afdeling Civiel recht en team Belasting was bovengemiddeld. Het ziekteverzuim was laag. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden. Het gerechtshof sloot 2013 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

In 2013 zijn er geen landelijke onderzoeken geweest naar de waardering van burgers en professionals. De resultaten uit het KWO van 2011 zijn opgenomen in de analyse van 2011. In 2012 heeft er een vervolgonderzoek plaatsgevonden omtrent de Intellectueel Eigendom kamer. Professionals zijn bevraagd over hun ervaringen met het hof. Hieruit heeft het hof intern lering getrokken.

Doorlooptijden van procedures

De landelijke normen voor de doorlooptijden zijn voor civiele zaken aangescherpt per 1 januari 2013. Er is ook een nieuwe norm bijgekomen voor dagvaardingszaken (70% < 1 jaar). Bij vergelijking van de doorlooptijden 2013 met vorig jaar mag deze context niet uit het oog worden verloren.

De afdeling Civiel recht heeft diverse maatregelen getroffen om de doorlooptijden te verkorten zoals de inzet van twee insolventieprojecten in 2013 (288 zaken extra), inzet van het bijstandsteam (125 zaken), sturing op de oudste zaken in de gefourneerde voorraad en inzet van medewerkers op basis van specialisme en competenties en het analyseren van enkele primaire werkprocessen met behulp van de Lean-methode. Tevens is ingezet op twee procespilots: de 'VIA-procedure' en de 'Second opinion procedure'.

Ondanks de getroffen maatregelen zijn de landelijke normen van de handelszaken dagvaardingen niet gehaald; als oorzaak geldt mede dat de handelsteams in 2013 kampen met een onderbezetting RA en GA.

Vanaf november 2012 zijn aanmerkelijk meer insolventiezaken ingestroomd dan voorzienbaar ten tijde van het opstellen van de jaarplanning 2013. Daardoor is de noodzakelijke formatie voor de behandeling binnen de normtijd niet gerealiseerd voor het productiejaar 2013 en evenmin de norm van de insolventierekosten 90% binnen 2 maanden. Middels genoemde twee insolventieprojecten is wel het optimale resultaat voor 2013 behaald.

Het aantal afdoeningen van de handelsrekenen niet insolventie is in 2013 bescheiden gebleken met 14 zaken. De norm van de handelsrekenen niet insolventie 90% binnen 6 maanden is niet gehaald maar de gerealiseerde doorlooptijd van 57% is gunstiger ten opzichte van vorig jaar: 8 van genoemde 14 zaken zijn binnen 6 maanden afgedaan, 3 zaken zijn binnen 8 maanden afgedaan en 3 zaken zijn binnen 11 maanden afgedaan.

De norm van de belastingzaken is niet gehaald maar de doorlooptijden zijn verkort ten opzichte van vorig jaar.

De norm van de strafzaken is niet gehaald. De doorlooptijden van de Meervoudige Kamer-zaken, EK-strafzaken, niet kantonappellen en Klachten niet vervolgen (12Sv) zijn niet verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Binnen de afdeling strafrecht is gestart met een Lean Six Sigma project om de aanhoudingen in High Impact Crime zaken en andere zaken te verkorten. Tevens is vanaf het najaar 2013 gebruik gemaakt van de RHC. Er wordt gebruik gemaakt van twee poortraadsheren om verzoeken te behandelen. De gerealiseerde doorlooptijden van de Raadkamerzaken en uitwerking MK strafzaak i.v.m. cassatie zijn wel verbeterd ten opzichte van vorig jaar.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De kwaliteitsnormering voor Promis is dat minimaal 50% van de meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promis-methode wordt afgedaan. Het gerecht heeft 63% strafzaken volgens de Promis-methode gerealiseerd en heeft daarmee ruimschoots aan de norm voldaan.

Aandeel MK-zaken

Het aanbod strafzaken is voor 84% MK afgehandeld. Hiermee wordt niet voldaan aan de norm van 85%. Vanwege de onderbezetting in de laatste maanden van 2013 is er voor gekozen om meer eenvoudige zaken zoals unuszaken af te doen in plaats van MK-waardige zaken.

Permanente educatie

Zowel de rechterlijke ambtenaren als het ondersteunend personeel hebben voor 83% aan de PE-norm voldaan. Het gerealiseerde percentage permanente educatie is dit jaar voor de rechterlijke ambtenaren met 18 procentpunten verbeterd ten opzichte van vorig jaar en voor het ondersteunend personeel met 11 procentpunten.

De leidinggevende in de afdeling bepaalt mede op basis van de informatie van het Opleidingsbureau of sturing op individuele opleidingsactiviteiten van een medewerker noodzakelijk is.

De afdeling strafrecht heeft te maken met teamvorming die pas in 2013 tot stand is gekomen waardoor er toen nog niet voldoende op gestuurd is.

Veel medewerkers van de afdeling Civiel recht hebben de norm ruim gehaald. De afdeling Civiel recht heeft met de georganiseerde 'Europese dagen' een effectieve eigen aanpak van educatie laten zien. De deelname door medewerkers aan dit tweedaags programma was hoog, de genodigde sprekers van hoog niveau en de onderlinge sfeer zeer prettig. Het MT heeft na evaluatie (Best practice) besloten elke twee jaar een soortgelijk evenement te willen organiseren (9 PE uren).

De volgende oorzaken zijn debet aan een lagere educatieparticipatie in 2013: medewerkers die gedurende het jaar in- of uitstroonden konden veelal niet meer voldoen aan de algemeen gestelde norm, een te beperkte aansluiting tussen de educatiebehoefte van de medewerkers en het aanbod van de SSR alsmede een onderbezetting van de afdeling waarbij prioriteit is gegeven aan het realiseren van de productie.

Publicatie van uitspraken

In 100% van het totaal aantal afdoeningen heeft het hof de uitspraak gepubliceerd.

Mediation

Het aantal verwijzingen naar mediation bedraagt 13% van het aantal uitspraken in relevante zaakscategorieën. Het percentage mediationpogingen afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming bedraagt 66%.

De coördinatie van mediationactiviteiten van het hof is op dit moment belegd in het familieteam. Mogelijke redenen voor een hoger aantal verwijzingen dan het landelijke gemiddeld aantal verwijzingen in 2013 kunnen gelegen zijn in de aanpak en benadering die de laatste jaren is ontwikkeld.

Nu ligt het slagingspercentage 8% hoger dan het landelijke gemiddelde: een mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat er wordt gekeken naar de soort mediator die in een zaak nodig is en daarover wordt overleg gepleegd met de betrokken RA.

Klachten en wrakingen

In 2013 zijn 24 wrakingsverzoeken ingediend. Hiervan is 1 wrakingsverzoek van de afdeling Strafrecht gehonoreerd. Dit betrof het afwijzen van een verzoek tot het horen van getuigen door de voorzitter kennelijk genomen zonder onderbreking van de zitting en overleg met de overige leden. Verder had verzoeker geen rechtsbijstand.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

In 2013 was in het familieteam sprake van een lichte overbezetting RA t.o.v. de streefformatie. De beschikbare capaciteit is competentiegericht ingezet, met als gevolg een hogere realisatie in de nevenboedelzaken (+8,5%) en in de scheidingszaken (+12%) dan opgenomen in de bestuursafspraken.

Ook werden meer insolventiezaken afgedaan dan afgesproken (+21,5%), daar realisatie van een 2e insolventieproject niet was voorzien.

De realisatie van de bestuursafspraken voor de afdoeningen zonder uitspraak blijft achter. Een mogelijke oorzaak hiervan is dat er door advocaten minder zaken worden aangebracht om slechts druk op de andere procespartij uit te oefenen c.q. er worden minder zaken aangebracht die weinig slagingskans in appel hebben. Het hof ziet dit als een positieve ontwikkeling.

Vanaf november 2012 is de instroom familierekesten lager dan voordien. De daling van de instroom ziet in het bijzonder op de categorie overige familie zaken, met als gevolg dat er in 2013 niet voldoende zittingsrijpe voorraad voorhanden was om de productiedoelstellingen in deze categorie te kunnen behalen (-7%).

In 2013 is door een grote instroom in de BPM-zaken sprake van een sterke voorraad-opbouw van de belastingzaken. Er zijn een aantal clusterzaken afgehandeld waardoor de gerealiseerde productie van de belastingzaken +16% afweek van de bestuursafspraken.

De gerealiseerde productie van de strafzaken wijkt echter met -8% af van de bestuursafspraken. Er spelen verschillende factoren een rol voor het niet realiseren van de bestuursafspraken van de strafzaken, zoals het per 1 juli 2013 afdoen van de verstaatarresten conform afdoeningen zonder uitspraak, de inwerkperiode van nieuwe medewerkers (management, teamvoorzitters, zittingroosteraar) en de aanloopperiode van het werken met nieuwe teamstructuren. Ondanks de lagere productie van strafzaken is de voorraad niet toegenomen vanwege de lage instroom. Er is +1% strafzaken meer geproduceerd dan er in 2013 is ingestroomd.

Gemiddelde zaakswaarte

In 2013 zijn relatief zwaardere Meervoudige Kamer-zaken (maatwerk-strafzaken i.p.v. standaard-strafzaken) afgedaan dan vorig jaar.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De kostenproductiviteit wordt berekend door de financieringswaarde (realisatie Lamicie-productieminuten x tarief) te delen door de werkelijk gemaakte kosten met betrekking tot de productgroepen Lamicie. Bij een uitkomst van 100 procent heeft de gerealiseerde productie evenveel gekost als de daarvoor vastgestelde norm. Als het percentage onder de 100 procent ligt, zoals bij de strafzaken, is de productiviteit relatief laag geweest en is met andere woorden de productie relatief duur geweest.

Zoals eerder is vermeld heeft de afdeling Strafrecht in 2013 te maken gehad met een aanloopperiode van nieuwe medewerkers en nieuwe teamstructuren. Dit heeft geresulteerd in een lagere kostenproductiviteit van de strafzaken.

De kostenproductiviteit van de civiele zaken en de belasting zaken liggen boven de 100 procent.

De relatieve kostenproductiviteit van de Afdeling Civiel recht ligt in 2013 op 109% (2011: 99%; 2012: 105%). In dit resultaat, en in het bijzonder in de stijging van de relatieve kostenproductiviteit in de jaren 2011, 2012 en 2013, ziet de Afdeling Civiel recht een bevestiging van de meerwaarde van de teamstructuur, van de aanvang 2011 geïntroduceerde praktijk van individuele (maatwerk)afspraken voor de productie, van het gehanteerde groeimodel voor de productiviteit per fte, van een strakke Planning & Control cyclus in de afdeling en van de praktijk van vergelijken na aanbrengen. Het gerechtshof Den Haag heeft in 2013 een positief resultaat gerealiseerd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij rechters en ondersteuning was lager dan het landelijk gemiddelde. Uit de leeftijdsopbouw is op te maken dat het gerechtshof, in vergelijking met de andere hoven, een relatief laag aandeel rechterlijke ambtenaren heeft in de leeftijdscategorie 40 tot en met 49 jaar.

Kengetallen 2013

Gerechtshof 's-Hertogenbosch

2013 was het eerste (volledige) jaar na de invoering van de Herziening Gerechtelijke Kaart en de implementatie van de teamstructuur. Het bestuur was een deel van het jaar incompleet, omdat het niet rechterlijke bestuurslid werd gevraagd zich volledig te gaan wijden aan het landelijke programma Kwaliteit en Innovatie. Per 1 januari is een nieuw niet rechterlijk bestuurslid aangetreden.

Voor wat betreft de resultaten kan worden gemeld dat het een jaar van wisselende successen was. Op het gebied van doorlooptijden zijn goede resultaten behaald. Dit geldt ook voor het afdoen van strafzaken volgens de Promis-methode (goede bewijsmotivering), de doorverwijzingen naar mediation en het lage ziekteverzuim. Zorgpunt was en is de financiële situatie van het gerechtshof. In 2013 heeft het gerechtshof 's-Hertogenbosch minder zaken afgedaan dan vastgelegd was in de bestuursafspraken. Het jaar is mede daardoor afgesloten met een negatief financieel resultaat. Voor 2014 zijn maatregelen getroffen en afspraken gemaakt die moeten leiden tot een opwaartse (financiële) lijn.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

Gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft in 2011 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals advocaten, belastinginspecteurs en advocaten-generaal) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Het gerechtshof scoorde op nagenoeg alle kengetallen uit het KWO boven of rond de geformuleerde landelijke doelstellingen. Een kengetal waarop het gerechtshof 's-Hertogenbosch iets lager scoorde dan de landelijke doelstellingen was (net als tijdens het vorige KWO) de tevredenheid over de duur van de procedure door rechtszoekenden. Het verbeteren van de doorlooptijd blijft één van de doelstellingen die het gerechtshof wil realiseren. Op dit moment loopt in de afdeling civiel recht nog (tot medio 2014) de pilot om de doorlooptijden te versnellen. Ook het project 'Met jeugdig elan' in de afdeling strafrecht (afgesloten half 2013) was er op gericht om de doorlooptijden (in jeugdzaken) te verkorten. Uit het eindrapport blijkt dat de nieuwe werkwijze inderdaad tot betere doorlooptijden leidt. Overigens vindt in 2014 een nieuw KWO plaats.

Doorlooptijden van procedures

Bij een substantieel aantal zaakscategorieën voldeden de doorlooptijden niet aan de norm. Het beeld is wisselend: in een aantal categorieën is sprake van verbetering, terwijl bij andere categorieën de doorlooptijd (licht) is toegenomen. Zoals vermeld heeft de verbetering van de doorlooptijden structureel de aandacht. In de vorige paragraaf en het Wettelijk verslag 2013 is dit nader toegelicht.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promis-methode ligt het gerechtshof 's-Hertogenbosch met 53% boven de norm van 50%. In 2012 werd de norm nog (net) niet gehaald (49%).

Aandeel MK-zaken

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaks-groep door de meervoudige kamer zijn behandeld. De MK-percentages lagen zowel voor belasting- als strafzaken boven de landelijke norm.

Permanente educatie

De norm (100% permanente educatie over de afgelopen drie jaar) is niet gehaald. De percentages waren 70% voor de rechterlijke ambtenaren en 61% voor de medewerkers van de juridische ondersteuning. Deze percentages liggen voor beide geledingen iets hoger dan in 2012. Hierbij is nog van belang van belang om op te merken dat langdurig zieken, zwangerschapsverloven en latere instromers de telling vertroebelen. Ook blijkt uit detailoverzichten dat veel medewerkers die de norm niet hebben gehaald er wel dicht tegenaan zaten en waarschijnlijk de norm gemeten over een periode van 3 jaar wel zullen halen.

Publicatie van uitspraken

Het gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft in 2013 89% van de uitspraken op recht-spraak.nl gepubliceerd. Dit is iets minder dan in 2012 het geval was (91%). In absolute aantallen werd overigens iets meer dan in 2012 gepubliceerd. Beide jaren

lagen onder het landelijke gemiddelde. Inmiddels zijn maatregelen (inzet extra menskracht) getroffen om dit percentage in 2014 te verhogen.

Mediation

Het aantal doorverwijzingen naar mediation (21%) lag ruim boven het landelijk gemiddelde (10%). Het slagingspercentage (volledige overeenstemming) was 55% (in 2012 was dit 42%). In absolute aantallen was ook sprake van een forse stijging (van ruim 50%).

Wrakingen

In 2013 zijn geen wrakingen gehonoreerd. Er waren in 2013 in totaal 29 wrakingsverzoeken, tegen 18 in 2012.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De productie-aantallen versus instroom waren hofbreed met 103% nagenoeg met elkaar in lijn. Er zijn dus over de gehele linie iets meer zaken afgedaan dan er zijn binnengekomen. Deze verhouding was echter bij belastingrecht 72%. Dit heeft te maken met een hoge instroom van zaken in 2013. Bij strafrecht en civiel recht was de uitstroom hoger dan de instroom. Het verschil tussen realisatie en bestuursafpraak was 93%. Bij belastingrecht was dit 108%. Bij strafrecht was dit percentage 91%. De reden hiervan was een lage instroom. Civiel recht kwam uit op 96%.

Gemiddelde zaakswaarte

In 2013 lag de gemiddelde zaakswaarte bij het gerechtshof 's-Hertogenbosch met 103% boven het landelijk gemiddelde van 100%. Dit betekent dat in 's-Hertogenbosch relatief veel 'zwaardere' zaken werden afgedaan.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit van het gerechtshof 's-Hertogenbosch lag onder het landelijk gemiddelde, en is verbeterd ten opzichte van 2012. Bij belastingrecht is de productiviteit gestegen van 77% in 2012 naar 111%; in de afdeling civiel recht is de productiviteit licht gestegen ten opzichte van 2012. Strafrecht daarentegen heeft een productiviteit van 76% gehaald en dus waren de kosten hoger dan opbrengst. Reden is (onder meer) de lage uitstroom van zaken als gevolg van de achterblijvende instroom.

De relatieve arbeidsproductiviteit van het gerechtshof 's-Hertogenbosch lag boven die van 2012 (91% tegen 89%). De relatieve arbeidsproductiviteit kwam derhalve 9% onder het landelijk gemiddelde uit.

Mede hierdoor heeft het gerechtshof 's-Hertogenbosch een negatief resultaat van 9,52% van de omzet gerealiseerd.

De verliezen zitten met name in de productgroepen civiel en straf, onder andere vanwege de achterblijvende instroom van straf- en familiezaken, de (extra) kosten die gemoeid waren met het afdoen van handelszaken door het Haagse bijstandsteam en enkele andere onvoorziene (financiële) tegenvallers.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim lag voor de rechterlijke ambtenaren op 1,9% en voor de gerechtsambtenaren op 4,2%. Vergeleken met 2012 was het ziekteverzuim bij de rechterlijke ambtenaren aanzienlijk lager (toen 3,7%) en voor de gerechtsambtenaren iets hoger (toen 4%).

Het aandeel raadsheren op het totale personeel lag iets boven het landelijk gemiddelde (37 tegen 36%).

Het percentage vrouwen lag voor de rechterlijke ambtenaren (49%) boven het landelijk gemiddelde van 44%, terwijl dit bij de gerechtsambtenaren met 71% gelijk is aan het landelijk gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat het gerechtshof een relatief groot aandeel raadsheren van ouder dan 60 jaar in dienst heeft in vergelijking tot het landelijk gemiddelde (35 tegen 30%). Het gerechtshof is zich er van bewust, dat dit tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering gaat leiden. Een redelijk deel van deze groep maakt gebruik van de PAS-regeling; dit beïnvloedt de productiviteit in negatieve zin en maakt de bezetting duurder dan gemiddeld.

Kengetallen 2013

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Het resultaat van het College van Beroep voor het bedrijfsleven over het boekjaar 2013 komt uit op € 548.564,- negatief voor accountantscontrole. Bij het maken van de bestuursafspraken 2013 was al bekend dat het College zou eindigen met een negatief resultaat. Het College ging toen uit van negatief resultaat van € 628.581,-. In 2013 bedroegen de baten (exclusief gerechtskosten) € 6.107.004,-. De totale lasten laten een saldo zien van € 6.657.250,-. Ten opzichte van 2012 is dit een daling van de lasten met 0,9%. Deze lichte daling komt voornamelijk door lagere exploitatie- en afschrijvingskosten. Het financieel resultaat leidt tot een negatief eigen vermogen van 9,2% van de gemiddelde omzet.

Bij de bestuursafspraken met de Raad voor de rechtspraak voor 2013 is afgesproken dat het College 1320 zaken zou afdoen. Het aantal afgedane zaken in 2013 bedraagt 1326. In 2013 is de werkvoorraad van het College gedaald met 262 zaken van 1453 zaken per 31 december 2012 naar 1191 zaken per 31 december 2013. Hiermee is de doelstelling van een eindwerkvoorraad van 1325 zaken per 31 december 2013 behaald.

Doorlooptijden van procedures

Het College heeft in 2013 ingezet op het wegwerken van oude zaken. Deze inzet heeft geresulteerd in afname van de werkvoorraad van (de meest) oude zaken. Een neveneffect daarvan is dat de gemiddelde doorlooptijden zijn toegenomen met ca. 8% (van 63 naar 68 weken).

Naast het wegwerken van oude zaken is in 2013 gestart met het project 'wegwerken lijst uitgestelde uitspraken'.

Het bestuur van het College is tevreden over het resultaat van de genomen maatregelen. De totale werkvoorraad is afgenomen en de productiviteit is toegenomen. Het bestuur heeft zowel in individuele gesprekken als in diverse overleggen het belang van het verkorten van de doorlooptijden aangegeven. Het College is in 2013 in staat gebleken nog iets meer te produceren dan het voorafgaande jaar. Voor wat betreft Telecommunicatie en Energie is men, met behoud van kwaliteit, in samen-

spraak met procespartijen tot een werkwijze gekomen die tot een snellere afhandeling van de zaken heeft geleid.

Permanente educatie

Het College hanteert per 1 januari 2013 (vastgesteld in de Regeling Permanente Educatie CBb 2013 d.d. 17 juni 2013) de norm van 30 uur per jaar, c.q. minimum van 90 uur verspreid over een periode van drie jaar. In 2013 hebben 64% van de raadsheren en 38% van de juridisch medewerkers de norm van 30 uur permanente educatie behaald. In 2014 zal er naar verwachting een inhaalslag plaatsvinden door die medewerkers die minder dan 30 uren hebben gerealiseerd in 2013.

Mediation

In 2013 zijn er geen zaken doorverwezen naar mediation.

Klachten en wrakingen

Er zijn in 2013 bij het College in totaal vijf klachten ingediend. In alle gevallen ging het om een klacht in de zin van de klachtenregeling. Van de vijftal klachten is één klacht gegrond verklaard.

Bij het College zijn in 2013 twee wrakingsverzoeken ingediend. Hiervan is één wrakingsverzoek gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De gerealiseerde productie is in het bijgaande overzicht weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken. Daarnaast is de gerealiseerde productie weergegeven als percentage van de bestuursafspraken. De gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van het aantal ingestroomde zaken bedraagt 125% in 2013. In 2011 en 2012 was dit percentage respectievelijk 107% en 111%. De hogere productie van 125% is het gevolg van een hogere uitstroom en een lagere instroom.

De uitstroom van zaken in 2013 is hoger dan in 2012 (1326 zaken in 2013 versus 1296 zaken in 2012).

De instroom van zaken in 2013 is lager en bedraagt 1063 zaken ten opzichte van 1168 in 2012. Met een uitstroom van 1326 zaken in 2013 zijn de bestuursafspraken – die het College heeft gemaakt met de Raad voor de rechtspraak – gerealiseerd.

Financieel resultaat en eigen vermogen

Het jaar 2013 laat een negatief financieel resultaat zien van 9,0% van de omzet. Het eigen vermogen per ultimo 2013 is € 548.564,- negatief (zie in dit verband de eerste alinea van deze analyse).

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het College heeft in 2013 een ziekteverzuim (excl. zwangerschap) van 1,6% voor de rechterlijke macht en 6,5% voor de gerechtsambtenaren. Voor de rechterlijke macht is dit een daling van 1,6% en voor de gerechtsambtenaren een stijging van 1,6% ten opzichte van 2012. Voor de gerechtsambtenaren is dit mede een gevolg van niet-werk gerelateerde klachten bij enkele medewerkers.

Tabel 4d: CBb, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht

	doorlooptijd (weken)		
	2011	2012	2013
Bodemzaak bestuursrecht	83	89	93
Overige afdoening bodemzaak	27	35	46
Voorlopige voorziening	8	4	4
Alle zaken totaal	59	63	68

Tabel 9d: CBb, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

	2011	2012	2013
Permanente educatie			
Percentage raadsheren dat de norm gehaald heeft	76%	78%	64%
Percentage juridisch medewerkers dat de norm heeft gehaald	91%	84%	38%
Mediation			
Absoluut aantal doorverwijzingen naar mediation	3	1	0
Aantal doorverwijzingen naar mediation*	3,9‰	1,4‰	0,0‰
Percentage (gedeeltelijke) overeenstemming	100%	100%	n.v.t.
Publicatie van uitspraken			
Aantal gepubliceerde uitspraken*	344,8‰	410,5‰	452,5‰
Klachten			
Klachten per 10.000 afgehandelde rechtzaken	39,1	15,4	
Percentage gehonoreerde klachten	0%	0%	
Aantal gehonoreerde klachten per 10.000 rechtzaken	0,0	0,0	0,0
Wrakingen			
Aantal ingediende wrakingsverzoeken	0	0	2
Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken	0	0	1

*: In promille van het aantal uitspraken in relevante zaakscategorieën

Tabel 11d: CBb, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

	productie t.o.v. instroom			productie t.o.v. afspraak		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
CBb totaal	107%	111%	125%	102%	98%	100%

Tabel 15d: CBb, financieel resultaat, eigen vermogen

	2011	2012	2013
Financieel resultaat als percentage van omzet	-4,3%	-13,1%	-9,0%
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	-0,8%	-13,4%	-9,2%

Tabel 16d: CBb, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

	raadsheren			ondersteuning		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Ziekteverzuimpercentage	1,7%	3,2%	1,6%	6,1%	4,9%	6,5%
Percentage raadsheren op totaal personeel	57%	60%	65%			
Percentage vrouwen	49%	49%	48%	63%	68%	69%
Leeftijdsopbouw						
% tot en met 39 jaar	11%	13%	12%	30%	25%	19%
% 40 tot en met 49 jaar	58%	49%	38%	43%	46%	42%
% 50 tot en met 59 jaar	17%	26%	38%	13%	14%	23%
% 60 jaar en ouder	14%	13%	12%	13%	14%	15%

Kengetallen 2013

Centrale Raad van Beroep

In het jaar 2013 handelde de Centrale Raad van Beroep 6.915 zaken af. Door het terugdringen van werkvoorraden ouder dan anderhalf jaar is de gemiddelde doorlooptijd is ten opzichte van het jaar 2012 licht gestegen. Het begrotingsjaar 2013 is afgesloten met een negatief resultaat. Dit verlies is het gevolg van een aanzienlijke minderproductie die mede is veroorzaakt door de verhuizing van de Centrale Raad van Beroep naar het Gerechtsgebouw te Utrecht.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek 2011

De Centrale Raad van Beroep scoorde op alle kengetallen uit het klantwaarderingsonderzoek, gehouden in 2011, ruim boven de geformuleerde landelijke doelstellingen. Professionals en de rechtzoekenden zijn over het algemeen zeer tevreden over de dienstverlening van de Centrale Raad van Beroep.

Doorlooptijden van procedures

Bij de Centrale Raad van Beroep worden de doorlooptijden weergegeven in het gemiddelde aantal weken dat een zaak duurt. In 2013 bedroeg de doorlooptijd gemiddeld 68 weken. In 2013 is wederom ingezet op het wegwerken van oude werkvoorraden waardoor de gemiddelde doorlooptijd enigszins is gestegen. Bovendien wordt de doorlooptijd in algemene zin verlengd door de intensivering van de finale geschilbeslechting, waarin de Centrale Raad van Beroep een voortrekkersrol vervult. In 2013 kwam het in 17% van de gevallen niet meteen na de zitting tot een (eind)uitspraak, maar was een (in)formele bestuurlijke lus nodig om de zaak definitief te kunnen afdoen. Maatschappelijk is dat winst, omdat de zaak niet terug hoeft naar het bestuursorgaan. De prijs daarvoor is dat de zaak wel (wat) langer bij de laatste rechterlijke instantie blijft.

Permanente educatie

Het aandeel rechters en juridisch medewerkers dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft gehaald is lager dan de doelstelling voor 2013.

Publicatie van uitspraken

De publicatiegraad van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep op Rechtspraak.nl komt overeen met de doelstelling; de Centrale Raad van Beroep publiceerde verhoudingsgewijs meer uitspraken dan de andere appelcolleges.

Klachten en wrakingen

In het verslagjaar is geen van de ingediende verzoeken tot wraking gehonoreerd. Voorts is in het verslagjaar géén klacht in de zin van de Klachtenregeling Centrale Raad van Beroep 2005 ingediend.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafsprak

In 2013 was de productiedoelstelling wederom gericht op het verder terugdringen van de werkvoorraad. Daarbij is uitgegaan van een aantal in 2013 instromende vaste en gedetacheerde rechters. Die doelstelling was ongeveer 800 zaken hoger dan de productiecapaciteit die nodig was om de instroom in dat jaar bij te houden. De tijdelijke uitbreiding van de reguliere productiecapaciteit kon niet worden verwezenlijkt. Bovendien zijn door de verhuizing van de Centrale Raad van Beroep naar het Gerechtsgebouw te Utrecht, in een periode waarin in andere jaren veel zaken worden afgehandeld, aanzienlijk minder zaken uitgestroomd. Daar komt nog bij dat de uitstroom in zaken van de categorie ‘overige afdoeningen’ – deze correleert met de instroom – lager was dan verwacht.

Productiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten. Die totale productiviteit was lager dan in 2012 daar door de verhuizing naar het Gerechtsgebouw te Utrecht extra kosten zijn gemaakt en minder zaken zijn uitgestroomd. Door een negatief resultaat daalde het eigen vermogen tot 0,1% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij rechters lag ruim onder het landelijke gemiddelde van de hoven. Het ziekteverzuim van de ondersteuning lag boven het landelijk gemiddelde van de hoven. In 2013 zijn twee medewerkers langdurig ziek geweest.

Het aandeel rechterlijke ambtenaren is ten opzichte van 2012 enigszins gestegen.

Van deze categorie maken bij de Centrale Raad van Beroep, in uitzondering op de overige gerechten, zowel rechterlijke ambtenaren belast met rechtspraak als gerechtsauditeurs (ondersteuning) deel uit.

Tabel 4c: CRvB, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht

	bruto doorlooptijd (weken)			netto doorlooptijd (weken)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Bodemzaak met (appellabele) uitspraak	90	76	80	80	76	80
Overige afdoening bodemzaak	22	21	19	22	21	19
Voorlopige voorziening	8	10	9	8	10	9
Alle zaken totaal	76	66	68	67	66	68

Netto doorlooptijd is de duur, exclusief de tijd dat prejudiciële beslissingen duren.

Tabel 9c: CRvB, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

	2011	2012	2013
Permanente educatie			
Percentage raadsheren dat de norm gehaald heeft	100%	98%	80%
Percentage juridisch medewerkers dat de norm heeft gehaald	100%	97%	81%
Mediation			
Absoluut aantal doorverwijzingen naar mediation	3	0	0
Aantal doorverwijzingen naar mediation*	0,5‰	0,0‰	0,0‰
Percentage (gedeeltelijke) overeenstemming	67%	n.v.t.	n.v.t.
Publicatie van uitspraken			
Aantal gepubliceerde uitspraken*	541,9‰	571,6‰	576,3‰
Klachten			
Klachten per 10.000 afgehandelde rechtzaken	0,0	1,4	
Percentage gehonoreerde klachten	n.v.t.	100%	
Aantal gehonoreerde klachten per 10.000 rechtzaken	0,0	1,4	0,0
Wrakingen			
Aantal ingediende wrakingsverzoeken	30	20	23
Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken	0	0	0

*: In promille van het aantal uitspraken in relevante zaakscategorieën

Tabel 11c: CRvB, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

	productie t.o.v. instroom			productie t.o.v. afspraak		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
CRvB totaal	97%	104%	98%	100%	93%	89%

Tabel 13c: CRvB, totale productiviteit (relatieve kostenproductiviteit)

	2011	2012	2013
Totale productiviteit (in % van de financiering)	103%	98%	93%

Tabel 15c: CRvB, financieel resultaat, eigen vermogen

	2011	2012	2013
Financieel resultaat als percentage van omzet	3,7%	0,4%	-2,8%
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	3,8%	3,0%	0,1%

Tabel 16c: CRvB, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

	raadsheren			ondersteuning		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Ziekteverzuimpercentage	2,3%	4,3%	3,0%	6,0%	3,8%	4,9%
Percentage raadsheren op totaal personeel	43%	44%	45%			
Percentage vrouwen	52%	52%	55%	63%	65%	63%
Leeftijdsopbouw						
% tot en met 39 jaar	4%	2%	4%	43%	38%	34%
% 40 tot en met 49 jaar	36%	32%	28%	25%	27%	26%
% 50 tot en met 59 jaar	37%	44%	41%	26%	30%	32%
% 60 jaar en ouder	22%	22%	27%	7%	6%	7%